

Bank Polski

Raport Grupy Kapitałowej PKO Banku Polskiego SA za III kwartał 2015 roku

WYBRANE SKONSOLIDOWANE DANE FINANSOWE	w tys. PLN		w tys. EUR	
	okres od 01.01.2015 do 30.09.2015	okres od 01.01.2014 do 30.09.2014	okres od 01.01.2015 do 30.09.2015	okres od 01.01.2014 do 30.09.2014
Wynik z tytułu odsetek	5 172 199	5 657 577	1 243 766	1 353 390
Wynik z tytułu prowizji i opłat	2 157 080	2 215 790	518 716	530 055
Wynik z działalności operacyjnej	2 649 841	3 137 683	637 211	750 588
Zysk brutto	2 673 943	3 160 944	643 007	756 152
Zysk netto (z uwzględnieniem udziałowców niesprawujących kontroli)	2 153 085	2 522 500	517 755	603 426
Zysk netto przypadający na jednostkę dominującą	2 165 307	2 531 503	520 694	605 579
Zysk na jedną akcję - podstawowy z zysku za okres (w PLN/EUR)	1,73	2,03	0,42	0,48
Zysk na jedną akcję - rozwodniony z zysku za okres (w PLN/EUR)	1,73	2,03	0,42	0,48
Dochody całkowite netto	1 961 952	2 785 438	471 793	666 325
Przepływy pieniężne z działalności operacyjnej	5 094 020	65 173	1 224 966	15 591
Przepływy pieniężne z działalności inwestycyjnej	(4 103 251)	(9 487 254)	(986 714)	(2 269 515)
Przepływy pieniężne z działalności finansowej	(2 854 591)	12 176 665	(686 447)	2 912 869
Przepływy pieniężne netto	(1 863 822)	2 754 584	(448 196)	658 944

WYBRANE SKONSOLIDOWANE DANE FINANSOWE	w tys. PLN		w tys. EUR	
	stan na 30.09.2015	stan na 31.12.2014	stan na 30.09.2015	stan na 31.12.2014
Aktywa razem	254 920 430	248 700 589	60 142 601	58 348 917
Kapitał własny ogółem	29 577 503	27 615 551	6 978 130	6 479 026
Kapitał przypisany akcjonariuszom jednostki dominującej	29 599 770	27 625 566	6 983 384	6 481 375
Kapitał zakładowy	1 250 000	1 250 000	294 909	293 269
Liczba akcji (w tys.)	1 250 000	1 250 000	1 250 000	1 250 000
Wartość księgowa na jedną akcję (w PLN/EUR)	23,66	22,09	5,58	5,18
Rozwodniona liczba akcji (w tys.)	1 250 000	1 250 000	1 250 000	1 250 000
Rozwodniona wartość księgowa na jedną akcję (w PLN/EUR)	23,66	22,09	5,58	5,18
Współczynnik wypłacalności	14,48%	12,96%	14,48%	12,96%
Fundusze podstawowe (Tier 1)	24 817 016	22 348 472	5 855 003	5 243 289
Fundusze uzupełniające (Tier 2)	2 469 484	2 394 713	582 618	561 836

WYBRANE JEDNOSTKOWE DANE FINANSOWE	w tys. PLN		w tys. EUR	
	okres od 01.01.2015 do 30.09.2015	okres od 01.01.2014 do 30.09.2014	okres od 01.01.2015 do 30.09.2015	okres od 01.01.2014 do 30.09.2014
Wynik z tytułu odsetek	5 020 812	5 201 850	1 207 361	1 244 372
Wynik z tytułu prowizji i opłat	1 963 020	1 967 146	472 050	470 575
Wynik z działalności operacyjnej	2 664 085	3 058 067	640 636	731 542
Zysk brutto	2 664 085	3 058 067	640 636	731 542
Zysk netto	2 164 428	2 468 452	520 483	590 496
Zysk na jedną akcję - podstawowy z zysku za okres (w PLN/EUR)	1,73	1,97	0,42	0,47
Zysk na jedną akcję - rozwodniony z zysku za okres (w PLN/EUR)	1,73	1,97	0,42	0,47
Dochody całkowite netto	1 968 140	2 794 159	473 281	668 411
Przepływy pieniężne z działalności operacyjnej	4 173 121	(3 213 944)	1 003 516	(768 831)
Przepływy pieniężne z działalności inwestycyjnej	(4 204 617)	(10 691 633)	(1 011 090)	(2 557 623)
Przepływy pieniężne z działalności finansowej	(1 908 489)	16 041 663	(458 937)	3 837 443
Przepływy pieniężne netto	(1 939 985)	2 136 086	(466 511)	510 989

WYBRANE JEDNOSTKOWE DANE FINANSOWE	w tys. PLN		w tys. EUR	
	stan na 30.09.2015	stan na 31.12.2014	stan na 30.09.2015	stan na 31.12.2014
Aktywa razem	250 714 787	243 760 527	59 150 377	57 189 904
Kapitał własny ogółem	29 570 296	27 602 156	6 976 430	6 475 883
Kapitał zakładowy	1 250 000	1 250 000	294 909	293 269
Liczba akcji (w tys.)	1 250 000	1 250 000	1 250 000	1 250 000
Wartość księgowa na jedną akcję (w PLN/EUR)	23,66	22,08	5,58	5,18
Rozwodniona liczba akcji (w tys.)	1 250 000	1 250 000	1 250 000	1 250 000
Rozwodniona wartość księgowa na jedną akcję (w PLN/EUR)	23,66	22,08	5,58	5,18
Współczynnik wypłacalności	14,99%	13,37%	14,99%	13,37%
Fundusze podstawowe (Tier 1)	22 558 648	22 558 648	5 322 193	5 292 600
Fundusze uzupełniające (Tier 2)	2 321 062	2 321 062	547 601	544 556

Wybrane pozycje sprawozdania finansowego przeliczono na EUR według następujących kursów:

- pozycje rachunku zysków i strat, sprawozdania z całkowitych dochodów oraz sprawozdania z przepływów pieniężnych – kurs liczony, jako średnia kursów NBP, obowiązujących na ostatni dzień każdego z dziewięciu miesięcy okresu zakończonego dnia 30 września 2015 roku i 30 września 2014 roku: 1 EUR = 4,1585 PLN i 1 EUR = 4,1803 PLN,
- pozycje sprawozdania z sytuacji finansowej – kurs średni NBP na dzień 30 września 2015 roku: 1 EUR = 4,2386 PLN, na dzień 31 grudnia 2014 roku: 1 EUR = 4,2623 PLN.

Bank Polski

**Komentarz Zarządu
do wyników
Grupy Kapitałowej
PKO Banku Polskiego SA
za III kwartał 2015 roku**

KOMENTARZ ZARZĄDU DO WYNIKÓW GRUPY KAPITAŁOWEJ
PKO BANKU POLSKIEGO SA ZA III KWARTAŁ 2015 ROKU

SPIS TREŚCI

1.	Uwarunkowania zewnętrzne	3
2.	Wyniki finansowe III kwartału 2015 roku	8
2.1.	Komentarz do wyników finansowych Grupy Kapitałowej PKO Banku Polskiego SA.....	8
2.2.	Komentarz do wyników finansowych PKO Banku Polskiego SA.....	12
3.	Działalność Grupy Kapitałowej PKO Banku Polskiego SA	13
3.1.	Działalność biznesowa PKO Banku Polskiego SA.....	13
3.1.1.	Segment detaliczny PKO Banku Polskiego SA.....	14
3.1.2.	Segment korporacyjny i inwestycyjny PKO Banku Polskiego SA.....	19
3.2.	Udziały w rynku kredytów i depozytów PKO Banku Polskiego SA.....	21
3.3.	Działalność spółek Grupy Kapitałowej PKO Banku Polskiego SA	22
3.4.	Nagrody i wyróżnienia.....	23

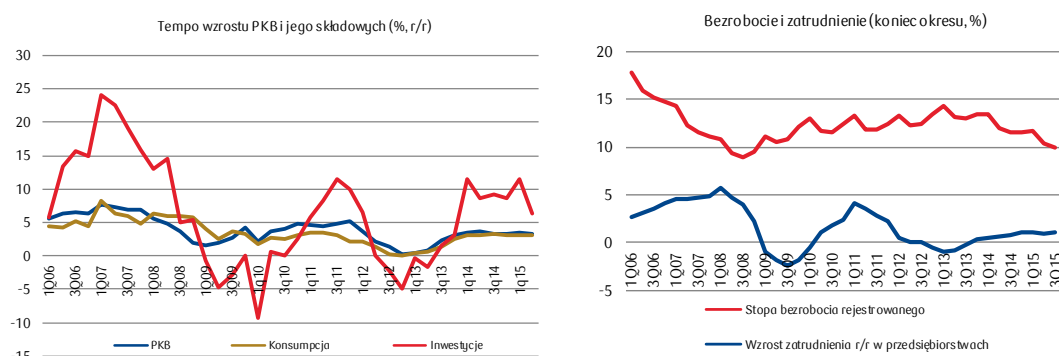
KOMENTARZ ZARZĄDU DO WYNIKÓW GRUPY KAPITAŁOWEJ PKO BANKU POLSKIEGO SA ZA III KWARTAŁ 2015 ROKU

1. Uwarunkowania zewnętrzne

Otoczenie makroekonomiczne

Czynniki makroekonomiczne kształtujące gospodarkę krajową w III kwartale 2015 roku:

- **Stabilizacja wzrostu gospodarczego** – Na podstawie miesięcznych wskaźników aktywności gospodarczej za miesiące lipiec-wrzesień można szacować, że wzrost gospodarczy w III kwartale 2015 roku ustabilizował się w okolicach poziomu zanotowanego w poprzednim kwartale (3,3% r/r w II kwartale 2015 roku). Spłaszczenie trajektorii wzrostu gospodarczego prawdopodobnie wynika ze spowolnienia wzrostu inwestycji i pogorszenia wkładu eksportu netto, podczas gdy konsumpcja pozytywnie wpływała na dynamikę PKB,
- **Dalsze poprawa sytuacji na rynku pracy** – Stopa bezrobocia rejestrowanego na koniec września wyniosła 9,9% (wstępne dane Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej) wobec 10,3% na koniec II kwartału 2015 roku, obniżając się w ciągu kwartału silniej od wzorca sezonowego (tj. o -0,4 pp vs. -0,2 pp przeciętnie w ostatnich 5 latach). Roczne tempo wzrostu wynagrodzeń w sektorze przedsiębiorstw osiągnęło średnio 3,6% w III kwartale 2015 roku wobec 3,1% w II kwartale 2015 roku, przy dynamice emerytur i rent pracowniczych w lipcu-sierpniu 2015 roku na poziomie 3,0% r/r (wobec 2,4% w II kwartale 2015 roku), co przy względnej stabilizacji wskaźnika inflacji wpłynęło na lekkie przyspieszenie wzrostu realnego dochodu,
- **Uporczywa deflacja** – Inflacja CPI wyniosła we wrześniu 2015 roku -0,8% r/r, tyle samo co w czerwcu, przy stabilnej inflacji bazowej (0,2% r/r we wrześniu vs. 0,2% r/r w czerwcu) oraz spadku cen ropy z ~60 USD/bbl do ~50 USD/bbl. Antyinflacyjnie działa otoczenie zewnętrzne – inflacja w większości krajów europejskich obniżyła się w trakcie trzeciego kwartału 2015 po wcześniejszym nieznacznym wzroście,
- **Polityka pieniężna bez zmian** – Na październikowym posiedzeniu Rada Polityki Pieniężnej (RPP, Rada) pozostawiła stopy procentowe bez zmian i utrzymała stanowisko, że cykl łagodzenia polityki pieniężnej został zakończony. Rada stwierdziła w komunikacie, że wzrosła niepewność dotycząca tempa powrotu inflacji do celu, ale jednocześnie nie zmieniła umiarkowanego optymistycznego oceny perspektyw gospodarki.

Rynek stopy procentowej

W III kwartale 2015 roku stopy procentowe w Polsce pozostały na niezmiennym poziomie z perspektywą braku zmian w kolejnych miesiącach. Indeks WIBOR 3M utrzymywał się na poziomie 1,73%, natomiast WIBOR 6M na poziomie 1,81%. Obligacje skarbowe były silnie skorelowane z rynkami bazowymi. Okres ten odznaczał się dużą zmiennością, od początku lipca do końca września 10-letni benchmark spadł w rentowności z 3,29% do 2,83% (46 pb), 5-letni z 2,70% do 2,39% (31 pb), 2-letni z 1,99% do 1,76% (23 pb). Słabsze dane z realnej gospodarki oraz wrześniowa decyzja FED o pozostawieniu stóp procentowych bez zmian przyczyniły się do spadków rentowności amerykańskich obligacji o ponad 30 pb w sektorach od 5 do 30 lat. Niemieckie Bundy przesunęły się w tym czasie odpowiednio o 11pb na obligacji 2-letniej, 16bp na 5-letniej, 23 bp na 10-letniej. Inwestorów wspierały informacje o możliwości rozszerzenia europejskiego programu skupu aktywów (QE).

Rynek walutowy

III kwartał 2015 roku charakteryzował się dużą zmiennością zarówno na rynku EUR/USD jak i EUR/PLN. EUR/USD oscylował pomiędzy 1,08 a 1,17 a EUR/PLN pomiędzy 4,09 a 4,26. Na rynku EUR/USD dynamika zmian była dyktowana przede wszystkim przez zmienne oczekiwania na podwyżki stóp procentowych w USA oraz spekulacje odnośnie dalszego rozszerzenia programu skupu aktywów przez EBC. Oddziaływanie tych dwóch czynników uniemożliwiło trwalsze umocnienie się wspólnej waluty względem dolara pomimo faktu, że Rezerwa Federalna ostatecznie nie zdecydowała się na podwyższenie stóp procentowych we wrześniu, a jedynie zasugerowała gotowość ich podwyższenia przed końcem 2015 roku. W przypadku kursu EUR/PLN potencjalnie pozytywny efekt braku podwyżek stóp procentowych w USA we wrześniu został zneutralizowany przez negatywne oddziaływanie spowalniającej koniunktury w Chinach na globalne nastroje inwestycyjne wobec wszystkich walut rynków wschodzących. W efekcie, gdy tylko w połowie lipca wygaśł pozytywny dla złotego impuls spowodowany oddaleniem się widma Grexitu, kurs EUR/PLN zaczął stopniowo rosnąć. Trend ten utrzymał się aż do końca kwartału.

Rynek akcji

W III kwartale 2015 roku giełda warszawska pozostawała pod presją wydarzeń międzynarodowych (Grecja, Chiny, kryzys migracyjny, Fed) oraz kampanii wyborczej do parlamentu. W jej trakcie podnoszone były postulaty niekorzystne dla niektórych branż (w szczególności bankowej), co było

KOMENTARZ ZARZĄDU DO WYNIKÓW GRUPY KAPITAŁOWEJ PKO BANKU POLSKIEGO SA ZA III KWARTAŁ 2015 ROKU

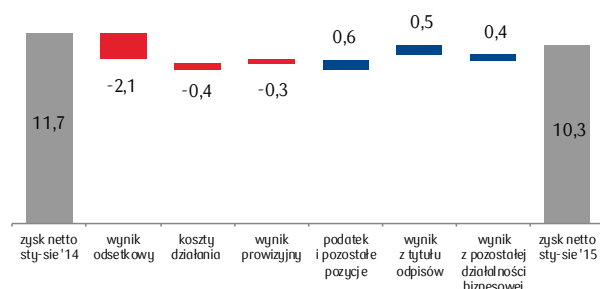
główną przyczyną spadku indeksu WIG o 6,5%. Miesiące letnie nie przyniosły istotnych zmian odnośnie oceny perspektyw polskiej gospodarki, choć napływające dane można uznać za lekko rozczarowujące. Strefa euro rozwijała się zgodnie z oczekiwaniami. Napływające dane wskazywały na stabilizację tempa wzrostu w okolicach 1,5%. W lipcu br. zakończyły się dramatyczne negocjacje z Grecją. We wrześniu br. punkt kulminacyjny osiągnął kryzys migracyjny. Giełdy akcji zachowywały się słabo. Indeks STOXX 600 spadł o prawie 9% (największy kwartalny spadek od 4 lat). Zaważyły przede wszystkim obawy o wpływ słabości krajów rozwijających się na wzrost gospodarczy w Europie. Giełdą niemiecką wstrząsnął skandal Volkswagena. Giełda amerykańska rozczarowała. Rozczarowujące wyniki spółek, obawy o skutki ewentualnej podwyżki stóp i turbulencje w Chinach zaważyły negatywnie na nastrojach inwestorów. S&P500 spadł o 7%. Rynek emocjonował się posiedzeniem Fed, na którym jednak nie zapadła decyzja o pierwszej podwyżce stóp. Bardziej niż decyzja zaskoczyło uzasadnienie, które wskazywało na turbulencje na rynkach wschodzących jako jeden z głównych powodów utrzymania dotychczasowego kursu w polityce monetarnej. Kraje rozwijające się znalazły się w centrum zainteresowania inwestorów, ze względu na pogłębiające się problemy gospodarcze. Na giełdzie w Szanghaju doszło do gwałtownej wyprzedaży (indeks spadł o 29%).

Sytuacja polskiego sektora bankowego

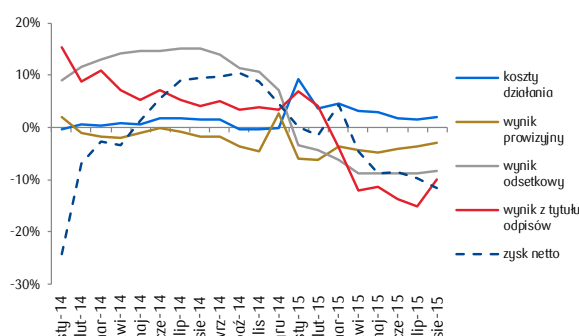
Wynik finansowy i wskaźniki efektywności

W okresie styczeń-sierpień 2015 roku sektor bankowy wypracował zysk netto w wysokości 10,3 mld PLN (-11,7% r/r). Był on istotnie niższy niż wypracowany w okresie styczeń-sierpień 2014 roku i pozostawał pod wpływem przede wszystkim niższego wyniku z tytułu odsetek. Duży wpływ na zysk netto sektora bankowego zrealizowany w okresie 8 miesięcy 2015 roku miały zdarzenia jednorazowe, w tym dodatkowe zyski zrealizowane przez niektóre banki z tytułu sprzedaży udziałów w spółkach podporządkowanych operujących w innych segmentach rynku finansowego. Pogorszenie wyniku finansowego byłoby silniejsze po wyeliminowaniu efektu zysków jednorazowych.

Wykres 1. Zmiana zysku netto sektora bankowego (mld PLN)

Wykres 2. Tempo zmiany głównych pozycji wynikowych sektora bankowego (r/r)

Źródło: KNF, obliczenia PKO Bank Polski SA

Spadek zysku netto sektora bankowego w okresie 8 miesięcy 2015 roku był determinowany w największym stopniu spadkiem wyniku z tytułu odsetek. Było to związane z obniżką przez Radę Polityki Pieniężnej stóp procentowych w październiku 2014 roku i marcu 2015 roku. Negatywną kontrybucję do zmiany wyniku sektora bankowego miał wzrost kosztów działania banków związany z wyższymi składkami na rzecz Bankowego Funduszu Gwarancyjnego oraz spadek wyniku z tytułu prowizji i opłat wynikający z obniżki opłat interchange.

Pozytywny wpływ na wypracowany zysk sektora bankowego w okresie 8 miesięcy 2015 roku miały: wzrost r/r wyniku z pozostałej działalności biznesowej (m.in. sprzedaż części portfela obligacji skarbowych przez niektóre banki w sprzyjających warunkach rynkowych oraz zyski jednorazowe) oraz poprawa r/r wyniku z tytułu odpisów aktualizujących wartość.

Jakość portfela

Na koniec sierpnia 2015 roku jakość portfela kredytowego poprawiła się w porównaniu do sierpnia 2014 roku; wskaźnik kredytów zagrożonych sektora niefinansowego wyniósł 8,0% (8,2% na koniec sierpnia 2014 roku), przy wyraźnej poprawie jakości kredytów konsumpcyjnych i nieznacznej poprawie jakości kredytów dla przedsiębiorstw. Jakość portfela kredytów mieszkaniowych pogorszyła się r/r, przy czym wskaźnik zagrożonych kredytów mieszkaniowych w CHF wzrósł do 3,6% wobec 2,9% na koniec sierpnia 2014 roku, a wskaźnik zagrożonych kredytów mieszkaniowych w PLN spadł do 3,5% r/r wobec 3,7% na koniec sierpnia 2014 roku.

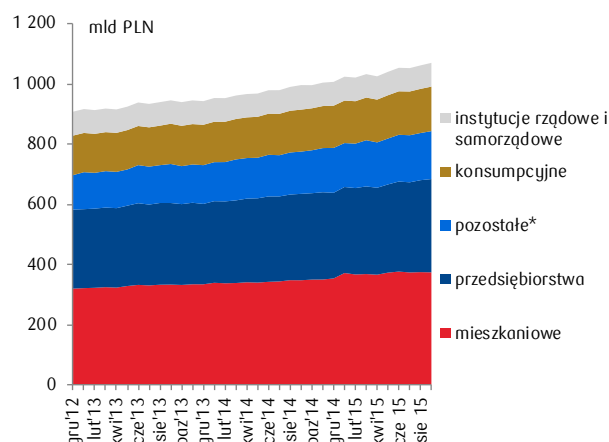
Działalność biznesowa

Na koniec sierpnia 2015 roku suma bilansowa sektora bankowego wzrosła do 1 589 mld PLN, a roczne tempo wyhamowało do 4,2% r/r wobec 9,0% r/r na koniec grudnia 2014 roku.

W okresie styczeń-sierpień 2015 sytuację na rynku kredytowo-depozytowym kształtowało m.in. znaczące osłabienie polskiej waluty względem CHF (wpływ decyzji banku centralnego Szwajcarii ze stycznia 2015 roku o zaprzestaniu obrony minimalnego kursu CHF/EUR, skutkującej gwałtownym umocnieniem kursu CHF oraz silnym osłabieniem PLN względem CHF) przy utrzymującej się wysokiej dynamice depozytów zarówno osób prywatnych, jak i przedsiębiorstw.

KOMENTARZ ZARZĄDU DO WYNIKÓW GRUPY KAPITAŁOWEJ PKO BANKU POLSKIEGO SA ZA III KWARTAŁ 2015 ROKU

Wykres 3. Struktura kredytów sektora bankowego

* kredyty pozostałe obejmują kredyty dla przedsiębiorców indywidualnych, niemonetarnych instytucji finansowych, rolników indywidualnych i instytucji niekomercyjnych działających na rzecz gospodarstw domowych.

Źródło: NBP, obliczenia PKO Bank Polski SA

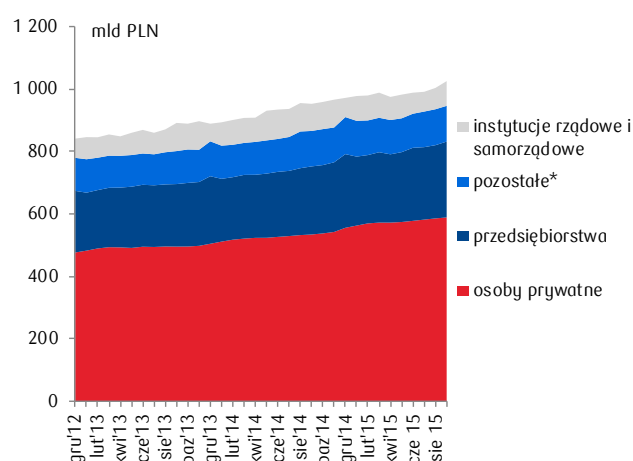
W okresie styczeń - wrzesień 2015 roku sytuacja na rynku kredytów pozostawała pod wpływem dobrej sytuacji makroekonomicznej, przy utrzymującym się widocznym wpływie osłabienia polskiej waluty.

Na koniec września 2015 roku wartość kredytów wzrosła do 1 070 mld PLN (+7,4% r/r), co było rezultatem zarówno przyrostu kredytów gospodarstw domowych, jak i kredytów dla przedsiębiorstw. Po wyłączeniu efektu kursowego tempo wzrostu kredytów r/r było niższe, co oznacza nieznaczny spadek względem końca 2014 roku.

Akcja kredytowa dla osób prywatnych w okresie 3 kwartałów 2015 roku wykazywała zmiany związane z deprecjacją polskiej waluty. Jednocześnie na koniec września 2015 roku widoczne było dalsze wyhamowywanie tempa przyrostu kredytów mieszkaniowych w PLN (+11,7% r/r wobec +13,5% r/r w grudniu 2014 roku). Kontynuowana była relatywnie wysoka dynamika przyrostu kredytów konsumpcyjnych (+5,6% r/r wobec +4,6% r/r na koniec grudnia 2014 roku), wynikająca m.in. z rekordowo niskiego poziomu stóp procentowych (w tym w szczególności stopy lombardowej wpływającej na maksymalny poziom oprocentowania kredytów konsumpcyjnych).

W okresie styczeń-wrzesień 2015 roku odnotowano ożywienie na rynku kredytów dla przedsiębiorstw. Ich wartość wzrosła o ok. 25 mld PLN, a roczne tempo wzrostu wyniosło 7,9% (6,5% na koniec grudnia 2014 roku). Sytuacja na rynku kredytów dla przedsiębiorstw była wynikiem poprawy koniunktury gospodarczej i wzrostu aktywności inwestycyjnej przedsiębiorstw.

Wykres 5. Struktura depozytów sektora bankowego

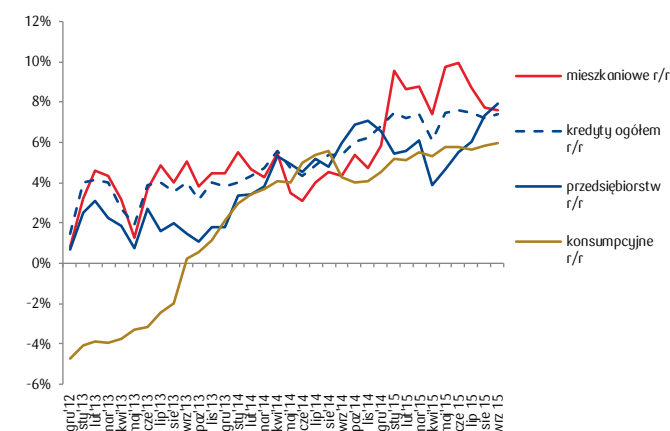

* depozyty pozostałe obejmują depozyty przedsiębiorców indywidualnych, niemonetarnych instytucji finansowych, rolników indywidualnych i instytucji niekomercyjnych działających na rzecz gospodarstw domowych.

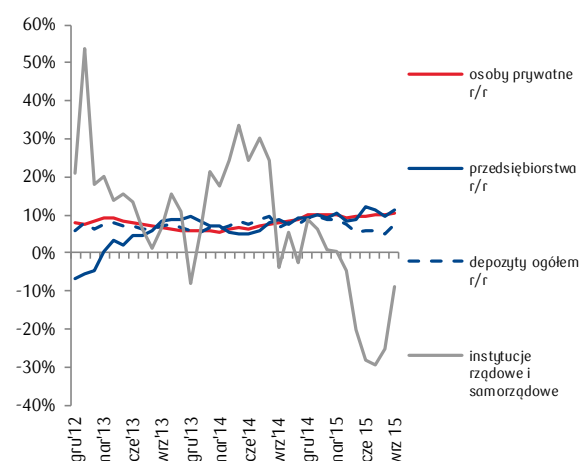
Źródło: NBP, obliczenia PKO Bank Polski SA

Sytuacja na rynku depozytowym w okresie styczeń-wrzesień 2015 roku pozostawała pod wpływem niskiego poziomu stóp procentowych. Na koniec września 2015 roku wzrost r/r depozytów sektora bankowego był nieznacznie wyższy niż kredytów (odpowiednio 7,6% i 7,4% r/r), po wyeliminowaniu efektu kursowego roczne tempo przyrostu depozytów było wyższe niż kredytów. Na koniec września 2015 roku wolumen

Wykres 4. Tempo zmiany kredytów w sektorze bankowym (r/r)

Wykres 6. Tempo zmiany depozytów w sektorze bankowym (r/r)

KOMENTARZ ZARZĄDU DO WYNIKÓW GRUPY KAPITAŁOWEJ PKO BANKU POLSKIEGO SA ZA III KWARTAŁ 2015 ROKU

depozytów wzrósł do poziomu 1 026 mld PLN, przy jednoczesnym wyhamowaniu rocznego tempa wzrostu depozytów (9,3% r/r w grudniu 2014 roku).

Na wzrost wartości depozytów r/r miał wpływ przede wszystkim przyrost depozytów osób prywatnych oraz przyrost depozytów przedsiębiorstw i przedsiębiorców indywidualnych, przy znaczącym spadku depozytów instytucji rządowych i samorządowych.

Mimo znaczących obniżek oprocentowania depozytów terminowych depozyty osób prywatnych utrzymały wysoką dynamikę przyrostu r/r (10,2%; analogicznie jak na koniec grudnia 2014 roku), przy widocznym wysokim tempie wzrostu depozytów bieżących osób prywatnych. Na przyrost depozytów osób prywatnych oddziaływała poprawiająca się sytuacja na rynku pracy oraz relatywna niepewność na rynku giełdowym i tym samym słaba konkurencja ze strony innych form oszczędzania. W tym samym okresie tempo przyrostu depozytów przedsiębiorstw ukształtowało się na poziomie 11,4% (w porównaniu do 9,1% na koniec grudnia 2014 roku).

Zmiany na rynku kredytowym i depozytowym w okresie styczeń-wrzesień 2015 roku miały wpływ na ukształtowanie się relacji między kredytami a depozytami. Nadwyżka kredytów nad depozytami wzrosła do ok. 44 mld PLN, co przełożyło się na wzrost relacji kredyty/depozyty do 104,3%.

Rynek ukraiński

Skala recesji na Ukrainie w II kwartale 2015 roku uległa zmniejszeniu. Głęboko ujemna dynamika PKB z I kwartału (-17,2% r/r) odbiła do -14,6% r/r. Dane z III kwartału dotyczące produkcji przemysłowej (średnia dynamika w III kwartale -8,1% r/r vs -20,1% r/r w II kwartale) i sprzedaży detalicznej (średnia dynamika w III kwartale -19,1% r/r vs -26,5% w II kwartale) wskazują na dalsze spłycenie recesji. Wyhamowanie spadku dynamiki płac realnych oraz wyhamowanie spadku importu, wskazują na możliwy wzrost popytu krajowego.

W III kwartale postępowała konsolidacja finansów publicznych (nadwyżka budżetowa wyniosła na koniec sierpnia 8,3 mld UAH przy deficycie -33,7 mld UAH w analogicznym okresie 2014 roku). Dług publiczny na koniec sierpnia wynosił 72,8% PKB, a powiększony o gwarancje rządowe 88,2% PKB. W sierpniu rząd Ukrainy zawarł porozumienie z wierzycielami zagranicznymi, na podstawie którego ich należności zostały obniżone o 15,5 mld USD (odpis samego zadłużenia wyniósł 3,6 mld USD), a termin ich spłaty wydłużony do 2019 roku.

W III kwartale miały miejsce dwie obniżki stopy dyskontowej, w efekcie których jej poziom spadł z 33,0% na koniec czerwca do 27,5% na koniec września. Jednocyfrowa dynamika podaży pieniądza sprzyjała spadkowi stopy inflacji, która w III kwartale wynosiła średnio 53,3% r/r vs 58,9% r/r w II kwartale. Wysokie tempo wzrostu cen wynikało przede wszystkim z podwyżek cen regulowanych (woda, gaz i elektryczność; stopa inflacji: 146,4%).

Zgodnie z danymi Narodowego Banku Ukrainy (NBU) liczba banków prowadzących działalność operacyjną na Ukrainie spadła we wrześniu do 122 (wobec 143 w czerwcu i 163 w grudniu). Odwrócił się trend odpływu kapitału zagranicznego, którego udział w kapitale sektora wzrósł do 37,9% z 27,5% w czerwcu. Wpływ na to miała stabilizacja kursu UAH wobec USD na poziomie ok. 21,8.

Wartość aktywów ogółem w ukraińskim sektorze bankowym wyniosła we wrześniu 1,21 bln UAH spadając z 1,30 bln UAH w czerwcu. Relacja kapitałów do aktywów banków wzrosła w tym okresie z 7,7% do 10,7%, co jest równoznaczne ze spadkiem dźwigni finansowej banków.

Kontynuowany był spadkowy trend wolumenu kredytów walutowych (549,3 mld UAH na koniec września vs 571,7 mld UAH na koniec czerwca i 687,0 mld UAH w marcu) oraz wolumenu kredytów ogółem (odpowiednio 1019,1 mld UAH, 1070,7 mld UAH i 1012,9 mld UAH). Widoczna była kontynuacja spadku bazy depozytowej (712,5 mld UAH na koniec września vs 733,0 mld UAH w czerwcu), co wynikało przede wszystkim z wycofywania depozytów przez gospodarstwa domowe (-29,0 mld UAH w omawianym okresie). W rezultacie relacja kredytów do depozytów spadła ze 146,1 w czerwcu do 143,0 we wrześniu (147,4 na koniec 2014 roku).

W porównaniu do końca 2014 roku istotnie wzrósł współczynnik nieobsługiwanych kredytów (19,9% na koniec września vs 13,5% w grudniu 2014 roku). W okresie styczeń-wrzesień stabilny był się wskaźnik ROA (-4,1% vs -4,1% w 2014 roku), przy spadku ROE (-39,4% vs -30,5% w 2014 roku).

Czynniki regulacyjne

Na sytuację finansową i organizacyjną Grupy Kapitałowej PKO Banku Polskiego SA w III kwartale 2015 roku miały wpływ rozwiązania prawne i regulacyjne, w tym:

KOMENTARZ ZARZĄDU DO WYNIKÓW GRUPY KAPITAŁOWEJ PKO BANKU POLSKIEGO SA ZA III KWARTAŁ 2015 ROKU

Opis regulacji		Wpływ na wyniki Grupy Kapitałowej
Niski poziom podstawowych stóp procentowych	uchwała Rady Polityki Pieniężnej nr 1/2015 RPP (Dz.Urz. NBP 2015, poz. 2) obniżająca od 5 marca 2015 roku podstawowe stopy procentowe, w tym poziom stopy referencyjnej do 1,5% a oprocentowanie kredytu lombardowego do 2,5%.	wpływ na poziom wyniku odsetkowego
Wyższe obciążenia banków na rzecz BFG	uchwały Rady Bankowego Funduszu Gwarancyjnego istotnie podwyższające na 2015 rok obciążenia banków na rzecz systemu gwarantowania depozytów bankowych (rozliczane liniowo), w tym: - uchwała nr 28/104 podwyższająca wskaźnik do obliczania opłaty rocznej (z 0,100% do 0,189%); - nr 29/2014 podwyższająca wskaźnik do obliczania opłaty ostrożnościowej (z 0,037% do 0,050%).	silny wpływ na poziom kosztów działania banków
Obniżenie dochodów z obsługi kart	nowelizacja ustawy o usługach płatniczych (Dz.U. z 2014 roku, poz.1916) wprowadzająca limity stawek opłaty interchange (0,2% dla kart debetowych oraz 0,3% dla kart kredytowych)	znaczący wpływ na poziom przychodów pozaodsetkowych
Większy dostęp do upadłości konsumenckiej	nowelizacja ustawy Prawo upadłościowe i naprawczego (Dz.U. z 2014 roku poz. 1306) liberalizująca od 1 stycznia 2015 roku zasady upadłości konsumenckiej	wpływ na poziom ryzyka kredytowego
Ograniczenia dystrybucji ubezpieczeń przez banki	uchwała Komisji Nadzoru Finansowego nr 183/2014 w sprawie rekomendacji U dotyczącej bancassurance (Dz. Urz. KNF 2014, poz. 12) oraz uchwała Nr 184/2014 Komisji Nadzoru Finansowego dotycząca m.in. dystrybucji ubezpieczeń (Dz. Urz. KNF 2014, poz. 13)	wpływ na poziom kosztów działania banków (konieczność opracowania nowego modelu biznesowego, wprowadzenia nowej strategii zarządzania ryzykiem, adaptowaniem systemów IT)
Wsparcie dla emisji obligacji nieskarbowych	ustawa o obligacjach (Dz.u. z 2015 r. poz. 238) wprowadzająca od 1 lipca 2015 r. rozwiązania wspierające rozwój rynku długoterminowych nieskarbowych papierów dłużnych, jako źródła dodatkowego wobec kredytów bankowych, źródła pozyskania kapitału poprzez przedsiębiorstwa i jednostki samorządu terytorialnego	emisja obligacji korporacyjnych i municypalnych, jako alternatywnego źródła finansowania działalności; ryzyko dla segmentu kredytów korporacyjnych
Dobre praktyki w zakresie zarządzania ryzykiem płynności	rekomendacja P dotycząca zarządzania ryzykiem płynności finansowej banków (Dz.Urz. KNF, poz.14), która określa dostosowanie banków do końca 2015 r.	wzrost kosztów działania banków; pomiar i zarządzanie ryzykiem płynności
Mieszkanie dla młodych (Program MDM)	nowelizacja ustawy o pomocy państwa w nabyciu mieszkania przez ludzi młodych (Dz.U. 2015 poz. 1194) rozszerzająca grono osób mogących korzystać z wsparcia programu MDM oraz zasady wsparcia; obowiązuje od 1 września 2015 r.	poziom akcji kredytowej, wyniki finansowe banków
Solvency II	Pakiet Solvency II dotyczący działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej, w tym w zakresie wyceny rezerw techniczno-ubezpieczeniowych, ryzyko i obowiązków informacyjnych (Dz. Urz. UE L 335 z 17 grudnia 2009)	koszty dostosowawcze zakładów ubezpieczeniowych
Ograniczenia działalności OFE	ustawa dotycząca zmian w zasadach wypłaty emerytur ze środków OFE (Dz.U. z 2013 r., poz. 1717), w tym od 1 stycznia 2015 roku umożliwiającą wzrost zaangażowania OFE w akcje spółek notowanych za granicą (z 10% do 20%), ograniczającą zaangażowanie OFE w akcje spółek krajowych (z 75% do 55%).	wpływ na działalność operacyjną Powszechnych Funduszy Emerytalnych, koniunkturę na GPW

Na działalność Grupy Kapitałowej PKO Banku Polskiego SA oddziaływały nowe rozwiązania prawne wprowadzone na Ukrainie (gdzie funkcjonuje m.in. spółka zależna KREDOBANK SA), w tym:

- ustawa nr 424-VIII/2014 wprowadzająca od 15 maja 2015 roku ograniczenia w zakresie przedterminowej wypłaty środków z lokat terminowych,
- uchwała 820/2015 Zarządu NBU wprowadzająca od 31 grudnia 2014 roku zmiany dotyczące tworzenia przez banki rezerwy obowiązkowej (6,5% dla depozytów bieżących w UAH i walutach obcych, 3% dla lokat terminowych),
- uchwała 859/2014 Zarządu NBU przedłużająca do 1 stycznia 2019 roku niestosowanie sankcji wobec banków nieprzestrzegających wymogów nadzorczych na skutek dewaluacji UAH, aneksji Krymu i działań wojennych w obwodzie donieckim i ługańskim oraz określająca związane z tym szczególne zasady prowadzenia działalności bankowej,
- uchwała nr 860/2014 roku zaostrażająca od 1 stycznia 2015 roku wymogi wobec banków korzystających z kredytów stabilizacyjnych, oprocentowanie kredytów stabilizacyjnych ustalono na poziomie stopy dyskontowej plus 1,5 p.p.,
- uchwała 867/2014 Zarządu NBU zobowiązująca banki do zorganizowania systemu zarządzania ryzykiem (obowiązuje od 31 grudnia 2014 roku),
- uchwała nr 22/2015 Zarządu NBU umożliwiającą od 17 stycznia 2015 roku przedterminową spłatę kredytów walutowych przez nierezydentów,
- uchwały nr 81, 154, 557 i 627 z 2015 roku Zarządu NBU podwyższające w 2015 roku stopę dyskontową NBU odpowiednio od 6 lutego o 11 p.p. do 19,5%, od 4 marca o 10,5 p.p. do 30%; od 28 sierpnia obniżając stopę dyskontową o 3 p.p. do 27%, a od 25 września o 5 p.p. do 22%,
- uchwały nr 124, 129, 160, 248, 354, 551 i 581 z 2015 roku Zarządu NBU wprowadzające szereg zmian w zakresie transakcji na rynku pieniężno-kredytowym i ograniczeń na rynku walutowym,

KOMENTARZ ZARZĄDU DO WYNIKÓW GRUPY KAPITAŁOWEJ PKO BANKU POLSKIEGO SA ZA III KWARTAŁ 2015 ROKU

- uchwała 313/2015 Zarządu NBU określająca terminy spełnienia przez banki wymogów adekwatności, w tym nie mniej niż 5% do 1 lutego 2016 roku,
- uchwała nr 615/2015 Zarządu NBU dotycząca refinansowania kredytów oraz przyjmowania zabezpieczeń, w tym w walutach obcych.

2. Wyniki finansowe III kwartału 2015 roku

2.1. Komentarz do wyników finansowych Grupy Kapitałowej PKO Banku Polskiego SA

Czynniki wpływające na wyniki Grupy Kapitałowej PKO Banku Polskiego SA

W III kwartale 2015 roku sektor bankowy wypracowywał wyniki finansowe w warunkach stabilizacji wzrostu gospodarczego oraz utrzymujących się na historycznie niskich poziomach stóp procentowych. Sytuację na rynku kredytowo-depozytowym kształtowała przede wszystkim ożywienie aktywności kredytowej banków oraz poprawiająca się sytuacja na rynku pracy, przy utrzymującym się widocznym wpływie osłabienia polskiej waluty.

Działania podjęte przez Grupę Kapitałową PKO Banku Polskiego SA w okresie 3 kwartałów 2015 roku pozwoliły na wypracowanie zysku netto w wysokości 2 165,3 mln PLN. Efektywność Grupy Kapitałowej PKO Banku Polskiego SA ukształtowała się na relatywnie wysokim poziomie – na koniec III kwartału 2015 roku wskaźnik ROE wyniósł 10,2%.

Stabilna baza depozytowa, środki z emisji obligacji oraz wysoki poziom kapitałów własnych Grupy Kapitałowej PKO Banku Polskiego SA, pokryły potrzeby w zakresie finansowania i umożliwiły dalszy, bezpieczny rozwój działalności biznesowej.

Na koniec III kwartału 2015 roku łączny współczynnik kapitałowy wyniósł 14,5%, przy minimalnym jego poziomie określonym w ustawie Prawo bankowe w wysokości 8%.

Podstawowe wskaźniki finansowe

Rezultatem wyników osiągniętych przez Grupę Kapitałową PKO Banku Polskiego SA jest ukształtowanie się głównych wskaźników efektywności finansowej na poziomach przedstawionych w poniższej tabeli.

Tabela 1. Podstawowe wskaźniki finansowe Grupy Kapitałowej PKO Banku Polskiego SA

	30.09.2015	30.09.2014	Zmiana
ROA netto* (wynik finansowy netto/średni stan aktywów)	1,1%	1,6%	-0,5 p.p.
ROE netto* (wynik finansowy netto/średni stan kapitałów własnych)	10,2%	13,5%	-3,3 p.p.
C/I* (wskaźnik kosztów do dochodów w ujęciu rocznym)	52,2%	44,0%	8,2 p.p.
Marża odsetkowa* (wynik odsetkowy/średni stan aktywów oprocentowanych)	3,1%	3,6%	-0,5 p.p.
Udział kredytów z rozpoznaną utratą wartości**	6,9%	7,1%	-0,2 p.p.
Wskaźnik pokrycia kredytów z rozpoznaną utratą wartości***	63,5%	58,1%	5,4 p.p.
Koszt ryzyka****	-0,8%	-1,1%	0,3 p.p.

* Pozycje rachunku zysków i strat przyjęte do obliczenia wskaźników ujmują okres 4 ostatnich kwartałów (ujęcie roczne), natomiast pozycje sprawozdania z sytuacji finansowej ujmują średnią z 5 ostatnich wartości kwartalnych o odpowiednich pozycji aktywów i pasywów.

** Obliczony poprzez podzielenie wartości bilansowej brutto kredytów i pożyczek z rozpoznaną utratą wartości przez wartość bilansową kredytów i pożyczek udzielonych klientom brutto.

*** Obliczony poprzez podzielenie stanu odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości kredytów i pożyczek udzielonych klientom przez wartość bilansową brutto kredytów i pożyczek z rozpoznaną utratą wartości.

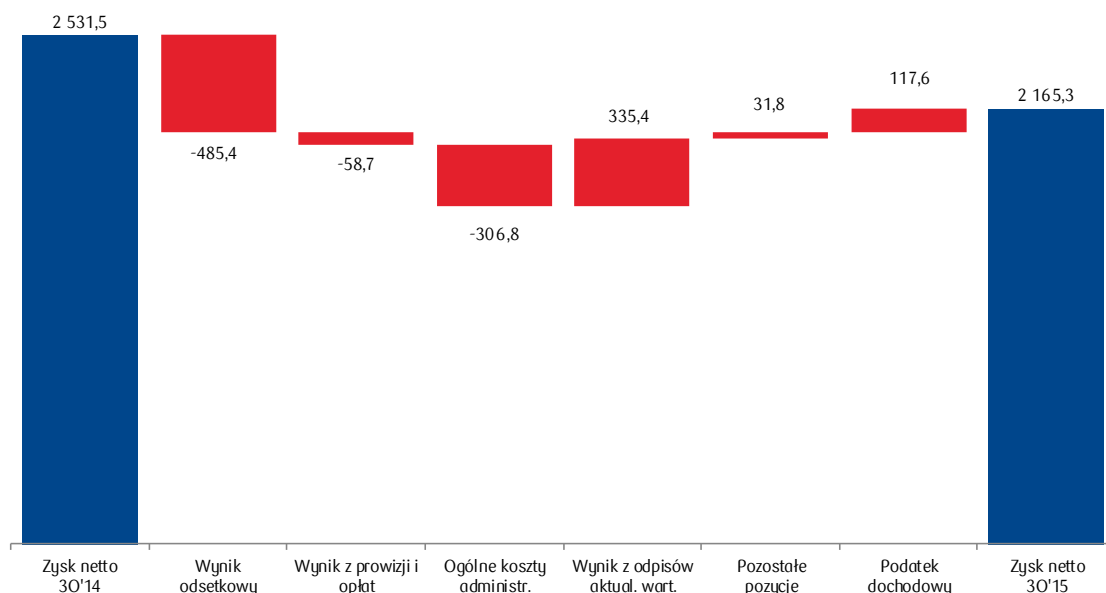
**** Obliczony poprzez podzielenie wyniku z tytułu odpisów aktualizacyjnych z tytułu utraty wartości kredytów i pożyczek udzielonych klientom za okres 12 m-cy przez średnie saldo kredytów i pożyczek udzielonych klientom brutto na początku i na końcu okresu sprawozdawczego oraz pośrednich okresów kwartalnych.

Wyniki finansowe

Zysk netto Grupy Kapitałowej PKO Banku Polskiego SA uzyskany za 3 kwartały 2015 roku wyniósł 2 165,3 mln PLN i był o 366,2 mln PLN niższy niż w porównywalnym okresie 2014 roku (-14,5% r/r), na co główny wpływ miał niższy wynik odsetkowy, pozostający pod presją rekordowo niskich stóp procentowych oraz wyższe ogólne koszty administracyjne, determinowane zmianami w składzie Grupy Kapitałowej i wyższymi składkami na BFG, przy znacznej poprawie wyniku na odpisach.

KOMENTARZ ZARZĄDU DO WYNIKÓW GRUPY KAPITAŁOWEJ
PKO BANKU POLSKIEGO SA ZA III KWARTAŁ 2015 ROKU

Wykres 1. Zmiana pozycji rachunku zysków i strat Grupy Kapitałowej PKO Banku Polskiego SA (w mln PLN)

Skonsolidowane pozycje rachunku wyników kształtowały się następująco:

Tabela 2. Zmiany w rachunku zysków i strat Grupy Kapitałowej PKO Banku Polskiego SA (w mln PLN)

	III kwartał okres 01.07- 30.09.2015	3 kwartały 2015	III kwartał okres 01.07- 30.09.2014	3 kwartały 2014	Zmiana 3 kw. 2015/ 3 kw. 2014 (w mln PLN)	Zmiana 3 kw. 2015/ 3 kw. 2014 (w %)
Przychody z tytułu odsetek	2 433,5	7 221,6	2 834,3	8 079,0	(857,3)	-10,6%
Koszty z tytułu odsetek	(615,4)	(2 049,4)	(855,6)	(2 421,4)	372,0	-15,4%
Wynik z tytułu odsetek	1 818,1	5 172,2	1 978,7	5 657,6	(485,4)	-8,6%
Przychody z tytułu prowizji i opłat	904,3	2 709,7	983,9	2 975,4	(265,7)	-8,9%
Koszty z tytułu prowizji i opłat	(183,8)	(552,6)	(257,1)	(759,6)	207,0	-27,2%
Wynik z tytułu prowizji i opłat	720,5	2 157,1	726,8	2 215,8	(58,7)	-2,6%
Przychody z tytułu dywidend	1,0	10,7	0,3	6,4	4,3	66,4%
Wynik na instrumentach finansowych wycenianych do wartości godziwej	2,0	10,9	20,4	73,4	(62,5)	-85,2%
Wynik na inwestycyjnych papierach wartościowych	6,4	75,7	33,3	71,9	3,9	5,4%
Wynik z pozycji wymiany	92,2	258,9	66,4	201,8	57,1	28,3%
Pozostałe przychody i koszty operacyjne netto	58,0	187,9	65,2	162,9	25,0	15,4%
Wynik z tytułu odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości i rezerw	(362,3)	(1 111,0)	(475,2)	(1 446,4)	335,4	-23,2%
Ogólne koszty administracyjne	(1 335,5)	(4 112,6)	(1 337,2)	(3 805,7)	(306,8)	8,1%
Wynik z działalności operacyjnej	1 000,5	2 649,8	1 078,8	3 137,7	(487,8)	-15,5%
Udział w zyskach i stratach jednostek stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach	8,3	24,1	15,9	23,3	0,8	3,6%
Zysk brutto	1 008,7	2 673,9	1 094,7	3 160,9	(487,0)	-15,4%
Podatek dochodowy	(193,0)	(520,9)	(220,8)	(638,4)	117,6	-18,4%
Zysk netto (z uwzględnieniem udziałowców niesprawujących kontroli)	815,7	2 153,1	873,9	2 522,5	(369,4)	-14,6%
Zyski i straty udziałowców niesprawujących kontroli	0,5	(12,2)	0,5	(9,0)	(3,2)	35,8%
Zysk netto	815,2	2 165,3	873,4	2 531,5	(366,2)	-14,5%

W rachunku wyników Grupy Kapitałowej PKO Banku Polskiego SA po 3 kwartałach 2015 roku suma pozycji dochodowych wyniosła 7 873,4 mln PLN i była o 516,4 mln PLN, tj. o 6,2% niższa niż w analogicznym okresie 2014 roku.

Wynik z tytułu odsetek

Uzyskany w okresie 3 kwartałów 2015 roku wynik odsetkowy wyniósł 5 172,2 mln PLN i w porównaniu do analogicznego okresu roku ubiegłego obniżył się o 485,4 mln (-8,6% r/r), przede wszystkim na skutek spadku przychodów odsetkowych o 857,3 mln PLN, determinowanego spadkiem poziomu stóp rynkowych oraz niższych kosztów odsetkowych o 372,0 mln PLN, głównie w efekcie dostosowania warunków cenowych oferty depozytowej do spadku rynkowych stóp procentowych.

KOMENTARZ ZARZĄDU DO WYNIKÓW GRUPY KAPITAŁOWEJ PKO BANKU POLSKIEGO SA ZA III KWARTAŁ 2015 ROKU

Po trzech kwartałach 2015 roku przychody odsetkowe wyniosły 7 221,6 mln PLN i w porównaniu z analogicznym okresem 2014 roku były niższe o 10,6% w głównej mierze na skutek:

- spadku przychodów z tytułu kredytów i pożyczek udzielonych klientom (-830,9 mln PLN r/r) – efekt przede wszystkim spadku złotych stóp procentowych, który dla średnich stawek WIBOR 1M oraz 3M wyniósł w ujęciu rocznym odpowiednio 0,91 p.p. i 0,87 p.p. oraz stopy lombardowej, determinującej maksymalne oprocentowanie kredytów konsumpcyjnych,
- przy wzroście przychodów z tytułu pochodnych instrumentów zabezpieczających o 81,8 mln PLN r/r, głównie w efekcie przeszacowania transakcji do niższych stawek rynkowych WIBOR i LIBOR CHF oraz wzrostu średniego wolumenu transakcji objętych rachunkowością zabezpieczeń.

Spadek poziomu kosztów odsetkowych o 372,0 mln PLN tj. o 15,4% r/r był głównie efektem:

- spadku kosztów z tytułu zobowiązań wobec klientów o 431,3 mln PLN r/r, wynikającego z niższego średniego oprocentowania depozytów w efekcie spadku rynkowych stóp procentowych i dostosowania oferty cenowej produktów depozytowych,
- przy wzroście kosztów z tytułu własnej emisji papierów dłużnych i zobowiązań podporządkowanych o 19,1 mln PLN r/r, związanym ze wzrostem poziomu zobowiązań z emisji obligacji na zagranicznych rynkach finansowych, częściowo zneutralizowanym przez spadek kosztów obsługi długu na rynku krajowym w efekcie spadku rynkowych stóp procentowych, oraz wzroście kosztów kredytów otrzymanych od banków o 5,1 mln PLN r/r, związanym z finansowaniem otrzymanym od Nordea Bank AB przeznaczonym na finansowanie nabytego portfela kredytów mieszkaniowych.

Marża odsetkowa zmniejszyła się o 0,5 p.p. r/r do poziomu 3,1% na koniec III kwartału 2015 roku w efekcie spadku zannualizowanego wyniku odsetkowego (na co wpływ miał spadek rynkowych stóp procentowych bezpośrednio powodujący szybszy spadek oprocentowania aktywów oprocentowanych opartych w większości na stawkach rynkowych niż spadek oprocentowania oferty depozytowej), przy wzroście wolumenu średnich aktywów oprocentowanych (gł. portfela kredytów i pożyczek mieszkaniowych).

Wynik z tytułu prowizji i opłat

Uzyskany w okresie 3 kwartałów 2015 roku wynik z tytułu prowizji i opłat wyniósł 2 157,1 mln PLN i był o 58,7 mln PLN niższy niż w analogicznym okresie roku ubiegłego na skutek spadku przychodów prowizyjnych o 265,7 mln PLN, przy niższych o 207,0 mln PLN kosztach prowizyjnych. Poziom wyniku prowizyjnego był w głównej mierze determinowany przez spadek:

- wyniku z tytułu kart płatniczych (-109,6 mln PLN r/r), będących konsekwencją obligatoryjnego obniżenia przez organizacje płatnicze stawek opłaty interchange do poziomu 0,2% dla kart debetowych oraz 0,3% dla kart kredytowych od początku 2015 roku,
- wyniku prowizyjnego z tytułu ubezpieczeń kredytów (-82,5 mln PLN r/r), głównie w efekcie spadku prowizji z tytułu ubezpieczeń kredytów konsumpcyjnych,
- kosztów z tytułu usług akwizycyjnych (-38,8 mln PLN r/r),

przy wzroście:

- przychodów z tytułu produktów inwestycyjno-ubezpieczeniowych (+35,6 mln PLN r/r), w efekcie rozszerzenia Grupy Kapitałowej o spółkę ubezpieczeniową od II kwartału 2014 roku,
- przychodów z tytułu udzielonych kredytów i pożyczek (+30,7 mln PLN r/r), w wyniku wzrostu sprzedaży kredytów.

Ogólne koszty administracyjne

Po trzech kwartałach 2015 roku ogólne koszty administracyjne wyniosły 4 112,6 mln PLN i wzrosły o 8,1% w porównaniu z analogicznym okresem poprzedniego roku. Poziom ogólnych kosztów administracyjnych był determinowany w głównej mierze przez zmiany wpływające na strukturę Grupy Kapitałowej PKO Banku Polskiego SA w 2014 roku, w tym głównie nabycie spółek z Grupy Nordea oraz przez wzrost składek i wpłat na Bankowy Fundusz Gwarancyjny o 160,5 mln PLN r/r, głównie w efekcie wzrostu stawek procentowych opłat BFG.

Efektywność działania Grupy Kapitałowej PKO Banku Polskiego SA mierzona wskaźnikiem C/I w ujęciu rocznym ukształtowała się na poziomie 52,2%.

Wynik z tytułu odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości i rezerw

Wynik z tytułu odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości i rezerw odzwierciedla konserwatywne podejście Grupy Kapitałowej PKO Banku Polskiego SA w zakresie rozpoznania i wyceny ryzyka kredytowego. Poprawa wyniku z tytułu odpisów w okresie 3 kwartałów 2015 roku w porównaniu do analogicznego okresu ubiegłego roku (+335,4 mln PLN r/r) to przede wszystkim efekt spadku odpisów na portfelu kredytów gospodarczych.

Wskaźnik udziału kredytów z rozpoznaną utratą wartości na koniec III kwartału 2015 roku wyniósł 6,9%, co oznacza spadek o 0,1 p.p. r/r, dzięki poprawie jakości kredytów konsumpcyjnych i mieszkaniowych.

Koszt ryzyka¹ na koniec III kwartału 2015 roku ukształtował się na poziomie 0,78%, co oznacza spadek o 0,31 p.p. r/r w efekcie poprawy wyniku na kredytach gospodarczych.

¹ Obliczony poprzez podzielenie wyniku z tytułu odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości kredytów i pożyczek udzielonych klientom za okres 12 m-cy zakończony 30 września 2014 i 2015 roku przez średnie saldo kredytów i pożyczek udzielonych klientom brutto na początku i na końcu okresu sprawozdawczego oraz pośrednich okresów kwartalnych.

KOMENTARZ ZARZĄDU DO WYNIKÓW GRUPY KAPITAŁOWEJ PKO BANKU POLSKIEGO SA ZA III KWARTAŁ 2015 ROKU

Sprawozdanie z sytuacji finansowej

Tabela 3. Zmiany w pozycjach sprawozdania z sytuacji finansowej Grupy Kapitałowej PKO Banku Polskiego SA (w mln PLN)

	30.09.2015	Struktura 30.09.2015	31.12.2014	Struktura 31.12.2014	Zmiana (w %)
Kasa, środki w Banku Centralnym	8 181,4	3,2%	11 738,4	4,7%	-30,3%
Należności od banków	4 113,1	1,6%	2 486,7	1,0%	65,4%
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	185 193,1	72,6%	179 497,4	72,2%	3,2%
Papiery wartościowe	43 679,1	17,1%	40 160,2	16,1%	8,8%
Pozostałe aktywa	13 753,7	5,4%	14 818,0	6,0%	-7,2%
Suma aktywów	254 920,4	100,0%	248 700,6	100,0%	2,5%
Zobowiązania wobec banków	20 337,2	8,0%	19 398,9	7,8%	4,8%
Zobowiązania wobec klientów	178 256,8	69,9%	174 386,8	70,1%	2,2%
Emisje papierów wartościowych i zobowiązania podporządkowane	16 586,5	6,5%	15 714,6	6,3%	5,5%
Zobowiązania z tytułu działalności ubezpieczeniowej	2 386,3	0,9%	2 679,7	1,1%	-10,9%
Pozostałe zobowiązania	7 776,0	3,1%	8 905,0	3,6%	-12,7%
Suma zobowiązań	225 342,9	88,4%	221 085,0	88,9%	1,9%
Kapitał własny ogółem	29 577,5	11,6%	27 615,6	11,1%	7,1%
Suma zobowiązań i kapitału własnego	254 920,4	100,0%	248 700,6	100,0%	2,5%
Kredyty/Zob. wobec klientów	103,9%	x	102,9%	x	1 p.p.
Kredyty/Stabilne źródła finansowania*	87,7%	x	86,4%	x	1,3 p.p.
Aktywa oproc./Aktywa	91,4%	x	89,3%	x	2,1 p.p.
Pasywa oproc./Pasywa	84,4%	x	84,2%	x	0,2 p.p.
Współczynnik wypłacalności	14,5%	x	13,0%	x	1,5 p.p.

* Stabilne źródła finansowania obejmują zobowiązania wobec klientów oraz finansowanie zewnętrzne w postaci: emisji papierów wartościowych, zobowiązań podporządkowanych i kredytów otrzymanych od instytucji finansowych.

Najistotniejszy wpływ na sprawozdanie z sytuacji finansowej Grupy Kapitałowej PKO Banku Polskiego SA wywiera sprawozdanie z sytuacji finansowej podmiotu dominującego. Determinuje on zarówno wielkość sumy bilansowej, jak również strukturę aktywów i pasywów. Suma bilansowa Grupy Kapitałowej PKO Banku Polskiego SA na koniec III kwartału 2015 roku wyniosła 254,9 mld PLN, co oznacza wzrost o 6,2 mld PLN w stosunku do końca 2014 roku. Wzrost sumy bilansowej był efektem wzrostu bazy depozytowej oraz kapitałów własnych. Struktura aktywów na koniec III kwartału 2015 roku była determinowana wzrostem portfela kredytów i pożyczek, a także pozostawała pod wpływem zmian poziomu kursów walutowych. Grupa Kapitałowa PKO Banku Polskiego SA umocniła pozycję największej instytucji w polskim sektorze bankowym.

Kredyty udzielone klientom

Kredyty i pożyczki udzielone klientom stanowią największą część aktywów Grupy Kapitałowej PKO Banku Polskiego SA. W porównaniu do końca 2014 roku portfel kredytów i pożyczek udzielonych klientom netto wzrósł o 5,7 mld PLN, przy znaczących zmianach w strukturze portfela, będących efektem prowadzonej akcji kredytowej oraz silnej aprecjacji CHF, obserwowanej od stycznia 2015 roku. W analizowanym okresie nastąpił wzrost należności z tytułu kredytów od sektora niefinansowego, we wszystkich kategoriach kredytów, przy spadku należności od sektora finansowego i budżetowego.

W strukturze rodzajowej portfela kredytowego brutto główną pozycję stanowią kredyty mieszkaniowe z wolumenem wynoszącym 101,9 mld PLN (+3,8 mld PLN w stosunku do końca 2014 roku), których udział w strukturze portfela zwiększył się o 0,3 p.p. w stosunku do końca ubiegłego roku oraz należności gospodarcze, których wolumen wyniósł 68,2 mld PLN (+0,7 mld PLN w stosunku do końca 2014 roku). W stosunku do końca 2014 roku odnotowano także istotny wzrost portfela kredytów konsumpcyjnych, głównie jako efekt wzrostu nowej sprzedaży, która w 2015 roku przekroczyła poziom 9 mld PLN, a także w efekcie przejścia SKOK Wesoła z dniem 1 sierpnia 2015 roku.

Papiery wartościowe

Na koniec III kwartału 2015 roku wartość bilansowa portfela papierów wartościowych wyniosła 43,7 mld PLN i stanowiła 17,1% aktywów Grupy Kapitałowej PKO Banku Polskiego SA, co oznacza wzrost o ok. 3,5 mld PLN w porównaniu do końca 2014 roku. Wzrost portfela papierów wartościowych jest związany z procesem bieżącego zarządzania płynnością Grupy Kapitałowej PKO Banku Polskiego SA. W strukturze rodzajowej portfela dominowały dłużne papiery emitowane przez Skarb Państwa oraz emitowane przez NBP.

KOMENTARZ ZARZĄDU DO WYNIKÓW GRUPY KAPITAŁOWEJ PKO BANKU POLSKIEGO SA ZA III KWARTAŁ 2015 ROKU

Zobowiązania wobec klientów

Zobowiązania wobec klientów pozostają podstawowym źródłem finansowania działalności Grupy Kapitałowej PKO Banku Polskiego SA, stanowiąc na koniec września br. 69,9% sumy jej zobowiązań. W strukturze rodzajowej zobowiązań wobec klientów główną pozycję stanowią zobowiązania wobec ludności, które odnotowały na koniec III kwartału br. wzrost o 3,6 mld PLN (w stosunku do końca 2014 roku) i wyniosły 132,2 mld PLN. Ich udział w strukturze portfela zobowiązań w stosunku do końca 2014 roku wzrósł o 0,4 p.p. do poziomu 74,2 p.p. Jednocześnie w stosunku do końca 2014 roku nastąpił wzrost zobowiązań wobec jednostek budżetowych o 1,6 mld PLN oraz spadek zobowiązań wobec podmiotów gospodarczych o 1,3 mld PLN.

Finansowanie zewnętrzne

Grupa Kapitałowa PKO Banku Polskiego SA jest aktywnym uczestnikiem rynku emisji dłużnych papierów wartościowych, zarówno krajowego jak i międzynarodowego. Działania te mają na celu dywersyfikację źródeł finansowania działalności oraz dostosowanie ich do wymogów regulacyjnych. Na koniec III kwartału 2015 roku emisje papierów wartościowych i zobowiązania podporządkowane stanowiły 7,4% zobowiązań (+0,9 mld PLN w stosunku do końca 2014 roku). Zmiana poziomu zobowiązań z tytułu emisji w stosunku do końca 2014 roku była efektem wzrostu zobowiązań PKO Banku Polskiego SA z tytułu krótkoterminowych obligacji bankowych (wzrost +0,2 mld PLN w stosunku do końca 2014 roku) oraz rewaluacji zobowiązań walutowych.

Szczegółowe informacje o emisjach przeprowadzonych przez Grupę Kapitałową PKO Banku Polskiego SA zostały opisane w nocie 31 Informacji uzupełniającej do skróconego śródrocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Kapitały własne i łączny współczynnik kapitałowy

Na koniec III kwartału 2015 roku kapitały własne wyniosły 29,6 mld PLN i były wyższe o 2,0 mld PLN w stosunku do końca 2014 roku, stanowiąc 11,6% pasywów Grupy Kapitałowej PKO Banku Polskiego SA (wzrost udziału o 0,5 p.p. w stosunku do końca 2014 roku).

Łączny współczynnik kapitałowy Grupy Kapitałowej PKO Banku Polskiego SA na koniec III kwartału 2015 roku ukształtował się na poziomie 14,5%, co oznacza wzrost o 1,5 p.p. w stosunku do końca 2014 roku, co było spowodowane wzrostem funduszy własnych w efekcie zaliczenia zysku z 2014 roku oraz brakiem wypłaty dywidendy, jak również działaniami podjętymi przez Bank w zakresie optymalizacji wymogów kapitałowych. Poziom łącznego współczynnika kapitałowego przewyższa minimalną wartość tego wskaźnika określoną w ustawie Prawo bankowe i pozwala utrzymać adekwatność kapitałową na bezpiecznym poziomie.

2.2. Komentarz do wyników finansowych PKO Banku Polskiego SA

Podstawowe wskaźniki finansowe

Rezultatem wyników osiągniętych przez PKO Bank Polski SA jest ukształtowanie się głównych wskaźników efektywności finansowej na poziomach przedstawionych w poniższej tabeli.

Tabela 4. Podstawowe wskaźniki finansowe PKO Banku Polskiego SA

	30.09.2015	30.09.2014	Zmiana
ROA netto* (wynik finansowy netto/średni stan aktywów)	1,1%	1,7%	-0,6 p.p.
ROE netto* (wynik finansowy netto/średni stan kapitałów własnych)	9,8%	13,4%	-3,6 p.p.
C/I* (wskaźnik kosztów do dochodów w ujęciu rocznym)	49,6%	41,0%	8,6 p.p.
Marża odsetkowa* (wynik odsetkowy/średni stan aktywów oprocentowanych)	3,1%	3,8%	-0,7 p.p.
Udział kredytów z rozpoznaną utratą wartości**	6,7%	7,7%	-1 p.p.
Wskaźnik pokrycia kredytów z rozpoznaną utratą wartości***	63,1%	55,6%	7,5 p.p.
Koszt ryzyka****	-0,8%	-1,0%	0,2 p.p.

* Pozycje rachunku zysków i strat przyjęte do obliczenia wskaźników ujmują okres 4 ostatnich kwartałów (ujęcie roczne), natomiast pozycje sprawozdania z sytuacji finansowej ujmują średnią z 5 ostatnich wartości kwartalnych odpowiednich pozycji aktywów i pasywów.

** Obliczony poprzez podzielenie wartości bilansowej brutto kredytów i pożyczek z rozpoznaną utratą wartości przez wartość bilansową kredytów i pożyczek udzielonych klientom brutto.

*** Obliczony poprzez podzielenie stanu odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości kredytów i pożyczek udzielonych klientom przez wartość bilansową brutto kredytów i pożyczek z rozpoznaną utratą wartości.

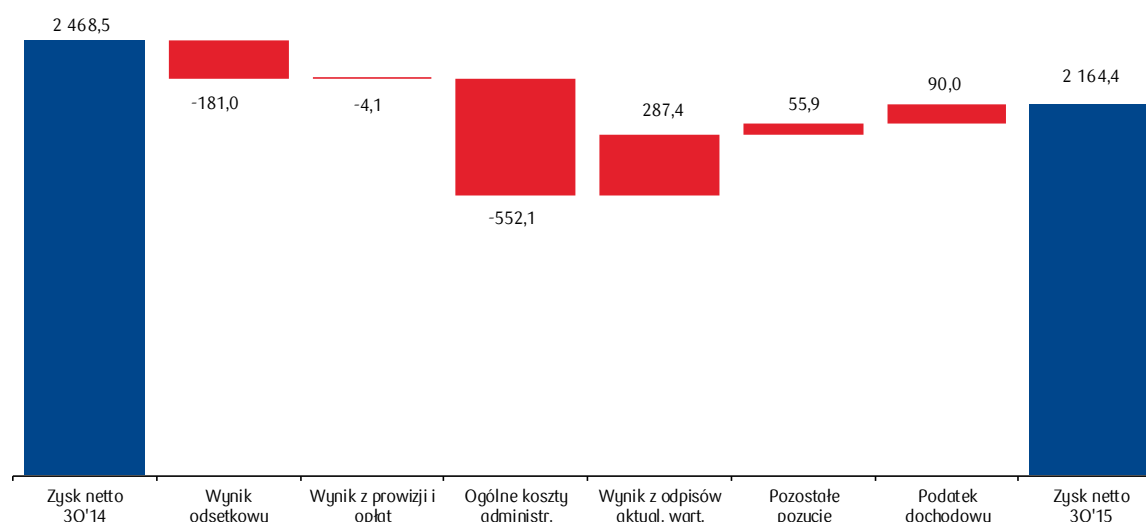
**** Obliczony poprzez podzielenie wyniku z tytułu odpisów aktualizacyjnych z tytułu utraty wartości kredytów i pożyczek udzielonych klientom za okres 12 m-cy przez średnie saldo kredytów i pożyczek udzielonych klientom brutto na początku i na końcu okresu sprawozdawczego oraz pośrednich okresów kwartalnych

Wyniki finansowe

Zysk netto PKO Banku Polskiego SA uzyskany w III kwartałach 2015 roku wyniósł 2 164,4 mln PLN i był o 304,0 mln PLN niższy niż w porównywalnym okresie 2014 roku (-12,3% r/r), na co główny wpływ miały wyższe ogólne koszty administracyjne, przy lepszym wyniku z tytułu odpisów.

KOMENTARZ ZARZĄDU DO WYNIKÓW GRUPY KAPITAŁOWEJ PKO BANKU POLSKIEGO SA ZA III KWARTAŁ 2015 ROKU

Wykres 2. Zmiana pozycji rachunku zysków i strat PKO Banku Polskiego SA (w mln PLN)

Pozycje rachunku wyników Banku kształtowały się następująco:

Tabela 5. Zmiany w rachunku zysków i strat PKO Banku Polskiego SA (w mln PLN)

	III kwartał okres 01.07- 30.09.2015	3 kwartały 2015	III kwartał okres 01.07- 30.09.2014	3 kwartały 2014	Zmiana 3 kw. 2015/ 3 kw. 2014 (w mln PLN)	Zmiana 3 kw. 2015/ 3 kw. 2014 (w %)
Przychody z tytułu odsetek	2 367,6	7 022,0	2 535,6	7 407,9	(385,9)	-5,2%
Koszty z tytułu odsetek	(601,8)	(2 001,2)	(765,8)	(2 206,1)	204,9	-9,3%
Wynik z tytułu odsetek	1 765,8	5 020,8	1 769,8	5 201,9	(181,0)	-3,5%
Przychody z tytułu prowizji i opłat	828,8	2 498,9	845,3	2 667,3	(168,4)	-6,3%
Koszty z tytułu prowizji i opłat	(176,0)	(535,8)	(213,1)	(700,1)	164,3	-23,5%
Wynik z tytułu prowizji i opłat	652,8	1 963,0	632,2	1 967,1	(4,1)	-0,2%
Przychody z tytułu dywidend	4,2	114,2	3,9	83,7	30,4	36,3%
Wynik na instrumentach finansowych wycenianych do wartości godziwej	0,3	1,5	14,5	56,8	(55,3)	-97,3%
Wynik na inwestycyjnych papierach wartościowych	6,4	83,3	33,4	71,2	12,1	17,0%
Wynik z pozycji wymiany	91,2	297,6	61,4	243,4	54,2	22,3%
Pozostałe przychody i koszty operacyjne netto	1,5	35,1	(6,6)	20,7	14,4	69,3%
Wynik z tytułu odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości i rezerw	(330,7)	(1 079,9)	(430,3)	(1 367,3)	287,4	-21,0%
Ogólne koszty administracyjne	(1 222,4)	(3 771,6)	(1 091,3)	(3 219,5)	(552,1)	17,1%
Wynik z działalności operacyjnej	969,1	2 664,1	986,9	3 058,1	(394,0)	-12,9%
Zysk brutto	969,1	2 664,1	986,9	3 058,1	(394,0)	-12,9%
Podatek dochodowy	(186,6)	(499,7)	(197,8)	(589,6)	90,0	-15,3%
Zysk netto	782,4	2 164,4	789,2	2 468,5	(304,0)	-12,3%

3. Działalność Grupy Kapitałowej PKO Banku Polskiego SA²

3.1. Działalność biznesowa PKO Banku Polskiego SA

Grupa Kapitałowa PKO Banku Polskiego SA prowadzi działalność biznesową w ramach segmentów, oferujących określone produkty i usługi adresowane do konkretnych grup klientów. Sposób podziału obszarów biznesowych zapewnia spójność z modelem zarządzania sprzedażą i oferowania klientom kompleksowej oferty produktowej obejmującej zarówno tradycyjne produkty bankowe, jak również bardziej złożone produkty o charakterze inwestycyjnym. Obecnie Grupa prowadzi swoją działalność biznesową w ramach segmentu detalicznego oraz segmentu korporacyjnego i inwestycyjnego.

² W niniejszym materiale ewentualne różnice w sumach, udziałach i dynamikach wynikają z zaokrąglenia kwot do milionów złotych oraz zaokrąglenia udziałów procentowych w strukturach do jednego miejsca dziesiętnego.

KOMENTARZ ZARZĄDU DO WYNIKÓW GRUPY KAPITAŁOWEJ PKO BANKU POLSKIEGO SA ZA III KWARTAŁ 2015 ROKU

Segment detaliczny

Segment detaliczny oferuje pełen zakres obsługi osób prywatnych w ramach bankowości detalicznej i prywatnej oraz bankowości hipotecznej. Ponadto obejmuje transakcje dokonywane z osobami prawnymi, tj. małymi i średnimi przedsiębiorstwami. Do produktów i usług oferowanych klientom tego segmentu należą m.in.: rachunki bieżące, rachunki oszczędnościowe, lokaty terminowe, usługi *private banking*, produkty inwestycyjno-ubezpieczeniowe, karty kredytowe i debetowe, usługi bankowości elektronicznej, kredyty konsumpcyjne i hipoteczne, a także kredyty gospodarcze dla małych i średnich przedsiębiorstw, deweloperów, spółdzielni i zarządców nieruchomości.

Segment korporacyjny i inwestycyjny

Segment korporacyjny i inwestycyjny obejmuje transakcje dokonywane z dużymi klientami korporacyjnymi i instytucjami finansowymi. Segment ten obejmuje m.in. następujące produkty i usługi: prowadzenie rachunków bieżących i lokat terminowych, przechowywanie papierów wartościowych, produkty walutowe i pochodne, kredyty gospodarcze oraz leasing i faktoring. W ramach tego segmentu PKO Banku Polskiego SA zawiera również samodzielnie lub w konsorcjum z innymi bankami umowy finansowania dużych projektów w formie kredytów oraz emisji nieskarbowych papierów wartościowych. Ponadto segment obejmuje działalność własną, tj. działalność inwestycyjną, działalność maklerską, transakcje międzybankowe, instrumentami pochodnymi i dłużnymi papierami wartościowymi.

3.1.1. Segment detaliczny PKO Banku Polskiego SA

W trzech pierwszych kwartałach 2015 roku działania prowadzone przez Bank w segmencie detalicznym skoncentrowane były na podnoszeniu atrakcyjności i konkurencyjności oferowanych produktów, przy elastycznym reagowaniu na zmieniające się warunki rynkowe. W obszarze segmentu detalicznego PKO Bank Polski SA kontynuował zrównoważony rozwój, skupiony na rozpoznaniu i zaspokajaniu potrzeb klientów, z którymi chce budować silne, długookresowe relacje. Podejmowane były działania zmierzające do podniesienia jakości obsługi klienta m.in. poprzez rozwój kompetencji pracowników oraz działania prowadzące do zwiększenia innowacyjności w zakresie nowych rozwiązań finansowych, nie tylko w ramach produktów, ale także kanałów dystrybucji, w szczególności w zakresie bankowości elektronicznej oraz płatności mobilnych. Rozwijając możliwości obsługi produktów bankowych w kanałach elektronicznych, Bank konsekwentnie realizował strategię upowszechniania elektronicznych kanałów obsługi klientów.

Oferta kredytowa w segmencie detalicznym

Oferta PKO Banku Polskiego SA obejmuje szeroką gamę produktów kredytowych. Klienci bankowości detalicznej i prywatnej oraz bankowości hipotecznej mogą skorzystać z finansowania oferowanego w ramach kredytów konsumpcyjnych dostępnych w formie pożyczki gotówkowej, kredytu Aurum i Platinum, pożyczki hipotecznej, kredytów odnawialnych i kart kredytowych oraz finansowania dostępnego w ramach kredytów mieszkaniowych. Dla małych i średnich przedsiębiorstw dostępna jest oferta kredytowa w formie kredytów inwestycyjnych i inwestorskich, a także kredytów obrotowych.

Według stanu na koniec września 2015 roku kredyty brutto segmentu detalicznego PKO Banku Polskiego SA wynosiły 139,7 mld PLN i od początku roku ich stan zwiększył się o 6,1 mld PLN (tj. o 4,6%). Przyczynił się do tego w głównej mierze wzrost portfela kredytów bankowości hipotecznej (+4,5% od początku roku), a także wzrost kredytów konsumpcyjnych dla klientów bankowości detalicznej i prywatnej (+8,6%), m.in. w efekcie wzrostu nowej sprzedaży.

Tabela 6. Kredyty brutto PKO Banku Polskiego SA (w mln PLN)

	30.09.2015	31.12.2014	30.09.2014	Zmiana od:	
				31.12.2014	30.09.2014
Kredyty i pożyczki udzielone brutto, w tym:					
bankowości detalicznej i prywatnej	23 298	21 455	21 098	8,6%	10,4%
małych i średnich przedsiębiorstw	21 727	21 504	21 644	1,0%	0,4%
bankowości hipotecznej	94 682	90 623	73 526	4,5%	28,8%
Razem kredyty i pożyczki	139 707	133 582	116 268	4,6%	20,2%

Kredyty bankowości detalicznej i prywatnej

Klienci detaliczni mogą skorzystać zarówno ze standardowej pożyczki gotówkowej jak i z bieżącego finansowania dostępnego w ramach kredytów odnawialnych i kart kredytowych. Dla klientów zamożnych dostępna jest specjalna oferta kredytów Aurum i Platinum z wysokimi kwotami kredytu i konkurencyjnymi parametrami cenowymi.

W trzech pierwszych kwartałach 2015 roku PKO Bank Polski SA kontynuował działalność promującą sprzedaż kredytów konsumpcyjnych. W obrębie inicjatyw wspierających sprzedaż tej grupy produktów Bank przeprowadzał działania promocyjne, dotyczące w szczególności pożyczki gotówkowej i kredytu Aurum/Platinum. W odniesieniu do pożyczki gotówkowej oraz kredytu Aurum/Platinum Bank przygotowywał również oferty specjalne kierowane zarówno do klientów PKO Banku Polskiego SA, jak też do osób dotychczas niekorzystających z oferty pożyczki gotówkowej i przenoszących zadłużenie do PKO Banku Polskiego SA. W ramach tych ofert udostępniono preferencyjne warunki cenowe, polegające na obniżeniu marży dla klientów wykonujących wybrane zawody, kończących spłatę kredytu Aurum/Platinum, występujących o podwyższenie kwoty kredytu oraz klientów aktywnie korzystających z kredytu odnawialnego albo karty kredytowej.

PKO Bank Polski SA podejmował działania mające zwiększyć dostępność oferty kredytowej dla klientów bankowości detalicznej i prywatnej. W tym celu wprowadzono udogodnienia polegające na:

- zwiększeniu kwoty kredytów dostępnych bez zabezpieczenia:
 - pożyczki gotówkowej sprzedawanej zdalnie do poziomu 50 tys. PLN,
 - pożyczki gotówkowej sprzedawanej w pozostałych kanałach do poziomu 120 tys. PLN,

KOMENTARZ ZARZĄDU DO WYNIKÓW GRUPY KAPITAŁOWEJ PKO BANKU POLSKIEGO SA ZA III KWARTAŁ 2015 ROKU

- kredytu Aurum/Platinum do poziomu 200 tys. PLN,
- uproszczeniu kryteriów i formalności związanych z otrzymaniem kredytu lub pożyczki gotówkowej poprzez:
 - wprowadzenie możliwości dokumentowania dochodów w postaci zeznania podatkowego PIT,
 - zastąpienie konieczności przystąpienia współmałżonka do umowy kredytu przez wyrażenie zgody na zaciągnięcie zobowiązania przez współmałżonka,
- udostępnieniu nowoczesnego procesu sprzedaży pożyczki gotówkowej w pełni on-line „Pożyczka one-click”, dzięki której za pośrednictwem bankowości elektronicznej iPKO klient może otrzymać na konto środki z pożyczki nawet w minutę.

Ponadto w ramach działań ułatwiających klientom Banku dostęp do oferty produktowej poprzez internet i urządzenia mobilne, od czerwca br. PKO Bank Polski SA oferuje możliwość otwarcia kredytu odnawialnego lub podwyższenie istniejącego limitu w rachunku indywidualnym oraz wspólnym bez konieczności podpisywania umowy lub aneksu w formie papierowej. Klienci PKO Banku Polskiego SA, którzy chcą skorzystać z kredytu odnawialnego, mogą zawrzeć umowę w serwisie transakcyjnym iPKO lub za pośrednictwem Contact Center.

Podjęmowane przez Bank w segmencie detalicznym działania mające na celu zwiększenie dostępności oferty kredytowej pozytywnie przełożyły się na wielkość sprzedaży kredytów konsumpcyjnych.

Kredyty bankowości hipotecznej

W analizowanym okresie Bank utrzymał dominującą pozycję na rynku kredytów mieszkaniowych. Z danych prezentowanych przez Związek Banków Polskich wynika, że na 30 września 2015 roku PKO Bank Polski SA zajmował pierwszą pozycję na rynku posiadając 26% udział w sprzedaży kredytów mieszkaniowych dla osób prywatnych. Od początku roku udzielono kredytów na łączną kwotę ok. 7,2 mld PLN.

W trzech pierwszych kwartałach 2015 roku Bank przeprowadził kampanie promocyjne dla kredytów hipotecznych pod hasłem „Dni Otwarte Kredytu Hipotecznego”, wspierające sprzedaż kredytów i pożyczek hipotecznych, w czasie których oferowano atrakcyjne warunki cenowych dla:

- Kredytu mieszkaniowego WŁASNY KĄT,
- Pakietu Własny Kąt Hipoteczny oraz
- Kredytu hipotecznego w ramach programu „Mieszkanie dla Młodych”.

W omawianym okresie PKO Bank Polski SA kontynuował udzielanie kredytów mieszkaniowych z finansowym wsparciem Banku Gospodarstwa Krajowego (BGK) w ramach programu „Mieszkanie dla Młodych”. Program polega na dofinansowaniu ze środków budżetu państwa wkładu własnego oraz przyznaniu dodatkowego finansowego wsparcia w formie spłaty części kredytu. Od początku września kredyty te przyznawane są w oparciu o zmienione regulacje, przekładające się na zwiększenie szansy na pierwsze mieszkanie dla osób dotychczas nieposiadających zdolności kredytowej, znaczne ulgi dla rodzin wielodzietnych, większe metraże oraz możliwość zakupu mieszkania na rynku wtórnym. Rozszerzona została grupa osób, które mogą zostać objęte Programem: osoby nie posiadające zdolności kredytowej mogą skorzystać z programu wraz z dowolną, wskazaną przez nich osobą, a nie jak było to do tej pory z członkiem najbliższej rodziny. Nowelizacja ustawy zniósła także niektóre ograniczenia wobec rodzin wielodzietnych. Zniesiony został obowiązek „pierwszego zamieszkania”, limit wieku, tym samym z pomocy będą mogli skorzystać osoby, które przekroczyły 35 rok życia, a także zwiększono powierzchnię lokali mieszkalnych objętych dopłatą z 50 do 65 mkw. Zwiększona została również wysokość finansowania wkładu własnego, która będzie zależna od liczby dzieci wychowywanych w rodzinie ubiegającej się o kredyt. W okresie od stycznia do września 2015 roku PKO Bank Polski SA udzielił w ramach programu Mieszkanie dla Młodych blisko 2,2 tys. sztuk kredytów na łączną kwotę 404 mln PLN.

Kredyty małych i średnich przedsiębiorstw

PKO Bank Polski SA konsekwentnie wspiera polską przedsiębiorczość. Firmom z sektora małych i średnich przedsiębiorstw zapewnia finansowanie bieżących, jak i inwestycyjnych potrzeb, poprzez bogatą i elastyczną ofertę kredytową. Dzięki podpisanej pomiędzy PKO Bankiem Polskim SA a Bankiem Gospodarstwa Krajowego umowie „Portfelowej Linii Gwarancyjnej de minimis”, w ramach rządowego programu pomocy dla małych i średnich firm, przedsiębiorcy otrzymują wsparcie w postaci gwarancji BGK – de minimis, mającej na celu zwiększenie dostępności kredytowania oraz uruchomienie dodatkowych środków na bieżącą działalność firmy. Na dzień 30 września 2015 roku z programu „Portfelowej Linii Gwarancyjnej de minimis” skorzystało ponad 18 tys. klientów, a wartość udzielonych kredytów wyniosła 5,1 mld PLN.

PKO Bank Polski SA był największym kredytodawcą spośród dwudziestu jeden banków udzielających kredytów z gwarancjami de minimis i obejmował 24,9% udziału w rynku (zgodnie z danymi przekazanymi przez Centrum Poręczeń i Gwarancji Banku Gospodarstwa Krajowego z dnia 30 września 2015 roku).

Kontynuacja współpracy z Bankiem Gospodarstwa Krajowego w ramach „Portfelowej Linii Gwarancyjnej de minimis” i wysokie zainteresowanie produktem ze strony klientów, zaowocowały podpisaniem przez PKO Bank Polski SA w czerwcu 2015 roku aneksu do umowy z BGK, skutkującego podwyższeniem przyznanego limitu gwarancyjnego do wysokości 4,0 mld PLN. Według stanu z dnia 30 września 2015 roku zaangażowanie mierzone wartością podpisanych czynnych umów wyniosło 2,5 mld PLN.

W omawianym okresie wdrożono możliwość udzielania „Pożyczki hipotecznej MSP”, również w ramach scoringowych metod oceny ryzyka klientów małych i średnich przedsiębiorstw, obniżając jednocześnie minimalną kwotę pożyczki z 50 tys. PLN na 5 tys. PLN, wprowadzając ograniczenie maksymalnego łącznego zaangażowania dla jednego klienta do kwoty 2 mln PLN oraz poszerzając zakres podmiotów mogących ubiegać się o udzielenie „Pożyczki MSP” o rolników oraz fundacje i stowarzyszenia. Ponadto rozszerzono ofertę kredytów obrotowych kierowanych do spółdzielni mieszkaniowych o możliwość finansowania działalności eksploatacyjnej, co pozwala tej grupie klientów utrzymywać na optymalnym poziomie swoją płynność finansową, jak również może stanowić on uzupełnienie środków finansowych w przypadku niedopasowania terminów płatności zobowiązań i zapadalności depozytów.

KOMENTARZ ZARZĄDU DO WYNIKÓW GRUPY KAPITAŁOWEJ PKO BANKU POLSKIEGO SA ZA III KWARTAŁ 2015 ROKU

Oferta depozytowa i inwestycyjna

W trzech pierwszych kwartałach 2015 roku PKO Bank Polski SA kontynuował działania mające na celu uatrakcyjnienie oferty depozytowej dla klientów segmentu detalicznego z uwzględnieniem aktualnej sytuacji rynkowej i pozycji konkurencyjnej. Jednocześnie prowadzone były działania zmierzające do dywersyfikacji źródeł finansowania działalności.

Na dzień 30 września 2015 roku depozyty segmentu detalicznego PKO Banku Polskiego SA wynosiły 144,2 mld PLN i od początku roku ich stan zwiększył się o 5,1 mld PLN (tj. o 3,6%). Przyczynił się do tego wzrost poziomu depozytów bankowości detalicznej i prywatnej (+3,0% od początku roku) oraz depozytów małych i średnich przedsiębiorstw (+7,9% od początku roku), zarówno za sprawą wzrostu wolumenów depozytów bieżących jak i terminowych, przy widocznym szybszym tempie wzrostu depozytów bieżących.

Tabela 7. Depozyty PKO Banku Polskiego SA (w mln PLN)

	30.09.2015	31.12.2014	30.09.2014	Zmiana od:	
				31.12.2014	30.09.2014
Depozyty klientowskie, w tym:					
bankowości detalicznej i prywatnej	125 606	121 893	114 076	3,0%	10,1%
małych i średnich przedsiębiorstw	18 575	17 213	15 296	7,9%	21,4%
Razem depozyty	144 181	139 106	129 373	3,6%	11,4%

Rachunki bieżące i rachunki oszczędnościowe

PKO Bank Polski SA pozostaje liderem na rynku pod względem liczby prowadzonych rachunków bieżących, która na koniec III kwartału 2015 roku wynosiła 6,6 mln szt. Prezentowany poziom liczby rachunków jest pochodną zróżnicowanej oferty pod względem preferencji klientów, w obszarze której można wyróżnić m.in. produkty: PKO Konto bez Granic, PKO Konto za Zero, PKO Konto dla Młodych, PKO Konto Pogodne, PKO Konto Pierwsze i PKO Junior.

Wychodząc naprzeciw oczekiwaniom klientów Inteligo, we wrześniu 2015 roku, uruchomiono sprzedaż rachunku Inteligo Konto Dziecka z atrakcyjnym oprocentowaniem i nowoczesnym serwisem PKO Junior.

Lokaty terminowe i produkty regularnego oszczędzania

Dominujący udział w depozytach rynku detalicznego mają depozyty bankowości detalicznej i prywatnej. Od początku 2015 roku w ramach oferty Banku klienci indywidualni mogli skorzystać m.in. z lokat o progresywnym i standardowym oprocentowaniu (lokata parzysta i nieparzysta, lokata 3M, lokata 6M, lokata 3+9+12, lokata 24M) oraz lokat strukturyzowanych. Depozytami terminowymi występującymi w ofercie Banku i cieszącymi się szczególnym zainteresowaniem klientów bankowości detalicznej i prywatnej były:

- lokata 24M z negocjowanym oprocentowaniem,
- lokata 24M na nowe środki,
- lokata 6M internetowa dostępna w systemie bankowości elektronicznej z oprocentowaniem uwarunkowanym kwotą zdeponowanych środków,
- rachunek lokaty terminowej 3+3 na nowe środki,
- lokaty 3+3 z oprocentowaniem negocjowanym.

Ponadto w omawianym okresie skierowano do klientów Bankowości Prywatnej, otwierających polisy długoterminowego inwestowania w postaci ubezpieczenia na życie z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym lub program inwestycyjny Akcjomat, ofertę specjalną 3-miesięcznej lokaty terminowej.

Elementem standardowej oferty Banku dedykowanej klientom indywidualnym są instrumenty strukturyzowane sprzedawane w formie depozytów strukturyzowanych. W pierwszych trzech kwartałach 2015 roku Bank przeprowadził 10 subskrypcji 6 depozytów strukturyzowanych, którymi były lokaty oparte na koszyku akcji wybranych spółek oraz lokaty oparte na kursie walut. Posiadanie przez Bank tego typu produktów w ofercie pozwala zaproponować klientowi atrakcyjny produkt oraz przyczynia się do poprawy wizerunku PKO Banku Polskiego SA, jako instytucji oferującej innowacyjne instrumenty inwestycyjne.

W analizowanym okresie po raz kolejny pod nazwą Biznes Lokata wprowadzono do sprzedaży lokatę o progresywnym oprocentowaniu, oferując klientom z sektora małych i średnich przedsiębiorstw możliwość zdeponowania nadwyżek posiadanych środków finansowych na okres 3, 6 lub 12 miesięcy. Również klientom firmowym Inteligo zaproponowano trzymiesięczną lokatę progresywną, oferowaną pod nazwą Lokata Wzrastająca. Ponadto klienci segmentu małych i średnich przedsiębiorstw mieli możliwość nabycia Lokaty Dynamicznej 12-miesięcznej o progresywnym oprocentowaniu. Wychodząc naprzeciw oczekiwaniom klientów uproszczono proces sprzedaży cieszącego się dużym zainteresowaniem depozytu automatycznego, eliminując konieczność zawierania odrębnej umowy.

Fundusze inwestycyjne i produkty inwestycyjno-ubezpieczeniowe

W ramach współpracy z PKO TFI SA Bank oferuje swoim klientom 35 funduszy inwestycyjnych. PKO Bank Polski SA systematycznie rozwija ofertę w zakresie funduszy inwestycyjnych. W omawianym okresie do oferty banku wprowadzono we współpracy z PKO TFI Subfundusz PKO Akcji Rynku Europejskiego oraz przeprowadzono kolejne emisje certyfikatów Funduszy Inwestycyjnych Zamkniętych: PKO Nieruchomości Komercyjnych, PKO Europa Wschód-Zachód, PKO Multi Strategia oraz PKO Spółek Innowacyjnych Globalny.

Ponadto we współpracy z PKO TFI SA udostępniono Wyspecjalizowany Program Inwestycyjny PKO Akcjomat. Produkt otwierany jest w subfunduszu źródłowym - PKO Skarbiec, a w kolejnych 12 miesiącach co miesiąc środki przenoszone są do wybranego subfunduszu lub Portfela. Dostępne wersje produktu:

- PKO Akcjomat z subfunduszem dla segmentu Klienta Podstawowego i Bankowości Osobistej (dostępne subfundusze: PKO Stabilnego Wzrostu, PKO Akcji Plus, PKO Technologii i Innowacji Globalny),

KOMENTARZ ZARZĄDU DO WYNIKÓW GRUPY KAPITAŁOWEJ PKO BANKU POLSKIEGO SA ZA III KWARTAŁ 2015 ROKU

- PKO Akcjomat z Portfelem dla segmentu Bankowości Osobistej (dostępne Portfele: Strategia Konserwatywna 15, Strategia Neutralna 55, Strategia Agresywna 85).

Jednocześnie w omawianym okresie PKO Bank Polski SA systematycznie rozwijał sprzedaż wprowadzonych do oferty Banku w 2014 roku ubezpieczeń na życie z Ubezpieczeniowym Funduszem Kapitałowym, kierując produkt nie tylko do najzamożniejszych klientów, ale również do klientów segmentu podstawowego. Produkt ten, jako pierwszy na rynku, wyprzedzająco spełniał najwyższe standardy jakości i wartości dla klienta potwierdzone ustawą ubezpieczeniową, która ma wejść w życie 1 stycznia 2016 roku.

Nawiązując do najlepszych praktyk w czerwcu 2015 roku wprowadzono możliwość zawierania umowy ramowej MiFID. Dzięki tej usłudze, chcąc skorzystać z szerokiego wachlarza usług inwestycyjnych, takich jak porady ogólne czy doradztwo inwestycyjne, czy też z produktów inwestycyjnych (funduszy inwestycyjnych, ubezpieczeń strukturyzowanych, lokat strukturyzowanych), wystarczy podpisać jedną umowę z PKO Bankiem Polskim SA i aktywować wybrane usługi i produkty.

Sprzedaż obligacji Skarbu Państwa

PKO Bank Polski SA jako jedyny na podstawie umowy zawartej z Ministrem Finansów prowadzi sprzedaż oraz obsługę obligacji detalicznych emitowanych przez Skarb Państwa. Obligacje skarbowe są sprzedawane przez rozległą sieć sprzedaży PKO Banku Polskiego SA, co stanowi znaczące udogodnienie dla wszystkich chętnych do zainwestowania w obligacje. W okresie III kwartałów 2015 roku sprzedano ok. 16 mln szt. obligacji.

Pozostałe produkty i usługi w segmencie detalicznym

Karty bankowe i usługi bankomatowe

Na dzień 30 września 2015 roku liczba kart bankowych PKO Banku Polskiego SA wyniosła ok. 7,5 mln szt. (w tym 0,9 mln sztuk kart kredytowych). PKO Bank Polski SA w omawianym okresie wprowadził nowe rozwiązania, które miały na celu ułatwienie klientom zarządzanie i posługiwanie się kartami. Wdrożona została możliwość wnioskowania o firmowe karty debetowe u konsultantów Contact Center oraz w serwisie iPKO. Nowa funkcjonalność, umożliwiając zdalne wnioskowanie o karty, eliminuje konieczności udawania się przedsiębiorców do oddziału. Ponadto PKO Bank Polski SA wprowadził możliwość składania przez klientów, którzy zawarli z Bankiem umowę o wydanie i używanie karty kredytowej, wniosków o wydanie kolejnych, dodatkowych kart kredytowych dla wskazanych przez nich użytkowników, bez konieczności fizycznej obecności w placówce Banku i konieczności składania przez przyszłego użytkownika karty podpisu pod wnioskiem.

Kolejnym miastem poza Warszawą, we współpracy z którym PKO Bank Polski SA wdrożył Kartę Płatniczą, został Wrocław. Kartę debetową, na której umożliwiono kodowanie imiennych biletów długookresowych, może otrzymać każdy, kto otworzy lub posiada już konto osobiste w PKO Banku Polskim SA. Karta może też zostać udostępniona osobie, która ukończyła 13 lat i zostanie wskazana przez posiadacza konta.

Klientom segmentu małych i średnich przedsiębiorstw udostępniono w omawianym okresie dwie nowe karty płatnicze: kartę debetową embosowaną oraz kartę charge wraz z pakietem ubezpieczeń. Obie karty wydawane są ze znakiem VISA. Dodatkowo udostępniono dla wszystkich posiadaczy kart debetowych małych i średnich przedsiębiorstw nową usługę, polegającą na przejęciu odpowiedzialności przez Bank za transakcje nieautoryzowane zrealizowane przed zgłoszeniem utraty karty. Dzięki niej użytkownicy kart debetowych małych i średnich przedsiębiorstw mają możliwość przeniesienia odpowiedzialności na Bank za nieautoryzowane transakcje bezstykowe do kwoty stanowiącej równowartość w złotych 50 EUR oraz za transakcje stykowe do kwoty stanowiącej równowartość w złotych 150 EUR, wykonane przed zgłoszeniem utraty karty.

Od 6 lipca 2015 roku klientom indywidualnym PKO Banku Polskiego SA umożliwiono wypłatę przekazów pieniężnych Western Union w bankomatach PKO Banku Polskiego SA. Z usługi mogą korzystać klienci posiadający aktywną kartę debetową do rachunku złotówkowego lub walutowego. Przelew jest przekazywany na rachunek walutowy GBP, EUR lub USD, wypłata gotówki z bankomatu następuje w walucie polskiej. Posiadacze rachunku walutowego z kartą walutową w bankomacie mogą również odebrać przekaz (bez wypłacania gotówki), bez konieczności przewalutowania środków.

Bankowość mobilna IKO

IKO to najpopularniejszy i najbardziej rozwinięty systemem płatności mobilnych w Polsce. Łączy funkcje bankowości mobilnej z możliwością dokonywania płatności mobilnych. Z aplikacji IKO korzysta już ponad 353 tys. użytkowników. Aplikacja jest stale wzbogacana o nowe funkcjonalności. Na bazie płatności IKO powstał polski standard płatności mobilnych BLIK. BLIK to uniwersalna forma realizacji płatności oraz wypłaty gotówki z bankomatów bez użycia gotówki czy karty płatniczej, zbudowana wspólnie z bankami partnerskimi i Krajową Izbą Rozliczeniową. Na koniec III kwartału 2015 roku sieć akceptacji płatności mobilnych (IKO, BLIK) wynosiła niespełna 130 tysięcy (terminale eService i First Data) urządzeń w całej Polsce. W związku z wdrożeniem systemu BLIK, aplikacja IKO umożliwia obecnie wypłaty z ponad 12,5 tysięcy bankomatów własnych PKO Banku Polskiego SA, Banku Millennium SA, BZ WBK SA, ING Banku Śląskiego SA, bankomatów Euronetu (około 5,8 tys.) i IT Card (około 1 tys.). Dzięki aplikacji można też dokonywać płatności za zakupy w około 25 tysiącach sklepów internetowych obsługiwanych m.in. przez Dotpay, eCard, Przelewy24, Transferuj.pl, First Data i Cash Bill.

W omawianym okresie poszerzono katalog dyspozycji możliwych do wykonania przez użytkowników posiadających konta indywidualne w PKO Banku Polskim SA oraz konta Inteligo, wprowadzając możliwość zakładania lokat za pośrednictwem aplikacji IKO. Od lutego 2015 roku PKO Bank Polski SA oferuje tym klientom lokaty terminowe na 1, 3, 6 lub 12 miesięcy. Wprowadzona zmiana istotnie przekształca IKO z aplikacji służącej do płatności czy wypłat mobilnych w aplikację stanowiącą bank w telefonie.

Ponadto klienci mogą korzystać z takich funkcji, jak dołączanie telefonu na kartę, podgląd szczegółów zleceń stałych, kart (w tym spłaty zadłużenia karty kredytowej) i kredytów (także hipotecznych), a także możliwość wysyłania próśb o przelew do innego użytkownika aplikacji, co stanowi wygodną opcję przypominania innej osobie o zaległej należności. Udostępnione funkcje to kolejny etap w rozwoju IKO w dążeniu do pełnej obsługi bankowej w ramach aplikacji mobilnej.

W drugiej połowie 2015 roku do oferty wdrożono Pakiet Mobilny jako praktyczne rozwiązanie dla osób fizycznych prowadzących jednoosobową działalność gospodarczą oraz osób fizycznych wykonujących wolne zawody, oczekujących kompleksowego i nowoczesnego zarządzania finansami firmy za pośrednictwem aplikacji na telefon. Ten nowoczesny produkt skierowany jest do przedsiębiorców, którzy prowadząc swoją działalność

KOMENTARZ ZARZĄDU DO WYNIKÓW GRUPY KAPITAŁOWEJ PKO BANKU POLSKIEGO SA ZA III KWARTAŁ 2015 ROKU

korzystają ze smartfonów i chcą na bieżąco zarządzać finansami firmowymi. Aplikacja mobilna IKO umożliwia im również przyjmowanie płatności od klientów na numer telefonu. Dla klientów dokonujących płatności kartą debetową oraz wykonujących przelewy do ZUS pakiet dostępny jest za 0 PLN.

Bankowość elektroniczna

Klienci segmentu detalicznego mają możliwość korzystania z bankowości elektronicznej w ramach serwisu iPKO, iPKONET, iPKO Biznes. Na koniec września 2015 roku liczba klientów z dostępem iPKO wynosiła 7,6 tys.

W omawianym okresie udostępniona została usługa umożliwiająca klientom PKO BP SA oraz Inteligo tworzenie i obsługę zleceń zmiennych za pośrednictwem konsultantów Contact Center, w oddziale Banku, w serwisie bankowości elektronicznej iPKO oraz serwisie bankowości elektronicznej Inteligo. Usługa ta pozwala na opłacanie rachunków o zmiennej kwocie i terminie, automatycznie we wskazanym terminie lub po potwierdzeniu operacji przez klienta. Zlecenie zmienne polega na obciążeniu rachunku klienta i wysłaniu środków na rachunek wystawcy faktury na podstawie zleceń, zawierających kwotę obciążenia, otrzymanych w formie papierowej lub elektronicznej przez Bank od wystawcy.

Wychodząc naprzeciw oczekiwaniom klientów Inteligo we wrześniu 2015 roku uruchomiono sprzedaż rachunku Inteligo Konto Dziecka z atrakcyjnym oprocentowaniem i nowoczesnym serwisem PKO Junior.

Produkty ubezpieczeniowe dla klientów bankowości detalicznej i prywatnej oraz małych i średnich przedsiębiorstw

Zwiększając atrakcyjność produktów bankowych poprzez zapewnienie możliwości skorzystania z dodatkowych usług, dostosowanych do potrzeb i oczekiwań klientów, Bank oferuje produkty ubezpieczeniowe dla klientów bankowości detalicznej i prywatnej oraz segmentu małych i średnich przedsiębiorstw powiązane z produktami bankowymi takimi jak:

- ROR (m.in. ub. na życie i NNW, ub. mienia, OC, ub. assistance, ub. podróże, Bill Protector),
- karty bankowe (m.in. ub. pakiet bezpieczeństwa do kart kredytowych, charge i debetowych, ub. podróże),
- kredyty konsumpcyjne, hipoteczne i gospodarcze (ub. na życie i od utraty pracy, ub. niskiego wkładu, ub. pomostowe, ub. nieruchomości, ub. assistance).

W I półroczu 2015 roku w wyniku intensywnych prac związanych z przygotowaniem Banku do wypełnienia obowiązków wynikających z Rekomendacji U, dotyczącej dobrych praktyk w zakresie bancassurance, zmieniony został dotychczasowy model biznesowy sprzedaży ubezpieczeń na model agencyjny. W wyniku tych zmian w ofercie Banku znalazły się ubezpieczenia indywidualne zastępujące ubezpieczenia w formie grupowej, takie jak:

- Pakiet indywidualnych ubezpieczeń do Pożyczki Gotówkowej (wariant podstawowy i rozszerzony), do Pożyczki Inteligo oraz do Kredytu Aurum/Platinum (wariant podstawowy i rozszerzony),
- Indywidualne ubezpieczenie na życie dla klientów, którzy zawarli umowę kredytu lub pożyczki zabezpieczonej hipoteką,
- Indywidualne ubezpieczenie spłaty kredytu hipotecznego / pożyczki hipotecznej dla klientów posiadających kredyt lub pożyczkę hipoteczną,
- Indywidualne ubezpieczenie Superochrona domów i lokali mieszkalnych dla osób nabywających kredyt hipoteczny lub pożyczkę hipoteczną.

W zakresie ubezpieczeń na życie Bank oferuje produkty głównie przygotowywane we współpracy z PKO Życie Towarzystwem Ubezpieczeń SA.

W obszarze ubezpieczeń majątkowych Bank utworzył w pierwszym kwartale 2015 roku spółkę PKO Towarzystwo Ubezpieczeń SA.

W drugim kwartale 2015 roku rozpoczęte zostały prace nad przygotowaniem nowej oferty ubezpieczeniowej oraz rozpoczęciem uzyskiwania efektów synergii ze współpracy z dwoma spółkami ubezpieczeniowymi z Grupy Kapitałowej Banku.

Bankowość Prywatna

Aktualnie Biura Bankowości Prywatnej funkcjonują w 9 największych polskich miastach: Warszawie, Gdańsku, Krakowie, Katowicach, Poznaniu, Wrocławiu, Łodzi, Szczecinie i Bydgoszczy (placówka została uruchomiona w ramach Biura Bankowości Prywatnej w Gdańsku). Wszystkie Biura charakteryzuje prestiżowa lokalizacja gwarantująca klientom dyskrecję i komfortowe warunki obsługi. Działalność Centrum Bankowości Prywatnej wyróżnia również profesjonalna kadra doradców, dbających o bezpieczeństwo powierzanych przez klientów aktywów.

PKO Bank Polski SA konsekwentnie realizuje model Bankowości Prywatnej, koncentrując się na ścisłej współpracy wewnątrz Grupy Kapitałowej (Dom Maklerski PKO Banku Polskiego SA i PKO TFI SA), umożliwiając Klientom dostęp do szerokiej oferty produktów i instrumentów finansowych. Do Klientów Centrum Bankowości Prywatnej skierowano następujące emisje funduszy inwestycyjnych zamkniętych: PKO Nieruchomości Komercyjnych, PKO Multistrategia, PKO Europa Wschód – Zachód oraz PKO Spółek Innowacyjnych Globalny.

Bank koncentruje się również na stałym rozwoju Doradców Bankowości Prywatnej, kontynuując proces certyfikacji w ramach programu EFA EFPA. Certyfikat ten stanowi potwierdzenie najwyższych kwalifikacji zawodowych w zakresie doradztwa finansowego.

Sieć dystrybucji

Na dzień 30 września 2015 roku detaliczna sieć placówek PKO Banku Polskiego SA liczyła 1 243 oddziałów i 8 biur bankowości detalicznej. W stosunku do stanu na koniec 2014 roku liczba oddziałów detalicznych ogółem zmniejszyła się o 29 placówek. Zmniejszenie liczby placówek wynikało przede wszystkim z likwidacji oddziałów działających na tym samym mikrorynku, po włączeniu oddziałów przejętego banku do sieci PKO Banku Polskiego SA.

KOMENTARZ ZARZĄDU DO WYNIKÓW GRUPY KAPITAŁOWEJ PKO BANKU POLSKIEGO SA ZA III KWARTAŁ 2015 ROKU

Tabela 8. Placówki i bankomaty PKO Banku Polskiego SA

	30.09.2015	31.12.2014	30.09.2014	Zmiana od:	
				31.12.2014	30.09.2014
Liczba placówek w segmencie detalicznym	1 251	1 280	1 283	(29)	(32)
regionalne oddziały detaliczne	11	11	11	-	-
oddziały detaliczne	1 232	1 261	1 265	(29)	(33)
biura bankowości prywatnej	8	8	7	-	1
Liczba bankomatów	3 214	3 202	3 193	12	21
Liczba agencji	887	1 001	1 027	(114)	(140)

Sieć oddziałów i agencji

Poprawa warunków obsługi klienta w sieci to jedno z zadań wspierających strategiczny program „Doskonalenie efektywności dystrybucji sieci oddziałów i agencji”. Od początku 2015 roku działania te koncentrowały się na modernizacji oddziałów, przenoszeniu placówek do nowych, atrakcyjnych lokalizacji oraz tworzeniu nowych oddziałów. Miały one na celu zwiększenie konkurencyjności rynkowej, poprawę warunków obsługi klientów oraz optymalizację powierzchni zajmowanej przez oddziały. Wspiera to efektywne pozyskiwanie klientów oraz jest gwarancją obsługi klientów w komfortowych i jednolitych warunkach, bez względu na miejsce obsługi.

Istotne uzupełnienie sieci oddziałów i bankomatów stanowi sieć agencji. Wg stanu na dzień 30 września 2015 roku PKO Bank Polski SA współpracował z 887 agencjami i w odniesieniu do stanu na 31 grudnia 2014 roku liczba agencji spadła o 114 sztuk. Spadek liczby agencji jest kontynuacją działań zmierzających do wzrostu efektywności sieci.

3.1.2. Segment korporacyjny i inwestycyjny PKO Banku Polskiego SA

W III kwartale 2015 roku PKO Bank Polski SA podobnie jak w okresach poprzednich oparł rozwój biznesu korporacyjnego na budowaniu stabilnych relacji z klientami dzięki wysokiej jakości usług, partnerskich zasadach współpracy oraz wyspecjalizowanym kompetencjom sieci sprzedaży. Finansowanie zarówno bieżącej działalności firm (poprzez kredyty obrotowe) jak i otwartość na udział w realizacji ich przedsięwzięć przyszłych (poprzez kredyty inwestycyjne), a także wsparcie w realizacji projektów samorządowych, stanowią niezmiennie główne priorytety segmentu korporacyjnego i inwestycyjnego Banku.

Bank systematycznie analizując oczekiwania rynku i wychodząc naprzeciw oczekiwaniom klientów dostosowywał swoją ofertę produktów i usług, tak aby sprostać rosnącej presji konkurencyjnej. W efekcie konsekwentnie rozwijano bogatą gamę produktów transakcyjnych i mitygujących ryzyka finansowe (płynności, rozliczeniowe, stopy procentowej, kursów walutowych i zmian cen na rynkach towarowych), a także elastycznie adresowano potrzeby dotyczące struktury finansowania.

W III kwartale został wdrożony pilotażowy program „Nowa Energia Współpracy”, obejmujący nowe rozwiązania w obszarach systemu motywacyjnego, rytmu pracy oraz funkcjonowania procesu kredytowego.

Na koniec września 2015 roku w segmencie obsługiwało blisko 14,0 tys. klientów, w tym 0,9 tys. klientów strategicznych oraz ponad 1,8 tys. jednostek samorządowych i instytucji rządowych szczebla centralnego wraz z blisko 2,3 tys. jednostek okołobudżetowych i powiązanych. Bank w oparciu o nowo pozyskane kompetencje prowadził również obsługę blisko 0,7 tys. podmiotów powiązanych i zależnych od jednostek macierzystych posiadających siedzibę poza granicami kraju.

Działalność kredytowa i finansowanie strukturalne

Według stanu na koniec września 2015 roku łączne finansowanie klientów korporacyjnych, z uwzględnieniem wyemitowanych obligacji wyniosło 59,8 mld PLN, utrzymując się na stabilnym poziomie.

Tabela 9. Finansowanie klientów segmentu korporacyjnego (w mln PLN)

	30.09.2015	31.12.2014	30.09.2014	Zmiana od:	
				31.12.2014	30.09.2014
Kredyty korporacyjne brutto	46 671	46 257	38 760	0,9%	20,4%
Dłużne papiery wartościowe*	13 088	13 064	8 366	0,2%	56,5%
komunalne	7 129	7 303	4 394	-2,4%	62,3%
korporacyjne	5 960	5 761	3 972	3,4%	50,0%
Łączne finansowanie	59 759	59 321	47 126	0,7%	26,8%

* Dane prezentowane łącznie z papierami klasyfikowanymi do kategorii kredyty i pożyczki udzielone klientom.

W ramach największych transakcji kredytowych dokonanych w III kwartale 2015 roku Bank udzielił finansowania w formie kredytów inwestycyjnych i obrotowych podmiotom z branży energetycznej, finansowej, spożywczej, telekomunikacyjnej oraz jednostkom sektora finansów publicznych. Jednostkowe wartości największych transakcji wynosiły od 40 mln PLN do 500 mln PLN.

Elementem standardowej oferty Banku jest finansowanie dużych przedsięwzięć inwestycyjnych w formie kredytów a także w formie organizacji emisji papierów wartościowych, w przeważającej części z gwarancją nabycia przez Bank. W III kwartale 2015 roku Bank zawarł:

- 3 umowy kredytu w formie konsorcjum bankowego w wysokości 18 mld PLN, udział Banku wyniósł 2,25 mld PLN,
- 2 umowy gwarancji bankowej w kwocie 88,0 mln EUR – transakcja zawarta z podmiotem powiązanym bezpośrednio z Bankiem, działającym w sektorze finansowym (transakcja została zawarta na warunkach rynkowych),

KOMENTARZ ZARZĄDU DO WYNIKÓW GRUPY KAPITAŁOWEJ PKO BANKU POLSKIEGO SA ZA III KWARTAŁ 2015 ROKU

- 4 umowy emisji obligacji korporacyjnych bez gwarancji zamknięcia w wysokości 0,23 mld PLN oraz jedną umowę programu emisji obligacji z gwarancją zamknięcia emisji o wartości 2 mld PLN, w którym Bank zagwarantował uplasowanie emisji na kwotę 0,5 mld PLN (transakcja z podmiotem powiązanym działającym w sektorze bankowym - transakcja została zawarta na warunkach rynkowych).
- 56 umów emisji obligacji komunalnych o łącznej wartości 414,5 mln PLN,
- aneks do umowy kredytu zwiększający kwotę udostępnionego kredytu o 0,25 mld PLN do poziomu 0,85 mld PLN. Transakcja zawarta z podmiotem powiązanym bezpośrednio z Bankiem, działającym w sektorze finansowym (transakcja została zawarta na warunkach rynkowych),
- aneks do umowy gwarancji bankowej zwiększający kwotę gwarancji o 0,03 mln EUR do poziomu 0,25 mln EUR. Transakcja zawarta z podmiotem powiązanym bezpośrednio z Bankiem, działającym w sektorze bankowym (transakcja została zawarta na warunkach rynkowych).

Działalność depozytowa i bankowość transakcyjna

Poziom depozytów na koniec września 2015 roku wyniósł 30 mld PLN i był 3,8% niższy w porównaniu z końcem ubiegłego roku. Jest to wynikiem stosowanej przez Bank polityki płynnościowej i depozytowej.

Tabela 10. Depozyty klientów segmentu korporacyjnego (w mln PLN)

	30.09.2015	31.12.2014	30.09.2014	Zmiana od:	
				31.12.2014	30.09.2014
Depozyty korporacyjne	29 721	30 907	26 704	-3,8%	11,3%

PKO Bank Polski SA stale podnosi jakość świadczonych usług w zakresie bankowości transakcyjnej. Dzięki bogatej ofercie, nowoczesnym systemom transakcyjnym i rozliczeniowym, zindywidualizowanemu podejściu do potrzeb klientów oraz profesjonalnej obsłudze jest wiodącym partnerem największych firm i podmiotów sektora publicznego. W III kwartale 2015 roku Bank został wybrany w przetargu na prowadzenie skonsolidowanych rachunków Funduszy oraz rachunków ZUS, a także realizację wypłat masowych. Bank będzie odpowiedzialny za prowadzenie i obsługę rachunków skonsolidowanych ZUS, Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz Funduszu Emerytur Pomostowych przez kolejne cztery lata. PKO Bank Polski SA jest także liderem w zakresie usług dla klientów sektora samorządowego. Obecnie obsługuje budżety województw: mazowieckiego, wielkopolskiego, zachodniopomorskiego, lubelskiego i kujawsko-pomorskiego, a także wielu miast, w tym: Poznania, Wrocławia, Szczecina, Katowic, Rzeszowa, Zamościa, Grudziądza, Zielonej Góry, Płocka, Włocławka, Skierniewic, Piły i Ostrołęki.

Ponadto w III kwartale 2015 roku rozwijano usługi dedykowane podmiotom charakteryzującym się rozbudowaną strukturą organizacyjną (np. grupy kapitałowe), umożliwiając klientom korzystanie z różnego rodzaju produktów i usług ułatwiających rozliczanie transakcji z partnerami krajowymi i zagranicznymi.

W ramach świadczenia usług elektronicznych przez Bank PKO Bank Polski SA dla klientów, wiodącym produktem jest system bankowości elektronicznej iPKO biznes. W III kwartale 2015 roku aplikacja iPKO biznes została rozszerzona o nowe funkcjonalności poprawiające komfort jej użytkowania, w tym między innymi uproszczono i przeprojektowano możliwości dokonywania kluczowych operacji w serwisie tak, aby były jeszcze bardziej przyjazne i intuicyjne. Obecnie, aplikacja iPKO biznes pozwala klientom na monitorowanie i zarządzanie rachunkami, kartami płatniczymi i kredytami oraz na składanie zleceń wszelkiego rodzaju przelewów.

Instytucje finansowe

W ramach systemu międzynarodowych rozliczeń Bank współpracuje z instytucjami finansowymi i należy do czołówki banków polskich pod względem liczby rozliczanych płatności zagranicznych przesyłanych na rzecz polskich beneficjentów. W omawianym okresie podjęto działania zmierzające do optymalizacji infrastruktury odprowadzanej za obsługę strumieni płatności zagranicznych oraz zainicjowano prace związane z wdrożeniem nowego modelu pośrednictwa walutowego. W ramach bieżącej działalności operacyjnej Bank pozyskiwał nowych klientów i zawierał nowe umowy z krajowymi i zagranicznymi niebankowymi instytucjami finansowymi. Na bazie tych umów Bank oferował atrakcyjne produkty wspierające zarządzanie środkami finansowymi, produkty rozliczeniowe oraz lokacyjne, skarbowe i zabezpieczające ryzyko.

Działalność maklerska

Dom Maklerski PKO Banku Polskiego SA (DM, Biuro) jest jednym z najlepszych brokerów na krajowym rynku finansowym. Silną pozycję DM ugruntowały przez lata wysoki udział w obrotach na rynku wtórnym i rynku NewConnect, ale także uczestnictwo w spektakularnych transakcjach IPO i SPO.

W III kwartale br. wartość obrotów Biura na rynku wtórnym akcji wyniosła blisko 10 mld PLN, co stanowiło około 8% rynku i plasowało DM na III pozycji, w ujęciu narastającym udział DM stanowił 9,5% co przekłada się na II lokatę. Na koniec września br. DM pełnił funkcję animatora dla 48 spółek (III lokata) i zrealizował obroty w wysokości przekraczającej 210 mln PLN co stanowi 20% rynku (I lokata).

W ramach usług doradztwa i pośrednictwa w transakcjach na rynku organizacji emisji, Dom Maklerski był zaangażowany, jako Oferujący i Współzarządzający Księgą Popytu w transakcji SPO spółki Rafako SA. Wartość transakcji wyniosła 93,5 mln PLN. Ponadto, jako Współoferujący i Współprowadzący Księgą Popytu brał udział w transakcji emisji z prawem poboru w drodze oferty publicznej akcji spółki Globe Trade Centre SA, której wartość wyniosła ponad 595 mln PLN. Ponadto, zrealizowano wezwanie do zapisywania się na sprzedaż akcji Echo Investment SA ogłoszone w czerwcu 2015 roku - wartość transakcji to prawie 575 mln PLN. Dodatkowo we wrześniu 2015 roku ogłoszono wezwanie do zapisywania się na sprzedaż akcji Infovide-Matrix SA Dom Maklerski PKO Banku Polskiego SA pełni rolę podmiotu pośredniczącego w transakcji. Warto odnotować także uczestnictwo DM w konsorcjum sprzedaży akcji spółki VIND MOBILE SA.

Na koniec września 2015 roku DM prowadził ponad 179 tys. rachunków papierów wartościowych i rachunków pieniężnych oraz posiadał ok. 161 tys. aktywnych rachunków rejestrowych, co plasuje DM na II pozycji wśród 42 uczestników rynku.

KOMENTARZ ZARZĄDU DO WYNIKÓW GRUPY KAPITAŁOWEJ PKO BANKU POLSKIEGO SA ZA III KWARTAŁ 2015 ROKU

Produkty skarbowe

Standardowym elementem oferty produktowej Banku są produkty skarbowe obejmujące instrumenty rynku walutowego, stóp procentowych i towarowego. Bank dysponuje różnorodnymi kanałami dystrybucji dostosowanymi do indywidualnych potrzeb klientów. W ostatnich latach Bank szczególnie nacisk kładzie na rozwój platformy internetowej.

W grudniu 2014 roku zakończono prace związane z wdrożeniem nowego systemu autodealingowego, łączącego sieć oddziałów z centralą Banku. Efektem tych działań był wzrost udziału transakcji zawieranych przez platformę iPKO dealer głównie FX SPOT.

Natomiast w ramach uruchomionych w III kwartale br. modyfikacji serwisu internetowego klienci Banku mogą realizować zlecenia warunkowe tzw. order, serię FX w tym par forward a także transakcje ARF. Dodatkowo klienci Banku uzyskali dostęp do platformy z urządzeń mobilnych, a także dostęp do bieżących informacji rynkowych z serwisu REUTERS. Prace związane z wdrożeniem nowych funkcjonalności będą kontynuowane w ramach III fazy projektu, która jest planowana do uruchomienia we wrześniu 2016 roku.

Usługi powiernicze

Na koniec września 2015 roku wartość aktywów klientów przechowywana na rachunkach powierniczych wyniosła blisko 66,5 mld PLN i była wyższa o około 6% od uzyskanej na koniec 2014 roku i o 2,5% od uzyskanej na koniec czerwca br. Liczba obsługiwanych rachunków papierów wartościowych wyniosła 1,9 tys. szt.

Sieć dystrybucji

Sieć sprzedaży segmentu korporacyjnego obejmuje siedem Makroregionów Korporacyjnych obejmujących 32 Regionalne Centra Korporacyjne oraz 7 Regionalnych Oddziałów Korporacyjnych. Bank kontynuował z powodzeniem wdrażanie strategicznego programu rozwoju sprzedaży korporacyjnej opartego o nowoczesne mechanizmy planowania rozwoju relacji z klientami, współdziałania w budowie strategii finansowych i obsługi.

Zgodnie z zapowiedzianą ekspansją Banku na rynki zagraniczne, prowadzone były prace projektowe oraz wdrożeniowe, które mają umożliwić operacyjny start pierwszej placówki korporacyjnej PKO Banku Polskiego SA w Niemczech pod koniec 2015 roku. Wybór kierunku pierwszego etapu ekspansji zagranicznej związany jest integralnie z dużą aktywnością klientów instytucjonalnych Banku na rynku niemieckim, skalą wzajemnej wymiany handlowej i realizowanymi inwestycjami. Oferta produktowa niemieckiej placówki będzie obejmowała pełny wachlarz dostępnych rozwiązań finansowych dla klientów korporacyjnych, od finansowania, po trade finance i międzynarodowy cash management.

3.2. Udziały w rynku kredytów i depozytów PKO Banku Polskiego SA

Na koniec III kwartału 2015 roku udziały rynkowe PKO Banku Polskiego SA w zakresie depozytów spadły w stosunku do końca 2014 roku o 0,5 p.p. do poziomu 16,8%, głównie za sprawą spadku udziału depozytów osób prywatnych.

W zakresie kredytów nastąpił spadek udziałów rynkowych o 0,4 p.p. w stosunku do końca roku 2014 roku do poziomu 17,5%, determinowany spadkiem udziałów kredytów podmiotów instytucjonalnych.

Tabela 11. Udziały w rynku kredytów i depozytów (w %)*

	30.09.2015	31.12.2014	30.09.2014	Zmiana 30.09.2015/ 31.12.2014	Zmiana 30.09.2015/ 30.09.2014
Kredyty	17,5	17,9	18,0	-0,4 p.p.	-0,5 p.p.
osoby prywatne	22,9	22,9	22,9	-0,1 p.p.	0 p.p.
mieszkaniowe	25,6	25,9	25,9	-0,3 p.p.	-0,3 p.p.
złotowe	28,8	29,6	29,8	-0,8 p.p.	-1 p.p.
walutowe	21,5	21,5	21,5	0,1 p.p.	0,1 p.p.
konsumpcyjne i pozostałe	16,2	15,6	15,6	0,6 p.p.	0,6 p.p.
podmioty instytucjonalne	12,4	13,1	13,2	-0,7 p.p.	-0,9 p.p.
Depozyty	16,8	17,3	17,4	-0,5 p.p.	-0,6 p.p.
osoby prywatne	21,1	21,7	21,9	-0,6 p.p.	-0,8 p.p.
podmioty instytucjonalne	11,0	11,5	11,6	-0,5 p.p.	-0,6 p.p.

* Dane wg systemu sprawozdawczości dla NBP - Webis.

KOMENTARZ ZARZĄDU DO WYNIKÓW GRUPY KAPITAŁOWEJ PKO BANKU POLSKIEGO SA ZA III KWARTAŁ 2015 ROKU

3.3. Działalność spółek Grupy Kapitałowej PKO Banku Polskiego SA

ISTOTNE ZDARZENIA W III kwartale 2015 ROKU	
PKO Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych SA	1. Wartość aktywów funduszy zarządzanych przez Spółkę wynosiła na koniec września 2015 roku 18,3 mld PLN, co oznacza spadek aktywów o 1,6% w stosunku do stanu na koniec czerwca 2015 roku. Spadek aktywów związany był przede wszystkim z niskim saldem sprzedaży netto oraz ujemnym wynikiem z tytułu zarządzania aktywami.
	2. PKO TFI SA plasuje się na 3 miejscu pod względem wartości aktywów netto z 7,9% udziałem w rynku funduszy inwestycyjnych oraz na 1 miejscu z udziałem 14,2% w zarządzanych aktywach funduszy niededykowanych (nondedicated funds)*
	3. Według stanu na 30 września 2015 roku Spółka zarządzała 43 funduszami i subfunduszami inwestycyjnymi. <i>* Źródło: Izba Zarządzających Funduszami i Aktywami.</i>
PKO BP BANKOWY PTE SA	1. Na koniec września 2015 roku wartość aktywów netto PKO BP Bankowego OFE zarządzanego przez PKO BP BANKOWY PTE SA wynosiła 6,5 mld PLN, co oznacza spadek o 6,0% w stosunku do stanu na koniec czerwca 2015 roku. Spadek wartości aktywów związany był przede wszystkim z ogólną sytuacją na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie.
	2. Do PKO BP Bankowego OFE na koniec września 2015 roku należało ok. 945 tysięcy członków.
	3. PKO BP Bankowy OFE zajmuje na rynku funduszy emerytalnych 9 miejsce pod względem wartości aktywów netto OFE i 9 miejsce pod względem liczby członków*.
	4. Według rankingu Komisji Nadzoru Finansowego PKO BP Bankowy OFE za okres od 28 września 2012 roku do 30 września 2015 roku osiągnął stopę zwrotu na poziomie 15,129% (przy średniej ważonej stopie zwrotu wynoszącej 12,717%) zajmując tym samym 2 miejsce w rankingu OFE za ten okres. <i>* Źródło: www.knf.gov.pl</i>
Grupa Kapitałowa PKO Życie Towarzystwo Ubezpieczeń SA	1. PKO Życie Towarzystwo Ubezpieczeń SA oferuje produkty ochronne oraz oszczędnościowo-inwestycyjne. W ramach produktów inwestycyjnych Spółka oferuje szeroką paletę Ubezpieczeniowych Funduszy Kapitałowych, w których Klienci mogą lokować swoje oszczędności. Oferta inwestycyjna obejmuje 172 Ubezpieczeniowe Fundusze Kapitałowe krajowe i zagraniczne, w tym 6 modelowych portfeli i 9 Ubezpieczeniowych Funduszy Kapitałowych opracowanych przez ekspertów PKO TFI SA.
	2. Wartość składek przypisanych brutto z tytułu zawartych przez Spółkę umów ubezpieczenia według stanu na koniec września 2015 roku wynosiła 824 mln PLN.
	3. Spółka na koniec września 2015 roku ubezpieczała 538 tysięcy osób.
Grupa Kapitałowa PKO Leasing SA (działalność leasingowa)	1. W III kwartale 2015 roku Spółki Grupy PKO Leasing SA przekazały do użytku przedmioty leasingu o łącznej wartości 698 mln PLN, tj. o 10,3% więcej niż w III kwartale 2014 roku.
	2. Na koniec września 2015 roku łączna bilansowa wartość inwestycji leasingowych Spółek z Grupy PKO Leasing SA wyniosła 5,0 mld PLN.
	3. Pod względem wartości majątku oddanego w leasing Grupa PKO Leasing SA zajmowała na koniec września 2015 roku 6 pozycję na rynku usług leasingowych z 6,1% udziałem w rynku*. <i>* Źródło: wyliczenia Spółki oraz dane Związku Polskiego Leasingu</i>
Grupa Kapitałowa PKO Leasing SA (działalność faktoringowa)	1. PKO BP Faktoring SA - od 10 czerwca 2015 roku spółka zależna od PKO Leasing SA - świadczyła usługi faktoringu krajowego i eksportowego z przejęciem ryzyka i bez przejęcia ryzyka, faktoringu odwrotnego oraz usługę programu faktoringowego dla dostawców.
	2. W III kwartale 2015 roku wartość obrotów faktoringowych wyniosła 2 mld PLN, a liczba Klientów na koniec września 2015 roku - 203.
	3. Spółka PKO BP Faktoring SA na 30 września 2015 roku zajmowała 8 miejsce wśród firm faktoringowych zrzeszonych w Polskim Związku Faktorów z udziałem w rynku w wysokości 4,4%.
Grupa Kapitałowa KREDOBANK SA (dane wg MSSF obowiązujących w Grupie PKO Banku Polskiego SA)	1. Portfel kredytowy Grupy KREDOBANK SA (brutto) w III kwartale 2015 roku uległ zwiększeniu o 270 mln UAH, tj. o 6,3% i wynosił na 30 września 2015 roku 4 570 mln UAH (portfel kredytowy brutto wyrażony w PLN na koniec września 2015 roku wynosił 811 mln PLN).
	2. Depozyty terminowe klientów Grupy KREDOBANK SA w III kwartale 2015 roku uległy zwiększeniu o 19 mln UAH, tj. o 0,9% i wynosiły na 30 września 2015 roku 2 273 mln UAH (depozyty terminowe wyrażone w PLN na koniec września 2015 roku wynosiły 403 mln PLN).
	3. Według stanu na 30 września 2015 roku sieć placówek KREDOBANK SA obejmowała Centralę we Lwowie oraz 109 filii w 22 z 24 obwodów Ukrainy.
Grupa Kapitałowa Qualia Development Sp. z o.o.	1. W III kwartale 2015 roku Grupa uzyskała decyzję o warunkach zabudowy dla projektu Żwirki i Wigury w Warszawie oraz dla nieruchomości będącej własnością PKO Banku Polskiego SA zlokalizowanej w Warszawie przy ul. Nowogrodzkiej oraz kontynuowała działania związane z realizacją prowadzonych inwestycji.
	2. Kluczowym zadaniem PKO Banku Hipotecznego SA jest emisja listów zastawnych, które mają stanowić główne źródło długoterminowego finansowania udzielonych przez Spółkę kredytów zabezpieczonych nieruchomościami.
PKO Bank Hipoteczny SA	3. We wrześniu 2015 roku agencja ratingowa Moody's nadała Spółce rating na poziomie Baa1/P-2 z perspektywą stabilną oraz rating wstępny dla emitowanych listów zastawnych na poziomie Aa3.

KOMENTARZ ZARZĄDU DO WYNIKÓW GRUPY KAPITAŁOWEJ PKO BANKU POLSKIEGO SA ZA III KWARTAŁ 2015 ROKU

3.4. Nagrody i wyróżnienia

W III kwartale 2015 roku Grupie Kapitałowej PKO Banku Polskiego SA przyznano następujące nagrody:

Gwiazda Bankowości

PKO Bank Polski SA został wyróżniony dwiema nagrodami- za strukturę biznesu i tempo rozwoju w rankingu Dziennika Gazety Prawnej „Gwiazdy Bankowości” 2014. Osiągnął najlepsze wyniki w kategorii Struktura biznesu, wyróżniając się pod względem wartości udzielonych kredytów i złożonych depozytów. Dane finansowe, związane m.in. z roczną dynamiką: przychodów, wyniku netto, kapitałów własnych a także przyrostu liczby klientów dobrze zaświadczyły o tempie rozwoju i przyniosły Bankowi wyróżnienie w kategorii tempo rozwoju. Zestawienie powstało na bazie analizy danych ze sprawozdań finansowych za 2014 rok. Metodologia rankingu została opracowana przy współpracy z PwC i zatwierdzona przez kapitał.

Lider rankingu TOP Marka

PKO Bank Polski SA jest najczęściej i najlepiej opisywaną w mediach instytucją sektora bankowego- wynika z ósmego już rankingu „TOP Marka”. Celem przygotowywanego przez miesięcznik „Press” zestawienia jest wyłonienie marek najbardziej popularnych w prasie oraz mediach internetowych. Na temat naszego Banku w ciągu miesiąca średnio ukazuje się ponad 4,2 tys. informacji w mediach i na portalach internetowych. W analizowanym okresie lipiec 2014- czerwiec 2015 roku media i internauci szczególnie szeroko opisywali i komentowali tematy związane z integracją z Nordea Bank Polska SA, systemem płatności mobilnych i działalnością sponsoringową. Zgodnie z wynikami badania ekwiwalent reklamowy dla wszystkich publikacji, w których przywoływany był PKO Bank Polski SA jest najwyższy wśród banków i wynosi 172 mln PLN.

Lider Bankowości Mobilnej

W 14 edycji rankingu „Przyjazny Bank Newsweeka” PKO Bank Polski SA został doceniony za funkcjonalność bankowości mobilnej zdobywając nagrodę w kategorii „Bankowość mobilna”. Aplikacja IKO oraz serwis mobilny iPKO umożliwiają klientom PKO Banku Polskiego SA obsługę konta i podstawowych produktów bankowych oraz wykonywanie transakcji z poziomu telefonu komórkowego. Dostępny na smartfony serwis mobilny iPKO jest uproszczoną wersją systemu internetowego iPKO, a aplikacja IKO łączy funkcje bankowości mobilnej z możliwością dokonywania płatności. Badanie przeprowadzono metodą „tajemniczego klienta”. Sprawdzając ofertę mobilną audytorzy oceniali przede wszystkim przyjazną nawigację, użyteczność i innowacyjność aplikacji, efektywność kontaktu z bankiem, czas dokonywania operacji oraz nowe usługi i funkcjonalności. Ranking zrealizowany został przy współpracy z firmą badawczą Millward Brown.

PKO Bank Polski SA doceniony za wspieranie Akademii Liderów Rynku Kapitałowego

Fundacja im. Leśława A. Pagi uhonorowała PKO Bank Polski SA za wieloletnie zaangażowanie w projekt Akademia Liderów Rynku Kapitałowego, przyczyniając się do rozwoju społeczności młodych profesjonalistów rynku kapitałowego, którzy kierują się najwyższymi standardami profesjonalnymi i etycznymi. Bank od lat wspiera projekty edukacyjne i podejmuje współpracę z ośrodkami akademickimi.

Błękitne Lwy dla PKO Banku Polskiego SA

PKO Bank Polski SA podczas uroczystości związanych z jubileuszem 40-lecia Festiwalu Filmowego w Gdyni został uhonorowany statuetką Błękitnych Lwów. Stanowi ona wyraz uznania za zaangażowanie i wkład Banku w rozwój festiwalu oraz wspieranie polskiej kinematografii. Nagroda została przyznana po raz pierwszy w historii Festiwalu.

I miejsce KREDOBANK SA w rankingu ukraińskiej edycji Forbesa dotyczącym najbardziej bezpiecznych banków

KREDOBANK SA po raz drugi z rzędu zajął I miejsce w rankingu najbardziej bezpiecznych, odpornych na kryzys banków na Ukrainie przeprowadzonym przez Forbes Ukraina. W najnowszej edycji rankingu obejmującej pierwszą połowę 2015 roku zostało wziętych pod uwagę 27 największych ukraińskich banków kontrolujących w sumie 86% aktywów sektora. KREDOBANK SA uzyskał od ekspertów Forbesa najwyższy możliwy rating A. Analizie poddano m.in. wskaźnik rentowności, płynności oraz kapitalizacji.

Bank Polski

Skrócone śródroczne
skonsolidowane sprawozdanie finansowe
Grupy Kapitałowej PKO Banku Polskiego SA
za okres dziewięciu miesięcy zakończony
dnia 30 września 2015 roku

SPIS TREŚCI

SKRÓCONE ŚRÓDROCZNE SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE FINANSOWE	4
SKONSOLIDOWANY RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT	4
SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW	5
SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ	6
SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W KAPITALE WŁASNYM	7
SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH	8
INFORMACJA UZUPEŁNIAJĄCA DO SKRÓCONEGO ŚRÓDROCZNEGO SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO	9
1. Informacje ogólne	9
2. Opis ważniejszych zasad rachunkowości oraz szacunków i ocen	11
3. Objasnienie różnic między wcześniej publikowanymi sprawozdaniami a niniejszym sprawozdaniem finansowym z tytułu bancassurance	12
4. Przejęcie przez PKO Bank Polski SA Spółdzielczej Kasy Oszczędnościowo-Kredytowej Wesoła w Mysłowicach na dzień 1 sierpnia 2015 roku	13
5. Informacje dotyczące segmentów działalności oraz informacje o obszarach geograficznych	13
5.1 Informacja dotycząca segmentów działalności	13
5.2 Informacja o obszarach geograficznych	15
6. Przychody i koszty z tytułu odsetek	17
7. Przychody i koszty z tytułu prowizji i opłat	18
8. Wynik na instrumentach finansowych wycenianych do wartości godziwej	19
9. Wynik na inwestycyjnych papierach wartościowych oraz aktualizacja wartości aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży	19
10. Pozostałe przychody i koszty operacyjne	19
11. Wynik z tytułu odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości i rezerw	20
12. Ogólne koszty administracyjne	22
13. Podatek dochodowy	22
14. Zysk na jedną akcję	23
15. Kasa, środki w Banku Centralnym	23
16. Należności od banków	23
17. Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	24
18. Pochodne instrumenty finansowe	24
19. Pochodne instrumenty zabezpieczające	24
20. Instrumenty finansowe przy początkowym ujęciu wyznaczone jako wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	26
21. Kredyty i pożyczki udzielone klientom	27
22. Inwestycyjne papiery wartościowe dostępne do sprzedaży	29
23. Inwestycyjne papiery wartościowe utrzymywane do terminu zapadalności	29
24. Inwestycje w jednostki stowarzyszone i wspólne przedsięwzięcia	29
25. Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży	30
26. Zapasy	30
27. Wartości niematerialne i rzeczowe aktywa trwałe	30
28. Zobowiązania wobec banków	31
29. Zobowiązania wobec klientów	31
30. Zobowiązania z tytułu działalności ubezpieczeniowej	32
31. Zobowiązania z tytułu emisji papierów wartościowych	32
32. Zobowiązania podporządkowane	33
33. Pozostałe zobowiązania	33
34. Rezerwy	33
35. Kapitały własne i akcjonariat Banku	34

36.	Zobowiązania warunkowe oraz pozabilansowe zobowiązania otrzymane	36
37.	Sprawy sporne.....	37
38.	Informacje uzupełniające do sprawozdania z przepływów pieniężnych.....	40
39.	Transakcje z podmiotami powiązanymi kapitałowo	40
40.	Zmiany w Spółkach wchodzących w skład Grupy Kapitałowej PKO Banku Polskiego SA oraz jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach	41
41.	Wartość godziwa aktywów i zobowiązań finansowych	42
42.	Cele i zasady zarządzania ryzykiem w Grupie Kapitałowej PKO Banku Polskiego SA	45
43.	Adekwatność kapitałowa	48
JEDNOSTKOWE DANE FINANSOWE.....		51
RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT.....		51
SPRAWOZDANIE Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW.....		51
SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ.....		52
SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W KAPITALE WŁASNYM.....		53
SPRAWOZDANIE Z PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH		54
INFORMACJA UZUPEŁNIAJĄCA		55
1.	Przychody i koszty z tytułu odsetek	55
2.	Przychody i koszty z tytułu prowizji i opłat	56
3.	Wynik na instrumentach finansowych wycenianych do wartości godziwej	56
4.	Wynik na inwestycyjnych papierach wartościowych oraz aktualizacja wartości aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży	57
5.	Pozostałe przychody i koszty operacyjne.....	57
6.	Wynik z tytułu odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości i rezerw	58
7.	Ogólne koszty administracyjne	60
8.	Podatek dochodowy	60
9.	Zysk przypadający na jedną akcję.....	60
10.	Kasa środki w Banku Centralnym.....	61
11.	Należności od banków	61
12.	Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	61
13.	Pochodne instrumenty finansowe.....	61
14.	Instrumenty finansowe przy początkowym ujęciu wyznaczone jako wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat.....	62
15.	Kredyty i pożyczki udzielone klientom	62
16.	Inwestycyjne papiery wartościowe dostępne do sprzedaży	64
17.	Inwestycje w jednostki zależne, wspólne przedsięwzięcia i stowarzyszone	64
18.	Wartości niematerialne i rzeczowe aktywa trwałe.....	65
19.	Zobowiązania wobec banków.....	65
20.	Zobowiązania wobec klientów.....	66
21.	Zobowiązania z tytułu emisji papierów wartościowych.....	66
22.	Zobowiązania podporządkowane	66
23.	Pozostałe zobowiązania	67
24.	Rezerwy.....	67
25.	Zobowiązania warunkowe oraz pozabilansowe zobowiązania otrzymane	68
26.	Informacje uzupełniające do rachunku przepływów pieniężnych.....	69
27.	Transakcje z podmiotami powiązanymi kapitałowo	70
28.	Cele i zasady zarządzania ryzykiem w PKO Banku Polskim SA.....	73
29.	Adekwatność kapitałowa	76
DODATKOWE DANE OBJAŚNIAJĄCE.....		77

SKRÓCONE ŚRÓDROCZNE SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE FINANSOWE
SKONSOLIDOWANY RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT

	Nota	III kwartał okres od 01.07.2015 do 30.09.2015	3 kwartały narastająco okres od 01.01.2015 do 30.09.2015	III kwartał okres od 01.07.2014 do 30.09.2014	3 kwartały narastająco okres od 01.01.2014 do 30.09.2014
Działalność kontynuowana					
Przychody z tytułu odsetek	6	2 433 497	7 221 629	2 834 330	8 078 969
Koszty z tytułu odsetek	6	(615 398)	(2 049 430)	(855 615)	(2 421 392)
Wynik z tytułu odsetek		1 818 099	5 172 199	1 978 715	5 657 577
Przychody z tytułu prowizji i opłat	7	904 340	2 709 694	983 865	2 975 360
Koszty z tytułu prowizji i opłat	7	(183 792)	(552 614)	(257 104)	(759 570)
Wynik z tytułu prowizji i opłat		720 548	2 157 080	726 761	2 215 790
Przychody z tytułu dywidend		982	10 658	315	6 406
Wynik na instrumentach finansowych wycenianych do wartości godziwej	8	2 004	10 875	20 447	73 410
Wynik na inwestycyjnych papierach wartościowych	9	6 385	75 738	33 338	71 884
Wynik z pozycji wymiany		92 247	258 935	66 386	201 807
Pozostałe przychody operacyjne	10	123 757	397 747	138 512	412 106
Pozostałe koszty operacyjne	10	(65 776)	(209 863)	(73 287)	(249 233)
Pozostałe przychody i koszty operacyjne netto		57 981	187 884	65 225	162 873
Wynik z tytułu odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości i rezerw	11	(362 316)	(1 110 965)	(475 209)	(1 446 350)
Ogólne koszty administracyjne	12	(1 335 476)	(4 112 563)	(1 337 200)	(3 805 714)
Wynik z działalności operacyjnej		1 000 454	2 649 841	1 078 778	3 137 683
Udział w zyskach i stratach jednostek stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach		8 279	24 102	15 948	23 261
Zysk brutto		1 008 733	2 673 943	1 094 726	3 160 944
Podatek dochodowy	13	(193 031)	(520 858)	(220 838)	(638 444)
Zysk netto (z uwzględnieniem udziałowców niesprawujących kontroli)		815 702	2 153 085	873 888	2 522 500
Zyski i straty udziałowców niesprawujących kontroli		454	(12 222)	513	(9 003)
Zysk netto przypadający na akcjonariuszy jednostki dominującej		815 248	2 165 307	873 375	2 531 503

Zysk na jedną akcję	14				
- podstawowy z zysku za okres (PLN)		0,65	1,73	0,70	2,03
- rozwodniony z zysku za okres (PLN)		0,65	1,73	0,70	2,03
Średnia ważona liczba akcji zwykłych w okresie (w tys.)		1 250 000	1 250 000	1 250 000	1 250 000
Średnia ważona rozwodniona liczba akcji zwykłych w okresie (w tys.)		1 250 000	1 250 000	1 250 000	1 250 000

Działalność zaniechana

W Grupie Kapitałowej PKO Banku Polskiego SA w okresie 9 miesięcy zakończonym odpowiednio dnia 30 września 2015 roku i dnia 30 września 2014 roku nie wystąpiła działalność zaniechana.

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW

	Nota	III kwartał okres od 01.07.2015 do 30.09.2015	3 kwartały narastająco okres od 01.01.2015 do 30.09.2015	III kwartał okres od 01.07.2014 do 30.09.2014	3 kwartały narastająco okres od 01.01.2014 do 30.09.2014
Zysk netto (z uwzględnieniem udziałowców niesprawujących kontroli)		815 702	2 153 085	873 888	2 522 500
Inne dochody całkowite		30 950	(191 133)	114 727	262 938
Pozycje, które mogą być przeklasyfikowane do rachunku zysków i strat		30 950	(191 133)	114 636	262 938
Zabezpieczenie przepływów pieniężnych, brutto	19	25 260	(93 600)	43 081	195 016
Podatek odroczony z tytułu zabezpieczenia przepływów pieniężnych		(4 800)	17 784	(8 185)	(37 053)
Zabezpieczenie przepływów pieniężnych, netto		20 460	(75 816)	34 896	157 963
Aktualizacja wartości aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży, brutto	9	11 768	(124 240)	101 130	212 260
Podatek odroczony z tytułu aktualizacji wartości aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży		(1 036)	26 500	(19 326)	(40 545)
Aktualizacja wartości aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży, netto		10 732	(97 740)	81 804	171 715
Różnice kursowe z przeliczenia jednostek zagranicznych		(242)	(16 571)	(2 445)	(67 423)
Udział w innych dochodach całkowitych jednostki stowarzyszonej		-	(1 006)	381	683
Pozycje, które nie mogą być przekwalifikowane do rachunku zysków i strat		-	-	91	-
Zyski i straty aktuarialne / Rozliczenie z tytułu akcji, netto		-	-	91	-
Dochody całkowite netto, razem		846 652	1 961 952	988 615	2 785 438
Dochody całkowite netto, razem przypadające na:		846 652	1 961 952	988 615	2 785 438
akcjonariuszy PKO Banku Polskiego SA		846 198	1 974 204	988 102	2 794 638
udziałowców niesprawujących kontroli		454	(12 252)	513	(9 200)

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ

	Nota	30.09.2015	31.12.2014
AKTYWA			
Kasa, środki w Banku Centralnym	15	8 181 397	11 738 371
Należności od banków	16	4 113 135	2 486 686
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	17	2 526 087	1 924 426
Pochodne instrumenty finansowe	18	4 376 549	5 494 822
Instrumenty finansowe przy początkowym ujęciu wyznaczone jako wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	20	14 592 585	15 723 148
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	21	185 193 115	179 497 384
Inwestycyjne papiery wartościowe dostępne do sprzedaży	22	26 270 567	22 279 225
Inwestycyjne papiery wartościowe utrzymywane do terminu zapadalności	23	289 880	233 358
Inwestycje w jednostki stowarzyszone i wspólne przedsięwzięcia	24	207 769	322 486
Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży	25	772 796	624 992
Zapasy	26	238 968	237 883
Wartości niematerialne	27	3 168 575	3 379 501
Rzeczowe aktywa trwałe, w tym:	27	2 519 689	2 653 555
nieruchomości inwestycyjne	27	140 420	129 693
Należności z tytułu bieżącego podatku dochodowego		12 846	118 810
Aktywo z tytułu odroczonego podatku dochodowego	13	921 862	863 677
Inne aktywa		1 534 610	1 122 265
SUMA AKTYWÓW		254 920 430	248 700 589
ZOBOWIĄZANIA I KAPITAŁ WŁASNY			
Zobowiązania			
Zobowiązania wobec Banku Centralnego		4 541	4 427
Zobowiązania wobec banków	28	20 332 686	19 394 482
Pochodne instrumenty finansowe	18	4 855 943	5 545 141
Zobowiązania wobec klientów	29	178 256 829	174 386 766
Zobowiązania z tytułu działalności ubezpieczeniowej	30	2 386 315	2 679 722
Zobowiązania związane z aktywami zaklasyfikowanymi jako przeznaczone do sprzedaży		92 166	34 964
Zobowiązania z tytułu emisji papierów wartościowych	31	14 114 895	13 300 610
Zobowiązania podporządkowane	32	2 471 649	2 413 985
Pozostałe zobowiązania	33	2 469 657	2 954 603
Zobowiązania z tytułu bieżącego podatku dochodowego		58 527	17 453
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	13	28 847	29 047
Rezerwy	34	270 872	323 838
SUMA ZOBOWIĄZAŃ		225 342 927	221 085 038
Kapitał własny			
Kapitał zakładowy		1 250 000	1 250 000
Pozostałe kapitały		25 171 283	23 374 794
Różnice kursowe z przeliczenia jednostek zagranicznych		(209 233)	(192 692)
Niepodzielony wynik finansowy		1 222 413	(60 658)
Wynik roku bieżącego		2 165 307	3 254 122
Kapitał przypisany akcjonariuszom jednostki dominującej		29 599 770	27 625 566
Udziały niekontrolujące		(22 267)	(10 015)
KAPITAŁ WŁASNY OGÓŁEM		29 577 503	27 615 551
SUMA ZOBOWIĄZAŃ I KAPITAŁU WŁASNEGO		254 920 430	248 700 589
Współczynnik wypłacalności	43	14,48%	12,96%
Wartość księgowa (w tys. PLN)		29 577 503	27 615 551
Liczba akcji (w tys.)	1	1 250 000	1 250 000
Wartość księgowa na jedną akcję (w PLN)		23,66	22,09
Rozwodniona liczba akcji (w tys.)		1 250 000	1 250 000
Rozwodniona wartość księgowa na jedną akcję (w PLN)		23,66	22,09

SKRÓCONE ŚRÓDROCZNE SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE FINANSOWE
GRUPY KAPITAŁOWEJ PKO BANKU POLSKIEGO SA ZA OKRES
DZIEWIĘCIU MIESIĘCY ZAKOŃCZONY DNIA 30 WRZEŚNIA 2015 ROKU
(W TYSIĄCACH ZŁOTYCH)

Bank Polski

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W KAPITALE WŁASNYM

za okres zakończony dnia 30 września 2015 roku	Kapitał zakładowy	Pozostałe kapitały								Różnice kursowe z przeliczenia jednostek zagranicznych	Niepodzielony wynik finansowy	Wynik okresu bieżącego	Kapitał przypisany akcjonariuszom jednostki dominującej, razem	Udziały niekontrolujące	Kapitał własny ogółem
		Kapitały rezerwowe			Inne dochody całkowite										
		Kapitał zapasowy	Fundusz ogólnego ryzyka bankowego	Pozostałe kapitały rezerwowe	Udziały w innych dochodach całkowitych jednostki stowarzyszonej	Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	Zabezpieczenie przepływów pieniężnych	Zyski i straty aktuarialne / Rozliczenie z tytułu akcji	Razem pozostałe kapitały						
1 stycznia 2015 roku	1 250 000	18 802 387	1 070 000	3 474 127	1 006	31 046	5 204	(8 976)	23 374 794	(192 692)	(60 658)	3 254 122	27 625 566	(10 015)	27 615 551
Przeniesienie wyniku z lat ubiegłych	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3 254 122	(3 254 122)	-	-	-
Dochody całkowite razem, w tym:	-	-	-	-	(1 006)	(97 740)	(75 816)	-	(174 562)	(16 541)	-	2 165 307	1 974 204	(12 252)	1 961 952
Zysk netto	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2 165 307	2 165 307	(12 222)	2 153 085
Pozostałe dochody całkowite	-	-	-	-	(1 006)	(97 740)	(75 816)	-	(174 562)	(16 541)	-	-	(191 103)	(30)	(191 133)
Transfer zysku z przeznaczeniem na kapitał	-	1 908 787	-	62 264	-	-	-	-	1 971 051	-	(1 971 051)	-	-	-	-
30 września 2015 roku	1 250 000	20 711 174	1 070 000	3 536 391	-	(66 694)	(70 612)	(8 976)	25 171 283	(209 233)	1 222 413	2 165 307	29 599 770	(22 267)	29 577 503

za okres zakończony dnia 30 września 2014 roku	Kapitał zakładowy	Pozostałe kapitały								Różnice kursowe z przeliczenia jednostek zagranicznych	Niepodzielony wynik finansowy	Wynik okresu bieżącego	Kapitał przypisany akcjonariuszom jednostki dominującej, razem	Udziały niekontrolujące	Kapitał własny ogółem
		Kapitały rezerwowe			Inne dochody całkowite										
		Kapitał zapasowy	Fundusz ogólnego ryzyka bankowego	Pozostałe kapitały rezerwowe	Udziały w innych dochodach całkowitych jednostki stowarzyszonej	Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	Zabezpieczenie przepływów pieniężnych	Zyski i straty aktuarialne	Razem pozostałe kapitały						
1 stycznia 2014 roku	1 250 000	16 760 686	1 070 000	3 469 107	(54)	(57 797)	(125 593)	(7 676)	21 108 673	(129 420)	(306 230)	3 229 793	25 152 816	1 509	25 154 325
Przeniesienie wyniku z lat ubiegłych	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3 229 793	(3 229 793)	-	-	-
Dochody całkowite razem, w tym:	-	-	-	-	683	171 715	157 963	-	330 361	(67 226)	-	2 531 503	2 794 638	(9 200)	2 785 438
Zysk netto (przekształcone)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2 531 503	2 531 503	(9 003)	2 522 500
Pozostałe dochody całkowite (przekształcone)	-	-	-	-	683	171 715	157 963	-	330 361	(67 226)	-	-	263 135	(197)	262 938
Transfer zysku z przeznaczeniem na kapitał	-	2 041 701	-	5 020	-	-	-	-	2 046 721	-	(2 046 721)	-	-	-	-
Zadeklarowana dywidenda	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(937 500)	-	(937 500)	-	(937 500)
30 września 2014 roku	1 250 000	18 802 387	1 070 000	3 474 127	629	113 918	32 370	(7 676)	23 485 755	(196 646)	(60 658)	2 531 503	27 009 954	(7 691)	27 002 263

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH

	Nota	01.01- 30.09.2015	01.01- 30.09.2014
Przepływy środków pieniężnych z działalności operacyjnej			
Zysk brutto		2 673 943	3 160 944
Korekty razem:		2 420 077	(3 095 771)
Amortyzacja		610 100	551 817
(Zysk) strata z działalności inwestycyjnej		(13 691)	(20 348)
Odsetki i dywidendy		(110 001)	105 188
Zmiana stanu należności od banków		66 201	335 288
Zmiana stanu aktywów finansowych przeznaczonych do obrotu oraz instrumentów finansowych przy początkowym ujęciu wyznaczonych jako wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat		528 902	3 353 269
Zmiana stanu pochodnych instrumentów finansowych (aktywo)		1 118 273	(1 510 249)
Zmiana stanu kredytów i pożyczek udzielonych klientom		(6 207 920)	(4 679 017)
Zmiana stanu innych aktywów, zapasów oraz aktywów trwałych przeznaczonych do sprzedaży		(472 332)	(98 089)
Zmiana stanu zobowiązań wobec banków		3 609 585	(9 732 646)
Zmiana stanu pochodnych instrumentów finansowych (zobowiązanie)		(689 198)	1 110 756
Zmiana stanu zobowiązań wobec klientów		3 846 385	5 824 986
Zmiana stanu zobowiązań zaklasyfikowanych jako przeznaczone do sprzedaży		57 202	(480)
Zmiana stanu zobowiązań z tytułu emisji papierów wartościowych		581 767	466 392
Zmiana stanu rezerw i odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości		517 323	808 113
Zmiana stanu pozostałych zobowiązań, zobowiązań podporządkowanych oraz zobowiązań z tytułu działalności ubezpieczeniowej		(720 689)	49 301
Zapłacony podatek dochodowy		(401 189)	(568 203)
Inne korekty		99 359	908 151
Środki pieniężne netto z działalności operacyjnej		5 094 020	65 173
Przepływy środków pieniężnych z działalności inwestycyjnej			
Wpływy z działalności inwestycyjnej		12 011 992	33 841 014
Zbycie i odsetki od inwestycyjnych papierów wartościowych		11 970 247	33 741 084
Zbycie wartości niematerialnych oraz rzeczowych aktywów trwałych		15 239	80 340
Inne wpływy inwestycyjne (dywidendy)		26 506	19 590
Wydatki z działalności inwestycyjnej		(16 115 243)	(43 328 268)
Nabycie jednostek zależnych, po potrąceniu nabytych środków pieniężnych		-	(1 797 972)
Nabycie inwestycyjnych papierów wartościowych		(15 798 648)	(41 084 518)
Nabycie wartości niematerialnych oraz rzeczowych aktywów trwałych		(316 595)	(445 778)
Środki pieniężne netto z działalności inwestycyjnej		(4 103 251)	(9 487 254)
Przepływy środków pieniężnych z działalności finansowej			
Wpływy z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych		1 986 252	2 823 567
Umorzenie dłużnych papierów wartościowych		(1 753 734)	(862 032)
Splata odsetek od wyemitowanych dłużnych papierów wartościowych i pożyczek podporządkowanych		(335 095)	(299 644)
Zaciągnięcie zobowiązań długoterminowych		134 090	15 043 929
Splata zobowiązań i odsetek długoterminowych		(2 886 104)	(4 529 155)
Środki pieniężne netto z działalności finansowej		(2 854 591)	12 176 665
Przepływy pieniężne netto		(1 863 822)	2 754 584
w tym z tytułu różnic kursowych od gotówki i jej ekwiwalentów		42 209	52 643
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty na początek okresu		14 254 855	8 884 739
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty na koniec okresu	38	12 391 033	11 639 323
w tym o ograniczonej możliwości dysponowania		12 216	11 384

INFORMACJA UZUPEŁNIAJĄCA DO SKRÓCONEGO ŚRÓDROCZNEGO SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO

1. Informacje ogólne

Skrócone śródroczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej Powszechnej Kasy Oszczędności Banku Polskiego SA (Grupa Kapitałowa PKO Banku Polskiego SA lub Grupa Kapitałowa Banku albo Grupa Kapitałowa) obejmuje okres 9 miesięcy zakończony dnia 30 września 2015 roku oraz zawiera dane porównawcze za okres 9 miesięcy zakończony dnia 30 września 2014 roku (w zakresie skonsolidowanego rachunku zysków i strat, skonsolidowanego sprawozdania z całkowitych dochodów, skonsolidowanego sprawozdania ze zmian w kapitale własnym oraz skonsolidowanego sprawozdania z przepływów pieniężnych) oraz dane porównawcze na dzień 31 grudnia 2014 roku (w zakresie skonsolidowanego sprawozdania z sytuacji finansowej). Dane finansowe prezentowane są w złotych polskich (PLN), w zaokrągleniu do tysiąca złotych, chyba że wskazano inaczej.

Jednostką dominującą w Grupie Kapitałowej Banku jest Powszechna Kasa Oszczędności Bank Polski Spółka Akcyjna (PKO Bank Polski SA albo Bank).

Bank został utworzony w 1919 roku jako Poczta Kasa Oszczędnościowa. W 1950 roku rozpoczął działalność jako Powszechna Kasa Oszczędności bank państwowy. Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 18 stycznia 2000 roku (Dz. U. z 2000 roku Nr 5, poz. 55 z późniejszymi zmianami) przekształcono Powszechną Kasę Oszczędności bank państwowy w jednoosobową spółkę akcyjną Skarbu Państwa pod nazwą Powszechna Kasa Oszczędności Bank Polski Spółka Akcyjna z siedzibą w Warszawie, przy ul. Puławskiej 15, 02-515 Warszawa, w Polsce.

W dniu 12 kwietnia 2000 roku zarejestrowano Powszechną Kasę Oszczędności Bank Polski Spółkę Akcyjną i wpisano do Rejestru Handlowego prowadzonego przez Sąd Rejonowy dla Miasta Stołecznego Warszawy, Sąd Gospodarczy XVI Wydział Rejestrowy. Obecnie właściwym sądem jest Sąd Rejonowy dla Miasta Stołecznego Warszawy, XIII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego. Bank został zarejestrowany pod numerem KRS 0000026438 oraz nadano mu numer statystyczny REGON 016298263. Kapitał zakładowy (wpłacony) wynosi 1 250 000 000 PLN.

Zgodnie z Cedulą Giełdową Bank zaklasyfikowany jest do makrosektora „Finanse”, sektor „Banki”.

Działalność Grupy Kapitałowej Banku

PKO Bank Polski SA jest uniwersalnym bankiem depozytowo-kredytowym obsługującym osoby fizyczne, prawne oraz inne podmioty będące osobami krajowymi i zagranicznymi. PKO Bank Polski SA może posiadać wartości dewizowe i dokonywać obrotu tymi wartościami, jak również wykonywać operacje walutowe i dewizowe oraz otwierać i posiadać rachunki bankowe w bankach za granicą, a także lokować środki dewizowe na tych rachunkach.

Ponadto, poprzez podmioty zależne Grupa Kapitałowa poza działalnością bankową świadczy usługi finansowe w zakresie leasingu, faktoringu, funduszy inwestycyjnych, funduszy emerytalnych i ubezpieczeń na życie oraz świadczy usługi wsparcia w zakresie prowadzenia działalności przez inne podmioty, prowadzi działalność deweloperską i zarządza nieruchomością, a także poprzez podmioty zależne na Ukrainie prowadzi działalność bankową, windykacyjną i faktoringową.

Zakres działalności poszczególnych podmiotów wchodzących w skład Grupy Kapitałowej został przedstawiony w pozycji „Skład Grupy Kapitałowej PKO Banku Polskiego SA”.

Grupa Kapitałowa prowadzi działalność na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz poprzez podmioty zależne: KREDOBANK SA, „Inter-Risk Ukraina” Spółka z dodatkową odpowiedzialnością, Finansowa Kompania „Prywatne Inwestycje” Sp. z o.o., Finansowa Kompania „Idea Kapitał” Sp. z o.o. na terenie Ukrainy, jak również poprzez spółki zależne PKO Finance AB i PKO Leasing Sverige AB na terenie Szwecji.

Zatwierdzenie sprawozdania finansowego

Niniejsze skrócone śródroczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe, podlegające przeglądom przez Komitet Audytu Rady Nadzorczej w dniu 4 listopada 2015 roku, zostało zaakceptowane do publikacji przez Zarząd Banku w dniu 30 października 2015 roku.

**SKRÓCONE ŚRÓDROCZNE SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE FINANSOWE
GRUPY KAPITAŁOWEJ PKO BANKU POLSKIEGO SA ZA OKRES
DZIEWIĘCIU MIESIĘCY ZAKOŃCZONY DNIA 30 WRZEŚNIA 2015 ROKU
(W TYSIĄCACH ZŁOTYCH)**

Bank Polski

Skład Grupy Kapitałowej PKO Banku Polskiego SA

W skład Grupy Kapitałowej PKO Banku Polskiego SA wchodzi następujące podmioty:

NAZWA JEDNOSTKI	SIEDZIBA	ZAKRES DZIAŁALNOŚCI	% UDZIAŁ W KAPITAŁE *	
			30.09.2015	31.12.2014
PKO Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych SA	Warszawa	zarządzanie funduszami inwestycyjnymi	100,00	100,00
PKO BP BANKOWY PTE SA	Warszawa	zarządzanie funduszami emerytalnymi	100,00	100,00
PKO Leasing SA	Łódź	działalność leasingowa	100,00	100,00
PKO Bankowy Leasing Sp. z o.o.	Łódź	działalność leasingowa	100,00	100,00
PKO Leasing Sverige AB	Sztokholm, Szwecja	działalność leasingowa	100,00	100,00
PKO BP Faktoring SA ¹	Warszawa	działalność faktoringowa	100,00	-
PKO BP Finat Sp. z o.o.	Warszawa	działalność usługowa, w tym usługi wspomagające zarządzanie funduszami	100,00	100,00
PKO Życie Towarzystwo Ubezpieczeń SA	Warszawa	ubezpieczenia na życie	100,00	100,00
Ubezpieczeniowe Usługi Finansowe Sp. z o.o.	Warszawa	działalność usługowa	100,00	100,00
PKO Towarzystwo Ubezpieczeń SA ²	Warszawa	pozostałe ubezpieczenia osobowe i ubezpieczenia majątkowe	100,00	-
PKO Bank Hipoteczny SA	Gdynia	działalność bankowa	100,00	100,00
PKO Finance AB	Sztokholm, Szwecja	usługi finansowe	100,00	100,00
KREDOBANK SA	Lwów, Ukraina	działalność bankowa	99,5655	99,5655
Finansowa Kompania „Idea Kapital” Sp. z o.o.	Lwów, Ukraina	usługi finansowe	100,00	100,00
„Inter-Risk Ukraina” Spółka z dodatkową odpowiedzialnością	Kijów, Ukraina	działalność windykacyjna	100,00	100,00
Finansowa Kompania „Prawatne Inwestycje” Sp. z o.o. ³	Kijów, Ukraina	działalność faktoringowa	95,4676	95,4676
Qualia Development Sp. z o.o. ⁴	Warszawa	działalność deweloperska	100,00	100,00
Qualia 2 Sp. z o.o. ⁵	Warszawa	komplementariusz w spółce Qualia 2 spółka z ograniczoną odpowiedzialnością - Nowy Wilanów Sp. k.	100,00	-
Qualia 2 spółka z ograniczoną odpowiedzialnością - Nowy Wilanów Sp. k. ⁶	Warszawa	działalność deweloperska	99,9750	99,9750
Qualia Sp. z o.o.	Warszawa	komplementariusz w pozostałych spółkach komandytowych Grupy Qualia Development	100,00	100,00
Qualia spółka z ograniczoną odpowiedzialnością - Neptun Park Sp. k.	Warszawa	działalność deweloperska	99,9975	99,9975
Qualia sp. z o.o. - Sopot Sp. k.	Warszawa	działalność deweloperska	99,9811	99,9811
Qualia spółka z ograniczoną odpowiedzialnością - Jurata Sp. k.	Warszawa	działalność deweloperska	99,9770	99,9770
Qualia spółka z ograniczoną odpowiedzialnością - Zakopane Sp. k.	Warszawa	działalność deweloperska	99,9123	99,9123
Qualia spółka z ograniczoną odpowiedzialnością - Pomerania Sp. k.	Warszawa	działalność deweloperska	99,8951	99,8951
Qualia spółka z ograniczoną odpowiedzialnością - Projekt 1 Sp. k.	Warszawa	działalność deweloperska	50,00	50,00
Qualia spółka z ograniczoną odpowiedzialnością - Władysławowo Sp. k.	Warszawa	działalność deweloperska	50,00	50,00
Qualia Hotel Management Sp. z o.o.	Warszawa	działalność deweloperska	100,00	100,00
Qualia - Residence Sp. z o.o.	Warszawa	działalność deweloperska	100,00	100,00
Qualia - Rezydencja Flotylla Sp. z o.o.	Warszawa	działalność deweloperska	100,00	100,00
„Fort Mokotów Inwestycje” Sp. z o.o.	Warszawa	działalność deweloperska	100,00	100,00
Sarnia Dolina Sp. z o.o.	Warszawa	działalność deweloperska	100,00	100,00
Giełda Nieruchomości Wartościowych Sp. z o.o.	Warszawa	pośrednictwo w sprzedaży nieruchomości	100,00	100,00
FORT MOKOTÓW Sp. z o.o. w likwidacji	Warszawa	w likwidacji	51,00	51,00
Merkury - fiz an ⁷	Warszawa	lokowanie środków zebranych od uczestników funduszu	100,00	100,00
„Zarząd Majątkiem Górczewska” Sp. z o.o.	Warszawa	zarządzanie nieruchomościami	100,00	100,00
Molina Sp. z o.o.	Warszawa	komplementariusz w spółkach komandytowo-akcyjnych Funduszu	100,00	100,00
Molina spółka z ograniczoną odpowiedzialnością 1 S.K.A.	Warszawa	kupno i sprzedaż nieruchomości na własny rachunek zarządzanie nieruchomościami	100,00	100,00
Molina spółka z ograniczoną odpowiedzialnością 2 S.K.A.	Warszawa	kupno i sprzedaż nieruchomości na własny rachunek zarządzanie nieruchomościami	100,00	100,00
Molina spółka z ograniczoną odpowiedzialnością 3 S.K.A.	Warszawa	kupno i sprzedaż nieruchomości na własny rachunek zarządzanie nieruchomościami	100,00	100,00
Molina spółka z ograniczoną odpowiedzialnością 4 S.K.A.	Warszawa	kupno i sprzedaż nieruchomości na własny rachunek zarządzanie nieruchomościami	100,00	100,00
Molina spółka z ograniczoną odpowiedzialnością 5 S.K.A.	Warszawa	kupno i sprzedaż nieruchomości na własny rachunek zarządzanie nieruchomościami	100,00	100,00
Molina spółka z ograniczoną odpowiedzialnością 6 S.K.A.	Warszawa	kupno i sprzedaż nieruchomości na własny rachunek zarządzanie nieruchomościami	100,00	100,00
NEPTUN - fizan ⁷	Warszawa	lokowanie środków zebranych od uczestników funduszu	100,00	-
Bankowe Towarzystwo Kapitałowe SA ⁸	Warszawa	działalność usługowa	100,00	-
„CENTRUM HAFNERA” Sp. z o.o. ⁹	Sopot	zarządzanie nieruchomościami spółek zależnych	72,9766	-
„Sopot Zdrój” Sp. z o.o.	Sopot	zarządzanie nieruchomością	100,00	-
„Promenada Sopotka” Sp. z o.o.	Sopot	usługi najmu i zarządzanie nieruchomością	100,00	-

* Udział w kapitale podmiotu bezpośrednio dominującego

- 1) Spółka na koniec 2014 roku była podmiotem zależnym od Bankowego Towarzystwa Kapitałowego SA.
- 2) Spółka została zarejestrowana w Krajowym Rejestrze Sądowym w dniu 13 kwietnia 2015 roku.
- 3) Drugim udziałowcem Spółki jest „Inter-Risk Ukraina” Sp. z d.o.
- 4) Spółka wykazywana jest w pozycji aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży; w spółkach komandytowych Grupy Kapitałowej Qualia Development w pozycji udział w kapitale prezentowany jest udział komandytariusza - spółki Qualia Development Sp. z o.o. w wartości wniesionych wkładów.
- 5) Spółka została zarejestrowana w Krajowym Rejestrze Sądowym w dniu 9 stycznia 2015 roku.
- 6) Poprzednia nazwa: Qualia spółka z ograniczoną odpowiedzialnością - Nowy Wilanów Sp. k.
- 7) PKO Bank Polski SA posiada certyfikaty inwestycyjne Funduszu; w pozycji udział w kapitale prezentowany jest udział posiadanych certyfikatów inwestycyjnych Funduszu.
- 8) Spółka na koniec 2014 roku była podmiotem zależnym od PKO Banku Polskiego SA.
- 9) Spółka na koniec 2014 roku była podmiotem zależnym od PKO Banku Polskiego SA, a jej spółki zależne podmiotami zależnymi pośrednio od PKO Banku Polskiego SA.

Wspólne przedsięwzięcia i jednostki stowarzyszone ujęte w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym:

NAZWA JEDNOSTKI	SIEDZIBA	ZAKRES DZIAŁALNOŚCI	% UDZIAŁ W KAPITAŁE*	
			30.09.2015	31.12.2014
Wspólne przedsięwzięcia PKO Banku Polskiego SA				
Centrum Elektronicznych Usług Płatniczych eService Sp. z o.o.	Warszawa	działalność wspomagająca usługi finansowe, w tym obsługa transakcji dokonanych przy użyciu instrumentów płatniczych	34,00	34,00
EVO Payments International Sp. z o.o. ¹	Warszawa	działalność wspomagająca usługi finansowe	100,00	-
EVO Payments International s.r.o. ²	Praga, Czechy	działalność wspomagająca usługi finansowe	100,00	-
Wspólne przedsięwzięcie Neptun - fizan				
„Centrum Obsługi Biznesu” Sp. z o.o. ³	Poznań	prowadzenie hotelu	41,44	-
Jednostki stowarzyszone PKO Banku Polskiego SA				
Bank Pocztowy SA ⁴	Bydgoszcz	działalność bankowa	25,0001	25,0001
Centrum Operacyjne Sp. z o.o.	Bydgoszcz	działalność wspomagająca usługi finansowe	100,00	100,00
Spółka Dystrybucyjna Banku Poczтового Sp. z o.o.	Warszawa	pośrednictwo finansowe	100,00	100,00
„Poznański Fundusz Poręczeń Kredytowych” Sp. z o.o	Poznań	poręczenia	33,33	33,33

* Udział w kapitale podmiotu bezpośrednio dominującego

- 1) Spółka została zarejestrowana w Krajowym Rejestrze Sądowym w dniu 9 lutego 2015 roku.
- 2) Spółka została zarejestrowana w Czeskim Rejestrze Handlowym w dniu 16 lutego 2015 roku.
- 3) Spółka na koniec 2014 roku była wspólnym przedsięwzięciem PKO Banku Polskiego SA.
- 4) Spółka na koniec września 2015 roku wykazywana jest w pozycji aktywa trwale przeznaczone do sprzedaży

Informacje na temat zmian udziału w kapitale jednostek zależnych zostały zamieszczone w Nocie 40 „Zmiany w Spółkach wchodzących w skład Grupy Kapitałowej PKO Banku Polskiego SA oraz jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach”.

2. Opis ważniejszych zasad rachunkowości oraz szacunków i ocen

Niniejsze skrócone śródroczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej PKO Banku Polskiego SA zostało sporządzone zgodnie z wymogami Międzynarodowego Standardu Rachunkowości nr 34 „Śródroczna sprawozdawczość finansowa” zatwierdzonego przez Komisję Unii Europejskiej. Zasady rachunkowości oraz metody obliczeniowe zastosowane do sporządzenia niniejszego skróconego śródrocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego są spójne z zasadami obowiązującymi w okresie sześciu miesięcy zakończonym dnia 30 czerwca 2015 roku. Zasady te zostały opisane w śródrocznym skróconym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy Kapitałowej PKO Banku Polskiego SA za okres sześciu miesięcy zakończony dnia 30 czerwca 2015 roku przy uwzględnieniu zasad, które zastosowano przy sporządzeniu rocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej PKO Banku Polskiego SA za 2014 rok.

Prezentowane skrócone śródroczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe za okres 9 miesięcy 2015 roku powinno być czytane łącznie ze śródrocznym skróconym skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym Grupy Kapitałowej PKO Banku Polskiego SA za okres sześciu miesięcy zakończony dnia 30 czerwca 2015 roku oraz łącznie ze skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym Grupy Kapitałowej PKO Banku Polskiego SA za rok zakończony dnia 31 grudnia 2014 roku sporządzonym zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej zatwierdzonymi przez Komisję Unii Europejskiej.

Jednocześnie od 1 stycznia 2015 roku weszły w życie nowe interpretacje i poprawki do obowiązujących standardów a opis tych zmian i ich wpływu na sprawozdanie finansowe zawarto w sprawozdaniu finansowym Banku zakończonym dnia 31 grudnia 2014 roku. Jedną ze zmian dotyczyła wejścia w życie KIMSF 21 „Opłaty publiczne” (interpretacja MSR 37 „Rezerwy, zobowiązania warunkowe i aktywa warunkowe”). Opublikowany przez Radę Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej w dniu 20 maja 2013 roku, zatwierdzony został do stosowania w Unii Europejskiej Rozporządzeniem Komisji Unii Europejskiej nr 634/2014 z dnia 13 czerwca 2014 roku. Interpretacja obowiązuje dla okresów rocznych rozpoczynających się 17 czerwca 2014 roku lub później, co w przypadku Grupy Kapitałowej oznacza okres roczny rozpoczynający się 1 stycznia 2015 roku. Zmiany zasad rachunkowości wynikające z pierwszego zastosowania interpretacji są ujmowane retrospektywnie. Interpretacja KIMSF 21 określa, w jaki sposób jednostka powinna ujmować w swoim sprawozdaniu finansowym zobowiązania do zapłaty opłat nałożonych przez instytucje rządowe (zobowiązania inne niż z tytułu podatku dochodowego). Zasadniczą kwestią dotyczy tego, kiedy jednostka powinna ujmować zobowiązania do uiszczenia opłaty. KIMSF 21 określa kryteria do rozpoznania zobowiązania. Jednym z kryteriów jest wymóg obowiązku wynikającego z przeszłych zdarzeń (tzn. zdarzenia obligującego). Interpretacja wyjaśnia, że zdarzeniem obligującym powodującym powstanie obowiązku do uiszczenia opłaty są odpowiednie przepisy prawa powodujące konieczność uiszczenia opłaty. W praktyce dla banków polskich KIMSF 21 ma zastosowanie do opłat ponoszonych przez banki na rzecz Bankowego Funduszu Gwarancyjnego, czyli opłaty rocznej oraz opłaty ostrożnościowej.

Zgodnie z ustawą z dnia 14 grudnia 1994 roku o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym (Dz. U. z 2014 r., poz. 1866 z późniejszymi zmianami) banki zobowiązane są do wnoszenia na rzecz BFG:

- obowiązkowej opłaty rocznej w wysokości iloczynu stawki nieprzekraczającej 0,3% i podstawy naliczenia opłaty rocznej,
- opłaty ostrożnościowej w wysokości iloczynu stawki nieprzekraczającej 0,2% i podstawy naliczenia opłaty rocznej.

Podstawę naliczenia opłaty rocznej i opłaty ostrożnościowej stanowi kwota odpowiadająca 12,5-krotności sumy wymogów kapitałowych z tytułu poszczególnych rodzajów ryzyka. Obowiązkowa opłata roczna stanowi koszt uzyskania przychodu (w rozumieniu przepisów ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych). Środki z wpłat opłaty rocznej przeznaczone są na finansowanie zadań Funduszu związanych z gwarantowaniem środków pieniężnych. Opłata ostrożnościowa nie stanowi kosztu uzyskania przychodu (w rozumieniu przepisów ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych). Środki z wpłat opłaty ostrożnościowej przeznaczone są na fundusz stabilizacyjny, będący funduszem własnym BFG. Wysokość stawki procentowej na kolejny rok określa i przekazuje podmiotom objętym systemem gwarantowania Rada Funduszu BFG, nie później niż do końca roku kalendarzowego poprzedzającego rok, w którym opłata ma być wniesiona. W dniu 19 listopada 2014 roku Rada Funduszu BFG określiła stawki procentowe opłat wnoszonych na rzecz BFG na 2015 rok – 0,189 % dla obowiązkowej opłaty rocznej i 0,05% dla opłaty ostrożnościowej.

Z uwagi na fakt, że zgodnie z KIMSF 21 zdarzeniem obligującym do poniesienia opłat na rzecz BFG jest fakt bycia objętym systemem gwarantowania BFG w danym roku, Grupa Kapitałowa począwszy od 1 kwartału 2015 roku ujmuje zobowiązanie z tytułu powyższych opłat na moment zaistnienia zdarzenia obligującego, tj. 1 stycznia danego roku, podczas, gdy dotyczący ich koszt rozlicza w czasie przez okres 12 miesięcy roku, za który są one należne, co jest zgodne z interpretacją Ministerstwa Finansów z dnia 11 lutego 2015 oraz przyjętą w Polsce praktyką rynkową.

Jednocześnie należy zwrócić uwagę, iż dnia 25 września 2015 roku ESMA (European Securities and Markets Authority) opublikowała na swojej stronie opinię w sprawie stosowania wymogów MSSF w odniesieniu do ujęcia opłat na rzecz systemu gwarantowania depozytów (2015/ESMA/1462). Zgodnie z tą opinią, opłaty na BFG powinny być ujmowane jednorazowo w pełnej wysokości, w pierwszym śródrocznym rachunku zysków i strat. W związku ze stanowiskiem ESMA, KNF skierował do Ministerstwa Finansów pytanie o wskazanie terminu zastosowania się banków sporządzających sprawozdania finansowe z MSR i MSSF do opinii ESMA. Z uwagi na fakt, że do dnia zatwierdzenia sprawozdania finansowego Banku oraz Grupy za 9 miesięcy zakończonych dnia 30 września 2015 roku brak jest odpowiedzi ze strony Ministerstwa Finansów, Grupa wstrzymała się zmianą podejścia do opłat na BFG.

W związku z powyższym, w okresie objętym niniejszym sprawozdaniem Grupa Kapitałowa ujęła 333,6 miliona PLN kosztów z tytułu opłat na BFG za 2015 rok. Gdyby całkowity roczny koszt z tytułu opłat na rzecz BFG ujęty został jednorazowo na moment zaistnienia zdarzenia obligującego, zysk brutto Grupy Kapitałowej za okres objęty niniejszym sprawozdaniem byłby niższy o 111,2 miliona PLN (i wynosiłby 2 563 miliony PLN) a zysk brutto Grupy Kapitałowej za sam III kwartał 2015 roku byłby wyższy o 111,2 miliona PLN (i wynosiłby 1 120 milionów PLN).

Poniżej przedstawiono wpływ na rachunek zysków i strat za III kwartał 2015 roku oraz za 3 kwartał 2015 roku opłaty rocznej i ostrożnościowej na rzecz BFG w zależności od przyjętego scenariusza:

Opłata BFG rozliczana w czasie – metoda przyjęta przez Bank	III kwartał okres od 01.07.2015 do 30.09.2015	3 kwartały narastająco okres od 01.01.2015 do 30.09.2015
Koszty działania - opłata na rzecz BFG	(111 214)	(333 642)
- opłata roczna	(87 947)	(263 843)
- opłata ostrożnościowa	(23 267)	(69 800)
Podatek dochodowy*	16 710	50 130
Wpływ na zysk netto	(94 504)	(283 512)

* Wpływ na obciążenie podatkowe (opłata ostrożnościowa nie stanowi kosztu uzyskania przychodu)

Scenariusz - opłata BFG ujmowana jednorazowo w I kwartale 2015 roku	Dane w tysiącach PLN
Koszty działania - opłata na rzecz BFG	(444 856)
- opłata roczna	(351 790)
- opłata ostrożnościowa	(93 066)
Podatek dochodowy*	66 840
Wpływ na zysk netto	(378 016)

* Wpływ na obciążenie podatkowe (opłata ostrożnościowa nie stanowi kosztu uzyskania przychodu)

Wpływ rozliczenia w czasie z tytułu obciążeń na rzecz BFG zmniejsza się liniowo wraz z upływem czasu, i tym samym na koniec roku nie wystąpi z tego tytułu żadna różnica.

3. **Objaśnienie różnic między wcześniej publikowanymi sprawozdaniami a niniejszym sprawozdaniem finansowym z tytułu bancassurance**

Począwszy od drugiego kwartału 2015 roku Bank zmienił sposób prezentacji w wyniku z tytułu prowizji przychodów i kosztów z tytułu pośrednictwa ubezpieczeniowego (bancassurance). Dotychczas przychody i koszty z tytułu ubezpieczeń prezentowane były w szyku rozwartym, tj. otrzymane oraz należne Bankowi wynagrodzenie z tytułu wykonywania usługi pośrednictwa ujmowane były w przychodach z tytułu prowizji, a koszty związane ze sprzedażą produktów ubezpieczeniowych w kosztach z tytułu prowizji. Po zmianie, przychody i koszty z tytułu pośrednictwa ubezpieczeniowego prezentowane są w szyku netto tj. w przychodzie z tytułu ubezpieczeń ujmowane są otrzymane oraz należne Bankowi wynagrodzenie z tytułu wykonywania usługi pośrednictwa pomniejszone o koszty poniesione przez Bank bezpośrednio związane ze sprzedażą produktów ubezpieczeniowych.

Powyższe zmiany mają charakter jedynie prezentacyjny i nie mają wpływu na wynik finansowy.

W tabeli poniżej zaprezentowano wpływ zmiany w zakresie prezentacji na dane porównawcze.

	01.01- 30.09.2014 dane przed przekształceniem	zmiana ujęcia wyniku z tytułu bancassurance	01.01- 30.09.2014 przekształcone
Wynik z tytułu odsetek	5 657 577	-	5 657 577
Przychody z tytułu prowizji i opłat	3 052 726	(77 366)	2 975 360
Koszty z tytułu prowizji i opłat	(836 936)	77 366	(759 570)
Wynik z tytułu prowizji i opłat	2 215 790	-	2 215 790
Wynik z działalności operacyjnej	3 137 683	-	3 137 683
Zysk brutto	3 160 944	-	3 160 944
Zysk netto przypadający na akcjonariuszy jednostki dominującej	2 531 503	-	2 531 503

4. Przejęcie przez PKO Bank Polski SA Spółdzielczej Kasy Oszczędnościowo-Kredytowej Wesola w Mysłowicach na dzień 1 sierpnia 2015 roku.

W dniu 18 czerwca 2015 roku PKO Bank Polski SA wyraził zgodę na udział w restrukturyzacji Spółdzielczej Kasy Oszczędnościowo-Kredytowej „Wesola” w Mysłowicach (dalej „SKOK Wesola” lub „Kasa”). Na tej podstawie, w dniu 18 czerwca 2015 roku Komisja Nadzoru Finansowego (dalej „KNF”) podjęła decyzję o przejęciu SKOK Wesola przez PKO BP SA. Decyzja KNF została podjęta zgodnie z art. 74c ust. 4 ustawy z dnia 5 listopada 2009 roku o spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych („Ustawa o SKOK”). Zgodnie z tym przepisem, w przypadku braku możliwości przejęcia kasy przez inną kasę, KNF uwzględniając potrzebę ochrony stabilności rynku finansowego i bezpieczeństwa środków zgromadzonych na rachunkach kasy może podjąć decyzję o przejęciu kasy albo o przejęciu wybranych praw majątkowych lub zobowiązań kasy przez bank krajowy, za jego zgodą albo decyzję o likwidacji kasy. Zgodnie z decyzją KNF, od dnia 19 czerwca 2015 roku zarząd majątkiem SKOK „Wesola” objął Zarząd PKO BP SA, a dzień 1 sierpnia 2015 roku wyznaczono jako dzień przejęcia SKOK „Wesola” przez PKO BP SA. Zgodnie z decyzją KNF do dnia przejęcia SKOK „Wesola”, Kasa prowadziła działalność i oferowała usługi swoim członkom w pełnym dotychczasowym zakresie.

Zgodnie z osiągniętym porozumieniem oraz obowiązującymi przepisami prawa przewidziane jest wsparcie przez Bankowy Fundusz Gwarancyjny (dalej „BFG”) procesu restrukturyzacji SKOK „Wesola” w formie gwarancji pokrycia strat oraz dotacji na pokrycie różnicy między wartością przejmowanych praw majątkowych i zobowiązań z tytułu środków gwarantowanych na rachunkach deponentów SKOK „Wesola”.

SKOK Wesola działała od 1993 roku. Przedmiotem działalności przejętej Kasy było m.in. gromadzenie środków finansowych i realizacja programu systematycznego oszczędzania, udzielanie pożyczek i kredytów swoim członkom, przeprowadzenie na ich zlecenie rozliczeń finansowych.

Na dzień publikacji niniejszego sprawozdania finansowego dokonano wstępnej, prowizorycznej wyceny rozliczenia przejęcia SKOK Wesola. Dane finansowe SKOK Wesola na dzień przejęcia, stanowiące podstawę niniejszego prowizorycznego rozliczenia pochodzą z sprawozdania finansowego SKOK Wesola sporządzonego na datę 31 lipca 2015 roku i podlegają badaniu przez podmiot uprawniony do badania sprawozdań finansowych. Wartość aktywów i zobowiązań na dzień 31 lipca 2015 roku zgodnie z tym sprawozdaniem wyniosła odpowiednio 303,6 miliona PLN i 623,6 miliona PLN. Grupa kontynuowała proces estymacji wartości godziwej na dzień przejęcia wybranych aktywów i pasywów SKOK „Wesola”. Jednocześnie na dzień dzisiejszy nie jest znana ostateczna kwota dotacji wpływająca na rozliczenie nabycia. Wartość kwoty dotacji BFG jest przedmiotem trwających obecnie negocjacji.

W związku z powyższych ostateczna alokacja może się różnić od wstępnego rozliczenia zarówno w aspekcie otrzymanej dotacji jak i wartości godziwej możliwych do zidentyfikowania nabytych aktywów, przejętych zobowiązań.

5. Informacje dotyczące segmentów działalności oraz informacje o obszarach geograficznych

5.1 Informacja dotycząca segmentów działalności

Grupa Kapitałowa PKO Banku Polskiego SA prowadzi działalność biznesową w ramach segmentów, oferujących określone produkty i usługi adresowane do konkretnych grup klientów. Sposób podziału segmentów biznesowych zapewnia spójność z modelem zarządzania sprzedażą i oferowania klientom kompleksowej oferty produktowej obejmującej zarówno tradycyjne produkty bankowe, jak również bardziej złożone produkty o charakterze inwestycyjnym oraz usługi świadczone przez spółki Grupy Kapitałowej PKO Banku Polskiego SA. Przedstawiona poniżej nota segmentacyjna jest ujmowana w wewnętrznym systemie sprawozdawczym, tj. informacjach przekazywanych Zarządowi PKO Banku Polskiego SA, służących do oceny osiąganych wyników oraz alokacji zasobów. Prezentowane poniżej zestawienie wyników segmentów odzwierciedla wewnętrzną strukturę organizacyjną Grupy Kapitałowej PKO Banku Polskiego SA.

W 2014 roku dokonano zmian w zakresie funkcjonowania dotychczasowych segmentów: korporacyjnego i inwestycyjnego, łącząc je w jeden segment korporacyjny i inwestycyjny. Zmiany te miały na celu dalszą poprawę jakości obsługi klientów korporacyjnych oraz instytucji finansowych, w tym poszerzenie wachlarza oferowanych usług i produktów, a tym samym zapewnienie kompleksowej obsługi. Obecnie Grupa Kapitałowa PKO Banku Polskiego SA obejmuje trzy podstawowe segmenty: detaliczny, korporacyjny i inwestycyjny oraz centrum transferowe:

1. Segment detaliczny oferuje pełen zakres obsługi osób prywatnych w ramach bankowości detalicznej i prywatnej oraz bankowości hipotecznej. Ponadto obejmuje transakcje dokonywane z osobami prawnymi, tj. małymi i średnimi przedsiębiorstwami. Do produktów i usług oferowanych klientom tego segmentu należą m.in.: rachunki bieżące, rachunki oszczędnościowe, lokaty terminowe, usługi *private banking*, produkty inwestycyjno-ubezpieczeniowe, karty kredytowe i debetowe, usługi bankowości elektronicznej, kredyty konsumpcyjne i hipoteczne, a także kredyty gospodarcze dla małych i średnich przedsiębiorstw, deweloperów, spółdzielni i zarządców nieruchomości.
2. Segment korporacyjny i inwestycyjny obejmuje transakcje dokonywane z dużymi klientami korporacyjnymi i instytucjami finansowymi. Segment ten obejmuje m.in. następujące produkty i usługi: prowadzenie rachunków bieżących i lokat terminowych, przechowywanie papierów wartościowych, produkty walutowe i pochodne, kredyty gospodarcze oraz leasing i faktoring. W ramach tego segmentu PKO Bank Polski SA zawiera również samodzielnie lub w konsorcjum z innymi bankami umowy finansowania dużych projektów w formie kredytów oraz emisji nieskarbowych papierów wartościowych. Ponadto segment obejmuje działalność własną, tj. działalność inwestycyjną, działalność maklerską, transakcje międzybankowe, instrumentami pochodnymi i dłużnymi papierami wartościowymi. Wyniki segmentu korporacyjnego i inwestycyjnego obejmują wyniki z tytułu działalności spółek zależnych PKO Banku Polskiego SA.
3. Centrum transferowe obejmuje wynik z tytułu wewnętrznych rozliczeń cen transferowych funduszy, wynik długoterminowych źródeł finansowania oraz wynik pozycji zaklasyfikowanych do rachunkowości zabezpieczeń. Wewnętrzny transfer funduszy oparty jest o stawki transferowe bazujące na stopach rynkowych. Transakcje pomiędzy segmentami operacyjnymi odbywają się na normalnych, komercyjnych warunkach. Długoterminowe finansowanie zewnętrzne obejmuje emisje papierów wartościowych, zobowiązania podporządkowane oraz kredyty otrzymane od instytucji finansowych.

Grupa Kapitałowa PKO Banku Polskiego SA zazwyczaj rozlicza transakcje między segmentami w taki sposób, jakby dotyczyły one podmiotów niepowiązanych – przy zastosowaniu wewnętrznych stawek rozliczeniowych. Transakcje pomiędzy segmentami odbywają się na normalnych, komercyjnych warunkach.

Zasady rachunkowości stosowane w raporcie segmentacyjnym są zgodne z zasadami rachunkowości opisanymi w notcie 2 niniejszego sprawozdania.

Prezentowane aktywa i zobowiązania segmentu są aktywami i zobowiązaniami operacyjnymi wykorzystywanymi przez segment w działalności operacyjnej. Wartości aktywów i zobowiązań oraz przychodów i kosztów dla poszczególnych segmentów oparte są o wewnętrzne informacje zarządcze. Poszczególnym segmentom przypisano aktywa i zobowiązania oraz związane z tymi aktywami i zobowiązaniami przychody i koszty.

Obciążenie z tytułu podatku dochodowego w zakresie prezentacji wyniku oraz aktywo z tytułu odroczonego podatku dochodowego, należności z tytułu bieżącego podatku dochodowego, zobowiązania z tytułu bieżącego podatku dochodowego oraz rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego w zakresie prezentacji w sprawozdaniu z sytuacji finansowej zostały ujęte na poziomie Grupy.

W poniższych tabelach przedstawione zostały dane dotyczące przychodów i wyników poszczególnych segmentów operacyjnych Grupy Kapitałowej PKO Banku Polskiego SA za okres 9 miesięcy zakończony dnia 30 września 2015 roku oraz 30 września 2014 roku, a także aktywów i zobowiązań na dzień 30 września 2015 roku oraz na dzień 31 grudnia 2014 roku.

Za okres zakończony dnia 30 września 2015 roku	Działalność kontynuowana			
	Segment detaliczny	Segment korporacyjny i inwestycyjny	Centrum transferowe	Działalność ogółem Grupy Kapitałowej PKO Banku Polskiego SA
Wynik z tytułu odsetek	4 583 569	858 630	(270 000)	5 172 199
Wynik z tytułu prowizji i opłat	1 619 841	537 338	(99)	2 157 080
Wynik pozostały	188 048	358 455	(2 413)	544 090
Wynik na operacjach finansowych	5 762	81 797	(946)	86 613
Wynik z pozycji wymiany	132 939	127 463	(1 467)	258 935
Przychody z tytułu dywidend	-	10 658	-	10 658
Pozostałe przychody i koszty operacyjne netto	29 757	158 127	-	187 884
Przychody/koszty na rzecz klientów wewnętrznych	19 590	(19 590)	-	-
Wynik z tytułu odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości i rezerw	(866 063)	(244 902)	-	(1 110 965)
Ogólne koszty administracyjne, w tym:	(3 390 275)	(722 288)	-	(4 112 563)
amortyzacja	(513 465)	(96 635)	-	(610 100)
Udział w zyskach (stratach) jednostek stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach	-	-	-	24 102
Wynik segmentu brutto	2 135 120	787 233	(272 512)	2 673 943
Podatek dochodowy (obciążenie podatkowe)	-	-	-	(520 858)
Zyski i straty udziałowców niesprawujących kontroli	-	-	-	(12 222)
Zysk netto przypadający na akcjonariuszy jednostki dominującej	2 135 120	787 233	(272 512)	2 165 307

Na dzień 30 września 2015 roku	Działalność kontynuowana			
	Segment detaliczny	Segment korporacyjny i inwestycyjny	Centrum transferowe	Działalność ogółem Grupy Kapitałowej PKO Banku Polskiego SA
Aktywa	140 048 476	105 791 490	8 145 756	253 985 722
Aktywa niealokowane	-	-	-	934 708
Suma aktywów	140 048 476	105 791 490	8 145 756	254 920 430
Zobowiązania	146 311 217	56 189 106	22 755 230	225 255 553
Zobowiązania niealokowane	-	-	-	87 374
Suma zobowiązań	146 311 217	56 189 106	22 755 230	225 342 927

Za okres zakończony dnia 30 września 2014 roku	Działalność kontynuowana			
	Segment detaliczny	Segment korporacyjny i inwestycyjny*	Centrum transferowe	Działalność ogółem Grupy Kapitałowej PKO Banku Polskiego SA
Wynik z tytułu odsetek	4 689 041	807 700	160 836	5 657 577
Wynik z tytułu prowizji i opłat	1 692 326	524 915	(1 451)	2 215 790
Wynik pozostały	162 500	385 740	(31 860)	516 380
Wynik na operacjach finansowych	9 954	146 573	(11 233)	145 294
Wynik z pozycji wymiany	123 450	98 984	(20 627)	201 807
Przychody z tytułu dywidend	-	6 406	-	6 406
Pozostałe przychody i koszty operacyjne netto	9 553	153 320	-	162 873
Przychody/koszty na rzecz klientów wewnętrznych	19 543	(19 543)	-	-
Wynik z tytułu odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości i rezerw	(918 239)	(528 111)	-	(1 446 350)
Ogólne koszty administracyjne**, w tym:	(3 045 766)	(759 948)	-	(3 805 714)
amortyzacja	(445 999)	(105 818)	-	(551 817)
Udział w zyskach (stratach) jednostek stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach	-	-	-	23 261
Wynik segmentu brutto	2 579 862	430 296	127 525	3 160 944
Podatek dochodowy (obciążenie podatkowe)	-	-	-	(638 444)
Zyski i straty udziałowców niesprawujących kontroli	-	-	-	(9 003)
Zysk netto przypadający na akcjonariuszy jednostki dominującej	2 579 862	430 296	127 525	2 531 503

* Dane za 9 miesięcy 2014 roku zostały doprowadzone do porównywalności. Zmiany dotyczą struktury organizacyjnej polegającej na połączeniu wyników działalności segmentów korporacyjnego i inwestycyjnego.

** Od danych za 2015 rok zmiana metodologii alokacji kosztów. Dane za 2014 rok doprowadzone do porównywalności, tj. przeliczone wg nowej metodologii.

Na dzień 31 grudnia 2014 roku	Działalność kontynuowana			
	Segment detaliczny	Segment korporacyjny i inwestycyjny	Centrum transferowe	Działalność ogółem Grupy Kapitałowej PKO Banku Polskiego SA
Aktywa	134 683 185	101 519 006	11 515 913	247 718 104
Aktywa niealokowane	-	-	-	982 485
Suma aktywów	134 683 185	101 519 006	11 515 913	248 700 589
Zobowiązania	141 576 058	57 145 886	22 316 594	221 038 538
Zobowiązania niealokowane	-	-	-	46 500
Suma zobowiązań	141 576 058	57 145 886	22 316 594	221 085 038

5.2 Informacja o obszarach geograficznych

Jako uzupełniający, Grupa PKO Banku Polskiego SA stosuje podział na obszary geograficzne. Działalność Grupy Kapitałowej PKO Banku Polskiego SA prowadzona jest na terenie Rzeczypospolitej Polskiej oraz na terenie Ukrainy przez Grupę Kapitałową KREDOBANK SA, "Inter-Risk Ukraina" Spółkę z dodatkową odpowiedzialnością i Finansową Kompanię "Prywatne Inwestycje" Sp. z o.o., jak również na terenie Szwecji przez spółki zależne: PKO Finance AB oraz PKO Leasing Sverige AB. Dla celów prezentacyjnych wyniki spółek prowadzących działalność na terenie Szwecji ujęto w segmencie Polska.

Za okres zakończony dnia 30 września 2015 roku	Polska	Ukraina	Razem
Wynik z tytułu odsetek	5 107 564	64 635	5 172 199
Wynik z tytułu prowizji i opłat	2 122 533	34 547	2 157 080
Wynik pozostały	583 115	(39 025)	544 090
Ogólne koszty administracyjne	(4 041 284)	(71 279)	(4 112 563)
Wynik z tytułu odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości	(1 089 150)	(21 815)	(1 110 965)
Udział w zyskach (stratach) jednostek stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach	-	-	24 102
Wynik brutto	2 682 778	(32 937)	2 673 943
Podatek dochodowy (obciążenie podatkowe)	-	-	(520 858)
Zyski i straty udziałowców niesprawujących kontroli	-	-	(12 222)
Zysk/strata netto przypadający na akcjonariuszy jednostki dominującej	2 682 778	(32 937)	2 165 307

Na dzień 30 września 2015 roku	Polska	Ukraina	Razem
Aktywa, w tym:	253 515 590	1 404 840	254 920 430
niefinansowe aktywa trwałe	5 620 726	67 538	5 688 264
aktywa z tytułu odroczonego podatku oraz należność z tytułu bieżącego podatku dochodowego	918 452	16 256	934 708
Zobowiązania	224 028 734	1 314 193	225 342 927

Za okres zakończony dnia 30 września 2014 roku	Polska	Ukraina	Razem
Wynik z tytułu odsetek	5 615 386	42 191	5 657 577
Wynik z tytułu prowizji i opłat	2 179 384	36 406	2 215 790
Wynik pozostały	543 165	(26 785)	516 380
Ogólne koszty administracyjne	(3 722 789)	(82 925)	(3 805 714)
Wynik z tytułu odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości i rezerw	(1 404 147)	(42 203)	(1 446 350)
Udział w zyskach (stratach) jednostek stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach	-	-	23 261
Wynik brutto	3 210 999	(73 316)	3 160 944
Podatek dochodowy (obciążenie podatkowe)	-	-	(638 444)
Zyski i straty udziałowców niesprawujących kontroli	-	-	(9 003)
Zysk/strata netto przypadający na akcjonariuszy jednostki dominującej	3 210 999	(73 316)	2 531 503

Na dzień 31 grudnia 2014 roku	Polska	Ukraina	Razem
Aktywa, w tym:	247 272 350	1 428 239	248 700 589
niefinansowe aktywa trwałe	5 948 657	84 399	6 033 056
aktywa z tytułu odroczonego podatku oraz należność z tytułu bieżącego podatku dochodowego	959 109	23 378	982 487
Zobowiązania	219 733 534	1 351 504	221 085 038

6. Przychody i koszty z tytułu odsetek

Przychody z tytułu odsetek

	III kwartał okres od 01.07.2015 do 30.09.2015	3 kwartały narastająco okres od 01.01.2015 do 30.09.2015	III kwartał okres od 01.07.2014 do 30.09.2014	3 kwartały narastająco okres od 01.01.2014 do 30.09.2014
Przychody odsetkowe obliczone z zastosowaniem metody efektywnej stopy procentowej, w odniesieniu do aktywów finansowych, których nie wycenia się do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat, w tym:	2 243 769	6 670 253	2 631 412	7 468 012
Przychody z tytułu kredytów i pożyczek udzielonych klientom, w tym: *	2 036 697	6 050 306	2 411 280	6 881 247
od kredytów z rozpoznaną utratą wartości	86 072	249 312	112 236	336 858
Przychody z tytułu kredytów udzielonych bankom	1 533	7 006	9 594	20 813
Przychody z tytułu inwestycyjnych papierów wartościowych	180 761	536 017	172 543	452 577
Przychody z tytułu lokat w bankach	23 500	74 110	37 151	109 952
Inne	1 278	2 814	844	3 423
Pozostałe przychody, w tym:	189 728	551 376	202 918	610 957
Przychody z tytułu aktywów finansowych wyznaczonych przy początkowym ujęciu jako wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	48 028	170 382	104 271	313 206
Przychody z tytułu pochodnych instrumentów zabezpieczających	124 976	337 211	84 260	255 374
Przychody z tytułu aktywów finansowych przeznaczonych do obrotu	16 724	43 783	14 387	42 377
Razem	2 433 497	7 221 629	2 834 330	8 078 969

* W okresie 9 miesięcy 2015 roku kwota pomniejszenia przychodu odsetkowego z tytułu ujemnego LIBOR-u wynosi (372) tysiące PLN a w III kwartale 2015 roku wynosiła (169) tysięcy PLN.

Koszty z tytułu odsetek

	III kwartał okres od 01.07.2015 do 30.09.2015	3 kwartały narastająco okres od 01.01.2015 do 30.09.2015	III kwartał okres od 01.07.2014 do 30.09.2014	3 kwartały narastająco okres od 01.01.2014 do 30.09.2014
Koszty odsetkowe obliczone z zastosowaniem metody efektywnej stopy procentowej, w odniesieniu do zobowiązań finansowych, których nie wycenia się do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat, w tym:	(604 959)	(2 022 802)	(850 005)	(2 410 083)
Koszty z tytułu zobowiązań wobec klientów	(436 729)	(1 518 215)	(684 937)	(1 949 526)
Koszty z tytułu kredytów otrzymanych od banków	(13 996)	(50 511)	(18 649)	(45 397)
Koszty z tytułu własnej emisji papierów dłużnych i zobowiązań podporządkowanych	(133 327)	(400 622)	(133 217)	(381 476)
Koszty premii od dłużnych papierów wartościowych dostępnych do sprzedaży	(16 453)	(46 235)	(10 037)	(24 917)
Koszty z tytułu depozytów banków	(4 454)	(7 219)	(3 165)	(8 767)
Pozostałe koszty	(10 439)	(26 628)	(5 610)	(11 309)
Koszty z tytułu aktywów finansowych wyznaczonych przy początkowym ujęciu jako wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	(4 367)	(12 535)	(2 853)	(5 984)
Koszty z tytułu aktywów finansowych przeznaczonych do obrotu	(6 072)	(14 093)	(2 757)	(5 325)
Razem	(615 398)	(2 049 430)	(855 615)	(2 421 392)

7. Przychody i koszty z tytułu prowizji i opłat

Przychody z tytułu prowizji i opłat

	III kwartał okres od 01.07.2015 do 30.09.2015	3 kwartały narastająco okres od 01.01.2015 do 30.09.2015	III kwartał okres od 01.07.2014 do 30.09.2014 przekształcone	3 kwartały narastająco okres od 01.01.2014 do 30.09.2014 przekształcone
Przychody od aktywów finansowych, które nie są wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat, w tym:	164 873	479 528	163 843	448 868
z tytułu udzielonych kredytów i pożyczek	164 873	479 528	163 843	448 868
Pozostałe prowizje z tytułu:	738 351	2 227 048	819 287	2 524 121
kart płatniczych	251 892	712 683	286 350	1 001 293
obsługi rachunków bankowych	211 651	675 752	224 559	689 805
obsługi funduszy inwestycyjnych oraz OFE (w tym opłaty za zarządzanie)	119 810	348 975	140 391	342 147
ubezpieczenia kredytów	13 628	39 981	37 039	122 491
operacji kasowych	25 316	75 738	28 745	85 964
operacji papierami wartościowymi	17 263	71 634	26 757	71 101
masowych operacji zagranicznych	19 637	53 259	18 198	49 768
pełnienia funkcji agenta emisji obligacji skarbowych	5 146	13 334	3 721	15 237
sprzedaży i dystrybucji znaków opłaty sądowej	4 136	9 639	2 303	4 803
produktów inwestycyjno - ubezpieczeniowych	25 891	78 276	20 891	42 697
Inne*	43 981	147 777	30 333	98 815
Z tytułu usług powierniczych	1 116	3 118	735	2 371
Razem	904 340	2 709 694	983 865	2 975 360

* Pozycja „Inne” obejmuje m.in. prowizje Domu Maklerskiego z tytułu obsługi emisji pierwotnej oraz prowizje z tytułu administrowania zadłużeniem kredytobiorców wobec budżetu państwa.

Przychody z tytułu ubezpieczeń

	III kwartał okres od 01.07.2015 do 30.09.2015	3 kwartały narastająco okres od 01.01.2015 do 30.09.2015	III kwartał okres od 01.07.2014 do 30.09.2014	3 kwartały narastająco okres od 01.01.2014 do 30.09.2014
Przychody z tytułu pośrednictwa ubezpieczeniowego	1 427	5 645	424	1 148
Przychody z tytułu administracji polis	1 622	4 918	1 685	3 541
Przychody za zarządzanie funduszami	18 766	56 205	14 606	28 853
Pozostałe	4 076	11 508	4 176	9 155
Razem	25 891	78 276	20 891	42 697

Koszty z tytułu prowizji i opłat

	III kwartał okres od 01.07.2015 do 30.09.2015	3 kwartały narastająco okres od 01.01.2015 do 30.09.2015	III kwartał okres od 01.07.2014 do 30.09.2014 przekształcone	3 kwartały narastająco okres od 01.01.2014 do 30.09.2014 przekształcone
kart płatniczych	(123 502)	(348 276)	(156 614)	(527 326)
usług akwizycyjnych	(19 436)	(50 143)	(32 243)	(88 907)
usług rozliczeniowych	(7 600)	(23 245)	(7 494)	(21 364)
prowizji za usługi operacyjne banków	(2 779)	(14 615)	(4 506)	(11 366)
Inne*	(30 475)	(116 335)	(56 247)	(110 607)
Razem	(183 792)	(552 614)	(257 104)	(759 570)

* Pozycja „Inne” obejmuje m.in. koszty opłat poniesionych przez Dom Maklerski na rzecz GPW i KDPW oraz koszty poniesione za zarządzanie aktywami.

8. Wynik na instrumentach finansowych wycenianych do wartości godziwej

	III kwartał okres od 01.07.2015 do 30.09.2015	3 kwartały narastająco okres od 01.01.2015 do 30.09.2015	III kwartał okres od 01.07.2014 do 30.09.2014	3 kwartały narastająco okres od 01.01.2014 do 30.09.2014
Instrumenty pochodne, w tym:	(9 614)	33 518	(8 336)	3 398
nieefektywna część zabezpieczenia zmienności przepływów pieniężnych	3 474	6 886	(5 692)	802
Bankowe papiery wartościowe strukturyzowane wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	5 412	(1 767)	(2 713)	(8 447)
Instrumenty dłużne	8 943	(16 245)	30 098	75 865
Instrumenty kapitałowe	(2 737)	(4 631)	1 029	1 924
Inne	-	-	369	670
Razem	2 004	10 875	20 447	73 410

9. Wynik na inwestycyjnych papierach wartościowych oraz aktualizacja wartości aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży

	III kwartał okres od 01.07.2015 do 30.09.2015	3 kwartały narastająco okres od 01.01.2015 do 30.09.2015	III kwartał okres od 01.07.2014 do 30.09.2014	3 kwartały narastająco okres od 01.01.2014 do 30.09.2014
Zysk/strata z tytułu zmiany wartości aktywów dostępnych do sprzedaży ujęta bezpośrednio w innych całkowitych dochodach w trakcie bieżącego okresu	5 383	(199 978)	67 792	140 376
Zysk/strata przeniesiona w okresie z innych całkowitych dochodów do rachunku zysków i strat w pozycji „Wynik na inwestycyjnych papierach wartościowych” z tytułu:	6 385	75 738	33 338	71 884
zysk z tytułu sprzedaży przeniesiony z innych całkowitych dochodów	8 112	81 532	30 591	71 227
strata z tytułu sprzedaży przeniesiona z innych całkowitych dochodów	(1 727)	(5 794)	2 747	657
Wpływ w okresie na inne dochody całkowite brutto, pozycja „Aktualizacja wartości aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży, brutto”	11 768	(124 240)	101 130	212 260

10. Pozostałe przychody i koszty operacyjne

	III kwartał okres od 01.07.2015 do 30.09.2015	3 kwartały narastająco okres od 01.01.2015 do 30.09.2015	III kwartał okres od 01.07.2014 do 30.09.2014	3 kwartały narastająco okres od 01.01.2014 do 30.09.2014
Przychody netto ze sprzedaży produktów i usług	56 426	155 321	68 332	181 579
Sprzedaż, likwidacja środków trwałych, wartości niematerialnych oraz aktywów do zbycia	21 489	80 955	28 042	88 351
Otrzymane odszkodowania, kary i grzywny	8 624	34 323	7 122	46 545
Przychody uboczne	5 917	16 497	4 317	13 649
Odyskane należności przedawnione, umorzone, nieściągalne	3 570	17 269	3 388	9 280
Inne	27 731	93 382	27 311	72 702
Razem pozostałe przychody operacyjne	123 757	397 747	138 512	412 106

* Pozycja "Inne" obejmuje m.in. przychody z działalności ubezpieczeniowej.

	III kwartał okres od 01.07.2015 do 30.09.2015	3 kwartały narastająco okres od 01.01.2015 do 30.09.2015	III kwartał okres od 01.07.2014 do 30.09.2014	3 kwartały narastająco okres od 01.01.2014 do 30.09.2014
Koszty sprzedanych produktów i usług	(23 778)	(69 918)	(25 674)	(90 080)
Sprzedaż, likwidacja środków trwałych, wartości niematerialnych oraz aktywów do zbycia	(20 222)	(67 264)	(33 513)	(80 876)
Koszty uboczne	(2 179)	(5 101)	(811)	(3 239)
Koszty przekazanych darowizn	(5 136)	(7 214)	(8 314)	(14 638)
Inne	(14 461)	(60 366)	(4 975)	(60 400)
Razem pozostałe koszty operacyjne	(65 776)	(209 863)	(73 287)	(249 233)

11. Wynik z tytułu odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości i rezerw

Za okres zakończony dnia 30 września 2015 roku	Nota	Wartość na początek okresu	Zwiększenia			Zmniejszenia				Wartość na koniec okresu	Utworzenie netto – wpływ na rachunek zysków i strat
			Utworzenie w okresie	Różnice kursowe	Inne	Spisania aktywów i rozliczenia	Rozwiązanie w okresie	Różnice kursowe	Inne		
Inwestycyjne papiery wartościowe dostępne do sprzedaży	22	129 369	38 567	74	-	102 282	3 170	11	-	62 547	(35 397)
Dłużne papiery wartościowe dostępne do sprzedaży		-	33 842	74	-	-	-	-	-	33 916	(33 842)
Kapitałowe papiery wartościowe		129 369	4 725	-	-	102 282	3 170	11	-	28 631	(1 555)
Należności od banków	16	111	2 357	-	377	-	2 232	-	-	613	(125)
Kredyty i pożyczki udzielone klientom wyceniane wg zamortyzowanego kosztu	21	8 022 477	3 664 168	-	504 853	932 852	2 622 967	64 679	36 334	8 534 666	(1 041 201)
Sektor niefinansowy		7 812 724	3 581 970	-	503 103	924 784	2 559 884	63 916	35 409	8 313 804	(1 022 086)
kredyty gospodarcze		4 089 160	1 921 991	-	35 043	430 696	1 359 335	47 262	5 705	4 203 196	(562 656)
kredyty konsumpcyjne		1 322 907	804 108	-	315 804	284 349	546 497	5 229	465	1 606 279	(257 611)
kredyty mieszkaniowe		2 307 712	855 089	-	152 173	209 739	625 665	11 425	28 176	2 439 969	(229 424)
dłużne papiery wartościowe		92 945	782	-	83	-	28 387	-	1 063	64 360	27 605
Sektor finansowy		9 483	49 694	-	868	-	50 526	763	859	7 897	832
kredyty gospodarcze		9 483	49 694	-	868	-	50 526	763	859	7 897	832
Sektor budżetowy		15 462	10 894	-	882	1 632	6 131	-	66	19 409	(4 763)
kredyty gospodarcze		12 639	10 837	-	882	1 632	6 131	-	-	16 595	(4 706)
dłużne papiery wartościowe		2 823	57	-	-	-	-	-	66	2 814	(57)
Należności z tytułu leasingu finansowego		184 808	21 610	-	-	6 436	6 426	-	-	193 556	(15 184)
Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży	25	93 430	951	-	27 804	1 751	-	-	-	120 434	(951)
Rzeczowe aktywa trwałe	27	10 080	48 375	-	20 069	-	-	-	2 045	76 479	(48 375)
Wartości niematerialne	27	139 726	184	-	-	-	-	-	-	139 910	(184)
Inwestycje w jednostki stowarzyszone i wspólne przedsięwzięcia	24	108 715	3 219	-	-	-	28 854	-	74 142	8 938	25 635
Zapasy	26	29 164	11 243	-	-	2 514	336	-	-	37 557	(10 907)
Inne należności		154 897	42 953	-	46 363	5 126	25 542	612	438	212 495	(17 411)
Rezerwa na sprawy sporne oraz udzielone zobowiązania i gwarancje	34	151 324	236 140	-	7 168	7 592	252 846	49	3 055	131 090	16 706
Rezerwa na przyszłe zobowiązania		11 192	1 496	-	606	-	2 741	-	1 942	8 611	1 245
Razem		8 850 485	4 049 653	74	607 240	1 052 117	2 938 688	67 396	115 911	9 333 340	(1 110 965)

SKRÓCONE ŚRÓDROCZNE SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE FINANSOWE
GRUPY KAPITAŁOWEJ PKO BANKU POLSKIEGO SA ZA OKRES
DZIEWIĘCIU MIESIĘCY ZAKOŃCZONY DNIA 30 WRZEŚNIA 2015 ROKU
(W TYSIĄCACH ZŁOTYCH)

Bank Polski

Za okres zakończony dnia 30 września 2014 roku	Nota	Wartość na początek okresu	Zwiększenia			Zmniejszenia				Wartość na koniec okresu	Utworzenie netto - wpływ na rachunek zysków i strat
			Zwiększenia odpisów w związku z nabyciem Spółek Nordea Polska i tzw. Portfela Szwedzkiego	Utworzenie w okresie	Inne	Spisania aktywów i rozliczenia	Rozwiązanie w okresie	Różnice kursowe	Inne		
Inwestycyjne papiery wartościowe dostępne do sprzedaży	22	33 455	-	123	-	-	-	31	15 874	17 673	(123)
Dłużne papiery wartościowe dostępne do sprzedaży		3 296	-	123	-	-	-	-	3 419	-	(123)
Kapitałowe papiery wartościowe		30 159	-	-	-	-	-	31	12 455	17 673	-
Należności od banków	16	28 583	1	264	-	3 711	24 435	-	-	702	24 171
Kredyty i pożyczki udzielone klientom wyceniane wg zamortyzowanego kosztu	21	6 650 780	551 981	4 344 393	34 847	881 955	3 048 998	33 248	975	7 616 825	(1 295 395)
Sektor niefinansowy		6 501 046	546 877	4 282 503	31 103	876 019	3 020 006	33 221	580	7 431 703	(1 262 497)
kredyty gospodarcze		3 329 352	273 898	2 127 967	11 734	538 087	1 324 196	25 533	-	3 855 135	(803 771)
kredyty konsumpcyjne		1 413 349	4 036	977 141	1 920	238 647	817 165	4 027	580	1 336 027	(159 976)
kredyty mieszkaniowe		1 731 258	267 944	1 137 578	17 449	99 285	878 096	3 661	-	2 173 187	(259 482)
dłużne papiery wartościowe		27 087	999	39 817	-	-	549	-	-	67 354	(39 268)
Sektor finansowy		5 524	867	6 493	3 574	240	9 975	27	-	6 216	3 482
kredyty gospodarcze		5 524	867	6 493	3 574	240	9 975	27	-	6 216	3 482
Sektor budżetowy		11 527	3 036	1 526	170	54	1 160	-	395	14 650	(366)
kredyty gospodarcze		10 549	1 616	1 475	170	54	1 146	-	395	12 215	(329)
dłużne papiery wartościowe		978	1 420	51	-	-	14	-	-	2 435	(37)
Należności z tytułu leasingu finansowego		132 683	1 201	53 871	-	5 642	17 857	-	-	164 256	(36 014)
Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży	25	365 340	-	21 639	-	26 113	17 100	111 607	-	232 159	(4 539)
Rzeczowe aktywa trwałe	27	12 084	-	-	-	16	-	3 712	-	8 356	-
Wartości niematerialne	27	153 011	-	40 010	-	39	3 851	87	-	189 044	(36 159)
Inwestycje w jednostki stowarzyszone i wspólne przedsięwzięcia	24	116 532	-	6 762	-	6 235	-	-	-	117 059	(6 762)
Zapasy	26	53 805	-	4 266	-	1 292	174	-	-	56 605	(4 092)
Inne należności		158 752	1 755	154 302	5 450	8 210	19 382	1 136	1 600	289 931	(134 920)
Rezerwa na sprawy sporne oraz udzielone zobowiązania i gwarancje	34	151 603	20 271	324 643	667	312	336 174	149	256	160 293	11 531
Rezerwa na przyszłe zobowiązania		6 945	3 329	2 393	3 035	589	2 331	-	1 067	11 715	(62)
Razem		7 730 890	577 337	4 898 795	43 999	928 472	3 452 445	149 970	19 772	8 700 362	(1 446 350)

12. Ogólne koszty administracyjne

	III kwartał okres od 01.07.2015 do 30.09.2015	3 kwartały narastająco okres od 01.01.2015 do 30.09.2015	III kwartał okres od 01.07.2014 do 30.09.2014	3 kwartały narastająco okres od 01.01.2014 do 30.09.2014
Świadczenia pracownicze	(680 545)	(2 040 091)	(694 216)	(1 962 081)
Koszty rzeczowe	(323 453)	(1 083 230)	(369 104)	(1 052 444)
Amortyzacja, w tym:	(204 473)	(610 100)	(192 850)	(551 817)
rzeczowe aktywa trwałe	(87 016)	(262 254)	(79 447)	(232 801)
wartości niematerialne	(117 075)	(346 272)	(112 945)	(317 824)
nieruchomości inwestycyjne	(382)	(1 574)	(458)	(1 192)
Podatki i opłaty	(15 598)	(45 307)	(20 542)	(66 040)
Składka i wpłaty na Bankowy Fundusz Gwarancyjny*	(111 407)	(333 835)	(60 488)	(173 332)
Razem	(1 335 476)	(4 112 563)	(1 337 200)	(3 805 714)

* Zasady ujęcia opłaty na BFG zostały opisane w nocie 2 „Opis ważniejszych zasad rachunkowości oraz szacunków i ocen”.

Koszty wynagrodzeń/świadczenia pracownicze

	III kwartał okres od 01.07.2015 do 30.09.2015	3 kwartały narastająco okres od 01.01.2015 do 30.09.2015	III kwartał okres od 01.07.2014 do 30.09.2014	3 kwartały narastająco okres od 01.01.2014 do 30.09.2014
Wynagrodzenia, w tym:	(570 827)	(1 694 011)	(588 786)	(1 640 836)
koszty składek pracowniczego programu emerytalnego	(10 925)	(33 747)	(10 210)	(27 732)
Ubezpieczenia, w tym:	(90 281)	(287 320)	(89 709)	(269 793)
składki na świadczenia emerytalne i rentowe	(75 093)	(244 629)	(81 647)	(239 704)
Inne świadczenia na rzecz pracowników	(19 437)	(58 760)	(15 721)	(51 452)
Razem	(680 545)	(2 040 091)	(694 216)	(1 962 081)

13. Podatek dochodowy

	III kwartał okres od 01.07.2015 do 30.09.2015	3 kwartały narastająco okres od 01.01.2015 do 30.09.2015	III kwartał okres od 01.07.2014 do 30.09.2014	3 kwartały narastająco okres od 01.01.2014 do 30.09.2014
Bieżące obciążenie podatkowe	(164 108)	(549 145)	(227 417)	(714 981)
Odroczony podatek dochodowy związany z powstaniem i odwróceniem się różnic przejściowych	(28 923)	28 287	6 579	76 537
Obciążenie podatkowe wykazane w skonsolidowanym rachunku zysków i strat	(193 031)	(520 858)	(220 838)	(638 444)
Obciążenie podatkowe wykazane w innych dochodach całkowitych związane z powstaniem i odwróceniem się różnic przejściowych	(5 836)	44 284	(27 511)	(77 598)
Razem	(198 867)	(476 574)	(248 349)	(716 042)

W 2015 roku KREDO BANK SA prowadził postępowania związane z niżej opisanymi sporami z organem podatkowym na terenie Ukrainy.

1. Przedmiotem sporu są wyniki kontroli podatkowej prowadzonej za okres od 1 kwietnia 2011 roku do 30 września 2012 roku. Kwestie sporne dotyczą głównie zaliczenia do kosztów uzyskania przychodów kosztów transakcji sprzedaży wierzytelności kredytowych w okresie objętym kontrolą, prawidłowości tworzenia odpisów na wierzytelności kredytowe, prawidłowości rozliczenia podatku VAT z tytułu sprzedaży nieruchomości oraz podatku u źródła z tytułu wypłaty wynagrodzenia za usługi.

Wartość roszczeń spornych wynosi 877 tysięcy UAH (156 tysięcy PLN), a kwota zmniejszenia straty podatkowej z lat ubiegłych - 626 282 tysiące UAH (111 102 tysiące PLN). KREDO BANK SA w lutym 2013 roku zapłacił część roszczeń spornych w łącznej wysokości 439 tysięcy UAH (78 tysięcy PLN) - wartość ta była uwzględniana w kolejnych pozwach odwoławczych.

KREDO BANK SA odwołał się od wyżej wymienionej decyzji podatkowej kolejno do Okręgowej Państwowej Służby Podatkowej (obecnie Międzyregionalnego Departamentu Państwowej Służby Skarbowej - Centralnego Biura ds. Obsługi Dużych Podatników) oraz Ministerstwa Przychodów i Opłat Ukrainy i odwołania te zostały odrzucone.

KREDO BANK SA w dniu 2 sierpnia 2013 roku złożył pozew sądowy zaskarżając wyniki kontroli i wnosząc o unieważnienie wyżej wymienionej decyzji podatkowej. W dniu 5 listopada 2013 roku sąd pierwszej instancji wydał wyrok korzystny dla KREDO BANK SA, który uwzględnił stanowisko Spółki z wyjątkiem prawidłowości naliczenia podatkowych kosztów amortyzacji od środków trwałych w łącznej wysokości 336 tysięcy UAH (60 tysięcy PLN).

W dniu 26 listopada 2013 roku organ podatkowy złożył apelację do sądu drugiej instancji. W dniu 2 kwietnia 2014 roku sąd apelacyjny podtrzymał decyzję sądu pierwszej instancji korzystną dla KREDO BANK SA. W dniu 15 kwietnia 2014 roku organ podatkowy złożył wniosek w sprawie kasacji tego wyroku do Wyższego Sądu Administracyjnego.

W dniu 10 lutego 2015 roku Wyższy Sąd Administracyjny wydał wyrok korzystny dla KREDOBANK SA, podtrzymując wyżej opisane decyzje sądu pierwszej i drugiej instancji. Wyrok jest prawomocny. Istnieje możliwość odwołania się organu podatkowego do Sądu Najwyższego Ukrainy.

2. Przedmiotem sporu są wyniki kontroli podatkowej dotyczącej likwidacji Centralnego oddziału KREDOBANK SA przeprowadzonej w marcu i kwietniu 2015 roku. Kwestie sporne dotyczą operacji umorzenia kredytów – kontrola wykazała nieprawidłowości co do zakresu i formy informacji o umorzeniu kredytu, przekazanych przez KREDOBANK SA części klientom (osobom fizycznym). W konsekwencji stwierdzonych nieprawidłowości organ kontrolujący naliczył KREDOBANK SA zaległość z tytułu podatku dochodowego od osób fizycznych.

KREDOBANK SA złożył odwołania, kolejno do Międzyregionalnego Departamentu Państwowej Służby Skarbowej, które zostało odrzucone oraz do Państwowej Służby Podatkowej, która w dniu 8 października 2015 roku wydała decyzję uznającą stanowisko KREDOBANK SA jedynie w zakresie zastosowanego współczynnika do obliczania kwoty podatku.

W wyniku wyżej wymienionej decyzji wysokość podatku do zapłaty uległa zmniejszeniu do 366 tysięcy UAH (65 tysięcy PLN), a kary do 92 tysięcy UAH (16 tysięcy PLN). Analizowane są możliwe, dalsze warianty postępowania.

14. Zysk na jedną akcję

Podstawowy zysk przypadający na jedną akcję

Podstawowy zysk przypadający na jedną akcję obliczany jest w oparciu o zysk przypadający na zwykłych akcjonariuszy Banku poprzez podzielenie zysku, który na nich przypada przez średnią ważoną liczbę akcji zwykłych występujących w ciągu danego okresu.

Zysk na jedną akcję

	III kwartał okres od 01.07.2015 do 30.09.2015	3 kwartały narastająco okres od 01.01.2015 do 30.09.2015	III kwartał okres od 01.07.2014 do 30.09.2014 przekształcone	3 kwartały narastająco okres od 01.01.2014 do 30.09.2014 przekształcone
Zysk przypadający na akcjonariuszy zwykłych (w tys. PLN)	815 248	2 165 307	873 375	2 531 503
Średnia ważona liczba akcji zwykłych w okresie (w tys.)	1 250 000	1 250 000	1 250 000	1 250 000
Zysk przypadający na jedną akcję (w PLN na akcję)	0,65	1,73	0,70	2,03

Rozwodniony zysk przypadający na jedną akcję oraz rozwodniony zysk z działalności zaniechanej przypadający na jedną akcję

Zarówno w III kwartale 2015 roku jak i w III kwartale 2014 roku nie występowały instrumenty rozwadniające zysk przypadający na jedną akcję oraz nie wystąpiły istotne koszty i przychody z tytułu działalności zaniechanej.

15. Kasa, środki w Banku Centralnym

	30.09.2015	31.12.2014
Rachunek bieżący w Banku Centralnym	4 982 179	7 772 859
Gotówka	3 199 131	3 965 456
Inne środki	87	56
Razem	8 181 397	11 738 371

16. Należności od banków

	30.09.2015	31.12.2014
Lokaty w bankach	3 382 271	1 630 832
Rachunki bieżące	695 729	835 582
Udzielone kredyty i pożyczki	30 516	16 146
Środki pieniężne w drodze	5 232	4 237
Razem	4 113 748	2 486 797
Odpis z tytułu utraty wartości należności	(613)	(111)
Razem netto	4 113 135	2 486 686

17. Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu

Według wartości bilansowej	30.09.2015	31.12.2014
Dłużne papiery wartościowe	2 505 942	1 915 120
emitowane przez Skarb Państwa, w tym:	2 388 664	1 825 454
obligacje skarbowe PLN	2 382 165	1 825 454
obligacje skarbowe EUR	6 499	-
emitowane przez jednostki samorządu terytorialnego, obligacje komunalne PLN	49 876	50 563
emitowane przez podmioty niefinansowe, w tym:	46 326	22 146
obligacje korporacyjne PLN	46 280	22 137
obligacje korporacyjne EUR	46	9
emitowane przez inne podmioty finansowe, w tym:	6 835	2 326
obligacje emitowane przez GPW PLN	6 674	2 248
obligacje korporacyjne PLN	161	78
emitowane przez banki	14 241	14 631
Udziały i akcje w innych jednostkach – notowane na giełdach	18 037	5 137
Certyfikaty inwestycyjne	1 814	3 891
Prawa do akcji	294	278
Razem	2 526 087	1 924 426

W portfelu aktywów przeznaczonych do obrotu są uwzględnione papiery wartościowe posiadane przez Dom Maklerski.

18. Pochodne instrumenty finansowe

Instrumenty pochodne stosowane przez Grupę Kapitałową

Na dzień 30 września 2015 roku oraz na dzień 31 grudnia 2014 roku Grupa Kapitałowa posiadała następujące typy instrumentów pochodnych:

	30.09.2015		31.12.2014	
	Aktywa	Zobowiązania	Aktywa	Zobowiązania
Instrumenty zabezpieczające	537 827	1 076 439	599 841	494 961
Pozostałe instrumenty pochodne	3 838 722	3 779 504	4 894 981	5 050 180
Razem	4 376 549	4 855 943	5 494 822	5 545 141

Rodzaj kontraktu	30.09.2015		31.12.2014	
	Aktywa	Zobowiązania	Aktywa	Zobowiązania
IRS	3 495 128	3 234 363	4 591 519	4 439 830
CIRS	388 805	1 257 413	340 972	616 841
Opcje	229 631	173 092	185 366	133 912
FX Swap	154 692	79 409	227 857	237 542
Forward	81 631	79 352	89 113	52 838
FRA	25 998	31 860	59 078	63 505
Inne	664	454	917	673
Razem	4 376 549	4 855 943	5 494 822	5 545 141

19. Pochodne instrumenty zabezpieczające

Grupa Kapitałowa na dzień 30 września 2015 roku stosuje następujące rodzaje rachunkowości zabezpieczeń:

19.1. Zabezpieczenie zmienności przepływów pieniężnych kredytów hipotecznych w CHF oraz lokat negocjowanych w PLN, wynikającej z ryzyka zmian stóp procentowych oraz ryzyka kursowego, z wykorzystaniem transakcji CIRS

Opis relacji zabezpieczającej - eliminacja ryzyka zmienności przepływów pieniężnych generowanych przez kredyty w CHF o zmiennym oprocentowaniu oraz lokat negocjowanych w PLN, z tytułu zmian referencyjnych stóp procentowych w CHF i PLN, oraz zmian kursu walutowego CHF/PLN w ciągu okresu objętego zabezpieczeniem.

Zabezpieczane ryzyko - ryzyko walutowe i ryzyko stopy procentowej

Instrument zabezpieczający - transakcje CIRS, w których Bank płaci kupon oparty o LIBOR 3M CHF, a otrzymuje kupon oparty o WIBOR 3M od kwoty nominalnej zdefiniowanej odpowiednio w CHF oraz PLN.

Pozycja zabezpieczana - portfel kredytów hipotecznych o zmiennym oprocentowaniu w CHF i portfel krótkoterminowych lokat negocjowanych, łącznie z ich odnawianiem w przyszłości (wysokie prawdopodobieństwo wystąpienia). Grupa desygnując pozycję zabezpieczaną zastosował rozwiązania MSR.39.WS.99C w wersji przyjętej przez Unię Europejską

Okresy, w których oczekuje się wystąpienia przepływów pieniężnych oraz kiedy należy oczekiwać wywarcia przez nie wpływu na wyniki – październik 2015 roku – październik 2026 roku.

19.2. Zabezpieczenie zmienności przepływów pieniężnych kredytów w PLN o zmiennym oprocentowaniu, wynikającej z ryzyka zmian stóp procentowych, z wykorzystaniem transakcji IRS

Opis relacji zabezpieczającej - eliminacja ryzyka zmienności przepływów pieniężnych generowanych przez portfel kredytów w PLN o zmiennym oprocentowaniu wynikającej z ryzyka zmian stóp procentowych w ciągu okresu objętego zabezpieczeniem.

Zabezpieczane ryzyko - ryzyko stopy procentowej.

Instrument zabezpieczający - transakcje IRS, w których Bank płaci kupon oparty o zmienną stopę WIBOR 3M, a otrzymuje kupon oparty o stałą stopę od kwoty nominalnej, na którą został zawarty.

Pozycja zabezpieczana - portfel kredytów w PLN indeksowanych do stopy zmiennej WIBOR 3M.

Okresy, w których oczekuje się wystąpienia przepływów pieniężnych oraz kiedy należy oczekiwać wywarcia przez nie wpływu na wyniki – październik 2015 roku – czerwiec 2020 roku.

19.3. Zabezpieczenie zmienności przepływów pieniężnych kredytów w EUR o zmiennym oprocentowaniu, wynikającej z ryzyka zmian stóp procentowych, z wykorzystaniem transakcji IRS

Opis relacji zabezpieczającej:

Eliminacja ryzyka zmienności przepływów pieniężnych generowanych przez portfel kredytów w EUR o zmiennym oprocentowaniu wynikającej z ryzyka zmian stóp procentowych w ciągu okresu objętego zabezpieczeniem.

Zabezpieczane ryzyko - ryzyko stopy procentowej.

Instrument zabezpieczający - transakcje IRS, w których Bank płaci kupon oparty o zmienną stopę EURIBOR 3M, a otrzymuje kupon oparty o stałą stopę od kwoty nominalnej, na którą został zawarty.

Pozycja zabezpieczana - portfel kredytów w EUR indeksowanych do stopy zmiennej EURIBOR.

Okresy, w których oczekuje się wystąpienia przepływów pieniężnych oraz kiedy należy oczekiwać wywarcia przez nie wpływu na wyniki – październik 2015 roku – czerwiec 2016 roku.

19.4. Zabezpieczenie zmienności przepływów pieniężnych kredytów w CHF o zmiennym oprocentowaniu, wynikającej z ryzyka zmian stóp procentowych, z wykorzystaniem transakcji IRS

Opis relacji zabezpieczającej - eliminacja ryzyka zmienności przepływów pieniężnych generowanych przez portfel kredytów w CHF o zmiennym oprocentowaniu wynikającej z ryzyka zmian stóp procentowych w ciągu okresu objętego zabezpieczeniem.

Zabezpieczane ryzyko - ryzyko stopy procentowej.

Instrument zabezpieczający - transakcje IRS, w których Bank płaci kupon oparty o zmienną stopę LIBOR CHF 3M, a otrzymuje kupon oparty o stałą stopę od kwoty nominalnej, na którą został zawarty.

Pozycja zabezpieczana - portfel kredytów w CHF indeksowanych do stopy zmiennej LIBOR CHF 3M.

Okresy, w których oczekuje się wystąpienia przepływów pieniężnych oraz kiedy należy oczekiwać wywarcia przez nie wpływu na wyniki – październik 2015 roku – lipiec 2016 roku.

19.5. Zabezpieczenie zmienności przepływów pieniężnych kredytów w walutach wymienialnych o zmiennym oprocentowaniu, wynikającej z ryzyka zmian stóp procentowych i ryzyka kursowego oraz zabezpieczenie zmienności przepływów pieniężnych zobowiązania finansowego o stałym oprocentowaniu w walucie wymienialnej, wynikającej z ryzyka kursowego, z wykorzystaniem transakcji CIRS

Opis relacji zabezpieczającej - eliminacja ryzyka zmienności przepływów pieniężnych kredytów w walutach wymienialnych o zmiennym oprocentowaniu, wynikającej z ryzyka zmian stóp procentowych i ryzyka kursowego oraz eliminacja ryzyka zmienności przepływów pieniężnych zobowiązania finansowego o stałym oprocentowaniu w walucie wymienialnej, wynikającej z ryzyka kursowego, z wykorzystaniem transakcji CIRS.

Zabezpieczane ryzyko - ryzyko walutowe i ryzyko stopy procentowej

Instrument zabezpieczający - transakcje CIRS, w których Bank płaci kupon oparty o zmienną stopę LIBOR CHF 3M, a otrzymuje kupon oparty o stałą stopę USD od kwoty nominalnej, na którą został zawarty.

Pozycja zabezpieczana - portfel kredytów hipotecznych o zmiennym oprocentowaniu w CHF i zobowiązanie finansowe o stałym oprocentowaniu w USD.

Okresy, w których oczekuje się wystąpienia przepływów pieniężnych oraz kiedy należy oczekiwać wywarcia przez nie wpływu na wyniki – październik 2015 roku – wrzesień 2022 roku.

Na dzień 30 września 2015 i na dzień 31 grudnia 2014 roku Grupa Kapitałowa Banku nie stosowała zabezpieczenia wartości godziwej.

Wszystkie rodzaje relacji zabezpieczających stosowanych przez Grupę Kapitałową Banku to rachunkowość zabezpieczeń przepływów pieniężnych (macro cash flow hedge).

Efektywność zabezpieczenia jest weryfikowana poprzez zastosowanie prospektywnych i retrospektywnych testów efektywności. Testy wykonywane są z częstotliwością miesięczną.

Zabezpieczenie przepływów pieniężnych

Wartość godziwa instrumentów pochodnych stanowiących zabezpieczenie przepływów pieniężnych związanych ze stopą procentową i/lub kursem walutowym na dzień 30 września 2015 roku oraz na dzień 31 grudnia 2014 roku:

Typ instrumentu:	Wartość bilansowa/wartość godziwa			
	30.09.2015		31.12.2014	
	Aktywa	Zobowiązania	Aktywa	Zobowiązania
IRS	343 797	-	421 101	-
CIRS	194 030	1 076 439	178 740	494 961
Razem	537 827	1 076 439	599 841	494 961

Inne dochody całkowite z tytułu zabezpieczenia przepływów pieniężnych	III kwartał okres od 01.07.2015 do 30.09.2015	3 kwartały narastająco okres od 01.01.2015 do 30.09.2015	III kwartał okres od 01.07.2014 do 30.09.2014	3 kwartały narastająco okres od 01.01.2014 do 30.09.2014
Inne dochody całkowite na początek okresu brutto	(112 435)	6 425	(3 118)	(155 053)
Zyski/straty odniesione na inne dochody całkowite w okresie	674 185	(732 120)	197 476	381 549
Kwota przeniesiona w okresie z innych dochodów całkowitych do rachunku zysków i strat:	(648 925)	638 520	(154 395)	(186 533)
- przychody odsetkowe	(124 976)	(337 211)	(84 260)	(255 374)
- wynik z pozycji wymiany	(523 949)	975 731	(70 135)	68 841
Skumulowane inne dochody całkowite na koniec okresu brutto	(87 175)	(87 175)	39 963	39 963
Effekt podatkowy	16 563	16 563	(7 593)	(7 593)
Skumulowane inne dochody całkowite na koniec okresu netto	(70 612)	(70 612)	32 370	32 370
Nieefektywna część zabezpieczenia przepływów pieniężnych rozpoznana w rachunku zysków i strat	3 474	6 886	(5 692)	802
Wpływ w okresie na inne dochody całkowite brutto	25 260	(93 600)	43 081	195 016
Podatek odroczony z tytułu zabezpieczenia przepływów pieniężnych	(4 800)	17 784	(8 185)	(37 053)
Wpływ w okresie na inne dochody całkowite netto	20 460	(75 816)	34 896	157 963

20. Instrumenty finansowe przy początkowym ujęciu wyznaczone jako wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat

Według wartości bilansowej	30.09.2015	31.12.2014
Dłużne papiery wartościowe	12 769 418	13 804 860
emitowane przez banki centralne, bony pieniężne NBP	8 959 175	10 998 812
emitowane przez Skarb Państwa, w tym:	3 553 939	2 478 708
obligacje skarbowe PLN	2 391 327	2 452 213
obligacje skarbowe CHF	974 085	-
obligacje skarbowe EUR	159 276	-
obligacje skarbowe UAH	29 251	26 495
emitowane przez jednostki samorządu terytorialnego, w tym:	248 382	253 817
obligacje komunalne EUR	135 039	139 882
obligacje komunalne PLN	113 343	113 935
emitowane przez banki, obligacje strukturyzowane PLN	7 419	73 012
emitowane przez podmioty niefinansowe, obligacje korporacyjne PLN	503	511
Jednostki uczestnictwa w UFK (ubezpieczeniowe fundusze kapitałowe)*	1 823 167	1 918 288
Razem	14 592 585	15 723 148

* związane z produktami ubezpieczeniowymi należącymi do produktów inwestycyjnych gdzie ryzyko ponosi ubezpieczający.

21. Kredyty i pożyczki udzielone klientom

	30.09.2015	31.12.2014
Kredyty i pożyczki udzielone klientom brutto, w tym:	193 727 781	187 519 861
sektor finansowy	592 322	1 630 191
gospodarcze, w tym:	351 062	1 319 339
środki Domu Maklerskiego w Funduszu Gwarancyjnym Giełdy oraz depozyt początkowy	12 317	11 440
transakcje z przyrzeczeniem odkupu	241 260	310 852
sektor niefinansowy	183 256 776	175 789 529
mieszkaniowe	101 858 559	98 105 676
gospodarcze	55 356 356	53 930 247
konsumpcyjne	23 476 089	21 644 625
dłużne papiery wartościowe (korporacyjne)	2 565 772	2 108 981
sektor budżetowy	9 878 683	10 100 141
gospodarcze	7 066 004	7 277 642
dłużne papiery wartościowe (komunalne)	2 812 679	2 822 499
Odpisy z tytułu utraty wartości kredytów i pożyczek	(8 534 666)	(8 022 477)
Kredyty i pożyczki udzielone klientom netto	185 193 115	179 497 384

Według segmentów klienta	30.09.2015	31.12.2014
Kredyty i pożyczki udzielone brutto, w tym:	193 727 781	187 519 861
bankowości hipotecznej	94 924 596	90 768 711
korporacyjne	51 286 213	50 661 094
małych i średnich przedsiębiorstw	23 787 306	24 123 139
bankowości detalicznej i prywatnej	23 476 089	21 644 625
transakcje z przyrzeczeniem odkupu	241 260	310 852
środki Domu Maklerskiego w Funduszu Gwarancyjnym Giełdy	12 317	11 440
Odpisy z tytułu utraty wartości kredytów i pożyczek	(8 534 666)	(8 022 477)
Kredyty i pożyczki udzielone netto	185 193 115	179 497 384

Struktura kredytów i pożyczek przedstawiona w nocy obejmuje następującą segmentację:

- kredyty gospodarcze podmiotów finansowych (tj. np. firmy leasingowe, ubezpieczeniowe, towarzystwa inwestycyjne) obejmują bankowość korporacyjną,
- kredyty mieszkaniowe obejmują kredyty bankowości hipotecznej, segmentu klienta korporacyjnego oraz małych i średnich przedsiębiorstw w zakresie produktów przeznaczonych na cele mieszkaniowe,
- kredyty gospodarcze podmiotów niefinansowych, w zależności od rozmiaru podmiotu, obejmują kredyty dla małych i średnich przedsiębiorstw oraz kredyty korporacyjne udzielane podmiotom gospodarczym z przeznaczeniem innym niż na cele mieszkaniowe,
- kredyty konsumpcyjne obejmują bankowość detaliczną i prywatną,
- kredyty gospodarcze podmiotów budżetowych obejmują kredyty bankowości korporacyjnej,
- reklasifikowane papiery dłużne prezentowane są w segmencie klienta korporacyjnego.

Kredyty i pożyczki udzielone klientom według metod kalkulacji odpisów	30.09.2015	31.12.2014
Wyceniane według metody zindywidualizowanej	7 510 256	7 377 955
Ze stwierdzoną utratą wartości, w tym:	5 640 255	5 615 878
należności z tytułu leasingu finansowego	374 051	344 975
Bez stwierdzonej utraty wartości, w tym:	1 870 001	1 762 077
należności z tytułu leasingu finansowego	305 343	300 021
Wyceniane według metody portfelowej	7 797 918	7 361 432
Ze stwierdzoną utratą wartości, w tym:	7 797 918	7 361 432
należności z tytułu leasingu finansowego	99 413	106 401
Wyceniane według metody grupowej (IBNR), w tym:	178 419 607	172 780 474
należności z tytułu leasingu finansowego	4 839 391	4 477 927
Kredyty i pożyczki udzielone klientom brutto	193 727 781	187 519 861
Odpisy na ekspozycje wyceniane według metody zindywidualizowanej	(3 026 082)	(2 963 733)
Ze stwierdzoną utratą wartości, w tym:	(3 017 036)	(2 948 025)
odpisy z tytułu utraty wartości na należności leasingowe	(100 341)	(95 057)
Odpisy na ekspozycje wyceniane według metody portfelowej, w tym:	(4 822 861)	(4 426 869)
odpisy z tytułu utraty wartości na należności leasingowe	(78 041)	(75 273)
Odpisy na ekspozycje wyceniane według metody grupowej (IBNR), w tym:	(685 723)	(631 875)
odpisy z tytułu utraty wartości na należności leasingowe	(15 174)	(14 478)
Odpisy - razem	(8 534 666)	(8 022 477)
Kredyty i pożyczki udzielone klientom netto	185 193 115	179 497 384

Na dzień 30 września 2015 roku udział kredytów z rozpoznaną utratą wartości wyniósł 6,9% (na dzień 31 grudnia 2014 roku: 6,9%), natomiast wskaźnik pokrycia kredytów z rozpoznaną utratą wartości (wyliczony jako udział odpisów aktualizujących wartość należności ogółem do wartości bilansowej brutto kredytów z rozpoznaną utratą wartości) wyniósł 63,5% (na dzień 31 grudnia 2014 roku: 61,8%).

Na dzień 30 września 2015 roku udział kredytów i pożyczek opóźnionych w spłacie powyżej 90 dni w stosunku do wartości brutto kredytów i pożyczek wyniósł 5,3% (na dzień 31 grudnia 2014 roku: 5,2%).

Dłużne papiery wartościowe (obligacje komunalne i obligacje korporacyjne) reklasyfikowane z kategorii aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży do kategorii kredyty i pożyczki udzielone klientom (w III i IV kwartale 2012 roku).

Na dzień 30.09.2015 roku	wartość nominalna	wartość godziwa	wartość bilansowa
Obligacje komunalne	805 555	808 285	815 388
Obligacje korporacyjne	582 000	594 741	544 730
Razem	1 387 555	1 403 026	1 360 118

Na dzień 31.12.2014 roku	wartość nominalna	wartość godziwa	wartość bilansowa
Obligacje komunalne	850 183	847 435	853 129
Obligacje korporacyjne	631 640	640 689	568 483
Razem	1 481 823	1 488 124	1 421 612

22. Inwestycyjne papiery wartościowe dostępne do sprzedaży

	30.09.2015	31.12.2014
Dłużne papiery wartościowe dostępne do sprzedaży brutto	25 974 356	21 961 102
emitowane przez Skarb Państwa	16 858 460	12 781 051
obligacje skarbowe PLN	16 672 173	12 601 236
obligacje skarbowe USD	76 067	149 582
obligacje skarbowe UAH	19 224	30 233
obligacje skarbowe EUR	90 996	-
emitowane przez jednostki samorządu terytorialnego, obligacje komunalne PLN	4 316 130	4 480 325
emitowane przez podmioty niefinansowe	3 283 676	3 475 594
obligacje korporacyjne PLN	2 752 164	2 960 217
obligacje korporacyjne USD	218 620	315 965
obligacje korporacyjne EUR	312 892	199 412
emitowane przez banki, obligacje korporacyjne	1 516 090	1 224 132
obligacje korporacyjne PLN	1 467 665	1 112 705
obligacje korporacyjne EUR	44 298	90 867
obligacje korporacyjne UAH	4 127	20 560
Odpisy z tytułu utraty wartości dłużnych papierów wartościowych dostępnych do sprzedaży - obligacje korporacyjne PLN	(33 916)	-
Razem dłużne papiery wartościowe dostępne do sprzedaży netto	25 940 440	21 961 102
Kapitałowe papiery wartościowe dostępne do sprzedaży brutto	358 758	447 492
Kapitałowe papiery wartościowe niedopuszczone do publicznego obrotu	219 225	395 412
Kapitałowe papiery wartościowe dopuszczone do publicznego obrotu	139 533	52 080
Odpisy z tytułu utraty wartości kapitałowych papierów wartościowych dostępnych do sprzedaży	(28 631)	(129 369)
Razem kapitałowe papiery wartościowe dostępne do sprzedaży netto	330 127	318 123
Razem inwestycyjne papiery wartościowe dostępne do sprzedaży netto	26 270 567	22 279 225

23. Inwestycyjne papiery wartościowe utrzymywane do terminu zapadalności

Dłużne papiery wartościowe	30.09.2015	31.12.2014
emitowane przez Skarb Państwa, w tym:		
emitowane przez Skarb Państwa PLN	37 462	37 709
emitowane przez Skarb Państwa EUR	2 588	2 629
emitowane przez Skarb Państwa USD	164 951	193 020
emitowane przez banki UAH	84 879	-
Razem	289 880	233 358

24. Inwestycje w jednostki stowarzyszone i wspólne przedsięwzięcia

- 1) wartość inwestycji Grupy Kapitałowej PKO Banku Polskiego SA we wspólnych przedsięwzięciach (tj. koszt nabycia skorygowany o udział w zmianie aktywów netto po dacie nabycia oraz ewentualny odpis z tytułu utraty wartości)

Nazwa jednostki	30.09.2015	31.12.2014
„Centrum Obsługi Biznesu” Sp. z o.o.	-	3 460
Cena nabycia	17 498	17 498
Zmiana w udziale w aktywach netto	(14 352)	(14 038)
Odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości	(3 146)	-
Centrum Elektronicznych Usług Płatniczych eService Sp. z o.o.	207 769	201 380
Wartość godziwa pozostałej części udziału na dzień objęcia współkontrolą	197 320	197 320
Zmiana w udziale w aktywach netto	10 449	4 060
Razem	207 769	204 840

- 2) wartość inwestycji Grupy Kapitałowej PKO Banku Polskiego SA w jednostkach stowarzyszonych (tj. koszt nabycia skorygowany o udział w zmianie aktywów netto oraz odpis z tytułu utraty wartości)

Nazwa jednostki	30.09.2015	31.12.2014
Grupa Bank Poczty SA*	-	117 646
Cena nabycia	-	146 500
Zmiana w udziale w aktywach netto	-	74 142
Odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości	-	(102 996)
„Poznański Fundusz Poręczeń Kredytowych” Sp. z o.o.	-	-
Cena nabycia	1 500	1 500
Zmiana w udziale w aktywach netto	4 292	4 219
Odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości	(5 792)	(5 719)
Razem	-	117 646

* Akcje Spółki w I kwartale 2015 roku zostały przeklasyfikowane do aktywów trwałych przeznaczonych do sprzedaży

25. Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży

	30.09.2015	31.12.2014
Aktywa jednostek zależnych	366 105	373 174
Aktywa jednostek stowarzyszonych	146 500	-
Grunty i budynki	258 025	251 599
Inne	2 166	219
Razem	772 796	624 992

W I kwartale 2015 roku Grupa przeklasyfikowała zgodnie z MSSF 5 akcje spółki Bank Poczty SA do pozycji „Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży”.

W grudniu 2014 roku Grupa przeklasyfikowała, zgodnie z MSSF 5, udziały spółki Qualia Development Sp. z o.o. oraz wybrane nieruchomości do pozycji „Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży” – Grupa zamierza odzyskać wartość wyżej wymienionych aktywów w drodze transakcji sprzedaży.

26. Zapasy

Wartość bilansowa zapasów według rodzaju	30.09.2015	31.12.2014
Towary	254 980	242 503
Materiały	21 545	24 544
Odpisy aktualizujące wartość zapasów	(37 557)	(29 164)
Razem	238 968	237 883

Zapasy w Grupie Kapitałowej obejmują głównie środki poniesione na budowę nieruchomości przez Spółki Grupy Kapitałowej zajmujące się działalnością deweloperską.

27. Wartości niematerialne i rzeczowe aktywa trwałe

Wartości niematerialne	30.09.2015	31.12.2014
Oprogramowanie	1 611 406	1 711 902
Wartość firmy nabyta w wyniku połączenia jednostek gospodarczych (w tym wartość firmy jednostek zależnych)	1 193 728	1 193 728
Przyszłe zyski z zawartych umów ubezpieczenia	104 796	122 302
Relacje z klientami	52 899	67 252
Inne, w tym nakłady	205 746	284 317
Razem	3 168 575	3 379 501

Wartość firmy netto	30.09.2015	31.12.2014
Spółki Nordea Polska	985 221	985 221
PKO Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych SA	149 564	149 564
PKO BP BANKOWY PTE SA	51 158	51 158
Wartość firmy związana z aktywami przejętymi od spółki Centrum Finansowe Puławska Sp. z o.o.	7 785	7 785
Razem	1 193 728	1 193 728

Rzeczowe aktywa trwałe	30.09.2015	31.12.2014
Grunty i budynki	1 564 385	1 602 761
Maszyny i urządzenia	444 631	499 830
Środki transportu	79 187	79 573
Środki trwałe w budowie	109 720	165 587
Nieruchomości inwestycyjne	140 420	129 693
Inne	181 346	176 111
Razem	2 519 689	2 653 555

W okresach zakończonych odpowiednio dnia 30 września 2015 roku oraz dnia 30 września 2014 roku nie wystąpiły istotne transakcje nabycia i sprzedaży rzeczowych aktywów trwałych.

28. Zobowiązania wobec banków

	30.09.2015	31.12.2014
Otrzymane kredyty i pożyczki	16 374 028	17 643 643
Depozyty banków	2 470 581	823 815
Transakcje z przyrzeczeniem odkupu	1 022 381	299 530
Rachunki bieżące	426 325	609 836
Inne depozyty z rynku pieniężnego	39 371	17 658
Razem	20 332 686	19 394 482

29. Zobowiązania wobec klientów

	30.09.2015	31.12.2014
Zobowiązania wobec ludności	132 229 076	128 675 561
Depozyty terminowe	70 532 815	69 228 283
Środki na rachunkach bieżących i depozyty O/N	61 435 945	59 219 213
Pozostałe zobowiązania	260 316	228 065
Zobowiązania wobec podmiotów gospodarczych	39 603 492	40 932 868
Środki na rachunkach bieżących i depozyty O/N	20 254 916	19 416 337
Depozyty terminowe	14 321 709	16 068 233
Otrzymane kredyty i pożyczki	3 605 614	3 421 704
Transakcje z przyrzeczeniem odkupu	460 706	856 124
Pozostałe zobowiązania	960 547	1 170 470
Zobowiązania wobec jednostek budżetowych	6 424 261	4 778 337
Środki na rachunkach bieżących i depozyty O/N	4 493 854	4 018 030
Depozyty terminowe	1 918 668	740 995
Pozostałe zobowiązania	11 739	19 312
Razem	178 256 829	174 386 766

Według segmentu klienta	30.09.2015	31.12.2014
Zobowiązania wobec klientów, w tym:		
bankowości detalicznej i prywatnej	126 013 759	122 331 368
korporacyjne	29 241 493	30 295 632
małych i średnich przedsiębiorstw	18 928 100	17 475 288
otrzymane kredyty i pożyczki	3 605 614	3 421 704
transakcje z przyrzeczeniem odkupu	460 706	856 124
pozostałe zobowiązania	7 157	6 650
Razem	178 256 829	174 386 766

Struktura zobowiązań przedstawiona w nocie obejmuje następującą segmentację:

- zobowiązania wobec ludności obejmują bankowość detaliczną i prywatną,
- zobowiązania wobec podmiotów gospodarczych obejmują segment klienta korporacyjnego (z wyłączeniem klienta budżetowego) oraz segment małych i średnich przedsiębiorstw,
- zobowiązania wobec jednostek budżetowych obejmują segment klienta korporacyjnego – klient budżetowy.

30. Zobowiązania z tytułu działalności ubezpieczeniowej

	30.09.2015	31.12.2014
Rezerwy techniczno - ubezpieczeniowe	103 762	176 441
Zobowiązania z tytułu kontraktów inwestycyjnych ubezpieczyciela w podziale na:	2 282 553	2 503 281
Produkty strukturyzowane	69 345	252 184
Polisolokaty	2 862	3 732
Ubezpieczeniowe produkty finansowe Unit-Linked	2 210 346	2 247 365
Razem	2 386 315	2 679 722

31. Zobowiązania z tytułu emisji papierów wartościowych

Zobowiązania z tytułu emisji	30.09.2015	31.12.2014
Instrumenty finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu	13 999 096	13 182 348
obligacje wyemitowane przez PKO Finance AB	12 592 473	12 032 368
obligacje wyemitowane przez PKO Bank Polski SA	997 553	747 825
obligacje wyemitowane przez PKO Leasing SA	409 070	402 155
Instrumenty finansowe desygnowane do wyceny do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat - bankowe papiery wartościowe	115 799	118 262
Razem	14 114 895	13 300 610

W okresie dziewięciu miesięcy 2015 roku PKO Leasing SA wyemitował obligacje o wartości nominalnej 1 680 000 tysięcy PLN oraz wykupił obligacje o wartości nominalnej 1 740 000 tysięcy PLN. Na dzień 30 września 2015 roku zadłużenie spółki z tytułu emisji obligacji wynosiło w wartości nominalnej 530 000 tysięcy PLN, z czego zadłużenie wobec Banku wynosiło w wartości nominalnej 119 280 tysięcy PLN.

Obligacje wyemitowane przez PKO Finance AB

Data emisji	Wartość nominalna	Waluta emisji	Termin zapadalności	Wartość bilansowa na dzień 30.09.2015	Wartość bilansowa na dzień 31.12.2014
21.10.2010*	800 000	EUR	21.10.2015	3 503 717	3 427 536
07.07.2011	250 000	CHF	07.07.2016	978 792	901 443
25.07.2012	50 000	EUR	25.07.2022	211 134	213 768
21.09.2012	500 000	CHF	21.12.2015	2 151 736	1 772 805
26.09.2012	1 000 000	USD	26.09.2022	3 767 950	3 540 943
23.01.2014	500 000	EUR	23.01.2019	1 979 144	2 175 873
Razem				12 592 473	12 032 368

*Uwzględniono eliminację obligacji będących w portfelu DM PKO Banku Polskiego SA.

32. Zobowiązania podporządkowane

Na dzień 30 września 2015 roku	Wartość nominalna	Wartość nominalna w PLN	Waluta	Termin zapadalności/ wykupu	Stan zobowiązania
Obligacje podporządkowane	1 600 700	1 600 700	PLN	14.09.2022	1 602 804
Pożyczki podporządkowane	224 000	868 784	CHF	24.04.2022	868 845
Razem	x	2 469 484	x	x	2 471 649

Na dzień 31 grudnia 2014 roku	Wartość nominalna w walucie	Wartość nominalna w PLN	Waluta	Termin zapadalności/ wykupu	Stan zobowiązania
Obligacje podporządkowane	1 600 700	1 600 700	PLN	14.09.2022	1 619 833
Pożyczki podporządkowane	224 000	780 013	CHF	24.04.2022	794 152
Razem	x	2 380 713	x	x	2 413 985

33. Pozostałe zobowiązania

	30.09.2015	31.12.2014
Koszty do zapłacenia	462 517	542 514
Przychody pobierane z góry	429 631	400 345
Inne zobowiązania	1 577 509	2 011 744
Razem	2 469 657	2 954 603
w tym zobowiązania finansowe	1 828 482	2 321 761

Na dzień 30 września 2015 roku oraz na dzień 31 grudnia 2014 roku Grupa Kapitałowa nie posiadała zobowiązań w przypadku, których nie wywiązywałaby się z płatności wynikających z zawartych umów.

34. Rezerwy

Za okres zakończony dnia 30 września 2015 roku	Rezerwa na sprawy sporne	Rezerwa na świadczenia emerytalno - rentowe oraz nagrody jubileuszowe	Rezerwa na udzielone zobowiązania i gwarancje	Inne rezerwy*	Razem
Stan na dzień 1 stycznia 2015 roku, w tym:	47 480	39 847	103 844	132 667	323 838
Rezerwa krótkoterminowa	47 165	3 141	73 707	132 667	256 680
Rezerwa długoterminowa	315	36 706	30 137	-	67 158
Przejęcie jednostki	2 343	128	-	-	2 471
Utworzenie/aktualizacja rezerw	13 483	19	222 657	1 846	238 005
Rozwiązanie rezerw	(11 337)	-	(241 509)	(9 880)	(262 726)
Wykorzystanie rezerw	(7 592)	(38)	-	(23 128)	(30 758)
Różnice kursowe	(19)	-	(30)	-	(49)
Inne zmiany i reklasifikacje	4 825	-	(3 055)	(1 679)	91
Stan na dzień 30 września 2015 roku, w tym:	49 183	39 956	81 907	99 826	270 872
Rezerwa krótkoterminowa	48 868	3 145	60 918	99 826	212 757
Rezerwa długoterminowa	315	36 811	20 989	-	58 115

* Pozycja „Inne rezerwy” obejmuje m.in.: rezerwę restrukturyzacyjną w kwocie 64 223 tysiące PLN oraz rezerwę na potencjalne roszczenia z tytułu sprzedaży wierzytelności w kwocie 2 081 tysiące PLN.

Za okres zakończony dnia 30 września 2014 roku	Rezerwa na sprawy sporne	Rezerwa na świadczenia emerytalno - rentowe oraz nagrody jubileuszowe	Rezerwa na udzielone zobowiązania i gwarancje	Inne rezerwy*	Razem
Stan na dzień 1 stycznia 2014 roku, w tym:	36 289	35 739	115 314	133 528	320 870
Rezerwa krótkoterminowa	36 289	2 458	88 464	133 528	260 739
Rezerwa długoterminowa	-	33 281	26 850	-	60 131
Objęcie kontrolą jednostki zależnej	11 798	12 570	8 473	3 329	36 170
Utworzenie/aktualizacja rezerw	3 099	1 618	321 544	3 662	329 923
Rozwiązanie rezerw	(3 438)	(2)	(332 736)	(7 168)	(343 344)
Wykorzystanie rezerw	(312)	(6 840)	-	(31 252)	(38 404)
Różnice kursowe	(112)	-	(37)	-	(149)
Inne zmiany i reklasifikacje	667	-	(256)	7 500	7 911
Stan na dzień 30 września 2014 roku, w tym:	47 991	43 085	112 302	109 599	312 977
Rezerwa krótkoterminowa	47 676	9 403	82 549	109 523	249 151
Rezerwa długoterminowa	315	33 682	29 753	76	63 826

* Pozycja „Inne rezerwy” obejmuje m.in.: rezerwę restrukturyzacyjną w kwocie 70 571 tysięcy PLN oraz rezerwę na potencjalne roszczenia z tytułu sprzedaży wierzytelności w kwocie 1 574 tysiące PLN.

Rezerwy na sprawy sporne utworzone zostały w wysokości oczekiwanych wpływów korzyści ekonomicznych.

35. Kapitały własne i akcjonariat Banku

	30.09.2015	31.12.2014
Kapitał zakładowy	1 250 000	1 250 000
Pozostałe kapitały, w tym:	25 171 283	23 374 794
Kapitał zapasowy	20 711 174	18 802 387
Fundusz ogólnego ryzyka bankowego	1 070 000	1 070 000
Pozostałe kapitały rezerwowe	3 536 391	3 474 127
Kapitały rezerwowe	25 317 565	23 346 514
Udział w innych dochodach całkowitych jednostki stowarzyszonej	-	1 006
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	(66 694)	31 046
Zabezpieczenie przepływów pieniężnych	(70 612)	5 204
Zyski i straty aktuarialne	(8 976)	(8 976)
Inne dochody całkowite	(146 282)	28 280
Różnice kursowe z przeliczenia jednostek zagranicznych	(209 233)	(192 692)
Niepodzielony wynik finansowy	1 222 413	(60 658)
Wynik okresu bieżącego netto	2 165 307	3 254 122
Kapitał przypisany akcjonariuszom jednostki dominującej, razem	29 599 770	27 625 566
Udziały niekontrolujące	(22 267)	(10 015)
Kapitał własny ogółem	29 577 503	27 615 551

Akcjonariat Banku jest następujący:

Nazwa podmiotu	Liczba akcji	Ilość głosów %	Wartość nominalna 1 akcji	Udział w kapitale podstawowym %
Na dzień 30 września 2015 roku				
Skarb Państwa	367 918 980	29,43	1 zł	29,43
Aviva Otwarty Fundusz Emerytalny ¹	83 952 447	6,72	1 zł	6,72
Nationale-Nederlanden Otwarty Fundusz Emerytalny ²	64 594 448	5,17	1 zł	5,17
Pozostali ³	733 534 125	58,68	1 zł	58,68
Razem	1 250 000 000	100,00	---	100,00
Na dzień 31 grudnia 2014 roku				
Skarb Państwa	392 406 277	31,39	1 zł	31,39
Aviva Otwarty Fundusz Emerytalny ¹	83 952 447	6,72	1 zł	6,72
Nationale-Nederlanden Otwarty Fundusz Emerytalny ²	64 594 448	5,17	1 zł	5,17
Pozostali	709 046 828	56,72	1 zł	56,72
Razem	1 250 000 000	100,00	---	100,00

- 1) Stan posiadania akcji na dzień 29 stycznia 2013 roku, raportowany przez Aviva OFE po przekroczeniu progu 5% udziału w akcjonariacie PKO Banku Polskiego SA po rozliczeniu transakcji sprzedaży 153,1 mln akcji PKO Banku Polskiego SA przez BGK oraz Skarb Państwa,
- 2) Stan posiadania akcji na dzień 24 lipca 2012 roku, raportowany przez ING OFE (aktualnie Nationale-Nederlanden OFE) po przekroczeniu progu 5% udziału w akcjonariacie PKO Banku Polskiego SA po rozliczeniu transakcji sprzedaży 95 mln akcji PKO Banku Polskiego SA przez Skarb Państwa,
- 3) W tym Bank Gospodarstwa Krajowego, który na dzień publikacji raportu za III kwartał 2015 roku posiadał 24 487 297 akcji, co stanowi 1,96% udziału w liczbie głosów na Walnym Zgromadzeniu.

Ze wszystkich akcji PKO Banku Polskiego SA wynikają te same prawa i obowiązki. Akcje nie są uprzywilejowane, ani w zakresie prawa głosu czy dywidendy. Statut PKO Banku Polskiego SA ogranicza jednak prawa głosu przysługujące akcjonariuszom dysponującym powyżej 10% ogólnej liczby głosów na Walnym Zgromadzeniu i zakazuje wykonywania więcej niż 10% ogólnej liczby głosów na Walnym Zgromadzeniu przez takich akcjonariuszy. Powyższe nie dotyczy:

- akcjonariuszy, którzy w dniu podjęcia uchwały Walnego Zgromadzenia wprowadzającej ograniczenie prawa głosu byli uprawnieni z akcji reprezentujących więcej niż 10% ogólnej liczby głosów w Banku (tj. Skarb Państwa i BGK),
- akcjonariuszy, którzy są uprawnieni z akcji imiennych serii A (Skarb Państwa) oraz
- akcjonariuszy działających wspólnie z akcjonariuszami, o których mowa w tiret drugim na podstawie porozumienia dotyczącego wspólnego wykonywania prawa głosu z akcji. Ponadto, ograniczenie praw głosu wygasa, kiedy udział Skarbu Państwa w kapitale zakładowym Banku spadnie poniżej 5%.

Zgodnie z § 6 ust. 2 Statutu PKO Banku Polskiego SA zamiana akcji imiennych serii A na akcje na okaziciela oraz przeniesienie tych akcji wymaga zgody wyrażonej w uchwale Rady Ministrów. Zamiana na akcje na okaziciela lub przeniesienie akcji imiennych serii A po uzyskaniu powyższej zgody powoduje wygaśnięcie ograniczeń przewidzianych w zdaniu poprzednim w stosunku do akcji będących przedmiotem zamiany na akcje na okaziciela lub przeniesienia, w zakresie w jakim zgoda została udzielona.

Akcje Banku są notowane na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie.

Struktura Kapitału akcyjnego PKO Banku Polskiego SA:

Seria	Rodzaj akcji	Liczba akcji	Wartość nominalna 1 akcji	Wartość serii wg wartości nominalnej
Seria A	akcje zwykłe imienne	312 500 000	1 zł	312 500 000 zł
Seria A	akcje zwykłe na okaziciela	197 500 000	1 zł	197 500 000 zł
Seria B	akcje zwykłe na okaziciela	105 000 000	1 zł	105 000 000 zł
Seria C	akcje zwykłe na okaziciela	385 000 000	1 zł	385 000 000 zł
Seria D	akcje zwykłe na okaziciela	250 000 000	1 zł	250 000 000 zł
Razem	---	1 250 000 000	---	1 250 000 000 zł

W III kwartale 2015 roku nie wystąpiły zmiany w wysokości kapitału zakładowego PKO Banku Polskiego SA. Wyemitowane akcje PKO Banku Polskiego SA nie są uprzywilejowane i są w pełni opłacone.

36. Zobowiązania warunkowe oraz pozabilansowe zobowiązania otrzymane

36.1. Programy papierów wartościowych objęte subemisją (maksymalne zobowiązanie Grupy do objęcia papierów wartościowych)

Na dzień 30 września 2015 roku oraz na dzień 31 grudnia 2014 roku funkcjonowały następujące programy papierów wartościowych objęte subemisją (maksymalne zobowiązanie Grupy Kapitałowej PKO Banku Polskiego SA do objęcia papierów wartościowych):

Emitent papierów wartościowych z gwarancją przejęcia emisji	Rodzaj gwarantowanych papierów wartościowych	Zobowiązania pozabilansowe gwarancyjne	Okres obowiązywania umowy
Stan na dzień 30 września 2015			
Spółka A	obligacje korporacyjne	1 055 000	31.07.2020
Spółka B	obligacje korporacyjne	509 700	15.06.2022
Spółka C	obligacje korporacyjne	83 300	31.12.2022
Spółka D	obligacje korporacyjne	50 000	19.12.2022
Spółka E	obligacje korporacyjne	29 472	31.12.2029
Spółka F	obligacje korporacyjne	8 841	31.01.2016
Razem		1 736 313	
Stan na dzień 31 grudnia 2014			
Spółka A	obligacje korporacyjne	1 055 000	31.07.2020
Spółka B	obligacje korporacyjne	1 049 000	15.06.2022
Spółka C	obligacje korporacyjne	91 700	31.12.2022
Spółka D	obligacje korporacyjne	50 000	19.12.2022
Razem		2 245 700	

Wszystkie umowy dotyczą Umów Organizacji, Prowadzenia i Obsługi Programu Emisji Obligacji.

Wszystkie papiery wartościowe objęte przez Grupę Kapitałową PKO Banku Polskiego SA subemisją zaliczają się do papierów z nieograniczoną zbywalnością, nienotowanych na giełdach i nieznajdujących się w regulowanym obrocie pozagiełdowym.

36.2. Zobowiązania umowne

Na dzień 30 września 2015 roku wartość zobowiązań umownych dotyczących wartości niematerialnych wynosiła 128 780 tysięcy PLN (na dzień 31 grudnia 2014 roku wynosiła 200 662 tysiące PLN).

Na dzień 30 września 2015 roku wartość zobowiązań umownych dotyczących rzeczowych aktywów trwałych wynosiła 54 101 tysięcy PLN (na dzień 31 grudnia 2014 roku wynosiła 96 772 tysiące PLN).

36.3. Udzielone zobowiązania finansowe

według wartości nominalnej	30.09.2015	31.12.2014
Linie i limity kredytowe		
dla podmiotów finansowych	2 133 513	533 975
dla podmiotów niefinansowych	37 053 022	34 540 558
dla podmiotów budżetowych	4 031 871	3 258 574
Razem	43 218 406	38 333 107
w tym: udzielone zobowiązania nieodwołalne	29 519 200	27 730 846

W wyniku postanowień Umowy zobowiązujących Grupę Kapitałową Nordea Bank AB (publ) do partycypacji w ryzyku utraty wartości Portfela Hipotecznego, PKO Bank Polski SA oraz Nordea Bank AB (publ) w dniu 1 kwietnia 2014 roku zawarły umowę dotyczącą podziału ryzyka kredytowego („Umowa Podziału Ryzyka”), zgodnie z którą Nordea Bank AB (publ) ponosi w okresie 4 lat od dnia zamknięcia transakcji 50% nadwyżki kosztu ryzyka Portfela Hipotecznego ponad roczny poziom kosztów ryzyka ustalony na poziomie 40 punktów bazowych za każdy rok powyższego, czteroletniego okresu obowiązywania Umowy Podziału Ryzyka.

W ramach prac związanych z rozliczeniem transakcji Grupa Kapitałowa dokonała wyceny Umowy Podziału Ryzyka w oparciu o przeprowadzoną analizę prawdopodobieństwa przepływów środków pieniężnych wynikających z Umowy. Oszacowana wartość oczekiwana wynosi 0.

Udzielone zobowiązania gwarancyjne

	30.09.2015	31.12.2014
Gwarancje w obrocie krajowym i zagranicznym	7 667 859	9 248 321
dla podmiotów finansowych	365 828	160 298
dla podmiotów niefinansowych	7 295 165	9 066 109
dla podmiotów budżetowych	6 866	21 914
Udzielone gwarancje i poręczenia - obligacje korporacyjne krajowe	4 147 766	4 516 150
dla podmiotów niefinansowych	4 076 531	4 514 050
dla podmiotów finansowych	71 235	2 100
Udzielone akredytywy	1 835 593	702 768
dla podmiotów niefinansowych	1 835 593	702 768
Udzielone gwarancje i poręczenia - gwarancja zapłaty	174 296	17 278
dla podmiotów finansowych	174 296	17 278
Udzielone gwarancje i poręczenia - obligacje komunalne krajowe	322 129	55 008
dla podmiotów budżetowych	322 129	55 008
Razem	14 147 643	14 539 525
w tym: udzielone gwarancje dobrego wykonania umowy	2 111 989	1 942 582

36.4. Pozabilansowe zobowiązania otrzymane

Według wartości nominalnej	30.09.2015	31.12.2014
Finansowe	1 247 726	2 004 673
Gwarancyjne	6 064 608	4 725 751
Razem	7 312 334	6 730 424

Uprawnienie do sprzedaży lub obciążenia zestawem zabezpieczenia ustanowionego na rzecz Grupy Kapitałowej

Na dzień 30 września 2015 roku oraz na dzień 31 grudnia 2014 roku na rzecz Grupy Kapitałowej Banku nie ustanowiono zabezpieczeń, które Grupa Kapitałowa Banku była uprawniona sprzedać lub obciążyć innym zastawem, w przypadku realizacji wszelkich obowiązków przez właściciela zabezpieczenia.

37. Sprawy sporne

Według stanu na dzień 30 września 2015 roku, łączna wartość postępowań sądowych, w których Spółki Grupy Kapitałowej PKO Banku Polskiego SA (łącznie z Bankiem) są pozwany wynosiła 1 578 313 tysięcy PLN, w tym 3 575 tysięcy PLN dotyczyło postępowań sądowych na Ukrainie (na dzień 31 grudnia 2014 roku łączna wartość wyżej wymienionych postępowań sądowych wynosiła 427 555 tysięcy PLN), a kwota łącznej wartości postępowań sądowych z powództwa Spółek Grupy Kapitałowej PKO Banku Polskiego SA (łącznie z Bankiem) na dzień 30 września 2015 roku wynosiła 846 992 tysiące PLN, w tym 103 878 tysięcy PLN dotyczyło postępowań sądowych na Ukrainie, głównie związanych z windykacją kredytów udzielonych przez KREDOBANK SA (na dzień 31 grudnia 2014 roku łączna wartość wyżej wymienionych postępowań sądowych wynosiła 767 505 tysięcy PLN).

Poniżej przedstawiono opis najistotniejszych spraw spornych Grupy Kapitałowej PKO Banku Polskiego SA:

a) Postępowanie w sprawie stosowania praktyk naruszających konkurencję

Bank jest stroną postępowania wszczętego przez Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (UOKiK) postanowieniem z dnia 23 kwietnia 2001 roku na wniosek Polskiej Organizacji Handlu i Dystrybucji – Związek Pracodawców przeciwko operatorom systemu płatniczego Visa, Europay oraz bankom – emitentom kart Visa oraz Europay/Eurocard oraz Mastercard. Postępowanie dotyczy praktyk ograniczających konkurencję na rynku płatności za pomocą kart płatniczych w Polsce, mających polegać na wspólnym ustalaniu opłaty „interchange” za transakcje dokonane wyżej wymienionymi kartami systemu, a także ograniczaniu dostępu do rynku podmiotom zewnętrznym. Dnia 29 grudnia 2006 roku UOKiK uznał praktyki polegające na wspólnym ustalaniu opłaty „interchange” za ograniczające konkurencję oraz nakazał ich zaniechania, jednocześnie nakładając m.in. na PKO Bank Polski SA karę pieniężną w kwocie 16 597 tysięcy PLN.

Bank odwołał się od decyzji Prezesa UOKiK do Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (SOKiK) i w dniu 20 grudnia 2011 roku odbyła się rozprawa, na której nie doszło do merytorycznego rozstrzygnięcia odwołań. SOKiK zobowiązał MasterCard do złożenia wyjaśnień w sprawie jednakże w dniu 8 maja 2012 roku SOKiK zawiesił postępowanie do czasu prawomocnego zakończenia postępowania przed Sądem Unii Europejskiej w sprawie MasterCard przeciwko Komisji Europejskiej. W dniu 24 maja 2012 roku Sąd Unii Europejskiej utrzymał w mocy decyzję Komisji Europejskiej zakazującą wielostronnie uzgadnianych opłat „interchange” stosowanych przez MasterCard.

W dniu 28 maja 2012 roku uczestnik postępowania Visa Europe Ltd, a w dniu 29 maja 2012 roku pełnomocnik powodów, w tym PKO Banku Polskiego SA, złożyli zażalenie na postanowienie SOKiK z dnia 8 maja 2012 roku. W sierpniu 2012 roku wpłynęło do Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej odwołanie MasterCard do wyroku Sądu UE z dnia 24 maja 2012 roku o którym mowa powyżej. W dniu 25 października 2012 roku Sąd Apelacyjny w Warszawie zmienił postanowienie z dnia 8 maja 2012 roku i oddalił wniosek MasterCard o zawieszenie postępowania. Decyzję sądu w tej sprawie pełnomocnik Banku otrzymał w styczniu 2013 roku, a w lutym 2013 roku akta sądowe zostały przekazane do sądu pierwszej instancji. W dniu 29 października 2013 roku odbyła się rozprawa, zaś w dniu 21 listopada 2013 roku został ogłoszony wyrok, którym SOKiK zmniejszył karę wymierzoną Bankowi do kwoty 10 359 tysięcy PLN. W dniu 7 lutego 2014 roku została złożona apelacja od tego wyroku w imieniu Banku oraz ośmiu powodów reprezentowanych przez pełnomocnika Banku. Wyrok został również zaskarżony przez innych uczestników postępowania, tj. przez Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (UOKiK) oraz Polskiej Organizacji Handlu i Dystrybucji (POHiD) (apelacje zmierzające do nałożenia na uczestników porozumień surowszych kar pieniężnych), a także: Visa Europe Limited, Bank Poczty S.A., Bank Gospodarki

Żywnościowej S.A., mBank S.A. (dawniej: BRE Bank S.A.), Deutsche Bank PBC S.A., HSBC Bank Polska S.A. (apelacje zmierzające przede wszystkim do zmiany rozstrzygnięcia w przedmiocie uznania porozumień za naruszające prawo konkurencji oraz nałożenia kar na ich uczestników). Odpisy tych apelacji zostały doręczone pełnomocnikowi Banku, który złożył na nie odpowiedzi. Akta sprawy zostały przekazane z SOKiK do Sądu Apelacyjnego w Warszawie. Po wysłuchaniu pełnomocników stron i zainteresowanych Sąd na rozprawie w dniu 22 września 2015 roku odroczył ogłoszenie wyroku do dnia 6 października 2015 roku. W wyroku z dnia 6 października 2015 roku sąd oddalił apelacje banków i Visa, a równocześnie uwzględnił apelację UOKiK. Sąd Apelacyjny przywrócił pierwotną wysokość nałożonych kar pieniężnych określonych w decyzji UOKiK tj. karę w kwocie 16 597 tysięcy PLN - w miejsce kary w kwocie 10 359 tysięcy PLN ustalonej w wyroku sądu z dnia 21 listopada 2013 roku i karę w kwocie 4 825 tysięcy PLN - kara nałożona na Nordea Bank Polska SA w miejsce kary w kwocie 2 586 zł ustalonej wyrokiem sądu z dnia 21 listopada 2013 roku. Kary zostały zapłacone przez Bank w październiku 2015 roku. Na dzień 30 września 2015 roku Bank posiada rezerwę na kwotę 16 597 tysięcy PLN oraz na kwotę 4 825 tysięcy PLN (pozycja w sprawozdaniu z sytuacji finansowej „Rezerwy”).

Na dzień 30 września 2015 roku PKO Życie Towarzystwo Ubezpieczeń SA – spółka zależna od Banku – jest stroną:

- 1) postępowania prowadzonego przed Prezesem UOKiK w sprawie stosowanych opłat likwidacyjnych i wartości wykupu polisy w związku z rozwiązaniem umowy ubezpieczenia w niektórych wzorcach umownych do umów ubezpieczenia na życie, a także zastosowaniu w tych wzorcach nieprecyzyjnej informacji o wartości wykupu całkowitego w związku z rozwiązaniem umowy ubezpieczenia,

W dniu 15 października 2015 roku Prezes UOKiK wydał, na wniosek Spółki, decyzję zobowiązującą, na podstawie której PKO Życie Towarzystwo Ubezpieczeń SA zobowiązało się wprowadzić zmiany w zakresie 25 wzorców umownych dotyczących polis z Ubezpieczeniowym Funduszem Kapitałowym w odniesieniu do opłat za wcześniejszą rezygnację. Zobowiązanie Spółki wynikające z przedmiotowej decyzji polegać będzie w szczególności na tym, iż w odniesieniu do wyżej wymienionych 25 wzorców umownych:

- opłaty likwidacyjne ponoszone przez obecnych klientów w przypadku ubezpieczeń ze składką regularną nie będą wyższe niż 25% wartości wpłaconych składek oraz 4% w przypadku umów ze składką jednorazową,
- PKO Życie Towarzystwo Ubezpieczeń SA prześle konsumentom propozycję zawarcia aneksu do umowy ubezpieczenia, bądź równoważnego porozumienia,
- PKO Życie Towarzystwo Ubezpieczeń SA będzie informowało konsumentów o możliwości skorzystania z nowych warunków za pośrednictwem strony internetowej, aplikacji dla klientów oraz bezpośrednio klienta - za każdym razem, gdy klient wyrazi wolę rozwiązania umowy.

Przedmiotowa decyzja stanie się ostateczna po upływie miesiąca od dnia jej doręczenia Spółce. Nie wyczerpuje ona możliwości dochodzenia przez obecnych klientów ich praw na drodze cywilnoprawnej. Na dzień 30 września 2015 roku Spółka posiadała rezerwę na kwotę 8 172 tysięcy PLN.

- 2) jedenastu postępowań przed SOKiK z powództwa osób fizycznych o uznanie za niedozwolone niektórych postanowień wzorców umownych dotyczących umów ubezpieczenia na życie; we wszystkich przypadkach Spółka złożyła odpowiedź na pozew wnosząc o jego oddalenie w związku z wniesieniem powództwa po upływie 6 miesięcy od dnia zaniechania ich stosowania, w sprawie tej nie ma ryzyka ukarania Spółki karą finansową,
- 3) postępowania związane ze skargą kasacyjną wniesioną przez Spółkę od wyroku Sądu Apelacyjnego w związku z karą pieniężną nałożoną na Spółkę w 2010 roku przez Prezesa UOKiK z tytułu naruszenia przez Spółkę zbiorowych interesów konsumentów (kara pieniężna została w 2013 roku zapłacona); Sąd Najwyższy wydał orzeczenie uchylające zaskarżone orzeczenie w części dotyczącej wysokości nałożonej kary i przekazał sprawę do ponownego rozpatrzenia sądowi drugiej instancji.

b) Na dzień 30 września 2015 roku dodatkowo Bank jest stroną m.in. następujących postępowań:

przed SOKiK w wyniku odwołania od decyzji Prezesa UOKiK

- 1) w wyniku zakończenia postępowania odwoławczego wszczętego przez Bank przed SOKiK od decyzji Prezesa UOKiK w związku z możliwością stosowania niedozwolonych postanowień umownych we wzorcach umów indywidualnych kont emerytalnych („IKE”). W dniu 19 grudnia 2012 roku Prezes UOKiK nałożył na Bank łączną karę pieniężną w wysokości 14 697 tysięcy PLN, w tym:
 - a) w wysokości 7 111 tysięcy PLN za niewskazywanie w umowach IKE zakresu odpowiedzialności Banku za terminowe i prawidłowe przeprowadzania rozliczeń pieniężnych oraz odszkodowania za przekroczenie terminu realizacji dyspozycji posiadacza,
 - b) w wysokości 4 741 tysięcy PLN za stosowanie we wzorcach umów IKE otwartego katalogu przesłanek wypowiedzenia,
 - c) w wysokości 2 845 tysięcy PLN za stosowanie klauzuli wpisanej do rejestru określającej dla sporów z konsumentami sąd właściwy dla siedziby oddziału PKO BP SA prowadzącego rachunek lokacyjny IKE.

W dniu 2 stycznia 2013 roku Bank odwołał się od decyzji Prezesa UOKiK i wyrokiem z dnia 25 listopada 2014 roku SOKiK obniżył nałożoną na Bank karę łącznie do kwoty 4 000 tysięcy PLN, w tym odnośnie:

- a) praktyki opisanej powyżej w lit. a obniżył karę do kwoty 2,5 miliona PLN,
- b) praktyki opisanej powyżej w lit. b obniżył karę do kwoty 1,5 miliona PLN,
- c) praktyki opisanej powyżej w lit. c kara została uchylona, gdyż Sąd uznał, że praktyka Banku nie naruszała zbiorowych interesów konsumentów.

W styczniu 2015 roku zarówno Bank, jak i Prezes UOKiK wnieśli apelację od wyroku. Postępowanie jest w toku. Na dzień 30 września 2015 roku Bank posiadał na powyższe kwoty rezerwę w kwocie 4 000 tysięcy PLN (pozycja w sprawozdaniu z sytuacji finansowej „Rezerwy”).

- 2) w związku z podejrzeniem stosowania praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów w zakresie prezentowania w kampaniach reklamowych kredytu konsumenckiego pod marketingową nazwą „Max pożyczka Mini Ratka” informacji, która mogła być nieczytelna dla przeciętnego konsumenta i wprowadzać go w błąd co do dostępności kredytów na promowanych warunkach.

W dniu 28 grudnia 2012 roku na Bank została nałożona przez Prezesa UOKiK kara pieniężna w wysokości 2 845 tysięcy PLN. W dniu 16 stycznia 2013 roku Bank odwołał się od decyzji Prezesa UOKiK. W dniu 13 stycznia 2015 roku SOKiK wydał wyrok, którym uchylił decyzję Prezesa UOKiK w całości, tj. uchylił również nałożoną na Bank karę finansową. W dniu 26 lutego 2015 roku Prezes UOKiK złożył od wyroku

apelację. W dniu 20 marca 2015 roku Bank udzielił odpowiedzi na apelację wnosząc o oddalenie apelacji w całości jako bezzasadnej. Postępowanie jest w toku. Na dzień 30 września 2015 roku Bank posiada rezerwę w tej samej kwocie (pozycja w sprawozdaniu w sytuacji finansowej „Rezerwy”).

- 3) w związku z podejrzeniem stosowania niedozwolonych postanowień umownych we wzorcach umów o kredyt konsumencki, z wyłączeniem umów o karty kredytowe.

Decyzją z dnia 31 grudnia 2013 roku uznano działania Banku za praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów i nałożono na Bank karę pieniężną w wysokości 17 236 tysięcy PLN oraz 11 828 tysięcy PLN (łącznie 29 064 tysięcy PLN). Bank odwołał się od tej decyzji. Wyrokiem z dnia 9 lipca 2015 roku SOKiK uchylił w całości decyzję Prezesa UOKiK. W dniu 28 sierpnia 2015 roku Prezes UOKiK wniósł apelację od tego wyroku. W dniu 11 września 2015 roku Bank udzielił odpowiedzi na apelację odrzucając zarzuty Prezesa UOKiK. Postępowanie jest w toku. Na dzień 30 września 2015 roku Bank nie posiada rezerwy z tego tytułu.

przed SOKiK z powództwa osoby fizycznej:

- 1) uznanie za niedozwolone i zakazanie pozwanemu wykorzystania w obrocie z konsumentami postanowień wzorca umownego dotyczących kredytu denominowanego w CHF wskazując, że kwestionowane postanowienia dotyczące zasad przeliczania przez Bank kursów walut na potrzeby wypłaty kredytu są sprzeczne z dobrymi obyczajami i rażąco naruszają interesy konsumentów. Pozew został doręczony Bankowi w dniu 20 kwietnia 2015 roku, a w dniu 20 maja 2015 roku Bank wniósł odpowiedź na pozew. Sprawa w toku,
- 2) uznanie za niedozwolone i zakazanie pozwanemu wykorzystania w obrocie z konsumentami postanowień wzorca umownego dotyczących kredytu denominowanego w CHF wskazując, że kwestionowane postanowienia dotyczące zasad przeliczania przez Bank kursów walut na potrzeby wypłaty kredytu oraz na potrzeby przeliczania rat kredytu, jak również postanowień dotyczących wysokości oprocentowania są sprzeczne z dobrymi obyczajami i rażąco naruszają interesy konsumentów. Pozew został doręczony Bankowi 4 lutego 2015 roku. W dniu 6 marca 2015 roku Bank wniósł odpowiedź na pozew wnosząc o jego odrzucenie. Sąd zarządził doręczenie odpowiedzi na pozew Banku powodowi zobowiązując go do ustosunkowania się do twierdzeń Banku - zarządzenie w tym zakresie doręczone zostało powodowi w dniu 15 maja 2015 roku. W dniu 23 czerwca 2015 roku Bank wniósł o wyłączenie sędziego rozpoznającego sprawę przed Sądem Apelacyjnym. Postanowieniem z dnia 11 sierpnia 2015 roku sąd wyłączył sędziego a postanowieniem z dnia 21 września 2015 roku sąd oddalił wniosek Banku o odrzucenie pozwu. Sprawa w toku.

przed Prezesem UOKiK:

- 1) postępowanie wyjaśniające wszczęte 29 sierpnia 2014 roku w sprawie ustalenia, czy Bank w umowie kredytu Aurum wprowadzał w błąd klientów poprzez prezentację kosztów ubezpieczenia w tej umowie i formularzu informacyjnym. Bank udzielił odpowiedzi na wezwanie UOKiK;
- 2) postępowanie wyjaśniające, wszczęte 9 października 2014 roku w sprawie możliwości skorzystania przez klientów z reklamacji „chargeback”. Bank udzielił odpowiedzi na wezwanie UOKiK, że w relacjach Banku z klientami nie funkcjonuje tego typu procedura reklamacyjna (jest ona właściwa dla relacji Bank - organizacja kartowa);
- 3) postępowanie wyjaśniające z dnia 26 stycznia 2015 roku w sprawie przekazania informacji, jakie Bank stosuje aktualnie zasady dotyczące zabezpieczania i przewalutowania kredytu hipotecznego w CHF w kontekście ostatnich zmian kursu franka szwajcarskiego. Do dnia dzisiejszego nastąpiła jedynie wymiana pism w toku postępowania;
- 4) postępowanie wyjaśniające z dnia 5 lutego 2015 roku dotyczące postępowań Banku z kredytami mieszkaniowymi zabezpieczonymi hipotecznie wyrażonymi/denominowanymi/indeksowanymi w CHF (ujemny LIBOR, obniżenie spreadu, tabele kursowe). Sprawa jest w toku;
- 5) postępowanie wyjaśniające wszczęte 12 lutego 2015 roku w sprawie, czy Bank wobec byłych klientów Nordea Bank Polska SA stosuje obowiązującą w Taryfie Nordea Bank Polska SA opłatę 20 PLN za obsługę zajęcia wierzytelności w przypadku wystawienia tytułu egzekucyjnego. Pismem z dnia 24 lutego 2015 roku Bank udzielił UOKiK odpowiedzi, w której poinformował, że Bank nie stosuje takiej opłaty wobec konsumentów;
- 6) postępowanie wyjaśniające z dnia 2 marca 2015 roku dotyczące współpracy Banku z rzeczoznawcami majątkowymi w zakresie tworzenia operatów szacunkowych na potrzeby wyceny wartości nieruchomości stanowiącej zabezpieczenie kredytu. W dniu 23 marca 2015 roku i 7 maja 2015 roku Bank udzielił odpowiedzi na pismo UOKiK;
- 7) postępowanie wyjaśniające z dnia 9 marca 2015 roku dotyczące stosowanych przez Bank dokumentów określających opłaty i prowizje, wskazania wszystkich zmian w tych dokumentach w latach 2014-2015, przesłanek uprawniających Bank do dokonania zmian oraz sposobu poinformowania konsumentów o tych zmianach. Kolejno w dniach 13 i 21 kwietnia 2015 roku oraz 8 maja 2015 roku Bank przekazał UOKiK wymagane informacje i dokumenty;
- 8) postępowanie wyjaśniające z dnia 2 kwietnia 2015 roku w sprawie badania rynku kredytów konsumenckich, w tym określenie jego struktury oraz struktury opłat związanych z tą grupą produktów. W dniu 29 kwietnia 2015 roku Bank przekazał UOKiK kwestionariusz zawierający wymagane informacje;
- 9) postępowanie wyjaśniające z 2 kwietnia 2015 roku w sprawie badania rynku kredytów hipotecznych. W dniu 24 września 2015 roku Bank przekazał UOKiK kwestionariusz zawierający wymagane informacje;
- 10) postępowanie wyjaśniające z dnia 20 kwietnia 2015 roku dotyczące opłat z tytułu operacji dokonywanych przez konsumentów w związku z korzystaniem przez konsumentów z kart płatniczych za granicą. W dniu 28 maja 2015 roku Bank przekazał UOKiK wymagane informacje i dokumenty;
- 11) postępowanie wyjaśniające z dnia 10 września 2015 roku dotyczące kart debetowych, w tym opłat za kartę i warunków zwolnienia z niej. W dniu 9 października 2015 roku Bank przekazał UOKiK wymagane informacje i dokumenty.

c) Roszczenia reprzywatyzacyjne w stosunku do nieruchomości posiadanych przez Grupę Kapitałową

Na dzień sporządzenia sprawozdania finansowego toczy się:

- 1) pięć postępowań administracyjnych, w tym jedno zawieszone oraz jedno postępowanie sądowe o stwierdzenie nieważności decyzji administracyjnych wydanych przez organy administracji publicznej, a dotyczących nieruchomości posiadanych przez Spółki Grupy Kapitałowej PKO Banku Polskiego SA (łącznie z Bankiem), które to postępowania, w przypadku ich negatywnego dla Grupy rozstrzygnięcia, skutkować mogą zgłoszeniem roszczeń reprzywatyzacyjnych. Zważywszy na aktualny stan przedmiotowych postępowań dotyczących stwierdzenia nieważności decyzji i orzeczeń organów administracji publicznej, nie jest obecnie możliwe określenie ich ewentualnych negatywnych skutków finansowych dla Grupy,
- 2) pięć postępowań sądowych, w tym jedno zawieszone, w odniesieniu do dwóch nieruchomości Banku dotyczące wydania lub zwrotu lokalu i nieruchomości, wynagrodzenia za bezumowne korzystanie z nieruchomości oraz regulacji stanu prawnego nieruchomości,

- 3) trzy postępowania administracyjne i jedno postępowanie sądowe w odniesieniu do części jednej nieruchomości posiadanej przez spółkę zależną Banku dotyczące wystąpienia o ich zwrot.

Toczą się również postępowania o stwierdzenie zasiedzenia części dwóch nieruchomości posiadanych przez spółki zależne Banku.

Przed Wojewódzkim Sądem Administracyjnym w Warszawie toczy się postępowanie w sprawie skargi Centrum Finansowego Puławska Sp. z o.o. (CFP) - dotyczące użytkowania nieruchomości położonej przy ul. Puławskiej i ul. Chocimskiej w Warszawie, na której znajduje się obecnie siedziba Banku - o stwierdzenie nieważności decyzji Samorządowego Kolegium Odwoławczego (SKO), z dnia 10 kwietnia 2001 roku stwierdzającej, że orzeczenia Prezydium Rady Narodowej m. st. Warszawy z dnia 1 marca 1954 roku, wydano z rażącym naruszeniem prawa. Z uwagi na likwidację CFP i wykreślenie z rejestru przedsiębiorców a następnie podział majątku CFP, wydane zostało przeniesienie na Bank prawa użytkowania wieczystego przedmiotowej działki. W dniu 23 maja 2012 roku złożony został w imieniu Banku wniosek o dopuszczenie do udziału w postępowaniu. Podczas rozprawy w dniu 18 grudnia 2012 roku Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie dopuścił Bank do udziału w postępowaniu z racji przejścia na Bank praw do przedmiotowej nieruchomości. Po przeprowadzeniu rozprawy w dniu 7 maja 2013 roku Sąd oddalił skargę. Od wyroku przysługuje skarga do Naczelnego Sądu Administracyjnego. Odpis wyroku wraz z uzasadnieniem został doręczony Bankowi w dniu 20 czerwca 2013 roku. W dniu 17 lipca 2013 roku złożona została skarga kasacyjna. W dniu 3 czerwca 2015 roku odbyła się rozprawa, podczas której NSA uwzględnił kasację Banku od wyroku WSA w Warszawie z 23 sierpnia 2012 roku w sprawie reprivatyzacyjnej części gruntów przy ulicy Puławskiej 15. W dniu 15 września 2015 roku zostało skierowane do Ministra Infrastruktury i Rozwoju pismo w sprawie odwołania postępowania prowadzonego przed Ministrem Infrastruktury i Rozwoju wraz z wnioskiem o umorzenie postępowania lub ewentualnie o odmowę stwierdzenia nieważności decyzji wojewody warszawskiego z 29 września 1991 roku oraz do SKO w Warszawie - pismo w sprawie wydania decyzji o odmowie stwierdzenia nieważności decyzji SKO w Warszawie z dnia 10 kwietnia 2001 roku. Sprawa jest w toku.

Zarząd PKO Banku Polskiego SA uważa, że prawdopodobieństwo zaistnienia poważnych roszczeń wobec Banku i spółek bezpośrednio i pośrednio zależnych od Banku z tytułu powyższych postępowań jest niewielkie.

38. Informacje uzupełniające do sprawozdania z przepływów pieniężnych

Środki pieniężne i ich ekwiwalenty

Na środki pieniężne oraz ekwiwalenty środków pieniężnych składają się gotówka w kasie oraz środki pieniężne na rachunku nostro w Narodowym Banku Polskim, a także należności od banków w rachunku bieżącym oraz inne środki pieniężne o terminie wymagalności do 3 miesięcy licząc od daty nabycia.

	30.09.2015	31.12.2014	30.09.2014
Kasa, środki w Banku Centralnym	8 181 397	11 738 371	8 636 840
Bieżące należności od banków	4 209 636	2 516 484	3 002 483
Razem	12 391 033	14 254 855	11 639 323

39. Transakcje z podmiotami powiązanymi kapitałowo

Wszystkie opisane poniżej transakcje z podmiotami powiązanymi kapitałowo zostały zawarte na warunkach nieodbiegających od warunków rynkowych. Terminy spłat transakcji mieszczą się w przedziale od jednego miesiąca do piętnastu lat.

30 września 2015 roku

Jednostka	Należności	w tym kredyty	Zobowiązania	Udzielone zobowiązania pozabilansowe
Wspólne przedsięwzięcia bezpośrednio				
Centrum Elektronicznych Usług Płatniczych eService Sp. z o.o.	162	-	50 081	5 000
Wspólne przedsięwzięcia pośrednio				
„Centrum Obsługi Biznesu” Sp. z o.o.	27 625	27 625	8 883	-
Jednostki stowarzyszone bezpośrednio				
Bank Poczty SA*	79	-	319	1 080
„Poznański Fundusz Poręczeń Kredytowych” Sp. z o.o.	-	-	2 606	-
Jednostki stowarzyszone pośrednio				
Centrum Operacyjne Sp. z o.o.	-	-	53	-
Razem	27 866	27 625	61 942	6 080

* Spółka wykazywana jest w pozycji „Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży”.

Za okres 9 miesięcy zakończony dnia 30 września 2015 roku

Jednostka	Przychody ogółem	w tym z tytułu odsetek i prowizji	Koszty ogółem	w tym z tytułu odsetek i prowizji
Wspólne przedsięwzięcia bezpośrednie				
Centrum Elektronicznych Usług Płatniczych eService Sp. z o.o.	120 268	119 104	79 807	79 672
Wspólne przedsięwzięcia pośrednie				
„Centrum Obsługi Biznesu” Sp. z o.o.	689	689	69	69
Jednostki stowarzyszone bezpośrednio				
Bank Pocztowy SA*	498	20	515	-
„Poznański Fundusz Poręczeń Kredytowych” Sp. z o.o.	2	2	14	14
Jednostki stowarzyszone pośrednio				
Centrum Operacyjne Sp. z o.o.	2	2	-	-
Razem	121 459	119 817	80 405	79 755

* Spółka wykazywana jest w pozycji „Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży”.

31 grudnia 2014 roku

Podmiot	Należności	w tym kredyty	Zobowiązania	Udzielone zobowiązania pozabilansowe
Wspólne przedsięwzięcia bezpośrednie				
Centrum Elektronicznych Usług Płatniczych eService Sp. z o.o.	23 390	-	57 008	5 000
„Centrum Obsługi Biznesu” Sp. z o.o.	28 852	28 852	12 022	-
Jednostki stowarzyszone bezpośrednio				
Bank Pocztowy SA	-	-	299	941
„Poznański Fundusz Poręczeń Kredytowych” Sp. z o.o.	-	-	966	-
Jednostki stowarzyszone pośrednio				
Centrum Operacyjne Sp. z o.o.	-	-	2	-
Razem	52 242	28 852	70 297	5 941

Za okres 9 miesięcy zakończony dnia 30 września 2014 roku

Jednostka	Przychody ogółem	w tym z tytułu odsetek i prowizji	Koszty ogółem	w tym z tytułu odsetek i prowizji
Wspólne przedsięwzięcia bezpośrednie				
Centrum Elektronicznych Usług Płatniczych eService Sp. z o.o.	15 538	14 903	81 728	81 566
„Centrum Obsługi Biznesu” Sp. z o.o.	728	728	175	175
Jednostki stowarzyszone bezpośrednio				
Bank Pocztowy SA	405	39	345	-
„Kamienica Morska” Sp. z o.o. w likwidacji	2	2	121	121
Jednostki stowarzyszone pośrednio				
Centrum Operacyjne Sp. z o.o.	2	2	-	-
Razem	16 675	15 674	82 369	81 862

40. Zmiany w Spółkach wchodzących w skład Grupy Kapitałowej PKO Banku Polskiego SA oraz jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach

W III kwartale 2015 roku miały miejsca następujące zdarzenia wpływające na strukturę Grupy Kapitałowej PKO Banku Polskiego SA:

1. dotyczące spółki PKO Leasing SA

W dniu 4 sierpnia 2015 roku w Krajowym Rejestrze Sądowym zostało zarejestrowane podwyższenie kapitału zakładowego spółki PKO Leasing SA o kwotę 80 000 tysięcy PLN. Wszystkie akcje w podwyższonym kapitale zostały objęte przez PKO Bank Polski SA, za cenę równą wartości nominalnej obejmowanych akcji.

Według stanu na 30 września 2015 roku kapitał zakładowy spółki PKO Leasing SA wynosi 174 057 tysięcy PLN i dzieli się na 17 405 690 akcji o wartości nominalnej 10 PLN każda.

2. dotyczące zdarzeń, które spowodują zmiany w Grupie Kapitałowej w następnych kwartałach

W dniu 13 sierpnia 2015 roku Nadzwyczajne Zgromadzenie Wspólników spółki PKO Bankowy Leasing Sp. z o.o. podjęło uchwałę dotyczącą podwyższenia kapitału zakładowego Spółki o 20 000 tysięcy PLN. Wszystkie udziały w podwyższonym kapitale zostały objęte przez PKO Leasing SA. Wyżej wymienione podwyższenie zostało zarejestrowane w Krajowym Rejestrze Sądowym w dniu 28 października 2015 roku.

W dniu 11 września 2015 roku, w ramach realizacji uchwały Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia spółki PKO Życie Towarzystwo Ubezpieczeń SA z dnia 10 kwietnia 2015 roku dotyczącej podwyższenia kapitału w trybie subskrypcji zamkniętej skierowanej do jedynego akcjonariusza, PKO Bank Polski SA dokonał zapisu oraz opłacił objęcie 1 akcji imiennej zwykłej wyżej wymienionej Spółki, o wartości nominalnej 111,59 PLN i cenie emisyjnej 8 000 111,59 PLN. Wyżej wymienione podwyższenie zostało zarejestrowane w Krajowym Rejestrze Sądowym w dniu 20 października 2015 roku.

W dniu 28 września 2015 roku, uchwałą wspólników spółki Qualia sp. z o.o. – Sopot Sp. k. został podwyższony wkład komandytariusza (spółki Qualia Development Sp. z o.o.) o kwotę 4 900 tysięcy PLN, tj. z kwoty 5 300 tysięcy PLN do kwoty 10 200 tysięcy PLN.

W zakresie jednostek stowarzyszonych w III kwartale 2015 roku:

Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Banku Pocztowego SA w dniu 23 września 2015 roku podjęło uchwałę dotyczącą dokapitalizowania Spółki przez dotychczasowych akcjonariuszy kwotą 60 000 066,56 PLN, bez zmian w strukturze akcjonariatu. Wartość dokapitalizowania przypadająca na PKO Bank Polski SA wynosi 15 000 016,64 PLN. Po powyższym dokapitalizowaniu Bank Poczty SA będzie kontynuował przygotowania do podwyższenia kapitału w drodze pierwszej oferty publicznej.

W dniu 13 października 2015 roku PKO Bank Polski SA opłacił objęcie wyżej wymienionych akcji.

41. Wartość godziwa aktywów i zobowiązań finansowych

41.1. Kategorie wyceny do wartości godziwej aktywów i zobowiązań finansowych wycenianych w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej do wartości godziwej

Grupa Kapitałowa klasyfikuje poszczególne składniki aktywów i zobowiązań finansowych wycenianych do wartości godziwej do następujących kategorii:

- Poziom 1: Ceny kwotowane na aktywnych rynkach
- Poziom 2: Techniki wyceny oparte na obserwowalnych danych rynkowych
- Poziom 3: Pozostałe techniki wyceny

W tabeli przedstawiono podział aktywów i zobowiązań finansowych prezentowanych w sprawozdaniu finansowym w wartości godziwej w podziale na 3 kategorie na dzień 30 września 2015 roku.

Aktywa i zobowiązania wyceniane w wartości godziwej na dzień 30.09.2015	Nota	Wartość bilansowa	Poziom 1 Ceny kwotowane na aktywnych rynkach	Poziom 2 Techniki wyceny oparte na obserwowalnych danych rynkowych	Poziom 3 Pozostałe techniki wyceny
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	17	2 526 087	2 526 087	-	-
Dłużne papiery wartościowe		2 505 942	2 505 942	-	-
Udziały i akcje w innych jednostkach		18 037	18 037	-	-
Certyfikaty inwestycyjne		1 814	1 814	-	-
Prawa do akcji		294	294	-	-
Pochodne instrumenty finansowe	18	4 376 549	1 223	4 375 326	-
Instrumenty zabezpieczające		537 827	-	537 827	-
Instrumenty o charakterze handlowym		3 838 722	1 223	3 837 499	-
Aktywa finansowe przy początkowym ujęciu wyznaczone jako wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	20	14 592 585	5 348 357	9 244 228	-
Dłużne papiery wartościowe		12 769 418	3 525 190	9 244 228	-
Jednostki uczestnictwa		1 823 167	1 823 167	-	-
Inwestycyjne papiery wartościowe dostępne do sprzedaży	23	26 252 255	16 882 016	9 177 270	192 969
Dłużne papiery wartościowe		25 940 440	16 763 170	9 177 270	-
Kapitałowe papiery wartościowe		311 815	118 846	-	192 969
Aktywa finansowe wyceniane do wartości godziwej razem		47 747 476	24 757 683	22 796 824	192 969
Pochodne instrumenty finansowe	18	4 855 943	1 526	4 854 417	-
Instrumenty zabezpieczające		1 076 439	-	1 076 439	-
Instrumenty o charakterze handlowym		3 779 504	1 526	3 777 978	-
Zobowiązania z tytułu emisji papierów wartościowych	31	115 799	-	115 799	-
Instrumenty finansowe desygnowane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat		115 799	-	115 799	-
Zobowiązania finansowe wyceniane do wartości godziwej razem		4 971 742	1 526	4 970 216	-

W tabeli przedstawiono podział aktywów i zobowiązań finansowych prezentowanych w sprawozdaniu finansowym w wartości godziwej w podziale na 3 kategorie na dzień 31 grudnia 2014 roku.

Aktywa i zobowiązania wyceniane w wartości godziwej na dzień 31.12.2014	Nota	Wartość bilansowa	Poziom 1	Poziom 2	Poziom 3
			Ceny kwotowane na aktywnych rynkach	Techniki wyceny oparte na obserwowalnych danych rynkowych	Pozostałe techniki wyceny
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	17	1 924 426	1 924 426	-	-
Dłużne papiery wartościowe		1 915 120	1 915 120	-	-
Udziały i akcje w innych jednostkach		5 137	5 137	-	-
Certyfikaty inwestycyjne		3 891	3 891	-	-
Prawa poboru		278	278	-	-
Pochodne instrumenty finansowe	18	5 494 822	1 397	5 493 425	-
Instrumenty zabezpieczające		599 841	-	599 841	-
Instrumenty o charakterze handlowym		4 894 981	1 397	4 893 584	-
Instrumenty finansowe przy początkowym ujęciu wyznaczone jako wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	20	15 723 148	4 371 012	11 352 136	-
Dłużne papiery wartościowe		13 804 860	2 452 724	11 352 136	-
Jednostki uczestnictwa		1 918 288	1 918 288	-	-
Inwestycyjne papiery wartościowe dostępne do sprzedaży	23	22 267 433	12 709 259	9 354 898	203 276
Dłużne papiery wartościowe		21 961 102	12 601 236	9 354 898	4 968
Kapitałowe papiery wartościowe		306 331	108 023	-	198 308
Aktywa finansowe wyceniane do wartości godziwej razem		45 409 829	19 006 094	26 200 459	203 276
Pochodne instrumenty finansowe	18	5 545 141	523	5 544 618	-
Instrumenty zabezpieczające		494 961	-	494 961	-
Instrumenty o charakterze handlowym		5 050 180	523	5 049 657	-
Zobowiązania z tytułu emisji papierów wartościowych	31	118 262	-	118 262	-
Instrumenty finansowe desygnowane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat		118 262	-	118 262	-
Zobowiązania finansowe wyceniane do wartości godziwej razem		5 663 403	523	5 662 880	-

W zależności od kategorii klasyfikacji aktywów i zobowiązań finansowych do hierarchii, stosuje się różnorodne metody ustalania ich wartości godziwej, których szczegółowy opis zaprezentowany został w rocznym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym za 2014 rok.

Do poziomu 3 Grupa Kapitałowa zaklasyfikowała akcje spółki (Funduszu) nienotowane na GPW, które są wyceniane według wewnętrznych modeli wyceny. Wartość godziwa tych papierów ustalana jest w oparciu o wartość netto aktywów funduszu tj. wartość godziwą projektów inwestycyjnych (spółek) wchodzących w skład funduszu, które podlegają co pół roku przeglądom lub badaniom przez biegłego rewidenta. Gdyby Grupa Kapitałowa stosowała wartości parametrów nieobserwowalnych będące ekstremalnymi wartościami z zakresu możliwych wartości, wartość godziwa kapitałowych instrumentów finansowych mogłaby na dzień 30 września 2015 roku być większa o 9 640 tysięcy PLN lub mniejsza o 9 640 tysięcy PLN.

W okresie od 1 stycznia do 30 września 2015 roku nie nastąpiły przeniesienia pomiędzy poziomami hierarchii wartości godziwej wykorzystywanej przy wycenie wartości godziwej instrumentów finansowych.

Poniższe tabele prezentują uzgodnienie w trakcie okresów pomiarów odpowiednio od 1 stycznia 2015 roku do 30 września 2015 roku oraz od 1 stycznia 2014 roku do 31 grudnia 2014 roku, wartości godziwej na poziomie 3 hierarchii wartości godziwej:

Inwestycyjne papiery wartościowe dostępne do sprzedaży	01.01-30.09.2015
Bilans otwarcia na początek okresu	203 276
Suma zysków lub strat	4 362
w wyniku finansowym	(3 649)
w innych dochodach całkowitych	8 011
Różnice kursowe podmiotów walutowych	(2 305)
Sprzedaż akcji Spółki notowanej na giełdzie	(12 000)
Rozliczenia	(364)
Bilans zamknięcia na koniec okresu	192 969

Inwestycyjne papiery wartościowe dostępne do sprzedaży	01.01-30.09.2014
Bilans otwarcia na początek okresu	137 326
Suma zysków lub strat	26 504
w innych dochodach całkowitych	26 504
Objęcie nowej emisji akcji w Funduszu i różnice kursowe podmiotów walutowych	15 622
Bilans zamknięcia na koniec okresu	179 452

W okresie od 1 stycznia do 30 września 2015 roku nie nastąpiły zmiany w zakresie metodologii szacowania wartości godziwej.

41.2. Aktywa i zobowiązania finansowe, które w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej nie są prezentowane w wartości godziwej

W tabeli poniżej przedstawiono podsumowanie wartości bilansowych i godziwych dla poszczególnych grup instrumentów finansowych, które nie zostały wykazane w wartości godziwej w sprawozdaniu z sytuacji finansowej Grupy Kapitałowej na dzień 30 września 2015 roku:

	Poziom hierarchii wartości godziwej	Metoda wyceny	30.09.2015	
			wartość bilansowa	wartość godziwa
Kasa, środki w Banku Centralnym	nd	wartość wymaganej zapłaty	8 181 397	8 181 397
Należności od banków	2	zdyskontowane przepływy pieniężne	4 113 135	4 113 134
Kredyty i pożyczki udzielone klientom			185 193 115	182 216 379
kredyty mieszkaniowe	3	zdyskontowane przepływy pieniężne	99 418 590	96 157 771
kredyty gospodarcze	3	zdyskontowane przepływy pieniężne	58 352 178	59 088 244
kredyty konsumpcyjne	3	zdyskontowane przepływy pieniężne	21 869 810	21 538 850
transakcje z przyrzeczeniem odkupu	3	zdyskontowane przepływy pieniężne	241 260	241 260
dłużne papiery wartościowe	3	zdyskontowane przepływy pieniężne	5 311 277	5 190 254
Inwestycyjne papiery wartościowe utrzymywane do terminu zapadalności	3	zdyskontowane przepływy pieniężne	289 880	296 851
Inne aktywa finansowe	3	wartość wymaganej zapłaty z uwzględnieniem utraty wartości	948 441	948 441
Zobowiązania wobec Banku Centralnego	2	wartość wymaganej zapłaty	4 541	4 541
Zobowiązania wobec innych banków	2	zdyskontowane przepływy pieniężne	20 332 686	20 332 889
Zobowiązania wobec klientów			178 256 829	178 483 245
wobec podmiotów gospodarczych	3	zdyskontowane przepływy pieniężne	39 603 492	39 873 134
wobec jednostek budżetowych	3	zdyskontowane przepływy pieniężne	6 424 261	6 424 261
wobec ludności	3	zdyskontowane przepływy pieniężne	132 229 076	132 185 850
Zobowiązania z tytułu emisji papierów wartościowych	1, 2	kwotowania rynkowe/ zdyskontowane przepływy pieniężne	13 999 096	14 268 779
Dług podporządkowany	2	zdyskontowane przepływy pieniężne	2 471 649	2 472 109
Inne zobowiązania finansowe	3	wartość wymaganej zapłaty	1 828 482	1 828 482

W tabeli poniżej przedstawiono podsumowanie wartości bilansowych i godziwych dla poszczególnych grup instrumentów finansowych, które nie zostały wykazane w wartości godziwej w sprawozdaniu z sytuacji finansowej Banku na dzień 31 grudnia 2014 roku:

	Poziom hierarchii wartości godziwej	Metoda wyceny	31.12.2014	
			wartość bilansowa	wartość godziwa
Kasa, środki w Banku Centralnym	nd	wartość wymaganej zapłaty	11 738 371	11 738 371
Należności od banków	2	zdyskontowane przepływy pieniężne	2 486 686	2 486 692
Kredyty i pożyczki udzielone klientom			179 497 384	170 510 276
kredyty mieszkaniowe	3	zdyskontowane przepływy pieniężne	95 797 964	86 756 438
kredyty gospodarcze	3	zdyskontowane przepływy pieniężne	58 231 138	58 274 526
kredyty konsumpcyjne	3	zdyskontowane przepływy pieniężne	20 321 718	20 440 558
transakcje z przyrzeczeniem odkupu	3	zdyskontowane przepływy pieniężne	310 852	310 852
dłużne papiery wartościowe	3	zdyskontowane przepływy pieniężne	4 835 712	4 727 902
Inwestycyjne papiery wartościowe utrzymywane do terminu zapadalności	3	zdyskontowane przepływy pieniężne	233 358	241 902
Inne aktywa finansowe	3	wartość wymaganej zapłaty z uwzględnieniem utraty wartości	710 349	710 349
Zobowiązania wobec Banku Centralnego	2	wartość wymaganej zapłaty	4 427	4 427
Zobowiązania wobec innych banków	2	zdyskontowane przepływy pieniężne	19 394 482	19 394 544
Zobowiązania wobec klientów			174 386 766	174 352 166
wobec podmiotów gospodarczych	3	zdyskontowane przepływy pieniężne	40 932 868	40 932 943
wobec jednostek budżetowych	3	zdyskontowane przepływy pieniężne	4 778 337	4 778 337
wobec ludności	3	zdyskontowane przepływy pieniężne	128 675 561	128 640 886
Zobowiązania z tytułu emisji papierów wartościowych	1, 2	kwotowania rynkowe/ zdyskontowane przepływy pieniężne	13 182 348	13 620 129
Dług podporządkowany	2	zdyskontowane przepływy pieniężne	2 413 985	2 398 946
Inne zobowiązania finansowe	3	wartość wymaganej zapłaty	2 321 761	2 321 761

Szczegółowe założenia dotyczące metod wyceny zostały opisane w rocznym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym za 2014 rok.

42. Cele i zasady zarządzania ryzykiem w Grupie Kapitałowej PKO Banku Polskiego SA

Cele i zasady zarządzania ryzykiem w Grupie Kapitałowej PKO Banku Polskiego SA zostały szczegółowo opisane w rocznym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy Kapitałowej PKO Banku Polskiego SA za 2014 rok.

Poniżej przedstawiono istotne informacje dotyczące monitorowania ryzyka oraz zmiany w metodach pomiaru ryzyka w okresie od 1 stycznia do 30 września 2015 roku.

Ryzyko kredytowe

Ekspozycja Grupy Kapitałowej Banku na ryzyko kredytowe

Należności od banków	Zaangażowanie	
	30.09.2015	31.12.2014
Należności z rozpoznaną utratą wartości, w tym:	372	362
oceniane metodą zindywidualizowaną	-	-
Należności bez rozpoznanej utraty wartości, w tym:	4 113 376	2 486 435
nieprzeterminowane	4 113 376	2 486 435
Razem brutto	4 113 748	2 486 797
Odpisy z tytułu utraty wartości	(613)	(111)
Razem według wartości bilansowej netto	4 113 135	2 486 686

Kredyty i pożyczki udzielone klientom	Zaangażowanie	
	30.09.2015	31.12.2014
Należności z rozpoznaną utratą wartości, w tym:	13 438 173	12 977 310
oceniane metodą zindywidualizowaną	5 640 255	5 615 878
Należności bez rozpoznanej utraty wartości, w tym:	180 289 608	174 542 551
nieprzeterminowane	176 429 581	169 950 801
przeterminowane	3 860 027	4 591 750
do 4 dni przeterminowania	713 965	1 645 065
powyżej 4 dni przeterminowania	3 146 062	2 946 685
Razem brutto	193 727 781	187 519 861
Odpisy z tytułu utraty wartości	(8 534 666)	(8 022 477)
Razem według wartości bilansowej netto	185 193 115	179 497 384

Inwestycyjne papiery wartościowe dostępne do sprzedaży - dłużne papiery wartościowe	Zaangażowanie	
	30.09.2015	31.12.2014
Dłużne papiery wartościowe z rozpoznaną utratą wartości, w tym:	400 161	-
oceniane metodą zindywidualizowaną	400 161	-
Dłużne papiery wartościowe bez rozpoznanej utraty wartości, w tym:	25 574 195	21 961 102
nieprzeterminowane	25 574 195	21 961 102
z ratingiem zewnętrznym	17 968 511	14 054 512
z ratingiem wewnętrznym	7 605 684	7 906 590
Razem brutto	25 974 356	21 961 102
Odpisy z tytułu utraty wartości	(33 916)	-
Razem według wartości bilansowej netto	25 940 440	21 961 102

Inwestycyjne papiery wartościowe utrzymywane do terminu zapadalności - dłużne papiery wartościowe	Zaangażowanie	
	30.09.2015	31.12.2014
Dłużne papiery wartościowe bez rozpoznanej utraty wartości, w tym:	289 880	233 358
nieprzeterminowane	289 880	233 358
z ratingiem zewnętrznym	289 880	233 358
Razem brutto	289 880	233 358
Odpisy z tytułu utraty wartości	-	-
Razem według wartości bilansowej netto	289 880	233 358

Stopień narażenia na ryzyko kredytowe

Poniższa tabela prezentuje maksymalne narażenie na ryzyko kredytowe Grupy Kapitałowej Banku na dzień 30 września 2015 roku, oraz na dzień 31 grudnia 2014:

Pozycje sprawozdania z sytuacji finansowej	30.09.2015	31.12.2014
Rachunek bieżący w Banku Centralnym	4 982 179	7 772 859
Należności od banków	4 113 135	2 486 686
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu - dłużne papiery wartościowe	2 505 942	1 915 120
emitowane przez Skarb Państwa	2 388 664	1 825 454
emitowane przez jednostki samorządu terytorialnego	49 876	50 563
emitowane przez podmioty niefinansowe	46 326	22 146
emitowane przez podmioty finansowe	6 835	2 326
emitowane przez banki	14 241	14 631
Pochodne instrumenty finansowe	4 376 549	5 494 822
Instrumenty finansowe przy początkowym ujęciu wyznaczone jako wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat - dłużne papiery wartościowe	12 769 418	13 804 860
emitowane przez banki centralne	8 959 175	10 998 812
emitowane przez Skarb Państwa	3 553 939	2 478 708
emitowane przez jednostki samorządu terytorialnego	248 382	253 817
emitowane przez banki	7 419	73 012
emitowane przez podmioty niefinansowe	503	511
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	185 193 115	179 497 384
sektor finansowy (z wyłączeniem banków)	584 425	1 620 708
kredyty gospodarcze	343 165	1 309 856
transakcje z przyrzeczeniem odkupu	241 260	310 852
sektor niefinansowy	174 749 416	167 791 997
kredyty mieszkaniowe	99 418 590	95 797 964
kredyty gospodarcze	50 959 604	49 656 279
kredyty konsumpcyjne	21 869 810	20 321 718
dłużne papiery wartościowe	2 501 412	2 016 036
sektor budżetowy	9 859 274	10 084 679
kredyty gospodarcze	7 049 409	7 265 003
dłużne papiery wartościowe	2 809 865	2 819 676
Inwestycyjne papiery wartościowe - dłużne papiery wartościowe	25 940 440	21 961 102
emitowane przez Skarb Państwa	16 858 460	12 781 051
emitowane przez jednostki samorządu terytorialnego	4 316 130	4 480 325
emitowane przez podmioty niefinansowe	3 249 760	3 475 594
emitowane przez banki	1 516 090	1 224 132
Inwestycyjne papiery wartościowe utrzymywane do terminu zapadalności	289 880	233 358
emitowane przez Skarb Państwa	205 001	233 358
emitowane przez banki	84 879	-
Inne aktywa - inne aktywa finansowe	948 441	710 349
Razem	241 119 099	233 876 540

Pozycje pozabilansowe	30.09.2015	31.12.2014
Udzielone zobowiązania nieodwołalne	29 519 200	27 730 846
Udzielone gwarancje	7 842 155	9 265 599
Gwarancje emisji	4 469 895	4 571 158
Udzielone akredytywy	1 835 593	702 768
Razem	43 666 843	42 270 371

Aktywa finansowe wyceniane metodą zindywidualizowaną, wobec których wykazano indywidualną utratę wartości według wartości bilansowej brutto

	30.09.2015	31.12.2014
Należności od banków	-	-
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	5 640 255	5 615 878
Sektor finansowy	4 677	5 609
kredyty gospodarcze	4 677	5 609
Sektor niefinansowy	5 615 935	5 593 388
kredyty gospodarcze	4 061 767	4 134 858
kredyty mieszkaniowe	1 161 014	1 248 389
kredyty konsumpcyjne	282 385	99 297
dłużne papiery wartościowe	110 769	110 844
Sektor budżetowy	19 643	16 881
kredyty gospodarcze	19 643	16 881
Inwestycyjne dłużne papiery wartościowe dostępne do sprzedaży	400 161	-
emitowane przez podmioty niefinansowe	396 034	-
emitowane przez podmioty finansowe	4 127	-
Inwestycyjne kapitałowe papiery wartościowe dostępne do sprzedaży	48	60
emitowane przez podmioty niefinansowe	44	55
emitowane przez podmioty finansowe	4	5
Razem	6 040 464	5 615 938

Ryzyko stopy procentowej

Ekspozycja Grupy Kapitałowej PKO Banku Polskiego SA na ryzyko stopy procentowej na 30 września 2015 roku oraz 31 grudnia 2014 roku składała się głównie z ekspozycji Banku. Ryzyko stopy procentowej generowane przez spółki Grupy Kapitałowej nie wpływało w istotny sposób na ryzyko stopy procentowej całej Grupy Kapitałowej i tym samym nie zmieniło istotnie jej profilu ryzyka.

VaR Banku oraz analizę stress-testową narażenia Grupy Kapitałowej PKO Banku Polskiego SA na ryzyko stopy procentowej przedstawia poniższa tabela:

Nazwa miary wrażliwości	30.09.2015	31.12.2014
VaR 10 - dniowy przy poziomie ufności 99% (tys. PLN)*	162 443	282 268
Równoległe przesunięcie krzywych stóp procentowych o 200 pb. (tys. PLN) (test warunków skrajnych)**	2 030 525	2 380 354

* Biorąc pod uwagę charakter prowadzonej działalności pozostałych Spółek Grupy Kapitałowej generujących istotne ryzyko stopy procentowej oraz specyfikę rynku, na którym działają, Grupa Kapitałowa nie wyznacza skonsolidowanej miary wrażliwości VaR. Spółki te wykorzystują własne miary ryzyka do zarządzania ryzykiem stopy procentowej. Miare VaR 10-dniowy dla stopy procentowej dla głównych walut stosuje KREDOBANK SA. Jej wartość na dzień 30 września 2015 roku wyniosła ok. 10 308 tysięcy PLN, a na dzień 31 grudnia 2014 roku ok. 9 480 tysięcy PLN.

** W tabeli zaprezentowano wartość bezwzględną najbardziej niekorzystnego testu warunków skrajnych spośród scenariuszy: zmian krzywych stóp procentowych w poszczególnych walutach o 200 p.b. w górę oraz o 200 p.b. w dół.

Na dzień 30 września 2015 roku wartość zagrożona na stopie procentowej Banku w horyzoncie 10-dniowym (VaR 10-dniowy, 99%) wyniosła 162 443 tysięcy PLN, co stanowiło ok. 0,6% funduszy własnych Banku. Na dzień 31 grudnia 2014 roku miara VaR dla Banku wyniosła 282 268 tysięcy PLN, co stanowiło ok. 1,15% funduszy własnych Banku.

Ryzyko walutowe

VaR Banku oraz analizę stress testową narażenia Grupy Kapitałowej Banku na ryzyko walutowe, łącznie dla wszystkich walut przedstawia poniższa tabela:

Nazwa miary wrażliwości	30.09.2015	31.12.2014
VaR 10 - dniowy przy poziomie ufności 99% (tys. PLN)*	12 286	6 230
Zmiana kursów WAL/PLN o 20% (tys. PLN) (test warunków skrajnych)**	23 781	28 609

* Biorąc pod uwagę charakter prowadzonej działalności pozostałych Spółek Grupy Kapitałowej generujących istotne ryzyko walutowe oraz specyfikę rynku, na którym działają, Bank nie wyznacza skonsolidowanej miary wrażliwości VaR. Spółki te wykorzystują własne miary ryzyka do zarządzania ryzykiem walutowym. Miare VaR 10-dniowy stosuje KREDOBANK SA. Jej wartość na dzień 30 września 2015 roku wyniosła ok. 7 754 tysiące PLN, a na dzień 31 grudnia 2014 roku ok. 3 664 tysięcy PLN.

** W tabeli zaprezentowano wartość bezwzględną najbardziej niekorzystnego testu warunków skrajnych spośród scenariuszy: aprecjacja PLN o 20% oraz deprecjacja PLN o 20%.

Wielkość pozycji walutowych jest kluczowym (poza zmiennościami kursów walutowych) czynnikiem determinującym poziom ryzyka walutowego, na jakie narażona jest Grupa Kapitałowa. Na poziom pozycji walutowych wpływają wszystkie transakcje walutowe, jakie zostają zawarte, bilansowe i pozabilansowe. Narażenie Banku na ryzyko walutowe jest niskie (w odniesieniu do funduszy własnych VaR 10-dniowy 99% dla pozycji walutowej Banku na dzień 30 września 2015 roku wynosił ok. 0,05%).

Ryzyko płynności

Poniżej prezentowane luki płynności zawierają między innymi urealnienia pozycji bilansowych Grupy dotyczące osadu depozytów podmiotów niefinansowych i ich wymagalności, osadu kredytów w rachunku bieżącym podmiotów niefinansowych i ich zapadalności oraz płynnych papierów wartościowych i ich terminu zapadalności.

	a'vista	0 - 1 miesiąc	1 - 3 miesiące	3 - 6 miesiące	6 - 12 miesiące	12 - 24 miesiące	24 - 60 miesiące	pow. 60 miesiące
30.09.2015								
Grupa Kapitałowa - urealniona luka okresowa	8 775 025	10 573 741	(1 280 025)	3 800 785	5 474 792	11 105 161	9 797 934	(48 247 413)
Grupa Kapitałowa - urealniona skumulowana luka okresowa	8 775 025	19 348 766	18 068 741	21 869 526	27 344 318	38 449 479	48 247 413	-
31.12.2014								
Grupa Kapitałowa - urealniona luka okresowa	12 733 729	13 357 476	536 836	1 309 410	1 088 394	11 977 076	13 281 695	(54 284 616)
Grupa Kapitałowa - urealniona skumulowana luka okresowa	12 733 729	26 091 205	26 628 041	27 937 451	29 025 845	41 002 921	54 284 616	-

We wszystkich przedziałach urealniona skumulowana luka płynności Grupy Kapitałowej, która wyznaczona została jako suma urealnionej luki płynności Banku oraz kontraktowych luk płynności pozostałych spółek Grupy Kapitałowej, wykazywała wartości dodatnie na dzień 30 września 2015 roku oraz na dzień 31 grudnia 2014 roku. Oznacza to nadwyżkę zapadających aktywów nad wymagalnymi zobowiązaniami.

Poniższa tabela przedstawia rezerwę płynności Banku na 30 września 2015 roku oraz na 31 grudnia 2014 roku:

Nazwa miar wrażliwości	30.09.2015	31.12.2014
Rezerwa płynności do 1 miesiąca* (mln PLN)	16 315	21 075

* Rezerwa płynności jest to różnica między najbardziej płynnymi aktywami a oczekiwanymi i potencjalnymi zobowiązaniami, które stają się wymagalne w danym horyzoncie czasowym.

Na dzień 30 września 2015 roku poziom osadu depozytów stanowił ok. 93,3% wszystkich depozytów zdeponowanych w Banku (z wyłączeniem rynku międzybankowego), co oznacza spadek o ok. 1,4 p. p. w porównaniu do końca 2014 roku.

43. Adekwatność kapitałowa

Podstawową regulacją obowiązującą w procesie oceny adekwatności kapitałowej wg stanu na dzień 30 września 2015 roku oraz na dzień 31 grudnia 2014 roku jest Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 roku w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych, zmieniające rozporządzenie (UE) nr 648/2012, zwane dalej „Rozporządzenie CRR”. Rozporządzenie CRR stanowi część tzw. pakietu CRD IV/CRR, w skład którego obok Rozporządzenia wchodzi Dyrektywa CRD IV – Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/36/UE z dnia 26 czerwca 2013 r w sprawie warunków dopuszczenia instytucji kredytowych do działalności oraz nadzoru ostrożnościowego nad instytucjami kredytowymi i firmami inwestycyjnymi zmieniająca Dyrektywę 2002/87/WE i uchylająca dyrektywę 2006/48/WE oraz 2006/49/WE (dalej zwana „Dyrektywa CRD”). W przeciwieństwie do Rozporządzenia CRR które obowiązuje bezpośrednio, Dyrektywa CRD musiała być zaimplementowana do prawa krajowego.

W dniu 5 sierpnia 2015 roku została uchwalona Ustawa o nadzorze makroostrożnościowym nad systemem finansowym i zarządzaniu kryzysowym w systemie finansowym, która wchodzi w życie z dniem 1 listopada 2015 roku. Ustawa implementuje zalecenia Europejskiej Rady ds. Ryzyka Systemowego w sprawie mandatu makroostrożnościowego organów krajowych oraz Dyrektywę CRD, a także dostosowuje prawo polskie do Rozporządzenia CRR. Ustawa m.in. ustanawia Komitet Stabilności Finansowej i formalne ramy polityki makroostrożnościowej, wprowadza dodatkowe wymogi kapitałowe dla instytucji kredytowych lub firm inwestycyjnych (bufor zabezpieczający, bufor antycykliczny, bufor ryzyka systemowego, bufor instytucji o znaczeniu systemowym oraz wymogi dotyczące ich obowiązywania). Ustawa wprowadziła również szereg zmian m.in. Ustawie - Prawo bankowe, ustawie z dnia 14 grudnia 1994 roku o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym, ustawie z dnia 29 sierpnia 1997 roku o Narodowym Banku Polskim, ustawie z dnia 29 lipca 2005 roku o nadzorze nad rynkiem kapitałowym, ustawie z dnia 29 lipca 2005 roku o obrocie instrumentami finansowymi oraz ustawie z dnia 21 lipca 2006 roku o nadzorze nad rynkiem finansowym.

Zgodnie z Rozporządzeniem CRR, na potrzeby adekwatności kapitałowej stosuje się konsolidację ostrożnościową, która w odróżnieniu od konsolidacji zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej, obejmuje podmioty zależne od Banku będące instytucjami oraz instytucjami finansowymi. Z konsolidacji ostrożnościowej wyłączone są spółki niefinansowe i ubezpieczeniowe.

Grupę Kapitałową na potrzeby konsolidacji ostrożnościowej stanowią: PKO Bank Polski SA, Grupa PKO Leasing SA, PKO BP BANKOWY PTE SA, PKO Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych SA, Grupa KREDOBANK SA, PKO Finance AB, Finansowa Kompania „Prywatne Inwestycje” Sp. z o.o. oraz PKO Bank Hipoteczny SA.

Na dzień 30 września 2015 roku miary adekwatności kapitałowej zostały wyliczone w oparciu o postanowienia Rozporządzenia CRR, z uwzględnieniem znanych Bankowi planowanych do wdrożenia opcji narodowych. Na dzień 30 września 2015 roku Bank spełnia wymagania dotyczące miar adekwatności kapitałowej określone w Rozporządzeniu CRR.

Fundusze własne dla potrzeb adekwatności kapitałowej

Fundusze własne Grupy na potrzeby adekwatności kapitałowej na dzień 30 września 2015 roku zostały wyliczone w oparciu o postanowienia Rozporządzenia CRR. Fundusze własne Grupy Kapitałowej składają się z kapitału Tier 1 oraz kapitału Tier 2. W Grupie nie są identyfikowane elementy dodatkowego kapitału Tier 1.

Informacja o strukturze funduszy własnych Grupy w ujęciu konsolidacji ostrożnościowej, wyznaczanych dla potrzeb adekwatności kapitałowej według stanu na 30 września 2015 roku oraz 31 grudnia 2014 roku, zgodnie z Rozporządzeniem CRR, została zawarta w poniższej tabeli:

FUNDUSZE WŁASNE GRUPY KAPITAŁOWEJ	30.09.2015	31.12.2014
Kapitał Tier 1	24 817 016	22 348 472
Kapitał zakładowy	1 250 000	1 250 000
Pozostałe kapitały rezerwowe	24 116 302	22 126 506
Fundusz ogólnego ryzyka	1 070 000	1 070 000
Zyski zatrzymane	1 589 411	1 175 718
Inne dochody całkowite	(414 880)	(290 466)
Aktywa z tytułu podatku odroczonego, które są uzależnione od przyszłej rentowności, ale nie pochodzą z różnic przejściowych	(1 284)	(11 576)
Wartość firmy	(1 102 497)	(1 102 497)
Inne wartości niematerialne	(1 633 696)	(1 833 506)
Korekty w kapitale podstawowym Tier 1 z tytułu filtrów ostrożnościowych	(56 340)	(35 707)
Kapitał Tier 2	2 469 484	2 394 713
Zobowiązania podporządkowane zaliczone do funduszy uzupełniających	2 469 484	2 394 713
Razem fundusze własne	27 286 500	24 743 185

Wymogi w zakresie funduszy własnych (Filar I)

Zgodnie z Rozporządzeniem CRR w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji i firm inwestycyjnych, Grupa Kapitałowa wylicza wymogi w zakresie funduszy własnych dla następujących rodzajów ryzyka:

- z tytułu ryzyka kredytowego – metodą standardową,
- z tytułu ryzyka operacyjnego dla Banku – zgodnie z podejściem zaawansowanym (AMA), a dla spółek Grupy Kapitałowej prowadzących działalność finansową objętych konsolidacją ostrożnościową – zgodnie z podejściem wskaźnika bazowego (BIA),
- z tytułu ryzyka rynkowego – metodami podstawowymi.

Łączny wymóg w zakresie funduszy własnych składa się z sumy wymogów kapitałowych na:

- 1) ryzyko kredytowe, w tym ryzyko kredytowe instrumentów z księgi bankowej, ryzyko kredytowe kontrahenta,
- 2) ryzyko rynkowe,
- 3) ryzyko związane z korektą wyceny kredytowej (CVA),
- 4) ryzyko rozliczenia i dostawy,
- 5) ryzyko operacyjne,
- 6) przekroczenia limitu dużych ekspozycji.

Poniższa tabela prezentuje wymogi w zakresie funduszy własnych Grupy Kapitałowej z tytułu poszczególnych rodzajów ryzyka. Dane według stanu na 30 września 2015 roku oraz na 31 grudnia 2014 roku zostały wyliczone zgodnie z Rozporządzeniem CRR, o którym mowa powyżej.

Wymogi w zakresie funduszy własnych	30.09.2015	31.12.2014
Ryzyko kredytowe	13 870 833	13 882 607
Ryzyko rynkowe	488 861	585 337
Ryzyko korekty wyceny kredytowej	25 916	42 375
Ryzyko rozliczenia/dostawy	-	68
Ryzyko operacyjne	685 330	759 212
Łączny wymóg kapitałowy	15 070 940	15 269 599
Łączny współczynnik kapitałowy	14,48%	12,96%
Współczynnik kapitału Tier 1	13,17%	11,71%

W 3 kwartale 2015 roku zrealizowane zostały w Banku działania pozwalające na zmniejszenie aktywów ważonych ryzykiem. Najistotniejszym źródłem przeprowadzonej optymalizacji była poprawa jakości danych (m.in. uwzględnienie w kategorii ekspozycji detalicznych wszystkich klientów MŚP spełniających kryteria segmentacji) oraz przegląd zobowiązań pozabilansowych, w tym weryfikacja przypisywanych wag ryzyka produktu.

Grupa Kapitałowa wylicza wymogi w zakresie funduszy własnych z tytułu ryzyka kredytowego stosując następujące formuły:

- w zakresie ekspozycji bilansowych – iloczyn wartości bilansowej, wagi ryzyka przypisanej ekspozycji zgodnie z metodą standardową wyliczania wymogu w zakresie funduszy własnych z tytułu ryzyka kredytowego oraz 8% (przy uwzględnieniu uznawalnych zabezpieczeń),
- w zakresie udzielonych zobowiązań pozabilansowych – iloczyn wartości zobowiązania (uwzględniającej wartość rezerw na to zobowiązanie), wagi ryzyka produktu, wagi ryzyka przypisanej ekspozycji pozabilansowej zgodnie z metodą standardową wyliczania wymogu w zakresie funduszy własnych z tytułu ryzyka kredytowego oraz 8% (przy uwzględnieniu uznawalnych zabezpieczeń),
- w zakresie transakcji pozabilansowych (instrumentów pochodnych) – iloczyn wagi ryzyka przypisanej transakcji pozabilansowej zgodnie z metodą standardową wyliczania wymogu w zakresie funduszy własnych z tytułu ryzyka kredytowego, ekwiwalentu bilansowego transakcji pozabilansowych oraz 8% (wartość ekwiwalentu bilansowego wyliczana jest zgodnie z metodą wyceny rynkowej).

Kapitał wewnętrzny (Filar II)

Na dzień 30 września 2015 roku Grupa Kapitałowa wyznacza kapitał wewnętrzny zgodnie z:

- Rozporządzeniem CRR,
- Dyrektywą CRD,
- uchwałą nr 258/2011 KNF z dnia 4 października 2011 roku w sprawie szczegółowych zasad funkcjonowania systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej oraz szczegółowych warunków szacowania przez banki kapitału wewnętrznego i dokonywania przeglądów procesu szacowania i utrzymywania kapitału wewnętrznego oraz zasad ustalania polityki zmiennych składników wynagrodzeń osób zajmujących stanowiska kierownicze w banku.

Kapitał wewnętrzny to szacowana kwota kapitału, niezbędna do pokrycia wszystkich zidentyfikowanych, istotnych rodzajów ryzyka występujących w działalności Grupy Kapitałowej oraz wpływu zmian otoczenia gospodarczego, uwzględniająca przewidywany poziom ryzyka.

Kapitał wewnętrzny w Grupie Kapitałowej PKO Banku Polskiego SA jest obliczany na pokrycie każdego z istotnych rodzajów ryzyka:

- ryzyka kredytowego (w zakresie ryzyka niewypłacalności, ryzyka koncentracji, ryzyka rezydualnego i ryzyka rozmycia),
- ryzyka walutowego,
- ryzyka stopy procentowej,
- ryzyka płynności,
- ryzyka operacyjnego,
- ryzyka biznesowego (uwzględniającego ryzyko strategiczne).

Materializacja ryzyka zmian makroekonomicznych, ryzyka modeli, ryzyka kapitałowego, ryzyka braku zgodności oraz ryzyka utraty reputacji znajduje odzwierciedlenie w oszacowaniach kapitału wewnętrznego na pokrycie rodzajów ryzyka: kredytowego, stopy procentowej, walutowego, płynności, operacyjnego i biznesowego.

Bank cyklicznie monitoruje istotność poszczególnych rodzajów ryzyka odnoszących się do działalności Banku i pozostałych spółek zależnych Grupy Kapitałowej.

Kapitał wewnętrzny na pokrycie poszczególnych rodzajów ryzyka jest ustalany zgodnie z metodami określonymi w przepisach wewnętrznych. W przypadku dokonywania szacunków kapitału wewnętrznego na podstawie modeli statystycznych, stosowany jest roczny horyzont prognozy oraz poziom ufności 99,9%. Łączny kapitał wewnętrzny każdej spółki Grupy Kapitałowej stanowi sumę wysokości kapitału wewnętrznego, niezbędnego do pokrycia wszystkich istotnych dla danej spółki rodzajów ryzyka. Łączny kapitał wewnętrzny Grupy Kapitałowej stanowi sumę łącznego kapitału wewnętrznego Banku oraz wszystkich spółek Grupy Kapitałowej. Przyjmowany do kalkulacji kapitału wewnętrznego współczynnik korelacji pomiędzy poszczególnymi rodzajami ryzyka oraz poszczególnymi spółkami Grupy Kapitałowej wynosi 1.

Na dzień 30 września 2015 roku wysokość relacji funduszy własnych do kapitału wewnętrznego Grupy Kapitałowej utrzymywała się na poziomie, powyżej zarówno limitu ustawowego, jak i wewnętrznego Grupy Kapitałowej.

Ujawnienia (Filar III)

Grupa Kapitałowa ogłasza w cyklu rocznym informacje dotyczące w szczególności zarządzania ryzykiem oraz adekwatności kapitałowej zgodnie z:

- Rozporządzeniem CRR,
- aktami wykonawczymi do Rozporządzenia CRR w aktach prawa krajowego transponujących postanowienia Dyrektywy CRD,
- Rekomendacją M dotyczącą zarządzania ryzykiem operacyjnym w bankach wydaną przez Komisję Nadzoru Finansowego,
- uchwałą nr 385/2008 Komisji Nadzoru Finansowego z dnia 17 grudnia 2008 roku w sprawie szczegółowych zasad i sposobu ogłaszania przez banki informacji o charakterze jakościowym i ilościowym dotyczących adekwatności kapitałowej oraz zakresu informacji podlegających ogłaszaniu.

Szczegółowe informacje o zakresie ujawnianych informacji, sposobie ich weryfikacji oraz publikacji zawierają Zasady polityki informacyjnej PKO Banku Polskiego SA w zakresie adekwatności kapitałowej oraz innych informacji podlegających ogłaszaniu udostępnione na stronie internetowej Banku (www.pkobp.pl).

JEDNOSTKOWE DANE FINANSOWE

RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT

	Nota	III kwartał okres od 01.07.2015 do 30.09.2015	3 kwartały narastająco okres od 01.01.2015 do 30.09.2015	III kwartał okres od 01.07.2014 do 30.09.2014	3 kwartały narastająco okres od 01.01.2014 do 30.09.2014
Działalność kontynuowana					
Przychody z tytułu odsetek	1	2 367 640	7 022 016	2 535 589	7 407 942
Koszty z tytułu odsetek	1	(601 846)	(2 001 204)	(765 815)	(2 206 092)
Wynik z tytułu odsetek		1 765 794	5 020 812	1 769 774	5 201 850
Przychody z tytułu prowizji i opłat	2	828 795	2 498 857	845 252	2 667 252
Koszty z tytułu prowizji i opłat	2	(176 003)	(535 837)	(213 063)	(700 106)
Wynik z tytułu prowizji i opłat		652 792	1 963 020	632 189	1 967 146
Przychody z tytułu dywidend		4 159	114 160	3 907	83 739
Wynik na instrumentach finansowych wycenianych do wartości godziwej	3	312	1 518	14 514	56 803
Wynik na inwestycyjnych papierach wartościowych	4	6 363	83 312	33 384	71 184
Wynik z pozycji wymiany		91 193	297 619	61 428	243 388
Pozostałe przychody operacyjne	5	25 643	106 606	25 694	93 628
Pozostałe koszty operacyjne	5	(24 096)	(71 506)	(32 325)	(72 898)
Pozostałe przychody i koszty operacyjne netto		1 547	35 100	(6 631)	20 730
Wynik z tytułu odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości i rezerw	6	(330 732)	(1 079 887)	(430 341)	(1 367 275)
Ogólne koszty administracyjne	7	(1 222 358)	(3 771 569)	(1 091 299)	(3 219 498)
Wynik z działalności operacyjnej		969 070	2 664 085	986 925	3 058 067
Zysk brutto		969 070	2 664 085	986 925	3 058 067
Podatek dochodowy	8	(186 645)	(499 657)	(197 773)	(589 615)
Zysk netto		782 425	2 164 428	789 152	2 468 452

Zysk na jedną akcję

9

- podstawowy z zysku za okres (PLN)

0,63

1,73

0,63

1,97

- rozwodniony z zysku za okres (PLN)

0,63

1,73

0,63

1,97

Średnia ważona liczba akcji zwykłych w okresie (w tys.)

1 250 000

1 250 000

1 250 000

1 250 000

Średnia ważona rozwodniona liczba akcji zwykłych w okresie (w tys.)

1 250 000

1 250 000

1 250 000

1 250 000

Działalność zaniechana

W PKO Banku Polskim SA nie wystąpiła działalność zaniechana w okresie 9 miesięcy zakończonym odpowiednio dnia 30 września 2015 roku i dnia 30 września 2014 roku.

SPRAWOZDANIE Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW

	Nota	III kwartał okres od 01.07.2015 do 30.09.2015	3 kwartały narastająco okres od 01.01.2015 do 30.09.2015	III kwartał okres od 01.07.2014 do 30.09.2014	3 kwartały narastająco okres od 01.01.2014 do 30.09.2014
Zysk netto		782 425	2 164 428	789 152	2 468 452
Inne dochody całkowite		14 503	(196 288)	115 974	325 707
Pozycje, które mogą być przeklasyfikowane do rachunku zysków i strat		14 503	(196 288)	115 974	325 707
Zabezpieczenie przepływów pieniężnych, brutto		25 260	(93 600)	43 081	195 016
Podatek odroczone z tytułu zabezpieczenia przepływów pieniężnych		(4 800)	17 784	(8 185)	(37 053)
Zabezpieczenie przepływów pieniężnych, netto		20 460	(75 816)	34 896	157 963
Aktualizacja wartości aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży, brutto	4	(7 354)	(148 731)	100 096	207 090
Podatek odroczone z tytułu aktualizacji wartości aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży		1 397	28 259	(19 018)	(39 346)
Aktualizacja wartości aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży, netto		(5 957)	(120 472)	81 078	167 744
Dochody całkowite netto, razem		796 928	1 968 140	905 126	2 794 159

SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ

	Nota	30.09.2015	31.12.2014
AKTYWA			
Kasa, środki w Banku Centralnym	10	8 138 986	11 698 248
Należności od banków	11	4 256 401	2 608 547
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	12	2 530 408	1 928 659
Pochodne instrumenty finansowe	13	4 377 497	5 483 508
Instrumenty finansowe przy początkowym ujęciu wyznaczone jako wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	14	12 136 692	13 417 667
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	15	183 883 610	177 557 571
Inwestycyjne papiery wartościowe dostępne do sprzedaży	16	26 065 201	22 092 136
Inwestycje w jednostki zależne, wspólne przedsięwzięcia i stowarzyszone	17	1 909 291	1 813 774
Aktywa trwale przeznaczone do sprzedaży		609 203	416 760
Wartości niematerialne	18	2 707 327	2 898 612
Rzeczowe aktywa trwale, w tym:	18	2 138 562	2 251 373
nieruchomości inwestycyjne		8 384	184
Należność z tytułu bieżącego podatku dochodowego		-	94 343
Aktywo z tytułu odroczonego podatku dochodowego	8	704 278	671 404
Inne aktywa		1 257 331	827 925
SUMA AKTYWÓW		250 714 787	243 760 527
ZOBOWIĄZANIA I KAPITAŁ WŁASNY			
Zobowiązania			
Zobowiązania wobec Banku Centralnego		4 541	4 427
Zobowiązania wobec banków	19	20 107 123	18 439 584
Pochodne instrumenty finansowe	13	4 858 232	5 545 502
Zobowiązania wobec klientów	20	190 072 043	185 920 562
Zobowiązania z tytułu emisji papierów wartościowych	21	1 113 352	866 087
Zobowiązania podporządkowane	22	2 471 649	2 413 985
Pozostałe zobowiązania	23	2 223 368	2 665 058
Zobowiązania z tytułu bieżącego podatku dochodowego		40 339	-
Rezerwy	24	253 844	303 166
SUMA ZOBOWIĄZAŃ		221 144 491	216 158 371
Kapitał własny			
Kapitał zakładowy		1 250 000	1 250 000
Pozostałe kapitały		24 905 868	23 139 892
Niepodzielony wynik finansowy		1 250 000	132 793
Wynik roku bieżącego		2 164 428	3 079 471
KAPITAŁ WŁASNY OGÓŁEM		29 570 296	27 602 156
SUMA ZOBOWIĄZAŃ I KAPITAŁU WŁASNEGO		250 714 787	243 760 527
Współczynnik wypłacalności	29	14,99%	13,37%
Wartość księgowa (w tys. PLN)		29 570 296	27 602 156
Liczba akcji (w tys.)	1	1 250 000	1 250 000
Wartość księgowa na jedną akcję (w PLN)		23,66	22,08
Rozwodniona liczba akcji (w tys.)		1 250 000	1 250 000
Rozwodniona wartość księgowa na jedną akcję (w PLN)		23,66	22,08

SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W KAPITALE WŁASNYM

za okres zakończony dnia 30 września 2015 roku	Kapitał zakładowy	Pozostałe kapitały							Niepodzielony wynik finansowy	Wynik okresu bieżącego	Kapitał własny ogółem
		Kapitały rezerwowe			Inne dochody całkowite			Razem pozostałe kapitały			
		Kapitał zapasowy	Fundusz ogólnego ryzyka bankowego	Pozostałe kapitały rezerwowe	Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	Zabezpieczenie przepływów pieniężnych	Zyski i straty aktuarialne				
1 stycznia 2015 roku	1 250 000	18 618 111	1 070 000	3 421 913	33 640	5 204	(8 976)	23 139 892	132 793	3 079 471	27 602 156
Przeniesienie wyniku z lat ubiegłych	-	-	-	-	-	-	-	-	3 079 471	(3 079 471)	-
Dochody całkowite razem, w tym:	-	-	-	-	(120 472)	(75 816)	-	(196 288)	-	2 164 428	1 968 140
Zysk netto	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2 164 428	2 164 428
Pozostałe dochody całkowite	-	-	-	-	(120 472)	(75 816)	-	(196 288)	-	-	(196 288)
Transfery z zysku z przeznaczeniem na kapitał	-	1 900 000	-	62 264	-	-	-	1 962 264	(1 962 264)	-	-
30 września 2015 roku	1 250 000	20 518 111	1 070 000	3 484 177	(86 832)	(70 612)	(8 976)	24 905 868	1 250 000	2 164 428	29 570 296

za okres zakończony dnia 30 września 2014 roku	Kapitał zakładowy	Pozostałe kapitały							Niepodzielony wynik finansowy	Wynik okresu bieżącego	Kapitał własny ogółem
		Kapitały rezerwowe			Inne dochody całkowite			Razem pozostałe kapitały			
		Kapitał zapasowy	Fundusz ogólnego ryzyka bankowego	Pozostałe kapitały rezerwowe	Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	Zabezpieczenie przepływów pieniężnych	Zyski i straty aktuarialne				
1 stycznia 2014 roku	1 250 000	16 598 111	1 070 000	3 416 893	(53 013)	(125 593)	(7 676)	20 898 722	(271 242)	3 233 762	25 111 242
Przeniesienie wyniku z lat ubiegłych	-	-	-	-	-	-	-	-	3 233 762	(3 233 762)	-
Dochody całkowite razem, w tym:	-	-	-	-	167 744	157 963	-	325 707	-	2 468 452	2 794 159
Zysk netto	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2 468 452	2 468 452
Pozostałe dochody całkowite	-	-	-	-	167 744	157 963	-	325 707	-	-	325 707
Transfery z zysku z przeznaczeniem na kapitał	-	2 020 000	-	5 020	-	-	-	2 025 020	(2 025 020)	-	-
Zadeklarowana dywidenda	-	-	-	-	-	-	-	-	(937 500)	-	(937 500)
30 września 2014 roku	1 250 000	18 618 111	1 070 000	3 421 913	114 731	32 370	(7 676)	23 249 449	-	2 468 452	26 967 901

SPRAWOZDANIE Z PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH

	Nota	01.01- 30.09.2015	01.01- 30.09.2014
Przepływy środków pieniężnych z działalności operacyjnej			
Zysk brutto		2 664 085	3 058 067
Korekty razem:		1 509 036	(6 272 011)
Amortyzacja		559 610	465 813
(Zysk) strata z działalności inwestycyjnej		(14 015)	(17 205)
Odsetki i dywidendy		(207 017)	(192 637)
Zmiana stanu należności od banków		(17 594)	(14 538 293)
Zmiana stanu aktywów finansowych przeznaczonych do obrotu oraz instrumentów finansowych przy początkowym ujęciu wyznaczonych jako wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat		679 226	2 349 863
Zmiana stanu pochodnych instrumentów finansowych (aktywo)		1 106 011	(1 516 594)
Zmiana stanu kredytów i pożyczek udzielonych klientom		(6 924 508)	(4 202 570)
Zmiana stanu innych aktywów oraz aktywów trwałych przeznaczonych do sprzedaży		(489 231)	34 649
Zmiana stanu zobowiązań wobec banków		3 327 415	1 178 351
Zmiana stanu pochodnych instrumentów finansowych (zobowiązanie)		(687 270)	1 117 105
Zmiana stanu zobowiązań wobec klientów		4 209 599	8 571 717
Zmiana stanu rezerw i odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości		566 897	395 630
Zmiana stanu pozostałych zobowiązań oraz zobowiązań podporządkowanych		(384 026)	(273 724)
Zapłacony podatek dochodowy		(358 610)	(497 674)
Inne korekty		142 549	853 558
Środki pieniężne netto z działalności operacyjnej		4 173 121	(3 213 944)
Przepływy środków pieniężnych z działalności inwestycyjnej			
Wpływy z działalności inwestycyjnej		12 077 788	34 478 223
Zbycie jednostki stowarzyszonej zakwalifikowanej do aktywów przeznaczonych do sprzedaży		-	-
Zbycie i odsetki od inwestycyjnych papierów wartościowych dostępnych do sprzedaży		11 950 713	34 355 844
Zbycie wartości niematerialnych oraz rzeczowych aktywów trwałych		14 015	39 223
Inne wpływy inwestycyjne (dywidendy)		113 060	83 156
Wydatki z działalności inwestycyjnej		(16 282 405)	(45 169 856)
Nabycie kapitału jednostek zależnych		(181 000)	(3 191 026)
Podwyższenie kapitału jednostek zależnych		(48 000)	(142 259)
Nabycie inwestycyjnych papierów wartościowych dostępnych do sprzedaży		(15 783 927)	(41 471 831)
Nabycie wartości niematerialnych oraz rzeczowych aktywów trwałych		(269 478)	(364 740)
Środki pieniężne netto z działalności inwestycyjnej		(4 204 617)	(10 691 633)
Przepływy środków pieniężnych z działalności finansowej			
Wpływy z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych		1 986 252	739 617
Umorzenie dłużnych papierów wartościowych		(1 753 734)	(862 032)
Splata odsetek od wyemitowanych dłużnych papierów wartościowych i pożyczek podporządkowanych		(68 672)	(97 364)
Zaciągnięcie zobowiązań długoterminowych		-	16 499 505
Splata zobowiązań i odsetek długoterminowych		(2 072 335)	(238 063)
Środki pieniężne netto z działalności finansowej		(1 908 489)	16 041 663
Przepływy pieniężne netto		(1 939 985)	2 136 086
w tym z tytułu różnic kursowych od gotówki i jej ekwiwalentów		64 142	70 937
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty na początek okresu		14 052 760	8 644 682
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty na koniec okresu	26	12 112 775	10 780 768
w tym o ograniczonej możliwości dysponowania		12 216	11 384

INFORMACJA UZUPEŁNIAJĄCA

1. Przychody i koszty z tytułu odsetek

Przychody z tytułu odsetek

	III kwartał okres od 01.07.2015 do 30.09.2015	3 kwartały narastająco okres od 01.01.2015 do 30.09.2015	III kwartał okres od 01.07.2014 do 30.09.2014	3 kwartały narastająco okres od 01.01.2014 do 30.09.2014
Przychody odsetkowe obliczone z zastosowaniem metody efektywnej stopy procentowej, w odniesieniu do aktywów finansowych, których nie wycenia się do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat, w tym:	2 179 023	6 473 243	2 352 358	6 838 907
Przychody z tytułu kredytów i pożyczek udzielonych klientom, w tym:	1 982 494	5 884 478	2 140 915	6 276 312
od kredytów z rozpoznaną utratą wartości	83 776	242 957	106 892	330 229
Przychody z tytułu kredytów udzielonych bankom	1 308	4 608	9 594	20 813
Przychody z tytułu inwestycyjnych papierów wartościowych dostępnych do sprzedaży	170 696	507 806	163 028	427 698
Przychody z tytułu lokat w bankach	23 451	74 019	38 298	111 373
Inne	1 074	2 332	523	2 711
Pozostałe przychody, w tym:	188 617	548 773	183 231	569 035
Przychody z tytułu aktywów finansowych wyznaczonych przy początkowym ujęciu jako wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	46 917	167 779	84 584	271 284
Przychody z tytułu pochodnych instrumentów zabezpieczających	124 976	337 211	84 260	255 374
Przychody z tytułu aktywów finansowych przeznaczonych do obrotu	16 724	43 783	14 387	42 377
Razem	2 367 640	7 022 016	2 535 589	7 407 942

W okresie 9 miesięcy 2015 roku kwota pomniejszenia przychodu odsetkowego z tytułu ujemnego LIBOR-u wynosi (372) tysiące PLN a w III kwartale 2015 roku wyniosła (169) tysięcy PLN.

Koszty z tytułu odsetek

	III kwartał okres od 01.07.2015 do 30.09.2015	3 kwartały narastająco okres od 01.01.2015 do 30.09.2015	III kwartał okres od 01.07.2014 do 30.09.2014	3 kwartały narastająco okres od 01.01.2014 do 30.09.2014
Koszty odsetkowe obliczone z zastosowaniem metody efektywnej stopy procentowej, w odniesieniu do zobowiązań finansowych, których nie wycenia się do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat, w tym:	(591 407)	(1 974 576)	(760 205)	(2 194 783)
Koszty z tytułu zobowiązań wobec klientów	(539 985)	(1 820 245)	(705 445)	(2 048 728)
Koszty z tytułu kredytów otrzymanych od banków	(12 531)	(44 973)	(18 649)	(45 397)
Koszty z tytułu własnej emisji papierów dłużnych i zobowiązań podporządkowanych	(17 983)	(55 904)	(22 925)	(67 317)
Koszty premii od dłużnych papierów wartościowych dostępnych do sprzedaży	(16 453)	(46 235)	(10 037)	(24 917)
Koszty z tytułu depozytów banków	(4 455)	(7 219)	(3 149)	(8 424)
Pozostałe koszty	(10 439)	(26 628)	(5 610)	(11 309)
Koszty z tytułu aktywów finansowych wyznaczonych przy początkowym ujęciu jako wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	(4 367)	(12 535)	(2 853)	(5 984)
Koszty z tytułu aktywów finansowych przeznaczonych do obrotu	(6 072)	(14 093)	(2 757)	(5 325)
Razem	(601 846)	(2 001 204)	(765 815)	(2 206 092)

2. Przychody i koszty z tytułu prowizji i opłat

Przychody z tytułu prowizji i opłat

	III kwartał okres od 01.07.2015 do 30.09.2015	3 kwartały narastająco okres od 01.01.2015 do 30.09.2015	III kwartał okres od 01.07.2014 do 30.09.2014 przekształcone	3 kwartały narastająco okres od 01.01.2014 do 30.09.2014 przekształcone
Przychody od aktywów finansowych, które nie są wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat, w tym:	164 002	474 742	150 088	425 978
z tytułu udzielonych kredytów i pożyczek	164 002	474 742	150 088	425 978
Pozostałe prowizje z tytułu:	663 677	2 020 997	694 429	2 238 903
kart płatniczych	249 776	706 796	280 687	986 252
obsługi rachunków bankowych	206 953	664 214	216 404	669 877
ubezpieczenia kredytów	28 971	79 861	41 280	121 804
obsługi funduszy inwestycyjnych (w tym opłaty za zarządzanie)	71 766	216 654	56 803	170 834
operacji kasowych	22 761	69 022	25 191	76 778
operacji papierami wartościowymi	17 263	71 634	23 589	65 079
obsługi masowych operacji zagranicznych	19 637	53 259	14 619	42 636
pełnienia funkcji agenta emisji obligacji skarbowych	5 146	13 334	3 721	15 237
sprzedaży i dystrybucji znaków opłaty sądowej	4 136	9 639	2 303	4 803
produktów inwestycyjno-ubezpieczeniowych	4 105	13 567	-	-
Inne*	33 163	123 017	29 832	85 603
Z tytułu usług powierniczych	1 116	3 118	735	2 371
Razem	828 795	2 498 857	845 252	2 667 252

* Pozycja „Inne” obejmuje m.in. prowizje Domu Maklerskiego z tytułu obsługi emisji pierwotnej oraz prowizje z tytułu administrowania zadłużeniem kredytobiorców wobec budżetu państwa.

Koszty z tytułu prowizji i opłat

	III kwartał okres od 01.07.2015 do 30.09.2015	3 kwartały narastająco okres od 01.01.2015 do 30.09.2015	III kwartał okres od 01.07.2014 do 30.09.2014 przekształcone	3 kwartały narastająco okres od 01.01.2014 do 30.09.2014 przekształcone
kart płatniczych	(122 738)	(346 053)	(152 644)	(519 396)
usług akwizycyjnych	(13 365)	(48 327)	(20 384)	(62 899)
usług rozliczeniowych	(7 592)	(23 221)	(7 257)	(20 875)
prowizji za usługi operacyjne banków	(2 589)	(14 107)	(3 810)	(9 911)
inne*	(29 719)	(104 129)	(28 968)	(87 025)
Razem	(176 003)	(535 837)	(213 063)	(700 106)

* Pozycja „Inne” obejmuje m.in. koszty opłat poniesionych przez Dom Maklerski na rzecz GPW i KDPW.

3. Wynik na instrumentach finansowych wycenianych do wartości godziwej

	III kwartał okres od 01.07.2015 do 30.09.2015	3 kwartały narastająco okres od 01.01.2015 do 30.09.2015	III kwartał okres od 01.07.2014 do 30.09.2014	3 kwartały narastająco okres od 01.01.2014 do 30.09.2014
Instrumenty pochodne, w tym:	(7 628)	32 801	(7 974)	5 217
nieefektywna część zabezpieczenia zmienności przepływów pieniężnych	3 474	6 886	(5 692)	802
Bankowe papiery wartościowe strukturyzowane wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	5 412	(1 767)	(2 713)	(8 447)
Instrumenty dłużne	4 996	(24 935)	24 210	58 144
Instrumenty kapitałowe	(2 468)	(4 581)	991	1 889
Razem	312	1 518	14 514	56 803

4. Wynik na inwestycyjnych papierach wartościowych oraz aktualizacja wartości aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży

	III kwartał okres od 01.07.2015 do 30.09.2015	3 kwartały narastająco okres od 01.01.2015 do 30.09.2015	III kwartał okres od 01.07.2014 do 30.09.2014	3 kwartały narastająco okres od 01.01.2014 do 30.09.2014
Zysk/strata z tytułu zmiany wartości aktywów dostępnych do sprzedaży ujęta bezpośrednio w innych całkowitych dochodach w trakcie bieżącego okresu	(13 717)	(232 043)	66 712	135 906
Zysk/strata przeniesiona w okresie z innych całkowitych dochodów do rachunku zysków i strat w pozycji „Wynik na inwestycyjnych papierach wartościowych” z tytułu:	6 363	83 312	33 384	71 184
zysk z tytułu sprzedaży przeniesiony z innych całkowitych dochodów	6 367	89 523	36 733	77 309
strata z tytułu sprzedaży przeniesiona z innych całkowitych dochodów	(4)	(6 211)	(3 349)	(6 125)
Wpływ w okresie na inne dochody całkowite brutto, pozycja „Aktualizacja wartości aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży, brutto”	(7 354)	(148 731)	100 096	207 090

5. Pozostałe przychody i koszty operacyjne

	III kwartał okres od 01.07.2015 do 30.09.2015	3 kwartały narastająco okres od 01.01.2015 do 30.09.2015	III kwartał okres od 01.07.2014 do 30.09.2014	3 kwartały narastająco okres od 01.01.2014 do 30.09.2014
Sprzedaż, likwidacja środków trwałych, wartości niematerialnych oraz aktywów do zbycia	8 791	38 571	7 000	39 223
Przychody uboczne	5 890	16 425	4 287	13 590
Odzyskane należności przedawnione, umorzone, nieściągalne	3 554	16 509	2 378	7 952
Inne	7 408	35 101	12 029	32 863
Razem pozostałe przychody operacyjne	25 643	106 606	25 694	93 628

	III kwartał okres od 01.07.2015 do 30.09.2015	3 kwartały narastająco okres od 01.01.2015 do 30.09.2015	III kwartał okres od 01.07.2014 do 30.09.2014	3 kwartały narastająco okres od 01.01.2014 do 30.09.2014
Sprzedaż, likwidacja środków trwałych, wartości niematerialnych oraz aktywów do zbycia	(8 189)	(24 556)	(16 799)	(36 797)
Koszty przekazanych darowizn	(5 120)	(7 152)	(8 251)	(14 477)
Koszty uboczne	(2 165)	(5 070)	(811)	(3 239)
Inne	(8 622)	(34 728)	(6 464)	(18 385)
Razem pozostałe koszty operacyjne	(24 096)	(71 506)	(32 325)	(72 898)

6. Wynik z tytułu odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości i rezerw

Za okres 9 miesięcy zakończony dnia 30 września 2015 roku	Nota	Wartość na początek okresu	Zwiększenia		Zmniejszenia			Wartość na koniec okresu	Utworzenie netto – wpływ na rachunek zysków i strat
			Utworzenie w okresie	Inne	Spisania aktywów i rozliczenia	Rozwiązanie w okresie	Inne		
Inwestycyjne papiery wartościowe dostępne do sprzedaży	16	127 747	32 908	-	102 282	-	-	58 373	(32 908)
Dłużne papiery wartościowe dostępne do sprzedaży		-	29 790	-	-	-	-	29 790	(29 790)
Kapitałowe papiery wartościowe		127 747	3 118	-	102 282	-	-	28 583	(3 118)
Należności od banków	11	11 596	2 357	377	-	13 717	-	613	11 360
Kredyty i pożyczki udzielone klientom wyceniane wg zamortyzowanego kosztu	15	7 527 200	3 673 673	503 762	964 282	2 579 414	35 270	8 125 669	(1 094 259)
Sektor niefinansowy		7 504 886	3 540 498	502 011	901 013	2 523 521	34 345	8 088 516	(1 016 977)
kredyty gospodarcze		3 869 710	1 895 994	33 952	408 426	1 329 401	5 705	4 056 124	(566 593)
kredyty mieszkaniowe		2 247 418	847 802	152 173	208 398	621 320	28 176	2 389 499	(226 482)
kredyty konsumpcyjne		1 295 876	795 920	315 803	284 189	544 413	464	1 578 533	(251 507)
dłużne papiery wartościowe		91 882	782	83	-	28 387	-	64 360	27 605
Sektor finansowy		6 854	122 281	868	61 637	49 762	859	17 745	(72 519)
kredyty gospodarcze		6 854	122 281	868	61 637	49 762	859	17 745	(72 519)
Sektor budżetowy		15 460	10 894	883	1 632	6 131	66	19 408	(4 763)
kredyty gospodarcze		12 638	10 837	883	1 632	6 131	-	16 595	(4 706)
dłużne papiery wartościowe		2 822	57	-	-	-	66	2 813	(57)
Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży		155 934	1 590	297 003	-	-	-	454 527	(1 590)
Rzeczowe aktywa trwałe	18	18	93	20 069	-	-	-	20 180	(93)
Wartości niematerialne	18	15 373	-	-	-	-	-	15 373	-
Inwestycje w jednostki zależne, wspólne przedsięwzięcia i stowarzyszone	17	1 120 101	2 399	-	62 062	32 419	265 878	762 141	30 020
Inne należności		145 672	40 891	46 269	5 007	24 566	-	203 259	(16 325)
Rezerwa na sprawy sporne oraz udzielone zobowiązania i gwarancje	24	133 078	228 726	7 168	-	251 389	3 055	114 528	22 663
Rezerwy na przyszłe zobowiązania		9 250	1 496	700	94	2 741	438	8 173	1 245
Razem		9 245 969	3 984 133	875 348	1 133 727	2 904 246	304 641	9 762 836	(1 079 887)

Za okres 9 miesięcy zakończony dnia 30 września 2014 roku	Nota	Wartość na początek okresu	Zwiększenia		Zmniejszenia			Wartość na koniec okresu	Utworzenie netto - wpływ na rachunek zysków i strat
			Utworzenie w okresie	Inne	Spisania aktywów i rozliczenia	Rozwiązanie w okresie	Inne		
Inwestycyjne papiery wartościowe dostępne do sprzedaży	16	33 355	123	-	-	-	15 874	17 604	(123)
Dłużne papiery wartościowe dostępne do sprzedaży		3 296	123	-	-	-	3 419	-	(123)
Kapitałowe papiery wartościowe		30 059	-	-	-	-	12 455	17 604	-
Należności od banków	11	40 237	4 341	-	2 049	28 930	-	13 599	24 589
Kredyty i pożyczki udzielone klientom wyceniane wg zamortyzowanego kosztu	15	6 381 232	4 094 466	32 950	863 783	2 876 875	-	6 767 990	(1 217 591)
Sektor niefinansowy		6 361 891	4 069 609	32 668	863 543	2 867 696	-	6 732 929	(1 201 913)
kredyty gospodarcze		3 229 736	2 065 559	11 376	529 064	1 283 692	-	3 493 915	(781 867)
kredyty mieszkaniowe		1 704 404	1 006 996	18 405	99 427	776 949	-	1 853 429	(230 047)
kredyty konsumpcyjne		1 400 664	957 828	2 887	235 052	807 055	-	1 319 272	(150 773)
dłużne papiery wartościowe		27 087	39 226	-	-	-	-	66 313	(39 226)
Sektor finansowy		7 814	24 456	207	240	8 203	-	24 034	(16 253)
kredyty gospodarcze		7 814	24 456	207	240	8 203	-	24 034	(16 253)
Sektor budżetowy		11 527	401	75	-	976	-	11 027	575
kredyty gospodarcze		10 549	372	75	-	976	-	10 020	604
dłużne papiery wartościowe		978	29	-	-	-	-	1 007	(29)
Aktywa trwale przeznaczone do sprzedaży		165 226	48 531	-	236	-	-	213 521	(48 531)
Rzeczowe aktywa trwale	18	34	-	-	16	-	-	18	-
Wartości niematerialne	18	17 154	-	-	-	1 781	-	15 373	1 781
Inwestycje w jednostki zależne, wspólne przedsięwzięcia i stowarzyszone	17	842 040	14 918	-	-	-	-	856 958	(14 918)
Inne należności		143 335	145 677	5 602	2 304	17 301	-	275 009	(128 376)
Rezerwa na sprawy sporne oraz udzielone zobowiązania i gwarancje	24	145 124	309 870	1 578	-	325 458	-	131 114	15 588
Rezerwy na przyszłe zobowiązania		5 396	1 723	-	589	2 029	-	4 501	306
Razem		7 773 133	4 619 649	40 130	868 977	3 252 374	15 874	8 295 687	(1 367 275)

7. Ogólne koszty administracyjne

	III kwartał okres od 01.07.2015 do 30.09.2015	3 kwartały narastająco okres od 01.01.2015 do 30.09.2015	III kwartał okres od 01.07.2014 do 30.09.2014	3 kwartały narastająco okres od 01.01.2014 do 30.09.2014
Świadczenia pracownicze	(624 591)	(1 882 123)	(594 326)	(1 713 930)
Koszty rzeczowe	(287 011)	(960 314)	(269 885)	(829 520)
Amortyzacja, w tym:	(187 447)	(559 610)	(157 798)	(465 813)
rzeczowe aktywa trwałe	(76 809)	(235 925)	(63 666)	(189 658)
wartości niematerialne	(110 613)	(323 658)	(94 131)	(276 152)
nieruchomości inwestycyjne	(25)	(27)	(1)	(3)
Podatki i opłaty	(11 902)	(35 687)	(16 736)	(52 771)
Składka i wpłaty na Bankowy Fundusz Gwarancyjny	(111 407)	(333 835)	(52 554)	(157 464)
Razem	(1 222 358)	(3 771 569)	(1 091 299)	(3 219 498)

Koszty wynagrodzeń/świadczenia pracownicze

	III kwartał okres od 01.07.2015 do 30.09.2015	3 kwartały narastająco okres od 01.01.2015 do 30.09.2015	III kwartał okres od 01.07.2014 do 30.09.2014	3 kwartały narastająco okres od 01.01.2014 do 30.09.2014
Wynagrodzenia, w tym:	(523 460)	(1 562 681)	(499 245)	(1 428 997)
koszty składek pracowniczego programu emerytalnego	(10 925)	(33 747)	(5 101)	(22 623)
Ubezpieczenia, w tym:	(83 476)	(265 849)	(79 690)	(238 177)
składki na świadczenia emerytalne i rentowe	(68 282)	(225 244)	(63 477)	(206 308)
inne świadczenia na rzecz pracowników	(17 655)	(53 593)	(15 391)	(46 756)
Razem	(624 591)	(1 882 123)	(594 326)	(1 713 930)

8. Podatek dochodowy

	III kwartał okres od 01.07.2015 do 30.09.2015	3 kwartały narastająco okres od 01.01.2015 do 30.09.2015	III kwartał okres od 01.07.2014 do 30.09.2014	3 kwartały narastająco okres od 01.01.2014 do 30.09.2014
Bieżące obciążenie podatkowe	(150 763)	(495 728)	(198 764)	(631 039)
Odroczony podatek dochodowy związany z powstaniem i odwróceniem się różnic przejściowych	(35 882)	(3 929)	991	41 424
Obciążenie podatkowe wykazane w rachunku zysków i strat	(186 645)	(499 657)	(197 773)	(589 615)
Obciążenie podatkowe wykazane w innych dochodach całkowitych związane z powstaniem i odwróceniem się różnic przejściowych	(3 403)	46 043	(27 203)	(76 399)
Razem	(190 048)	(453 614)	(224 976)	(666 014)

9. Zysk przypadający na jedną akcję

Podstawowy zysk przypadający na jedną akcję

Podstawowy zysk przypadający na jedną akcję obliczany jest w oparciu o zysk przypadający na zwykłych akcjonariuszy Banku poprzez podzielenie zysku, który na nich przypada przez średnią ważoną liczbę akcji zwykłych występujących w ciągu danego okresu.

Zysk na jedną akcję

	III kwartał okres od 01.07.2015 do 30.09.2015	3 kwartały narastająco okres od 01.01.2015 do 30.09.2015	III kwartał okres od 01.07.2014 do 30.09.2014	3 kwartały narastająco okres od 01.01.2014 do 30.09.2014
Zysk przypadający na akcjonariuszy zwykłych (w tys. PLN)	782 425	2 164 428	789 152	2 468 452
Średnia ważona liczba akcji zwykłych w okresie (w tys.)	1 250 000	1 250 000	1 250 000	1 250 000
Zysk przypadający na jedną akcję (w PLN na akcję)	0,63	1,73	0,63	1,97

Rozwodniony zysk przypadający na jedną akcję oraz rozwodniony zysk z działalności zaniechanej przypadający na jedną akcję

Zarówno w III kwartale 2015 roku jak i w III kwartale 2014 roku nie występowały instrumenty rozwadniające zysk przypadający na jedną akcję oraz nie wystąpiły istotne koszty i przychody z tytułu działalności zaniechanej.

10. Kasa środki w Banku Centralnym

	30.09.2015	31.12.2014
Rachunek bieżący w Banku Centralnym	4 982 162	7 772 856
Gotówka	3 156 820	3 925 385
Inne środki	4	7
Razem	8 138 986	11 698 248

11. Należności od banków

	30.09.2015	31.12.2014
Udzielone kredyty i pożyczki	225 843	295 004
Rachunki bieżące	570 378	721 366
Lokaty w bankach	3 460 448	1 602 613
Środki pieniężne w drodze	345	1 160
Razem	4 257 014	2 620 143
Odpis z tytułu utraty wartości należności	(613)	(11 596)
Razem netto	4 256 401	2 608 547

12. Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu

Według wartości bilansowej	30.09.2015	31.12.2014
Dłużne papiery wartościowe	2 510 263	1 919 353
emitowane przez Skarb Państwa, w tym:	2 388 664	1 825 454
obligacje skarbowe PLN	2 382 165	1 825 454
obligacje skarbowe EUR	6 499	-
emitowane przez jednostki samorządu terytorialnego, obligacje komunalne PLN	49 876	50 563
emitowane przez podmioty niefinansowe, w tym:	46 326	22 146
obligacje korporacyjne PLN	46 280	22 137
obligacje korporacyjne EUR	46	9
emitowane przez inne podmioty finansowe, w tym:	11 156	6 559
obligacje emitowane przez GPW PLN	6 674	2 248
obligacje emitowane przez PKO Finance AB EUR	4 321	4 233
obligacje korporacyjne PLN	161	78
emitowane przez banki	14 241	14 631
Udziały i akcje w innych jednostkach – notowane na giełdach	18 037	5 137
Certyfikaty inwestycyjne	1 814	3 891
Prawa do akcji	294	278
Razem	2 530 408	1 928 659

13. Pochodne instrumenty finansowe

Instrumenty pochodne stosowane przez Bank

W ramach swojej działalności Bank wykorzystuje różnego typu pochodne instrumenty finansowe służące do celów zarządzania ryzykiem związanym z prowadzoną działalnością. Na dzień 30 września 2015 roku oraz na dzień 31 grudnia 2014 roku Bank posiadał następujące instrumenty pochodne:

	30.09.2015		31.12.2014	
	Aktywa	Zobowiązania	Aktywa	Zobowiązania
Instrumenty zabezpieczające	537 827	1 076 439	599 841	494 961
Pozostałe instrumenty pochodne	3 839 670	3 781 793	4 883 667	5 050 541
Razem	4 377 497	4 858 232	5 483 508	5 545 502

Rodzaj kontraktu	30.09.2015		31.12.2014	
	Aktywa	Zobowiązania	Aktywa	Zobowiązania
IRS	3 496 485	3 234 363	4 592 893	4 439 830
CIRS	388 805	1 259 702	340 970	616 997
FX Swap	154 682	79 409	227 857	237 542
Opcje	229 232	173 092	172 680	133 912
Forward	81 631	79 352	89 113	53 043
FRA	25 998	31 860	59 078	63 505
Inne	664	454	917	673
Razem	4 377 497	4 858 232	5 483 508	5 545 502

14. Instrumenty finansowe przy początkowym ujęciu wyznaczone jako wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat

Według wartości bilansowej	30.09.2015	31.12.2014
Dłużne papiery wartościowe	12 136 692	13 417 667
emitowane przez banki centralne, bony pieniężne NBP	8 799 190	10 998 812
emitowane przez Skarb Państwa, w tym:	3 089 120	2 165 038
obligacje skarbowe PLN	1 955 759	2 165 038
obligacje skarbowe EUR	159 276	-
obligacje skarbowe CHF	974 085	-
emitowane przez jednostki samorządu terytorialnego, w tym:	248 382	253 817
obligacje komunalne EUR	135 039	139 882
obligacje komunalne PLN	113 343	113 935
Razem	12 136 692	13 417 667

15. Kredyty i pożyczki udzielone klientom

	30.09.2015	31.12.2014
Kredyty i pożyczki udzielone klientom brutto, w tym:	192 009 279	185 084 771
sektor finansowy	5 610 351	5 334 058
gospodarcze, w tym:	5 369 091	5 031 085
środki Domu Maklerskiego w Funduszu Gwarancyjnym Giełdy oraz depozyt początkowy	12 317	11 440
transakcje z przyrzeczeniem odkupu	241 260	302 973
sektor niefinansowy	176 592 767	169 725 839
mieszkaniowe	101 617 531	97 959 884
gospodarcze	49 111 194	48 201 845
konsumpcyjne	23 298 270	21 455 129
dłużne papiery wartościowe (korporacyjne)	2 565 772	2 108 981
sektor budżetowy	9 806 161	10 024 874
gospodarcze	6 993 482	7 202 375
dłużne papiery wartościowe (komunalne)	2 812 679	2 822 499
Odpisy z tytułu utraty wartości kredytów i pożyczek udzielonych klientom	(8 125 669)	(7 527 200)
Kredyty i pożyczki udzielone klientom netto	183 883 610	177 557 571

W I kwartale 2015 roku PKO Bank Polski SA dokonał umorzenia 8 250 tysięcy USD pożyczki udzielonej spółce Finansowa Kompania „Prywatne Inwestycje” Sp. z o.o. oraz 8 284 tysięcy USD pożyczki udzielonej spółce Finansowa Kompania „Idea Kapitał” Sp. z o.o., a także odsetek należnych od wyżej wymienionych pożyczek (tj. wartości pożyczek, jaka pozostała do spłaty). Umorzenia zostały przeprowadzone na wniosek wyżej wymienionych Spółek, z uwagi na sytuację gospodarczą Ukrainy, w tym w szczególności na postępującą dewaluację hrywny powodującą brak możliwości uzyskania przez Spółki wpływów z odzysków wierzytelności w UAH na poziomie niezbędnym do spłaty pożyczek otrzymanych od Banku oraz ograniczenia Narodowego Banku Ukrainy w zakresie wymiany walut oraz transferu waluty za granicę.

Według segmentów klienta	30.09.2015	31.12.2014
Kredyty i pożyczki udzielone brutto, w tym:	192 009 279	185 084 771
bankowości hipotecznej	94 681 900	90 622 919
korporacyjne	52 048 766	51 188 599
małych i średnich przedsiębiorstw	21 726 766	21 503 711
bankowości detalicznej i prywatnej	23 298 270	21 455 129
transakcje z przyrzeczeniem odkupu	241 260	302 973
środki Domu Maklerskiego w Funduszu Gwarancyjnym Giełdy	12 317	11 440
Odpisy z tytułu utraty wartości kredytów i pożyczek	(8 125 669)	(7 527 200)
Kredyty i pożyczki udzielone netto	183 883 610	177 557 571

Struktura kredytów i pożyczek przedstawiona w nocie obejmuje następującą segmentację:

- kredyty gospodarcze podmiotów finansowych (tj. np. firmy leasingowe, ubezpieczeniowe, towarzystwa inwestycyjne) obejmują bankowość korporacyjną,
- kredyty mieszkaniowe obejmują kredyty bankowości hipotecznej, segmentu klienta korporacyjnego oraz małych i średnich przedsiębiorstw w zakresie produktów przeznaczonych na cele mieszkaniowe,
- kredyty gospodarcze podmiotów niefinansowych, w zależności od rozmiaru podmiotu, obejmują kredyty dla małych i średnich przedsiębiorstw oraz kredyty korporacyjne udzielane podmiotom gospodarczym z przeznaczeniem innym niż na cele mieszkaniowe,
- kredyty konsumpcyjne obejmują bankowość detaliczną i prywatną,
- kredyty gospodarcze podmiotów budżetowych obejmują kredyty bankowości korporacyjnej,
- papiery dłużne prezentowane są w segmencie klienta korporacyjnego.

Kredyty i pożyczki udzielone klientom według metod kalkulacji odpisów	30.09.2015	31.12.2014
Wyceniane według metody zindywidualizowanej, w tym:	6 742 858	6 616 005
ze stwierdzoną utratą wartości	5 218 751	5 138 087
bez stwierdzonej utraty wartości	1 524 107	1 477 918
Wyceniane według metody portfelowej, ze stwierdzoną utratą wartości	7 657 531	7 209 870
Wyceniane według metody grupowej (IBNR)	177 608 890	171 258 896
Kredyty i pożyczki udzielone klientom brutto	192 009 279	185 084 771
Odpisy na ekspozycje wyceniane według metody zindywidualizowanej, w tym:	(2 751 006)	(2 599 180)
ze stwierdzoną utratą wartości	(2 741 960)	(2 583 402)
Odpisy na ekspozycje wyceniane według metody portfelowej	(4 714 616)	(4 322 663)
Odpisy na ekspozycje wyceniane według metody grupowej (IBNR)	(660 047)	(605 357)
Odpisy - razem	(8 125 669)	(7 527 200)
Kredyty i pożyczki udzielone klientom netto	183 883 610	177 557 571

Na dzień 30 września 2015 roku udział kredytów z rozpoznaną utratą wartości wyniósł 6,7% (na dzień 31 grudnia 2014 roku: 6,7%), natomiast wskaźnik pokrycia kredytów z rozpoznaną utratą wartości (wyliczony jako udział odpisów aktualizujących wartość należności ogółem do wartości bilansowej brutto kredytów z rozpoznaną utratą wartości) wyniósł 63,1% (na dzień 31 grudnia 2014 roku: 61,0%).

Na dzień 30 września 2015 roku udział kredytów i pożyczek opóźnionych w spłacie powyżej 90 dni w stosunku do wartości brutto kredytów i pożyczek wyniósł 5,2% (na dzień 31 grudnia 2014 roku: 4,9%).

Dłużne papiery wartościowe (obligacje komunalne i obligacje korporacyjne) reklasyfikowane z kategorii aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży do kategorii kredyty i pożyczki udzielone klientom (w III i IV kwartale 2012 roku)

30 września 2015 roku	wartość nominalna	wartość godziwa	wartość bilansowa
Obligacje komunalne	805 555	808 285	815 388
Obligacje korporacyjne	582 000	594 741	544 730
Razem	1 387 555	1 403 026	1 360 118

31 grudnia 2014 roku	wartość nominalna	wartość godziwa	wartość bilansowa
Obligacje komunalne	850 183	847 435	853 129
Obligacje korporacyjne	631 640	640 689	568 483
Razem	1 481 823	1 488 124	1 421 612

16. Inwestycyjne papiery wartościowe dostępne do sprzedaży

	30.09.2015	31.12.2014
Dłużne papiery wartościowe dostępne do sprzedaży brutto	25 844 350	21 794 141
emitowane przez Skarb Państwa, w tym:	16 622 512	12 458 348
obligacje skarbowe PLN	16 531 516	12 458 348
obligacje skarbowe EUR	90 996	-
emitowane przez jednostki samorządu terytorialnego, obligacje komunalne PLN	4 316 130	4 480 325
emitowane przez podmioty niefinansowe, obligacje korporacyjne	3 275 046	3 466 982
obligacje korporacyjne PLN	2 743 534	2 951 605
obligacje korporacyjne USD	218 620	315 965
obligacje korporacyjne EUR	312 892	199 412
emitowane przez inne podmioty finansowe, obligacje korporacyjne PLN	118 699	184 914
emitowane przez banki, w tym:	1 511 963	1 203 572
obligacje korporacyjne PLN	1 467 665	1 112 705
obligacje korporacyjne EUR	44 298	90 867
Odpisy z tytułu utraty wartości dłużnych papierów wartościowych dostępnych do sprzedaży, obligacje korporacyjne	(29 790)	-
Razem dłużne papiery wartościowe dostępne do sprzedaży netto	25 814 560	21 794 141
Kapitałowe papiery wartościowe dostępne do sprzedaży brutto	279 224	425 742
Kapitałowe papiery wartościowe niedopuszczone do publicznego obrotu	219 172	395 345
Kapitałowe papiery wartościowe dopuszczone do publicznego obrotu	60 052	30 397
Odpisy z tytułu utraty wartości kapitałowych papierów wartościowych dostępnych do sprzedaży	(28 583)	(127 747)
Razem kapitałowe papiery wartościowe dostępne do sprzedaży netto	250 641	297 995
Razem inwestycyjne papiery wartościowe dostępne do sprzedaży netto	26 065 201	22 092 136

17. Inwestycje w jednostki zależne, wspólne przedsięwzięcia i stowarzyszone

Na dzień 30 września 2015 roku inwestycje Banku w jednostkach zależnych, wspólnych przedsięwzięciach i stowarzyszonych zostały ujęte w cenach nabycia skorygowanych o ewentualne odpisy z tytułu utraty wartości.

Poniższe zestawienie przedstawia indywidualne wartości udziałów Banku w poszczególnych jednostkach podporządkowanych.

Na dzień 30 września 2015 roku	Wartość brutto	Utrata wartości	Wartość bilansowa
Jednostki zależne			
KREDOBANK SA	1 018 069	(760 641)	257 428
PKO Bank Hipoteczny SA	300 000	-	300 000
PKO Życie Towarzystwo Ubezpieczeń SA	232 636	-	232 636
PKO BP BANKOWY PTE SA	205 786	-	205 786
PKO Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych SA	186 989	-	186 989
PKO Leasing SA	178 000	-	178 000
Merkury - fiz an ¹	120 000	-	120 000
PKO Towarzystwo Ubezpieczeń SA	88 000	-	88 000
NEPTUN - fizan ¹	71 665	-	71 665
PKO BP Finat Sp. z o.o.	71 295	-	71 295
PKO Finance AB	172	-	172
Wspólne przedsięwzięcia			
Centrum Elektronicznych Usług Płatniczych eService Sp. z o.o.	197 320	-	197 320
Jednostki stowarzyszone			
„Poznański Fundusz Poręczeń Kredytowych” Sp. z o.o.	1 500	(1 500)	-
Razem	2 671 432	(762 141)	1 909 291

¹⁾ PKO Bank Polski SA posiada certyfikaty inwestycyjne Funduszu umożliwiającej zgodnie z MSSF 10 sprawowanie kontroli nad Funduszem.

W 2015 roku Bank zgodnie z MSSF 5 przeklasyfikował do aktywów trwałych przeznaczonych do sprzedaży, akcje spółki Bank Pocztowny SA oraz udziały w spółce Finansowa Kompania „Prywatne Inwestycje” Sp. z o.o. i w spółce „Inter-Risk Ukraina” Sp. z d.o.

Na dzień 31 grudnia 2014 roku	Wartość brutto	Utrata wartości	Wartość bilansowa
Jednostki zależne			
KREDO BANK SA	1 018 069	(760 641)	257 428
PKO Bank Hipoteczny SA	300 000	-	300 000
Finansowa Kompania „Prywatne Inwestycje” Sp. z o.o.	283 624	(244 162)	39 462
PKO BP BANKOWY PTE SA	205 786	-	205 786
PKO Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych SA	186 989	-	186 989
PKO Życie Towarzystwo Ubezpieczeń SA	184 636	-	184 636
Merkury - fiz an ¹	120 000	-	120 000
PKO Leasing SA	98 000	-	98 000
PKO BP Finat Sp. z o.o.	71 295	-	71 295
„CENTRUM HAFFNERA” Sp z o.o.	44 371	(44 371)	-
Bankowe Towarzystwo Kapitałowe SA	30 566	(10 666)	19 900
„Inter-Risk Ukraina” Spółka z dodatkową odpowiedzialnością	27 549	(20 441)	7 108
PKO Finance AB	172	-	172
Wspólne przedsięwzięcia			
Centrum Elektronicznych Usług Płatniczych eService Sp. z o.o.	197 320	-	197 320
„Centrum Obsługi Biznesu” Sp. z o.o.	17 498	(9 466)	8 032
Jednostki stowarzyszone			
Bank Pocztowy SA	146 500	(28 854)	117 646
„Poznański Fundusz Poręczeń Kredytowych” Sp. z o.o.	1 500	(1 500)	-
Razem	2 933 875	(1 120 101)	1 813 774

¹⁾ PKO Bank Polski SA posiada certyfikaty inwestycyjne Funduszu umożliwiające, zgodnie z MSSF, sprawowanie kontroli nad Funduszem.

18. Wartości niematerialne i rzeczowe aktywa trwałe

Wartości niematerialne	30.09.2015	31.12.2014
Oprogramowanie	1 619 573	1 716 957
Wartość firmy	871 047	871 047
Relacje z klientami	52 899	67 252
Inne, w tym nakłady	163 808	243 356
Stan na koniec okresu	2 707 327	2 898 612

Rzeczowe aktywa trwałe	30.09.2015	31.12.2014
Grunt i budynki	1 445 128	1 467 583
Maszynty i urządzenia	408 848	439 669
Środki transportu	8	3
Środki trwałe w budowie	108 176	182 792
Nieruchomości inwestycyjne	8 384	184
Inne	168 018	161 142
Stan na koniec okresu	2 138 562	2 251 373

W okresach zakończonych odpowiednio dnia 30 września 2015 roku oraz dnia 30 września 2014 roku nie wystąpiły istotne transakcje nabycia i sprzedaży rzeczowych aktywów trwałych.

19. Zobowiązania wobec banków

	30.09.2015	31.12.2014
Otrzymane kredyty i pożyczki	16 138 366	16 393 118
Depozyty banków	2 481 493	1 122 090
Transakcje z przyrzeczeniem odkupu	1 022 381	299 530
Rachunki bieżące	425 511	607 188
Inne depozyty z rynku pieniężnego	39 372	17 658
Razem	20 107 123	18 439 584

20. Zobowiązania wobec klientów

	30.09.2015	31.12.2014
Zobowiązania wobec ludności	131 814 618	128 230 900
Depozyty terminowe	70 227 408	68 882 671
Środki na rachunkach bieżących i depozyty O/N	61 334 058	59 126 815
Pozostałe zobowiązania	253 152	221 414
Zobowiązania wobec podmiotów gospodarczych	51 833 168	52 911 331
Środki na rachunkach bieżących i depozyty O/N	20 029 315	19 270 916
Depozyty terminowe	14 673 329	16 562 690
Otrzymane kredyty i pożyczki, w tym:	15 709 271	15 051 131
- otrzymane od PKO Finance AB	12 596 794	12 036 601
Pozostałe zobowiązania	960 547	1 170 470
Transakcje z przyrzeczeniem odkupu	460 706	856 124
Zobowiązania wobec jednostek budżetowych	6 424 257	4 778 331
Środki na rachunkach bieżących i depozyty O/N	4 493 850	4 018 024
Depozyty terminowe	1 918 668	740 995
Pozostałe zobowiązania	11 739	19 312
Razem	190 072 043	185 920 562

Według segmentu klienta	30.09.2015	31.12.2014
Zobowiązania wobec klientów, w tym:		
bankowości detalicznej i prywatnej	125 606 459	121 893 357
korporacyjne	29 720 867	30 907 441
otrzymane kredyty i pożyczki	15 709 271	15 051 131
małych i średnich przedsiębiorstw	18 574 740	17 212 509
transakcje z przyrzeczeniem odkupu	460 706	856 124
Razem	190 072 043	185 920 562

Struktura zobowiązań przedstawiona w nocie obejmuje następującą segmentację:

- zobowiązania wobec ludności obejmują bankowość detaliczną i prywatną,
- zobowiązania wobec podmiotów gospodarczych obejmują segment klienta korporacyjnego (z wyłączeniem klienta budżetowego), segment małych i średnich przedsiębiorstw, segment klienta rynku mieszkaniowego,
- zobowiązania wobec jednostek budżetowych obejmują segment klienta korporacyjnego – klient budżetowy.

21. Zobowiązania z tytułu emisji papierów wartościowych

	30.09.2015	31.12.2014
Instrumenty finansowe desygnowane do wyceny do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat - bankowe papiery wartościowe	115 799	118 262
Instrumenty finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu - obligacje bankowe	997 553	747 825
Razem	1 113 352	866 087

22. Zobowiązania podporządkowane

Na dzień 30 września 2015 roku	Wartość nominalna	Wartość nominalna w PLN	Waluta	Termin zapadalności/ wykupu	Stan zobowiązania
Obligacje podporządkowane	1 600 700	1 600 700	PLN	14.09.2022	1 602 804
Pożyczki podporządkowane	224 000	868 784	CHF	24.04.2022	868 845
Razem	x	2 469 484	x	x	2 471 649

Na dzień 31 grudnia 2014 roku	Wartość nominalna w walucie	Wartość nominalna w PLN	Waluta	Termin zapadalności/ wykupu	Stan zobowiązania
Obligacje podporządkowane	1 600 700	1 600 700	PLN	14.09.2022	1 619 833
Pożyczki podporządkowane	224 000	780 013	CHF	24.04.2022	794 152
Razem	x	2 380 713	x	x	2 413 985

23. Pozostałe zobowiązania

	30.09.2015	31.12.2014
Koszty do zapłacenia	404 205	487 274
Przychody pobierane z góry	387 286	358 567
Inne zobowiązania	1 431 877	1 819 217
Razem	2 223 368	2 665 058
w tym zobowiązania finansowe	1 681 419	2 127 610

24. Rezerwy

Za okres zakończony dnia 30 września 2015 roku	Rezerwa na sprawy sporne	Rezerwa na świadczenia emerytalno - rentowe oraz nagrody jubileuszowe	Rezerwa na udzielone zobowiązania i gwarancje	Inne rezerwy*	Razem
Stan na dzień 1 stycznia 2015 roku, w tym:	29 457	39 363	103 621	130 725	303 166
Rezerwa krótkoterminowa	29 457	3 117	73 484	130 725	236 783
Rezerwa długoterminowa	-	36 246	30 137	-	66 383
Przejęcie jednostki	2 343	128	-	-	2 471
Utworzenie/aktualizacja rezerw	6 239	-	222 487	1 846	230 572
Wykorzystanie rezerw	-	-	-	(23 128)	(23 128)
Rozwiązanie rezerw	(10 000)	-	(241 389)	(9 880)	(261 269)
Inne zmiany i reklasifikacje	4 825	-	(3 055)	262	2 032
Stan na dzień 30 września 2015 roku, w tym:	32 864	39 491	81 664	99 825	253 844
Rezerwa krótkoterminowa	32 864	3 121	60 696	99 825	196 506
Rezerwa długoterminowa	-	36 370	20 968	-	57 338

Pozycja „Inne rezerwy” obejmuje m.in.: rezerwę restrukturyzacyjną w kwocie 64 223 tysiące PLN oraz rezerwę na potencjalne roszczenia z tytułu sprzedaży wierzytelności w kwocie 2 081 tysięcy PLN

Za okres zakończony dnia 30 września 2014 roku	Rezerwa na sprawy sporne	Rezerwa na świadczenia emerytalno - rentowe oraz nagrody jubileuszowe	Rezerwa na udzielone zobowiązania i gwarancje	Inne rezerwy*	Razem
Stan na dzień 1 stycznia 2014 roku, w tym:	29 457	35 386	115 667	129 971	310 481
Rezerwa krótkoterminowa	29 457	2 441	88 817	129 971	250 686
Rezerwa długoterminowa	-	32 945	26 850	-	59 795
Utworzenie/aktualizacja rezerw	-	-	309 870	3 269	313 139
Wykorzystanie rezerw	-	-	-	(30 149)	(30 149)
Rozwiązanie rezerw	-	-	(325 458)	-	(325 458)
Inne zmiany i reklasifikacje	-	-	1 578	-	1 578
Stan na dzień 30 września 2014 roku, w tym:	29 457	35 386	101 657	103 091	269 591
Rezerwa krótkoterminowa	29 457	2 441	79 380	103 091	214 369
Rezerwa długoterminowa	-	32 945	22 277	-	55 222

Pozycja „Inne rezerwy” obejmuje m.in.: rezerwę restrukturyzacyjną w kwocie 70 571 tysięcy PLN oraz rezerwę na potencjalne roszczenia z tytułu sprzedaży wierzytelności w kwocie 1 574 tysięcy PLN

Rezerwy na sprawy sporne utworzone zostały w wysokości oczekiwanych wpływów korzyści ekonomicznych.

25. Zobowiązania warunkowe oraz pozabilansowe zobowiązania otrzymane

25.1 Programy subemisji

Na dzień 30 września 2015 roku oraz na dzień 31 grudnia 2014 roku funkcjonowały następujące programy papierów wartościowych objęte subemisją:

Emitent papierów wartościowych z gwarancją przejęcia emisji	Rodzaj gwarantowanych papierów wartościowych	Zobowiązania pozabilansowe gwarancyjne	Okres obowiązywania umowy
Stan na dzień 30 września 2015			
Spółka A	obligacje korporacyjne	1 055 000	31.07.2020
Spółka B	obligacje korporacyjne	509 700	15.06.2022
Spółka C	obligacje korporacyjne	83 300	31.12.2022
Spółka D	obligacje korporacyjne	50 000	19.12.2022
Spółka E	obligacje korporacyjne	29 472	31.12.2029
Spółka F	obligacje korporacyjne	8 841	31.01.2016
Razem		1 736 313	
Stan na dzień 31 grudnia 2014			
Spółka A	obligacje korporacyjne	1 055 000	31.07.2020
Spółka B	obligacje korporacyjne	1 049 000	15.06.2022
Spółka C	obligacje korporacyjne	91 700	31.12.2022
Spółka D	obligacje korporacyjne	50 000	19.12.2022
Razem		2 245 700	

Wszystkie umowy dotyczą Umów Organizacji, Prowadzenia i Obsługi Programu Emisji Obligacji.

Wszystkie papiery wartościowe objęte przez Bank subemisją zaliczają się do papierów z nieograniczoną zbywalnością, nienotowanych na giełdach i nieznajdujących się w regulowanym obrocie pozagiełdowym.

25.2 Zobowiązania umowne

Na dzień 30 września 2015 roku kwota zobowiązań umownych dotyczących wartości niematerialnych wynosiła 125 985 tysięcy PLN (na dzień 31 grudnia 2014 roku wynosiła 196 807 tysięcy PLN).

Na dzień 30 września 2015 roku kwota zobowiązań umownych dotyczących rzeczowych aktywów trwałych wynosiła 50 941 tysięcy PLN (na dzień 31 grudnia 2014 roku wynosiła 95 322 tysiące PLN).

25.3 Udzielone zobowiązania finansowe

według wartości nominalnej	30.09.2015	31.12.2014
Linie i limity kredytowe		
dla podmiotów finansowych	2 484 922	998 133
dla podmiotów niefinansowych	36 564 828	34 023 705
dla podmiotów budżetowych	4 031 871	3 258 574
Razem	43 081 621	38 280 412
w tym: udzielone zobowiązania nieodwołalne	29 519 200	27 730 846

Udzielone zobowiązania gwarancyjne

	30.09.2015	31.12.2014
Gwarancje w obrocie krajowym i zagranicznym	8 418 280	10 003 696
dla podmiotów finansowych	1 123 992	919 391
dla podmiotów niefinansowych	7 287 422	9 062 391
dla podmiotów budżetowych	6 866	21 914
Udzielone gwarancje i poręczenia - obligacje korporacyjne krajowe	4 147 766	4 526 126
dla podmiotów finansowych	71 235	12 076
dla podmiotów niefinansowych	4 076 531	4 514 050
Udzielone akredytywy	1 835 593	704 504
dla podmiotów finansowych	-	1 736
dla podmiotów niefinansowych	1 835 593	702 768
Udzielone gwarancje i poręczenia - gwarancja zapłaty	174 296	17 278
dla podmiotów finansowych	174 296	17 278
Udzielone gwarancje i poręczenia - obligacje komunalne krajowe	322 129	55 008
dla podmiotów budżetowych	322 129	55 008
Razem	14 898 064	15 306 612
w tym: udzielone gwarancje dobrego wykonania umowy	2 111 989	1 942 582

25.4 Pozabilansowe zobowiązania otrzymane

Według wartości nominalnej	30.09.2015	31.12.2014
finansowe	639 544	1 747 327
gwarancyjne	5 908 377	4 587 353
Razem	6 547 921	6 334 680

26. Informacje uzupełniające do rachunku przepływów pieniężnych

Środki pieniężne i ich ekwiwalenty

Na środki pieniężne oraz ekwiwalenty środków pieniężnych składają się gotówka w kasie oraz środki pieniężne na rachunku nostro w Narodowym Banku Polskim, a także należności od banków w rachunku bieżącym oraz inne środki pieniężne o terminie wymagalności do 3 miesięcy licząc od daty nabycia.

	30.09.2015	31.12.2014	30.09.2014
Kasa, środki w Banku Centralnym	8 138 986	11 698 248	8 042 193
Bieżące należności od banków	3 973 789	2 354 512	2 738 575
Razem	12 112 775	14 052 760	10 780 768

27. Transakcje z podmiotami powiązanymi kapitałowo

Wszystkie opisane poniżej transakcje z podmiotami powiązanymi kapitałowo zostały zawarte na warunkach nieodbiegających od warunków rynkowych. Terminy spłat transakcji mieszczą się w przedziale od jednego miesiąca do piętnastu lat.

30 września 2015 roku

Podmiot	Należności	w tym kredyty	Zobowiązania	Udzielone zobowiązania pozabilansowe
Jednostki zależne bezpośrednio				
KREDOBANK SA	387 261	201 577	9 166	68 651
Merkury - fiz an	41 100	41 100	-	-
NEPTUN - fiz an	-	-	1 331	-
PKO Bank Hipoteczny SA	1 529	-	13 029	-
PKO BP BANKOWY PTE SA	72	-	1 214	-
PKO BP Finat Sp. z o.o.	192	-	149 371	593
PKO Finance AB	-	-	12 592 473	-
PKO Leasing SA	1 875 556	1 755 985	138 047	1 242 183
PKO Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych SA	20 279	-	45 510	-
PKO Towarzystwo Ubezpieczeń SA	-	-	73 594	-
PKO Życie Towarzystwo Ubezpieczeń SA	43 079	35 064	139 017	55 911
Qualia Development Sp. z o.o. ¹⁾	27	-	24 681	426
Jednostki zależne pośrednio				
Bankowe Towarzystwo Kapitałowe SA	1	-	11 273	-
„CENTRUM HAFNERA” Sp. z o.o.	-	-	2 238	-
Finansowa Kompania „Idea Kapitał” Sp. z o.o.	30 108	30 108	-	-
FORT MOKOTÓW Sp. z o.o. w likwidacji	-	-	3 079	-
Molina spółka z ograniczoną odpowiedzialnością 1 S.K.A.	-	-	1 825	-
Molina spółka z ograniczoną odpowiedzialnością 2 S.K.A.	-	-	2 844	-
Molina spółka z ograniczoną odpowiedzialnością 3 S.K.A.	-	-	8 688	-
Molina spółka z ograniczoną odpowiedzialnością 6 S.K.A.	-	-	3 199	-
PKO BP Faktoring SA	453 171	453 134	1 126	396 866
PKO Bankowy Leasing Sp. z o.o.	2 586 921	2 584 876	1 584	41 790
PKO Leasing Sverige AB	109 774	109 774	7 237	-
„Promenada Sopocka” Sp. z o.o.	42 885	42 885	3 786	-
Qualia - Rezydencja Flotyli Sp. z o.o.	75 930	75 930	921	-
Qualia Hotel Management Sp. z o.o.	-	-	4 577	-
Qualia spółka z ograniczoną odpowiedzialnością - Neptun Park Sp. k.	-	-	3 807	1 035
Qualia spółka z ograniczoną odpowiedzialnością - Nowy Wilanów Sp. k.	-	-	13 528	-
Qualia spółka z ograniczoną odpowiedzialnością - Pomeranka Sp. k.	76 770	76 770	2 457	-
Qualia sp. z o.o. - Sopot Sp. k.	43	43	1 247	-
„Sopot Zdrój” Sp. z o.o.	189 036	189 036	23 690	-
Ubezpieczeniowe Usługi Finansowe Sp. z o.o.	-	-	1 498	-
„Zarząd Majątkiem Górczewska” Sp. z o.o.	-	-	2 333	-
Pozostałe	-	-	1 713	-
Razem zależne	5 933 734	5 596 282	13 290 083	1 807 455

¹⁾ Spółka wykazywana jest w pozycji „Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży”

Podmiot	Należności	w tym kredyty	Zobowiązania	Udzielone zobowiązania pozabilansowe
Wspólne przedsięwzięcia bezpośrednio				
Centrum Elektronicznych Usług Płatniczych eService Sp. z o.o.	162	-	50 081	5 000
Wspólne przedsięwzięcia pośrednio				
„Centrum Obsługi Biznesu” Sp. z o.o.	27 625	27 625	8 883	-
Jednostki stowarzyszone bezpośrednio				
Bank Poczty SA ¹⁾	79	-	319	1 080
„Poznański Fundusz Poreczeń Kredytowych” Sp. z o.o.	-	-	2 606	-
Jednostka stowarzyszona pośrednio				
Centrum Operacyjne Sp. z o.o.	-	-	53	-
Razem wspólne przedsięwzięcia i stowarzyszone	27 866	27 625	61 942	6 080

¹⁾ Spółka wykazywana jest w pozycji „Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży”

SKRÓCONE ŚRÓDROCZNE SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE FINANSOWE
GRUPY KAPITAŁOWEJ PKO BANKU POLSKIEGO SA ZA OKRES
DZIEWIĘCIU MIESIĘCY ZAKOŃCZONY DNIA 30 WRZEŚNIA 2015 ROKU
(W TYSIĄCACH ZŁOTYCH)

Bank Polski

31 grudnia 2014 roku

Podmiot	Należności	w tym kredyty	Zobowiązania	Udzielone zobowiązania pozabilansowe
Jednostki zależne bezpośrednio				
PKO Bank Hipoteczny SA	-	-	299 563	-
Bankowe Towarzystwo Kapitałowe SA	4 169	-	1 116	7 000
Finansowa Kompania „Prywatne Inwestycje” Sp. z o.o.	60 873	60 873	-	-
KREDOBANK SA	371 639	283 387	2 831	22 043
Merkury - fiz an	53 978	53 978	1 665	6 022
PKO BP BANKOWY PTE SA	17	-	1 237	-
PKO BP Finat Sp. z o.o.	212	-	152 158	593
PKO Finance AB	7	-	12 032 368	-
PKO Leasing SA	947 517	759 882	194 487	949 752
PKO Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych SA	20 217	-	52 954	-
PKO Życie Towarzystwo Ubezpieczeń SA	30 662	30 662	232 714	40 264
Qualia Development Sp. z o.o.	-	-	10 829	13 904
Pozostałe	-	-	644	-
Jednostki zależne pośrednio				
Finansowa Kompania „Idea Kapitał” Sp. z o.o.	72 930	72 930	-	-
FORT MOKOTÓW Sp. z o.o. w likwidacji	-	-	3 395	-
Molina spółka z ograniczoną odpowiedzialnością 1 S.K.A.	-	-	8 121	-
Molina spółka z ograniczoną odpowiedzialnością 2 S.K.A.	-	-	5 838	-
Molina spółka z ograniczoną odpowiedzialnością 3 S.K.A.	-	-	11 385	-
Molina spółka z ograniczoną odpowiedzialnością 5 S.K.A.	-	-	4 752	-
Molina spółka z ograniczoną odpowiedzialnością 6 S.K.A.	-	-	3 078	-
PKO BP Faktoring SA	497 702	497 684	219 135	2 316
PKO Bankowy Leasing Sp. z o.o.	2 255 640	2 253 051	674	176 388
PKO Leasing Sverige AB	90 866	90 866	83	44 229
„Promenada Sopocka” Sp. z o.o.	44 189	44 189	4 152	-
Qualia - Residence Sp. z o.o.	1	-	8 517	-
Qualia - Rezydencja Flotyła Sp. z o.o.	76 000	76 000	622	-
Qualia Hotel Management Sp. z o.o.	-	-	3 228	-
Qualia spółka z ograniczoną odpowiedzialnością - Jurata Sp. k.	-	-	1 342	-
Qualia spółka z ograniczoną odpowiedzialnością - Neptun Park Sp. k.	-	-	4 444	1 035
Qualia spółka z ograniczoną odpowiedzialnością - Nowy Wilanów Sp. k.	-	-	8 510	-
Qualia spółka z ograniczoną odpowiedzialnością - Pomeranka Sp. k.	76 770	76 770	1 245	-
Qualia sp. z o.o. - Sopot Spółka komandytowa	3 887	3 887	431	-
„Sopot Zdrój” Sp. z o.o.	198 542	198 542	16 086	-
Ubezpieczeniowe Usługi Finansowe Sp. z o.o.	-	-	1 826	-
„Zarząd Majątkiem Górczewska” Sp. z o.o.	-	-	6 778	-
Pozostałe	-	-	1 051	-
Razem zależne	4 805 818	4 502 701	13 297 259	1 263 546

Podmiot	Należności	w tym kredyty	Zobowiązania	Udzielone zobowiązania pozabilansowe
Wspólne przedsięwzięcia bezpośrednio				
Centrum Elektronicznych Usług Płatniczych eService Sp. z o.o.	23 390	-	57 008	5 000
„Centrum Obsługi Biznesu” Sp. z o.o.	28 852	28 852	12 022	-
Jednostki stowarzyszone bezpośrednio				
Bank Pocztowy SA	-	-	299	941
„Poznański Fundusz Poręczeń Kredytowych” Sp. z o.o.	-	-	966	-
Jednostka stowarzyszona pośrednio				
Centrum Operacyjne Sp. z o.o.	-	-	2	-
Razem wspólne przedsięwzięcia i stowarzyszone	52 242	28 852	70 297	5 941

SKRÓCONE ŚRÓDROCZNE SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE FINANSOWE
GRUPY KAPITAŁOWEJ PKO BANKU POLSKIEGO SA ZA OKRES
DZIEWIĘCIU MIESIĘCY ZAKOŃCZONY DNIA 30 WRZEŚNIA 2015 ROKU
(W TYSIĄCACH ZŁOTYCH)

Bank Polski

Za okres zakończony dnia 30 września 2015 roku

Podmiot	Przychody ogółem	w tym z tytułu odsetek i prowizji	Koszty ogółem	w tym z tytułu odsetek i prowizji
Jednostki zależne bezpośrednio				
PKO Bank Hipoteczny SA	5 891	2 765	1 571	1 571
Finansowa Kompania „Prywatne Inwestycje” Sp. z o.o. ¹⁾	-	-	30 683	-
KREDOBANK SA	5 948	5 798	-	-
Merkury - fiz an	1 916	1 916	17	17
PKO BP Finat Sp. z o.o.	1 607	31	4 303	1 846
PKO Finance AB	63	63	344 211	342 458
PKO Leasing SA	26 146	22 564	13 451	1 464
PKO Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych SA	179 854	178 838	823	823
PKO Życie Towarzystwo Ubezpieczeń SA	253 992	253 825	219 118	219 118
Pozostałe	663	68	489	559
Jednostki zależne pośrednio				
Finansowa Kompania „Idea Kapitał” Sp. z o.o.	1 258	1 258	31 218	-
PKO BP Faktoring SA	5 406	5 204	15	15
PKO Bankowy Leasing Sp. z o.o.	46 685	45 670	72	72
PKO Leasing Sverige AB	1 601	1 601	-	-
Qualia - Rezydencja Flotyła Sp. z o.o.	2 815	2 815	9	9
Qualia spółka z ograniczoną odpowiedzialnością - Pomeranka Sp. k.	2 840	2 840	11	11
„Sopot Zdrój” Sp. z o.o.	2 651	2 651	153	153
Pozostałe	845	835	640	640
Razem zależne	540 181	528 742	646 784	568 756

¹⁾ Spółka wykazywana jest w pozycji „Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży”

Podmiot	Przychody ogółem	w tym z tytułu odsetek i prowizji	Koszty ogółem	w tym z tytułu odsetek i prowizji
Wspólne przedsięwzięcia bezpośrednio				
Centrum Elektronicznych Usług Płatniczych eService Sp. z o.o.	120 268	119 104	79 807	79 672
Wspólne przedsięwzięcia pośrednio				
„Centrum Obsługi Biznesu” Sp. z o.o.	689	689	69	69
Jednostki stowarzyszone bezpośrednio				
Bank Pocztowy SA ¹⁾	498	20	515	-
„Poznański Fundusz Poreczeń Kredytowych” Sp. z o.o.	2	2	14	14
Jednostka stowarzyszona pośrednio				
Centrum Operacyjne Sp. z o.o.	2	2	-	-
Razem wspólne przedsięwzięcia i stowarzyszone	121 459	119 817	80 405	79 755

¹⁾ Spółka wykazywana jest w pozycji „Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży”

Za okres zakończony dnia 30 września 2014 roku

Podmiot	Przychody ogółem	w tym z tytułu odsetek i prowizji	Koszty ogółem	w tym z tytułu odsetek i prowizji
Jednostki zależne bezpośrednio				
Finansowa Kompania „Prywatne Inwestycje” Sp. z o.o.	9 535	9 535	-	-
Inteligo Financial Services SA	2 785	19	30 959	2 149
KREDOBANK SA	4 984	4 984	-	-
Nordea Bank Polska SA	20 245	19 862	4 141	275
PKO Finance AB	53	53	308 979	-
PKO Leasing SA	11 441	9 021	14 358	4 276
PKO Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych SA	157 939	156 824	1 019	1 019
PKO Życie Towarzystwo Ubezpieczeń SA	6 587	6 587	7 551	49
Pozostałe	834	100	1 193	455
Jednostki zależne pośrednio				
PKO BP Faktoring SA	6 140	5 936	-	-
PKO Bankowy Leasing Sp. z o.o.	60 884	60 825	47	1
Qualia - Rezydencja Flotyła Sp. z o.o.	2 951	2 951	10	10
Qualia spółka z ograniczoną odpowiedzialnością - Pomeranka Sp. k.	3 248	3 248	36	36
„Sopot Zdrój” Sp. z o.o.	3 069	3 069	119	119
Pozostałe	4 138	4 036	244	244
Razem wspólne przedsięwzięcia i stowarzyszone	294 833	287 050	368 656	8 633

Podmiot	Przychody ogółem	w tym z tytułu odsetek i prowizji	Koszty ogółem	w tym z tytułu odsetek i prowizji
Wspólne przedsięwzięcia bezpośrednio				
Centrum Elektronicznych Usług Płatniczych eService Sp. z o.o.	15 538	14 903	81 728	81 566
„Centrum Obsługi Biznesu” Sp. z o.o.	728	707	175	175
Jednostki stowarzyszone bezpośrednio				
Bank Pocztowy SA	405	39	345	-
„Poznański Fundusz Poręczeń Kredytowych” Sp. z o.o.	2	2	121	121
Jednostka stowarzyszona pośrednio				
Centrum Operacyjne Sp. z o.o.	2	2	-	-
Razem wspólne przedsięwzięcia i stowarzyszone	16 675	15 653	82 369	81 862

28. Cele i zasady zarządzania ryzykiem w PKO Banku Polskim SA

Cele i zasady zarządzania ryzykiem w PKO Banku Polskim SA zostały szczegółowo opisane w rocznym sprawozdaniu finansowym PKO Banku Polskiego SA za 2014 rok.

Poniżej przedstawiono istotne informacje dotyczące monitorowania ryzyka oraz zmiany w metodach pomiaru ryzyka w okresie od 1 stycznia do 30 września 2015 roku:

Ryzyko kredytowe

Ekspozycja Banku na ryzyko kredytowe

Należności od banków	Zaangażowanie	
	30.09.2015	31.12.2014
Należności z rozpoznaną utratą wartości, w tym:	372	41 535
oceniane metodą zindywidualizowaną	-	41 173
Należności bez rozpoznaney utraty wartości, w tym:	4 256 642	2 578 608
nieprzeterminowane	4 256 642	2 578 608
Razem brutto	4 257 014	2 620 143
Odpisy z tytułu utraty wartości	(613)	(11 596)
Razem według wartości bilansowej netto	4 256 401	2 608 547

Kredyty i pożyczki udzielone klientom	Zaangażowanie	
	30.09.2015	31.12.2014
Kredyty i pożyczki z rozpoznaną utratą wartości, w tym:	12 876 282	12 347 957
oceniane metodą zindywidualizowaną	5 218 751	5 138 087
Kredyty i pożyczki bez rozpoznaney utraty wartości, w tym:	179 132 997	172 736 814
nieprzeterminowane	175 968 023	168 833 734
przeterminowane	3 164 974	3 903 080
do 4 dni przeterminowania	563 567	1 491 221
powyżej 4 dni przeterminowania	2 601 407	2 411 859
Razem brutto	192 009 279	185 084 771
Odpisy z tytułu utraty wartości	(8 125 669)	(7 527 200)
Razem według wartości bilansowej netto	183 883 610	177 557 571

Inwestycyjne papiery wartościowe dostępne do sprzedaży - dłużne papiery wartościowe	Zaangażowanie	
	30.09.2015	31.12.2014
Dłużne papiery wartościowe z rozpoznaną utratą wartości, w tym:	396 034	-
oceniane metodą zindywidualizowaną	396 034	-
Dłużne papiery wartościowe bez rozpoznaney utraty wartości, w tym:	25 448 316	21 794 141
nieprzeterminowane	25 448 316	21 794 141
z ratingiem zewnętrznym	17 723 933	13 702 637
z ratingiem wewnętrznym	7 724 383	8 091 504
Razem brutto	25 844 350	21 794 141
Odpisy z tytułu utraty wartości	(29 790)	-
Razem według wartości bilansowej netto	25 814 560	21 794 141

Stopień narażenia na ryzyko kredytowe

Poniższa tabela prezentuje maksymalne narażenie Banku na ryzyko kredytowe na dzień 30 września 2015 roku oraz na dzień 31 grudnia 2014 roku, bez uwzględnienia wartości zabezpieczeń i związanej z nimi poprawy sytuacji kredytowej według wartości bilansowej netto.

Pozycje sprawozdania z sytuacji finansowej	30.09.2015	31.12.2014
Rachunek bieżący w Banku Centralnym	4 982 162	7 772 856
Należności od banków	4 256 401	2 608 547
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu - dłużne papiery wartościowe	2 510 263	1 919 353
emitowane przez Skarb Państwa	2 388 664	1 825 454
emitowane przez jednostki samorządu terytorialnego	49 876	50 563
emitowane przez podmioty niefinansowe	46 326	22 146
emitowane przez podmioty finansowe	11 156	6 559
emitowane przez banki	14 241	14 631
Pochodne instrumenty finansowe	4 377 497	5 483 508
Instrumenty finansowe przy początkowym ujęciu wyznaczone jako wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat - dłużne papiery wartościowe	12 136 692	13 417 667
emitowane przez banki centralne	8 799 190	10 998 812
emitowane przez Skarb Państwa	3 089 120	2 165 038
emitowane przez jednostki samorządu terytorialnego	248 382	253 817
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	183 883 610	177 557 571
sektor finansowy (z wyłączeniem banków)	5 592 606	5 327 204
kredyty gospodarcze	5 351 346	5 024 231
transakcje z przyrzeczeniem odkupu	241 260	302 973
sektor niefinansowy	168 504 251	162 220 953
kredyty mieszkaniowe	99 228 032	95 712 466
kredyty gospodarcze	45 055 070	44 332 135
kredyty konsumpcyjne	21 719 737	20 159 253
dłużne papiery wartościowe	2 501 412	2 017 099
sektor budżetowy	9 786 753	10 009 414
kredyty gospodarcze	6 976 887	7 189 737
dłużne papiery wartościowe	2 809 866	2 819 677
Inwestycyjne papiery wartościowe - dłużne papiery wartościowe	25 814 560	21 794 141
emitowane przez Skarb Państwa	16 622 512	12 458 348
emitowane przez jednostki samorządu terytorialnego	4 316 130	4 480 325
emitowane przez podmioty niefinansowe	3 245 256	3 466 982
emitowane przez podmioty finansowe	118 699	3 466 982
emitowane przez banki	1 511 963	184 914
Inne aktywa - inne aktywa finansowe	884 380	647 235
Razem	238 845 565	231 200 878

Pozycje pozabilansowe	30.09.2015	31.12.2014
Udzielone zobowiązania nieodwołalne	29 519 200	27 730 846
Udzielone gwarancje	8 592 576	10 020 974
Udzielone akredytywy	1 835 593	704 504
Gwarancje emisji	4 469 895	4 581 134
Razem	44 417 264	43 037 458

Aktywa finansowe wyceniane metodą zindywidualizowaną, wobec których wykazano indywidualną utratę wartości według wartości bilansowej brutto

	30.09.2015	31.12.2014
Należności od banków	-	41 173
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	5 218 751	5 138 087
Sektor finansowy	44 267	76 110
kredyty gospodarcze	44 267	76 110
Sektor niefinansowy	5 154 841	5 045 096
kredyty gospodarcze	3 668 816	3 664 094
kredyty mieszkaniowe	1 096 556	1 175 329
kredyty konsumpcyjne	278 700	94 829
dłużne papiery wartościowe	110 769	110 844
Sektor budżetowy	19 643	16 881
kredyty gospodarcze	19 643	16 881
Inwestycyjne dłużne papiery wartościowe dostępne do sprzedaży emitowane przez podmioty niefinansowe	396 034	-
Razem	5 614 785	5 179 260

Ryzyko stopy procentowej

Bank był głównie narażony na ryzyko złotej stopy procentowej. Spośród wszystkich stosowanych przez Bank testów warunków skrajnych polegających na równoległym przesunięciu krzywych stóp procentowych, najbardziej niekorzystnym dla Banku był scenariusz równoległego przesunięcia krzywych stóp procentowych w PLN. Efekt materializacji tego scenariusza na dzień 30 września 2015 roku wynosił ok. 1,7 miliarda PLN, zaś na dzień 31 grudnia 2014 roku wartość ta wynosiła 1,88 miliarda PLN.

VaR Banku oraz analizę *stress testową* narażenia Banku na ryzyko stopy procentowej przedstawia poniższa tabela:

Nazwa miary wrażliwości	30.09.2015	31.12.2014
VaR 10 - dniowy przy poziomie ufności 99% (tys. PLN)	162 443	282 868
Równoległe przesunięcie krzywych stóp procentowych o 200 pb. (tys. PLN) (test warunków skrajnych)*	2 061 746	2 369 729

* W tabeli zaprezentowano wartość bezwzględną najbardziej niekorzystnego testu warunków skrajnych spośród scenariuszy zmiany krzywych stóp procentowych w poszczególnych walutach o 200 p.b. w górę oraz o 200 p.b. w dół.

Ryzyko walutowe

VaR Banku oraz analizę *stress testową* narażenia Banku na ryzyko walutowe, prezentuje poniższa tabela:

Nazwa miary wrażliwości	30.09.2015	31.12.2014
VaR 10-dniowy przy poziomie ufności 99% (tys. PLN)	12 286	6 230
Zmiana kursów WAL/PLN o 20% (tys. PLN) (test warunków skrajnych)*	31 489	16 351

* W tabeli zaprezentowano wartość bezwzględną najbardziej niekorzystnego testu warunków skrajnych spośród scenariuszy: aprecjacja PLN o 20% oraz deprecjacja PLN o 20%.

Ryzyko walutowe zarówno na dzień 30 września 2015 roku, jak i na dzień 31 grudnia 2014 roku kształtowało się na niskim poziomie.

Ryzyko płynności

Urealnioną lukę płynności Banku prezentuje poniższa tabela:

	a'vista	0 - 1 miesiąc	1 - 3 miesiące	3 - 6 miesięcy	6 - 12 miesięcy	12 - 24 miesiące	24 - 60 miesięcy	pow. 60 miesięcy
30.09.2015								
Urealniona luka okresowa	8 769 805	10 573 741	(1 280 026)	3 800 785	5 474 792	11 105 138	9 797 678	(48 241 913)
Urealniona skumulowana luka okresowa	8 769 805	19 343 546	18 063 520	21 864 305	27 339 097	38 444 235	48 241 913	-
31.12.2014								
Urealniona luka okresowa	12 717 177	11 080 529	1 211 542	1 328 179	1 404 543	11 330 017	12 836 839	(51 908 826)
Urealniona skumulowana luka okresowa	12 717 177	23 797 706	25 009 248	26 337 427	27 741 970	39 071 987	51 908 826	-

We wszystkich przedziałach urealniona skumulowana luka płynności Banku wykazywała wartości dodatnie na dzień 30 września 2015 roku oraz na dzień 31 grudnia 2014 roku. Oznacza to nadwyżkę zapadających aktywów nad wymagalnymi zobowiązaniami.

29. Adekwatność kapitałowa

Na dzień 30 września 2015 roku oraz na dzień 31 grudnia 2014 roku miary adekwatności kapitałowej zostały wyliczone w oparciu o postanowienia Rozporządzenia CRR.

Poziom adekwatności kapitałowej Banku na dzień 30 września 2015 roku utrzymywał się na bezpiecznym poziomie, istotnie powyżej ustawowych limitów.

Fundusze własne dla potrzeb adekwatności kapitałowej

Informacja o strukturze funduszy własnych Banku wyznaczanych dla potrzeb adekwatności kapitałowej została zawarta w poniższych tabelach:

FUNDUSZE WŁASNE BANKU	30.09.2015	31.12.2014
Kapitał Tier 1	24 858 788	22 558 648
Kapitał zakładowy	1 250 000	1 250 000
Pozostałe kapitały rezerwowe	24 002 288	22 040 024
Inne dochody całkowite	(198 897)	(85 123)
Fundusz ogólnego ryzyka	1 070 000	1 070 000
Zyski zatrzymane	1 250 000	1 004 300
Wartość firmy	(871 047)	(871 047)
Inne wartości niematerialne	(1 564 974)	(1 764 734)
Zaangażowania kapitałowe pomniejszające fundusze własne	(22 652)	(49 101)
Korekty w kapitale podstawowym Tier 1 z tytułu filtrów ostrożnościowych	(55 930)	(35 671)
Kapitał Tier 2	2 416 628	2 321 062
Zobowiązania podporządkowane zaliczone do funduszy uzupełniających	2 469 484	2 394 713
Zaangażowania kapitałowe pomniejszające fundusze własne	(52 856)	(73 651)
Razem fundusze własne	27 275 416	24 879 710

Wymogi kapitałowe (Filar I)

Poniższa tabela prezentuje wymogi kapitałowe Banku z tytułu poszczególnych rodzajów ryzyka:

Wymogi w zakresie funduszy własnych	30.09.2015	31.12.2014
Ryzyko kredytowe	13 456 926	13 590 324
Ryzyko rynkowe	505 713	602 407
Ryzyko korekty wyceny kredytowej	25 916	42 375
Ryzyko rozliczenia/dostawy	-	68
Ryzyko operacyjne	569 500	655 419
Łączny wymóg kapitałowy	14 558 055	14 890 593
Łączny współczynnik kapitałowy	14,99%	13,37%
Współczynnik kapitału Tier 1	13,66%	12,12%

DODATKOWE DANE OBJAŚNIAJĄCE

Dane identyfikacyjne

PKO Bank Polski SA z siedzibą Centrali w Warszawie przy ul. Puławskiej 15 zarejestrowany jest w Sądzie Rejonowym dla m.st. Warszawy w Warszawie, XIII Wydziale Gospodarczym Krajowego Rejestru Sądowego pod numerem KRS 0000026438. Spółce został nadany numer REGON: 016298263 oraz NIP: 525-000-77-38.

Władze PKO Banku Polskiego SA w okresie sprawozdawczym

Skład Zarządu PKO Banku Polskiego SA na dzień 30 września 2015 roku

Lp.	Imię i nazwisko	Funkcja	Data powołania
1.	Zbigniew Jagiełło	Prezes Zarządu	powołany w dniu 8 stycznia 2014 r. ponownie na stanowisko Prezesa Zarządu PKO Banku Polskiego SA na wspólną kadencję Zarządu rozpoczynającą się z upływem poprzedniej wspólnej kadencji Zarządu.
2.	Piotr Alicki	Wiceprezes Zarządu	powołany w dniu 8 stycznia 2014 r. ponownie na stanowisko Wiceprezesa Zarządu PKO Banku Polskiego SA na wspólną kadencję Zarządu rozpoczynającą się z upływem poprzedniej wspólnej kadencji Zarządu.
3.	Bartosz Drabikowski	Wiceprezes Zarządu	powołany w dniu 8 stycznia 2014 r. ponownie na stanowisko Wiceprezesa Zarządu PKO Banku Polskiego SA na wspólną kadencję Zarządu rozpoczynającą się z upływem poprzedniej wspólnej kadencji Zarządu.
4.	Piotr Mazur	Wiceprezes Zarządu	powołany w dniu 8 stycznia 2014 r. ponownie na stanowisko Wiceprezesa Zarządu PKO Banku Polskiego SA na wspólną kadencję Zarządu rozpoczynającą się z upływem poprzedniej wspólnej kadencji Zarządu.
5.	Jarosław Myjak	Wiceprezes Zarządu	powołany w dniu 8 stycznia 2014 r. ponownie na stanowisko Wiceprezesa Zarządu PKO Banku Polskiego SA na wspólną kadencję Zarządu rozpoczynającą się z upływem poprzedniej wspólnej kadencji Zarządu.
6.	Jacek Obłękowski	Wiceprezes Zarządu	powołany w dniu 8 stycznia 2014 r. ponownie na stanowisko Wiceprezesa Zarządu PKO Banku Polskiego SA na wspólną kadencję Zarządu rozpoczynającą się z upływem poprzedniej wspólnej kadencji Zarządu.
7.	Jakub Papierski	Wiceprezes Zarządu	powołany w dniu 8 stycznia 2014 r. ponownie na stanowisko Wiceprezesa Zarządu PKO Banku Polskiego SA na wspólną kadencję Zarządu rozpoczynającą się z upływem poprzedniej wspólnej kadencji Zarządu.

Skład Rady Nadzorczej PKO Banku Polskiego SA na dzień 30 września 2015 roku

Lp.	Imię i nazwisko	Funkcja	Data powołania
1.	Jerzy Góra	Przewodniczący Rady Nadzorczej	powołany w skład Rady Nadzorczej 26 czerwca 2014 roku na następną kadencję Rady Nadzorczej, która rozpoczęła się w dniu Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia zwołanego na dzień 26 czerwca 2014 roku. W dniu 26 czerwca 2014 roku Skarb Państwa jako Uprawniony Akcjonariusz wyznaczył Jerzego Górę na Przewodniczącą Rady Nadzorczej.
2.	Mirosław Czekaj	Wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej	powołany w skład Rady Nadzorczej 26 czerwca 2014 roku na następną kadencję Rady Nadzorczej, która rozpoczęła się w dniu Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia zwołanego na dzień 26 czerwca 2014 roku. W dniu 16 lipca 2014 roku Rada Nadzorcza wybrała Mirosława Czekaja na Sekretarza Rady Nadzorczej. W dniu 25 czerwca 2015 roku Skarb Państwa, jako Uprawniony Akcjonariusz wyznaczył Mirosława Czekaja - na Wiceprzewodniczącą Rady Nadzorczej. W dniu 7 lipca 2015 roku Wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej Mirosław Czekaj złożył z tym dniem rezygnację z funkcji Sekretarza Rady Nadzorczej.
3.	Małgorzata Dec-Kruczkowska	Sekretarz Rady Nadzorczej	powołana w skład Rady Nadzorczej 25 czerwca 2015 roku na obecną kadencję Rady Nadzorczej, która rozpoczęła się w dniu Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia zwołanego na dzień 26 czerwca 2014 roku. W dniu 5 sierpnia 2015 roku wybrana na Sekretarza Rady Nadzorczej.
4.	Mirosława Boryczka	Członek Rady Nadzorczej do 30 września 2015 roku	powołana w skład Rady Nadzorczej 26 czerwca 2014 roku na następną kadencję Rady Nadzorczej, która rozpoczęła się w dniu Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia zwołanego na dzień 26 czerwca 2014 roku. W dniu 23 września 2015 roku Pani Mirosława Boryczka zrezygnowała z pełnienia funkcji członka Rady Nadzorczej Banku z dniem 30 września 2015 roku.
5.	Zofia Dzik	Członek Rady Nadzorczej	powołana w skład Rady Nadzorczej 26 czerwca 2014 roku na następną kadencję Rady Nadzorczej, która rozpoczęła się w dniu Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia zwołanego na dzień 26 czerwca 2014 roku.
6.	Krzysztof Kilian	Członek Rady Nadzorczej	powołany w skład Rady Nadzorczej 25 czerwca 2015 roku na obecną kadencję Rady Nadzorczej, która rozpoczęła się w dniu Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia zwołanego na dzień 26 czerwca 2014 roku.
7.	Piotr Marczak	Członek Rady Nadzorczej	powołany w skład Rady Nadzorczej 26 czerwca 2014 roku na następną kadencję Rady Nadzorczej, która rozpoczęła się w dniu Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia zwołanego na dzień 26 czerwca 2014 roku.
8.	Elżbieta Mączyńska - Ziemacka	Członek Rady Nadzorczej	powołana w skład Rady Nadzorczej 26 czerwca 2014 roku na następną kadencję Rady Nadzorczej, która rozpoczęła się w dniu Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia zwołanego na dzień 26 czerwca 2014 roku.
9.	Marek Mroczkowski	Członek Rady Nadzorczej	powołany w skład Rady Nadzorczej 26 czerwca 2014 roku na następną kadencję Rady Nadzorczej, która rozpoczęła się w dniu Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia zwołanego na dzień 26 czerwca 2014 roku.

Akcjonariusze posiadający bezpośrednio lub pośrednio przez podmioty zależne co najmniej 5% ogólnej liczby głosów na WZ

Zgodnie z wiedzą PKO Banku Polskiego SA na dzień przekazania raportu akcjonariuszami posiadającymi bezpośrednio lub pośrednio znaczne pakiety akcji (co najmniej 5%) są trzy podmioty: Skarb Państwa, Aviva Otwarty Fundusz Emerytalny, Nationale-Nederlanden Otwarty Fundusz Emerytalny.

Struktura akcjonariatu PKO Banku Polskiego SA

Akcjonariusze	Stan na dzień publikacji raportu za III kwartał 2015 roku		Stan na dzień publikacji raportu za I półrocze 2015 roku		Zmiana udziału w liczbie głosów na WZ (pp.)
	Liczba akcji	Udział w liczbie głosów na WZ	Liczba akcji	Udział w liczbie głosów na WZ	
Skarb Państwa	367 918 980	29,43%	392 406 277	31,39%	-1,96
Aviva Otwarty Fundusz Emerytalny ¹⁾	83 952 447	6,72%	83 952 447	6,72%	0,00
Nationale-Nederlanden Otwarty Fundusz Emerytalny (do 23.06.2015 roku ING Otwarty Fundusz Emerytalny) ²⁾	64 594 448	5,17%	64 594 448	5,17%	0,00
Pozostali akcjonariusze ³⁾	733 534 125	58,68%	709 046 828	56,72%	1,96
Ogółem	1 250 000 000	100,00%	1 250 000 000	100,00%	0,00

1) Stan posiadania akcji na dzień 29 stycznia 2013 roku, raportowany przez Aviva OFE po przekroczeniu progu 5% udziału w akcjonariacie PKO Banku Polskiego SA po rozliczeniu transakcji sprzedaży 153,1 mln akcji PKO Banku Polskiego SA przez BGK oraz Skarb Państwa,

2) Stan posiadania akcji na dzień 24 lipca 2012 roku, raportowany przez ING OFE (aktualnie Nationale-Nederlanden OFE) po przekroczeniu progu 5% udziału w akcjonariacie PKO Banku Polskiego SA po rozliczeniu transakcji sprzedaży 95 mln akcji PKO Banku Polskiego SA przez Skarb Państwa,

3) w tym Bank Gospodarstwa Krajowego, który na dzień publikacji raportu za III kwartał 2015 roku posiadał 24 487 297 akcji, co stanowi 1,96% udziału w liczbie głosów na Walnym Zgromadzeniu.

W dniu 27 sierpnia 2015 roku Ministerstwo Skarbu Państwa poinformowało o podpisaniu w dniu 26 sierpnia 2015 roku porozumienia, na mocy którego nastąpiło przekazanie przez Skarb Państwa na rzecz Banku Gospodarstwa Krajowego (BGK) 24 487 297 akcji PKO Banku Polskiego SA tytułem podwyższenia funduszu statutowego BGK.

Po rozliczeniu ww. transakcji w dniu 28 sierpnia 2015 roku udział Skarbu Państwa w kapitale zakładowym Banku oraz liczbie głosów na Walnym Zgromadzeniu zmniejszył się o 1,96% do poziomu 29,43%

Zmiany w stanie posiadania akcji PKO Banku Polskiego SA i uprawnień do nich przez osoby zarządzające i nadzorujące

Stan posiadania akcji PKO Banku Polskiego SA przez osoby zarządzające i nadzorujące

Lp.	Imię i nazwisko	Liczba akcji na dzień publikacji raportu za III kwartał 2015 roku	Nabycie	Zbycie	Liczba akcji na dzień publikacji raportu za I półrocze 2015 roku
I. Zarząd Banku					
1.	Zbigniew Jagiełło, Prezes Zarządu Banku	11 000	-	-	11 000
2.	Piotr Alicki, Wiceprezes Zarządu Banku	2 627	-	-	2 627
3.	Bartosz Drabikowski, Wiceprezes Zarządu Banku	-	-	-	-
4.	Piotr Mazur, Wiceprezes Zarządu Banku	4 500	-	-	4 500
5.	Jarosław Myjak, Wiceprezes Zarządu Banku	-	-	-	-
6.	Jacek Obłękowski, Wiceprezes Zarządu Banku	512	-	-	512
7.	Jakub Papierski, Wiceprezes Zarządu Banku	3 000	-	-	3 000
II. Rada Nadzorcza Banku					
1.	Jerzy Góra, Przewodniczący Rady Nadzorczej Banku	-	-	-	-
2.	Mirosław Czekaj, Wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej Banku	-	-	-	-
3.	Małgorzata Dec-Kruczkowska, członek Rady Nadzorczej Banku	-	-	-	x
4.	Zofia Dzik, członek Rady Nadzorczej Banku	-	-	-	-
5.	Krzysztof Kilian, członek Rady Nadzorczej Banku	-	-	-	x
6.	Elżbieta Mączyńska-Ziemacka, Członek Rady Nadzorczej Banku	-	-	-	-
7.	Piotr Marczak, Członek Rady Nadzorczej Banku	-	-	-	-
8.	Marek Mroczkowski, Członek Rady Nadzorczej Banku	-	-	-	-

Sezonowość lub cykliczność działalności w okresie sprawozdawczym

PKO Bank Polski SA jest bankiem uniwersalnym, działającym na terenie całego kraju i jego działalność podlega takim samym wahaniom sezonowym, jak cała polska gospodarka. Działalność pozostałych spółek Grupy Kapitałowej PKO Banku Polskiego SA również nie wykazuje istotnych cech sezonowości lub cykliczności.

Czynniki, które będą miały wpływ na przyszłe wyniki finansowe w perspektywie co najmniej kwartału

Na wyniki Banku i Grupy Kapitałowej PKO Banku Polskiego SA w perspektywie najbliższych kwartałów wpływać będą procesy gospodarcze, jakie będą zachodzić w Polsce i w gospodarce światowej oraz reakcje rynków finansowych. Duże znaczenie dla przyszłych wyników mieć będzie polityka stóp procentowych realizowana przez Radę Polityki Pieniężnej, a także przez inne, największe banki centralne.

Na sytuację finansową i organizacyjną Grupy Kapitałowej PKO Banku Polskiego SA będą miały wpływ rozwiązania prawne i regulacyjne wchodzące w życie w najbliższym kwartale lub planowane do wdrożenia w najbliższym okresie. Pozytywny wpływ na wyniki Banku oraz poziom akcji kredytowej będą miały zmiany wprowadzone w programie „Mieszkanie dla Młodych” z dniem 1 września 2015 roku. Program polega na dofinansowaniu ze środków budżetu państwa wkładu własnego oraz przyznaniu dodatkowego finansowego wsparcia w formie spłaty części kredytu. Wprowadzone zmiany dotyczą m.in. objęcia programem nieruchomości z rynku wtórnego, ułatwienia dla rodzin wielodzietnych, zniesienie obowiązku „pierwszego zamieszkania” i limitu wieku, co istotnie zwiększy dostępność oraz atrakcyjność programu.

Pozostałe rozwiązania regulacyjne, które będą miały wpływ na działalność i organizację Grupy Kapitałowej Banku Polskiego SA w kolejnych okresach to m.in.:

- rozporządzenie CRR (od 1 stycznia 2016 roku, m.in. zmiana zasad ustalania kapitałów własnych oraz wzrost limitu wymogu pokrycia wskaźnika LCR),
- ustawa makroostrożnościowa (od 1 stycznia 2016 roku, nakładająca na banki m.in. dodatkowy bufor powodujący wzrost wymogu kapitałowego),
- zalecenie KNF dotyczące utrzymania od 1 stycznia 2016 roku współczynników kapitałowych T1 na poziomie 10,25% i TCR na poziomie 13,25%,
- uchwały Rady BFG, określające obciążenie banków na rzecz systemu gwarantowania depozytów w 2016 roku,
- rekomendacja P, która powinna zostać zaimplementowana przez banki do końca 2015 roku,
- ustawa o wsparciu kredytobiorców znajdujących się w trudnej sytuacji finansowej, którzy zaciągnęli kredyt mieszkaniowy,
- ustawa o rozpatrywaniu reklamacji przez podmioty rynku finansowego, która skraca czas rozpatrywania reklamacji,
- nowelizacja ustawy o nadzorze nad rynkiem kapitałowym, wprowadzająca od 1 stycznia 2016 roku m.in. zmiany w zakresie finansowania działalności nadzoru,
- nowelizacja ustawy o listach zastawnych i bankach hipotecznych, wprowadzająca od 1 stycznia 2016 roku zasady zwiększające bezpieczeństwo polskich listów zastawnych.

Na działalność Grupy Kapitałowej będzie miało wpływ także zalecenie KNF dotyczące dodatkowego wymogu kapitałowego w związku z posiadanym portfelem walutowych kredytów hipotecznych, a także przygotowywane rozwiązanie legislacyjne dotyczące nałożenia na podmioty rynku finansowego tzw. podatku bankowego.

Na wyniki finansowe Grupy Kapitałowej PKO Banku Polskiego SA będzie również wywierała wpływ sytuacja polityczno-gospodarcza Ukrainy, gdzie działają spółki z Grupy Kapitałowej Banku: KREDO BANK SA oraz spółki faktoringowe i windykacyjna. W lutym 2015 roku doszło do znacznej deprecjacji ukraińskiej hrywny w stosunku do walut obcych, w tym do polskiego złotego. Od początku marca 2015 roku, po decyzji o istotnym podniesieniu referencyjnych stóp procentowych na Ukrainie obserwowane jest zahamowanie deprecjacji hrywny. W ostatnim czasie wznowiono prace zmierzające do podjęcia przez Radę Najwyższą Ukrainy uchwały o przewalutowaniu kredytów walutowych osób fizycznych (w tym kredytów hipotecznych) i częściowym ich umorzeniu według kursu sprzed kryzysu na Ukrainie. Prowadzona jest bieżąca analiza w kontekście wpływu powyższego przewalutowania na wyniki finansowe, w tym ryzyko pogorszenia jakości aktywów Grupy Kapitałowej na Ukrainie. PKO Bank Polski SA kontynuuje działania mające zapewnić bezpieczne funkcjonowanie swoich spółek na Ukrainie m.in. poprzez wzmocnienie działań nadzorczych, w tym monitorowanie kształtowania się wymogów regulacyjnych określonych przez Narodowy Bank Ukrainy.

Informacja o emisji, wykupie i spłacie nieudziałowych i kapitałowych papierów wartościowych

W III kwartale 2015 roku spółka PKO Leasing SA (spółka zależna od PKO Banku Polskiego SA) wyemitowała 53 000 sztuk obligacji o łącznej wartości nominalnej 530 000 tysięcy PLN oraz wykupiła 59 000 obligacji o łącznej wartości nominalnej 590 000 tysięcy PLN. Na koniec września br. zadłużenie Spółki z tytułu emisji obligacji wynosiło 530 000 tysięcy PLN.

Według stanu na 30 września 2015 roku w portfelu Banku znajdowało się 11 928 sztuk obligacji PKO Leasing SA o łącznej wartości nominalnej 119 280 tysięcy PLN, a na rynku wtórnym zostało sprzedanych 41 072 sztuki obligacji o łącznej wartości nominalnej 410 720 tysięcy PLN.

W III kwartale 2015 roku spółki zależne od Merkury – fiz an wykupiły weksle o łącznej wartości z dnia wystawienia w wysokości 12 800 tysięcy PLN. Na koniec września br. łączne zadłużenie spółek zależnych od Merkury – fiz an z tytułu emisji weksli (według wartości z dnia wystawienia) wynosiło 250 tysięcy PLN.

W III kwartale 2015 roku spółki zależne od Merkury – fiz an wykupiły obligacje o łącznej wartości nominalnej w wysokości 13 250 tysięcy PLN. Na koniec września br. łączne zadłużenie spółek zależnych od Merkury – fiz an z tytułu emisji obligacji wynosiło 95 000 tysięcy PLN.

Informacje o zawarciu przez emitenta lub jednostkę od niego zależną jednej lub wielu transakcji z podmiotami powiązanymi, jeżeli są one istotne i zostały zawarte na innych warunkach niż rynkowe

W III kwartale 2015 roku PKO Bank Polski SA oraz jednostki zależne PKO Banku Polskiego SA nie zawarły istotnych transakcji z podmiotami powiązanymi na warunkach innych niż rynkowe.

Skutki zmian w strukturze jednostki gospodarczej, w tym w wyniku połączenia jednostek gospodarczych, przejęcia lub sprzedaży jednostek Grupy Kapitałowej, inwestycji długoterminowych, podziału, restrukturyzacji i zaniechania działalności

Skutki zmian w strukturze jednostki gospodarczej, w tym w wyniku połączenia jednostek gospodarczych, przejęcia lub sprzedaży jednostek grupy kapitałowej zostały opisane w nocie 38 Informacji uzupełniającej do skróconego śródrocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Informacje o udzieleniu przez emitenta lub przez jednostkę od niego zależną poręczenia kredytu lub pożyczki lub udzieleniu gwarancji – łącznie jednemu podmiotowi lub jednostce od niego zależnej, jeżeli łączna wartość istniejących poręczeń lub gwarancji stanowi równowartość co najmniej 10% kapitałów własnych emitenta

W III kwartale 2015 roku PKO Bank Polski SA oraz jednostki zależne PKO Banku Polskiego SA nie udzieliły poręczeń kredytu lub pożyczki ani nie udzieliły gwarancji jednemu podmiotowi lub jednostce zależnej od tego podmiotu, których łączna wartość stanowiłaby równowartość co najmniej 10% kapitałów własnych Banku.

Zaciągnięte kredyty i umowy pożyczek, gwarancji i poręczeń niedotyczące działalności operacyjnej

W III kwartale 2015 roku PKO Bank Polski SA oraz jednostki zależne PKO Banku Polskiego SA nie zaciągały żadnych kredytów, pożyczek, a także nie otrzymały gwarancji i poręczeń niedotyczących działalności operacyjnej.

Znaczące umowy oraz istotne umowy z bankiem centralnym lub organami nadzoru

Jednostki zależne PKO Banku Polskiego SA nie zawarły w III kwartale 2015 roku znaczących oraz istotnych umów z bankiem centralnym lub organami nadzoru.

Wskazanie postępowań toczących się przed sądem, organem właściwym dla postępowania arbitrażowego lub organem administracji publicznej

Jednostki zależne PKO Banku Polskiego SA nie prowadziły postępowań toczących się przed sądem, organem właściwym dla postępowania arbitrażowego lub organem administracji publicznej, dotyczących zobowiązań albo wierzytelności, których wartość stanowi co najmniej 10% kapitałów własnych PKO Banku Polskiego SA.

Stanowisko Zarządu PKO Banku Polskiego SA w zakresie możliwości zrealizowania wcześniej publikowanych prognoz wyników na dany rok

PKO Bank Polski SA nie przekazywał do publicznej wiadomości prognozy wyników na 2015 rok.

Informacja dotycząca wypłaconej (lub zadeklarowanej) dywidendy

W dniu 31 marca 2015 roku Zarząd Banku przyjął w nowym brzmieniu "Zasady zarządzania adekwatnością kapitałową i kapitałem własnym w PKO Banku Polskim SA oraz w Grupie Kapitałowej PKO Banku Polskiego SA", które obejmują swoim zakresem między innymi kwestie polityki dywidendowej.

Ogólnym założeniem polityki dywidendowej Banku jest stabilne realizowanie wypłat dywidend w długim terminie z zachowaniem zasady ostrożnego zarządzania Bankiem i Grupą Kapitałową Banku, stosownie do określanych w oparciu o przyjęte kryteria możliwości finansowych Banku i Grupy Kapitałowej Banku. Celem polityki dywidendowej jest optymalne kształtowanie struktury funduszy własnych Banku i Grupy Kapitałowej Banku z uwzględnieniem zwrotu z kapitału i jego kosztu, potrzeb kapitałowych związanych z rozwojem, przy jednoczesnej konieczności zapewnienia odpowiedniego poziomu współczynników adekwatności kapitałowej. Polityka dywidendowa zakłada możliwość realizowania wypłat z zysku Banku dla akcjonariuszy w długim terminie w kwocie nadwyżki kapitału powyżej minimalnych wskaźników adekwatności kapitałowej, z uwzględnieniem dodatkowego zabezpieczenia kapitałowego. Polityka dywidendowa uwzględnia czynniki związane z działalnością Banku i spółek Grupy Kapitałowej, a w szczególności wymogi i rekomendacje nadzorcze w zakresie adekwatności kapitałowej. Wskaźniki adekwatności kapitałowej określające kryteria dywidendowe wynoszą:

- łączny współczynnik kapitałowy powyżej 12,5% oraz
- współczynnik kapitału podstawowego Tier 1 powyżej 12%.

Powyższe zasady zostały zatwierdzone przez Radę Nadzorczą 6 maja 2015 roku.

W dniu 31 marca 2015 roku Bank otrzymał od Komisji Nadzoru Finansowego zalecenie zatrzymania przez PKO Bank Polski SA całego zysku wypracowanego w okresie od 1 stycznia 2014 roku do 31 grudnia 2014 roku - do czasu ustalenia przez organ nadzoru wysokości dodatkowego wymogu kapitałowego dla Banku. KNF oczekiwał przedłożenia stanowiska Zarządu Banku oraz Rady Nadzorczej Banku w tym zakresie.

Zarząd Banku w dniu 7 kwietnia 2015 roku oraz Rada Nadzorcza w dniu 8 kwietnia 2015 roku podjęły uchwały o stosowaniu w granicach swoich kompetencji Zalecenia KNF. Jednocześnie Bank poinformował, iż zgodnie z art. 395 §2 pkt 2 Kodeksu spółek handlowych decyzja w zakresie podziału zysku należy do Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia.

W dniu 25 czerwca 2015 roku Zwyczajne Walne Zgromadzenie Banku postanowiło dokonać podziału zysku Banku za rok obrotowy 2014 oraz niepodzielonego zysku z lat ubiegłych, przeznaczając zysk zgodnie z rekomendacją Zarządu Banku na kapitały zapasowy i rezerwy oraz pozostawiając kwotę niepodzielną w wysokości 1 250 000 tys. PLN, bez przeznaczania kwot na wypłatę dywidendy. Uchwała Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia Banku w sprawie podziału zysku za 2014 roku jest spójna z ww. zaleceniem KNF.

Zmiany w Statucie Banku

1. W dniu 3 września 2015 roku Bank powziął informację o rejestracji przez Sąd Rejonowy dla m.st. Warszawy w Warszawie, XIII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego zmian w Statucie PKO Banku Polskiego SA, dokonanych uchwałą nr 53 Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia PKO Banku Polskiego SA z dnia 25 czerwca 2015 roku (przekazanych przez Bank do publicznej wiadomości w raporcie bieżącym nr 44/2015 z dnia 25 czerwca 2015 roku).
2. W dniu 23 września 2015 roku Rada Nadzorcza ustaliła jednolity tekst Statutu Banku, który zawiera zmiany dokonane na podstawie ww. uchwały Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia.

Inne informacje, które są istotne dla oceny sytuacji kadrowej, majątkowej, finansowej, wyniku finansowego emitenta i ich zmian

W dniu 23 września 2015 roku Pani Mirosława Boryczka zrezygnowała z pełnienia funkcji członka Rady Nadzorczej Banku z dniem 30 września 2015 roku.

Zdarzenia, które wystąpiły po dniu, na który sporządzono sprawozdanie finansowe, mogące wpłynąć na przyszłe wyniki finansowe

1. W dniu 6 października 2015 roku PKO BP Finat Sp. z o.o. otrzymała zgodę Komisji Nadzoru Finansowego na świadczenie usług w charakterze krajowej instytucji płatniczej. Z otrzymaniem wyżej wymienionego zezwolenia ziścił się określony w umowie Spółki warunek automatycznego umorzenia 750 000 udziałów o łącznej wartości nominalnej 75 mln PLN, należących do jedyne go wspólnika – PKO Banku Polskiego SA. Umorzenie stanie się skuteczne z dniem rejestracji w Krajowym Rejestrze Sądowym obniżenia kapitału zakładowego Spółki. Kapitał zakładowy PKO BP Finat Sp. z o.o. zostanie obniżony z kwoty 107 302,5 tys. PLN do kwoty 32 302,5 tys. PLN.

2. W dniu 13 października 2015 roku w Grupie Kapitałowej Qualia Development Sp. z o.o. została utworzona spółka Qualia 3 Sp. z o.o. o kapitale zakładowym w wysokości 5 tys. PLN. Spółka będzie pełniła funkcję nowego komplementariusza w spółce Qualia spółka z ograniczoną odpowiedzialnością – Neptun Park Sp. k.
3. W dniu 21 października 2015 roku PKO Finance dokonała wykupu euroobligacji Serii 1 o łącznej wartości nominalnej 800 000 000 EUR, o terminie wykupu 5 lat, wyemitowanych w ramach Programu EMTN. Odsetki od obligacji naliczane według stałej stopy procentowej, wynoszącej 3,733% w stosunku rocznym, płatne były rocznie. W związku z wykupem obligacji w dniu 20 października 2015 roku Bank dokonał spłaty pożyczki otrzymanej od PKO Finance ze środków pochodzących z emisji Serii 1 euroobligacji, w kwocie odpowiadającej nominalnej wartości emisji obligacji. Oprocentowanie pożyczki było stałe i odpowiadało wysokości oprocentowania wyemitowanych obligacji Serii 1.
4. W dniu 23 października 2015 roku Zarząd Banku otrzymał od Komisji Nadzoru Finansowego („KNF”) zalecenie dotyczące wysokości dodatkowego wymogu w zakresie funduszy własnych. KNF zaleciła utrzymywanie przez Bank funduszy własnych na pokrycie dodatkowego wymogu kapitałowego na poziomie 0,76 pp. w celu zabezpieczenia ryzyka wynikającego z walutowych kredytów hipotecznych, który powinien składać się co najmniej w 75% z kapitału Tier1 (co odpowiada 0,57 pp.). Oznacza to, że:
 - minimalne współczynniki kapitałowe Banku uwzględniające dodatkowy wymóg kapitałowy rekomendowane przez KNF wynoszą:
(Tier1) $T1=9+0,57=9,57\%$,
(Total Capital Requirement) $TCR=12+0,76=12,76\%$,
 - współczynniki kapitałowe Banku uwzględniające dodatkowy wymóg kapitałowy w kontekście polityki dywidendowej rekomendowane przez KNF wynoszą:
 - kryteria dla wypłaty do 50% zysku za 2014 rok:
(Common Equity Tier 1) $CET1=12+0,57=12,57\%$,
(Total Capital Requirement) $TCR=12,5+0,76=13,26\%$,
 - kryteria dla wypłaty do 100% zysku za 2014 rok:
(Common Equity Tier 1) $CET1=12+0,57=12,57\%$,
(Total Capital Requirement) $TCR=15,5+0,76=16,26\%$.

Zalecenie powyższe powinno być przez Bank respektowane od daty jego otrzymania do odwołania – tzn. do czasu, kiedy KNF uzna – na podstawie analiz i oceny nadzorczej – że ryzyko związane z walutowymi kredytami hipotecznymi, będące powodem nałożenia na Bank dodatkowego wymogu kapitałowego uległo istotnej zmianie. KNF zaleciła również zatrzymanie przez Bank co najmniej 50% zysku wypracowanego w okresie od 1 stycznia 2014 roku do 31 grudnia 2014 roku.

Ponadto banki zostały poinformowane odrębnym pismem o zaleceniu utrzymywania – począwszy od 1 stycznia 2016 roku – wskaźników kapitałowych na poziomie co najmniej: $T1=10,25\%$, $TCR=13,25\%$.
5. W dniu 2 listopada 2015 roku Zarząd Banku powziął informację, pochodzącą z komunikatu Visa Inc., iż podmiot ten zawarł umowę nabycia akcji spółki Visa Europe Ltd. Zamknięcie transakcji przewidywane jest w 3 kwartale 2016 roku obrachunkowego Visa Inc. i jest uzależnione od otrzymania stosownych zgód regulacyjnych. Zgodnie z treścią umowy, wartość transakcji wynosi maksymalnie do 21,2 miliarda euro i składa się z następujących elementów:
 - (i) ceny nabycia płatnej w momencie zamknięcia transakcji wynoszącej 16,5 miliarda euro oraz
 - (ii) odroczonej płatności typu earn-out w wysokości maksymalnie do 4,7 miliarda euro, którą członkowie Visa Europe Ltd. mogą otrzymać po 4 rocznicy zamknięcia transakcji w zależności od osiągnięcia w perspektywie 16 kwartałów celów określonych w umowie.

Cena nabycia płatna jest w:

 - (a) gotówce w wysokości 11,5 miliarda euro oraz
 - (b) uprzywilejowanych akcjach zamiennych na akcje zwykłe Visa Inc. o wartości do 5 miliardów euro.

PKO Bank Polski będąc członkiem Visa Europe Ltd. znajduje się w gronie beneficjentów transakcji proporcjonalnie do udziału Banku w skorygowanych przychodach Visa Europe Ltd. Z uwagi na ten udział, Bank spodziewa się istotnych wpływów z tytułu zamknięcia transakcji. Dokładne oszacowanie wpływu przedmiotowej transakcji na wyniki Banku będzie możliwe po otrzymaniu informacji nt. podziału kwoty transakcji pomiędzy członków Visa Europe Ltd.

Podpisy wszystkich Członków Zarządu Banku

30.10.2015	Zbigniew Jagiełło	Prezes Zarządu	 (podpis)
30.10.2015	Piotr Alicki	Wiceprezes Zarządu	 (podpis)
30.10.2015	Bartosz Drabikowski	Wiceprezes Zarządu	 (podpis)
30.10.2015	Piotr Mazur	Wiceprezes Zarządu	 (podpis)
30.10.2015	Jarosław Myjak	Wiceprezes Zarządu	 (podpis)
30.10.2015	Jacek Obłękowski	Wiceprezes Zarządu	 (podpis)
30.10.2015	Jakub Papierski	Wiceprezes Zarządu	 (podpis)

Podpis osoby, której powierzono
prowadzenie ksiąg rachunkowych

30.10.2015

Danuta Szymańska
Dyrektor Pionu Rachunkowości

.....
(podpis)